דבר

מסוס קל במשקל כבד: חקירת ההתרסקות בשבוע שעבר מעלה כי הגורם הוא שוסס־יתר (עמ' 11)

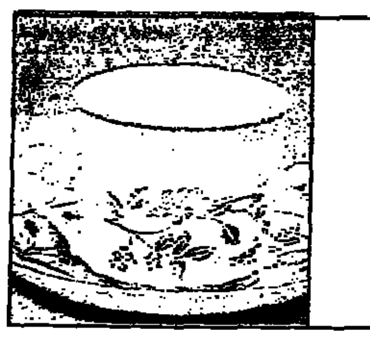
קווים מסביב לשעון מהכורסה בסלון: כל תוכנית היא חנות (עמ' 10)

קוניאק ופרי־ים יש בסין: ביקור בבייג'ין אחרי 6 שנות היעדרות מגלה עיר שונה לחלוטין (עמ' 12)

הפיגוע בירושלים	4–2
חדשות חוץ	6
כלכלה	8–7
עכשיו	11–10
ספורט	15–14

דבר יום שלישי כ"ו באב תשנ"ה 22.8.95 גליון 21639 — 16 עמודים, המחיר 3.50 ש"ח (כולל מע"מ) באילת 2.99 ש"ח

5 הרוגים ויותר ממאה פצועים בפיגוע ההתאבדות בירושלים

חמאס נטל אחריות; סגר בשטחים; רבין: לא יוגדל מספר המאבטחים בתחבורה הציבורית – "אין תקציב"; המשטרה תפעיל כלבים לאיתור מטענים; ההרוגים שזוהו: נעם אייזנמן, ריקי בן־חיים־כהן וג'ואן דוואני; מאמץ לזהות 2 גופות נוספות

מאת און לוי, נתן רוני, אהרון קליין ומוטי בסוק

בפיגוע ההתאבדות שהיה אתמול באוטובוס קו 26 בשכונת רמות אשכול בירושלים נהרגו ככל הנראה חמישה בני־אדם ויותר ממאה נפצעו. שלוש מן הגופות זוהו בוודאות: רפ"ק נעם אייזנמן, תושב ירושלים בן 35, ריקי בן־חיים־כהן, גם היא תושבת העיר, בת 26, וג'ואן דוואני, תיירת אמריקנית מקונטיקט, בת 46. שתי גופות, של גבר ושל אשה טרם זוהו.

עז אדין אל־קסאם, הזרוע הצבאית של ארגון החמאס, נטלה על עצמה אחריות על הפיגוע.

אנשי המכון לרפואה משפטית ימשיכו היום בבדיקת שרידי שתי הגופות. גורמי משטרה בכירים העריכו אתמול גופת הגבר היא של המחבל המתאבד, וכי לא היו לו שותפים. במכון לרפואה משפטית יבדקו היום גם את האפשרות שאדם נוסף נהרג בפיגוע.

לדברי אותם גורמים, השרידים שהובאו למכון קשים לזיהוי, ומלאכת הזיהוי עשויה להימשך מספר ימים אם לא תהיה דרישה לגופות על ידי קרובי משפחה מודאגים שבאמצעותם יהיה אפשר לזהות את השרידים.

גורמים במערכת הבטחון בדקו גם את האפשרות שגופת האשה שלא זוהתה שייכת למחבלת שביצעה את הפיגוע. במהלך החקירה התברר כי עאליה סולאימן אבו ראליה, בת 20, נעדרת מביתה שבכפר אל עזריה מאז ליל שלשום. אולם אביה של הצעירה לא זיהה אתמול את גופת האשה במכון לפאה משפטית באבו־כביר.

הפיגוע אירע אתמול בשעה 7.55 בבוקר ברחוב בר־אילן בשכונת רמות אשכול בירושלים. פיצוץ עז קרע את דפנות האוטובוס מספר 26, בשעה שעבר בסמוך לאוטובוס נוסף, בקו 9.

(ראה הרחבה בעמ' 3)

בהתייעצות בטחונית מיוחדת שנערכה אתמול בירושלים בראשות ראש הממשלה, יצחק רבין, ובהשתתפות כל הצמרת הבטחונית של ישראל, הוחלט לשוב ולהטיל סגר על עזה והגדה.

בהתייעצות צויין כי מעולם לא ארע פיגוע המוני כשהשטחים היו בסגר. בהתייעצות, שנערכה זמן קצר לאחר הפיגוע, השתתפו שר המשטרה, משה שחל, הרמטכ"ל, אמנון ליפקין־שחק, מפכ"ל המשטרה, אסף חפץ, ראש השב"כ, אלופים בצה"ל, ואישים אחרים. האווירה בהתייעצות היתה קשה, שכן ישראל קיבלה התרעות רבות, בימים האחרונים, על כוונת הארגונים הפלסטינאים הקיצונים לבצע פיגוע התאבדות.

בהתייעצות הועלו מספר הצעות לנקיטת צעדים תקיפים יותר במלחמה בטרור החמאס. בין ההחלטות שהתקבלו סוכם לשנות את נושא הבדיקות על נשים חשודות, נוכח האפשרות כי מחבלת ביצעה את הפיגוע.

ראש הממשלה הורה להשהות את השיחות עם הפלסטינים עד לסיום הלוויותיהם של הרוגי הפיגוע. "אין פתרונות קסם, צריך להמשיך ולטפל בארגון החמאס, ובמקביל להמשיך בסלול שיחות השלום עם הפלסטינים", קבע רבין.

ראש הממשלה התנגד בהתייעצות אתמול לדרישת שר המשטרה, משה שחל, להציב מאבטחים נוספים באוטובוסים. בדיון שהתקיים זמן קצר לאחר הפיגוע קבע רבין כי אין יכולת כלכלית לשים מאבטח בכל אוטובוס.

החל מהשבוע הבא תיכנס לעבודה יחידת משטרה חדשה שאומנה בארה"ב בזיהוי חומרי נפץ בסיוע כלבים. אנשי היחידה יסיירו בקווי האוטובוסים בלוויית כלבים מסוג לברדור, שאומנו לזהות חומרי נפץ בהרחה.

במשטרת ישראל משלימים, בימים אלה, את ההכנות האחרונות להפעלה מבצעית של כלבים לאיתור חומר נפץ. הכלבים הגיעו ארצה בסוף השבוע, ומיועדים להכנס לשירות מבצעי בתחילת השבוע הבא.

לכלבים נתלוו 9 שוטרים ישראלים ממדור בעלי חיים של משטרת ישראל שהשלימו קורס מיוחד בן חודשיים לאימון הכלבים והפעלתם. ראש אגף מבצעים במטה הארצי, דני ברינקר, מסר כי בשלב הראשון יופעלו 15 כלבים, וכי בכוונת המשטרה להרחיב את מערך הכלבים.

לבד מהאימון המיוחד שקיבלו, ניתנו בכלבי הלברדור באופי המאפשר הפעלתם בקרב קהל.

בדעת המשטרה להפעיל את הכלבים

(המשך בעמוד 2)

ריקי בן־חיים־כהן ז"ל

רפ"ק נעם אייזנמן ז"ל

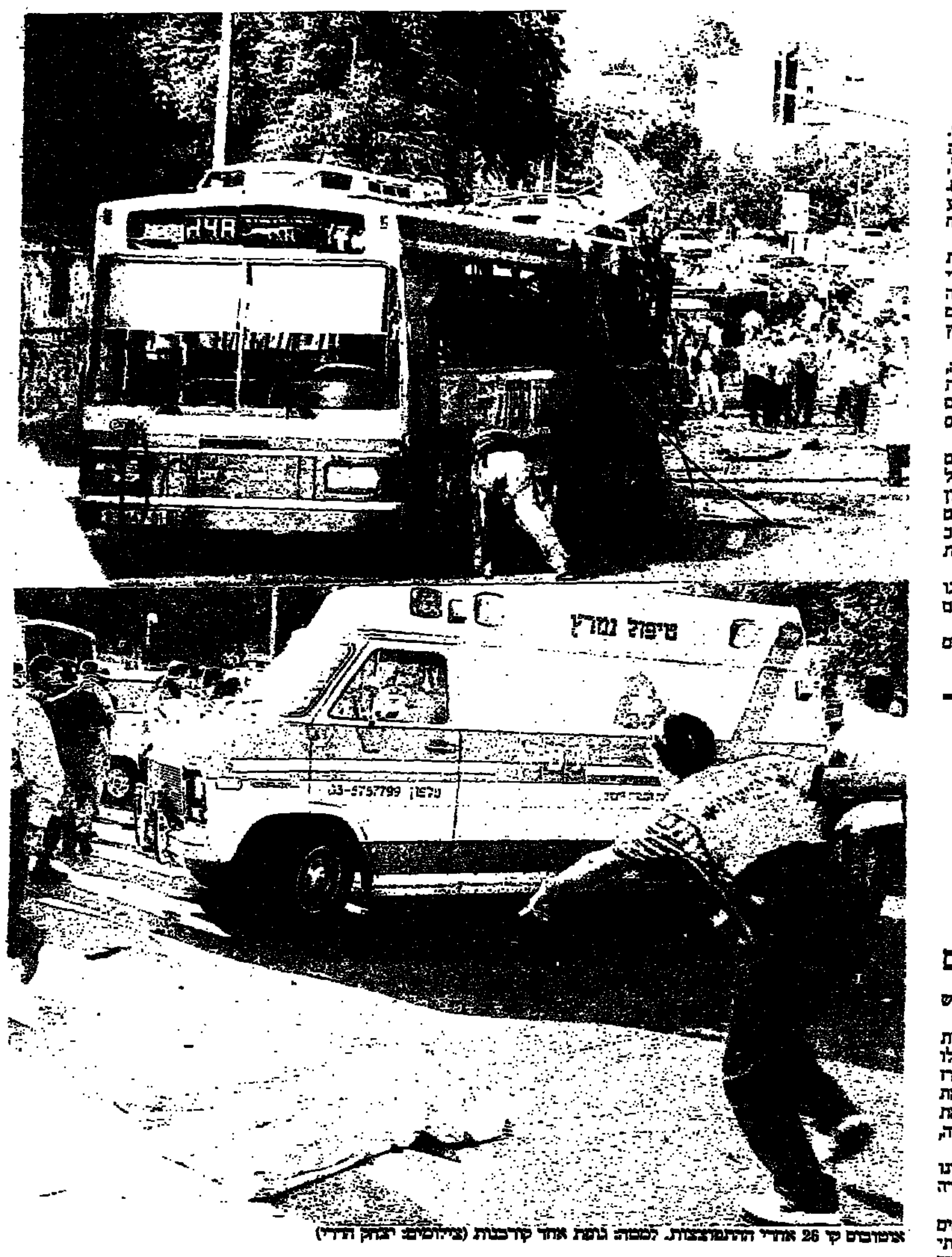
אוטובוס קו 26 אחרי ההתפוצצות. למטה: גופת אחד הקורבנות (צילומים: יצחק הררי)

חברת האבטחה של אגד בירושלים לא הצליחה לגייס מאבטחים לאוטובוסים

יותר מ־7,000 אוטובוסים מאובטחים על ידי מאבטחים ששכרם זעום – עד 2,500 שקלים לחודש; חברת השמירה "שיאון" זכתה במכרז בזכות הצעת המחיר הנמוכה; קצין הביטחון של משרד התחבורה דני שנער: איננו מתערבים במכרזי הקואופרטיבים

מאת נתן רוני

יותר מ־7,000 אוטובוסים מסיעים מדי יום כמיליון נוסעים, המאובטחים על ידי 80 מאבטחים בלבד, ששכרם אינו עולה על 2,500 שקלים לחודש.

שתי חברות האבטחה שזכו לפני כמה חודשים במכרז האבטחה, "מודיעין אזרחי" בתל אביב ו"שיאון" בירושלים, עמדו בדרישות התקציב שהציבו משרד התחבורה ומשטרת ישראל, אולם עד כה לא הצליחה החברה הירושלמית לאבטחה ("שיאון") לגייס את כל אנשי האבטחה הדרושים בירושלים, בגלל הקושי לגייס כוח אדם באזור תמורת סכום זה.

קצין הביטחון של משרד התחבורה, דני שנער, סיפר לנו כי את "רעיון אבטחת האוטובוסים הגה יגאל פרסלר, יועץ ראש הממשלה לענייני טרור".

לדבריו, משטרת ישראל, האחראית לביטחון הפנים, היא הגורם המנחה, ואילו משרד התחבורה הוא שמוציא את המכרז לפי התקציב שבידיו. מי שמפרסם את המכרז ובסופו של דבר מעסיק את המאבטחים הם הקואופרטיבים לתחבורה, באמצעות קציני הביטחון שלהם.

בתשובה לשאלתנו אמר שנער, כי אינו מרוצה מרמת הגיוס של כוח האדם בחברה הירושלמית שזכתה במכרז.

שנער העיד כי שכרם של המאבטחים באוטובוסים זהה לשכר המאבטחים בבתי הספר. לשאלתנו, אם הוא סבור שהתקציב שהמדינה מפרישה לצורך עניין אבטחת האוטובוסים מספיק, ענה: "אין לזה גבול. אבל תשווה את התקציב שהוקצב לאבטחת מוסדות חינוך – 200 מיליון שקלים – לתקציב, הנמוך פי כמה, של אבטחת מיליון נוסעים ביום, ותבין את העניין". שנער סירב לציין מהו הסכום המדויק המוקצב לאבטחה באוטובוסים.

שנער סיפר גם כי בעקבות הפיגוע היום החליט משרד התחבורה להביא מאבטחים מן השפלה לירושלים, מאחר ש"שיאון" מתקשה לגייס מאבטחים בירושלים.

שאלנו את שנער כמה הוקצב לאבטחת האוטובוסים. שנער הפנה אותנו ליגאל פרסלר, יועץ ראש הממשלה למלחמה בטרור. ממשרד ראש הממשלה נמסר לנו כי אי אפשר להשיג את פרסלר בעניין זה.

ומדוע לא פיקחתם עד הסוף על המכרז של החברה הירושלמית אם אתה אומר היום, לאחר הפיגוע, שהוא לא מספק אותך? – שאלנו, ושנער ענה: "אנחנו לא מתערבים במכרזי הקואופרטיבים, כשם שאיננו מתערבים במכרז לרכישת כיסאות שהם מפרסמים"...

(המשך בעמוד 2)

ישראל לארה"ב: סוריה מותחת את החבל

השגריר רבינוביץ יעלה בוושינגטון תמיכת אסד בטרור; השיחות עם הפלסטינים יימשכו כנראה מחר, אחרי הלוויות ההרוגים

מאת מוטי בסוק

ישראל התלוננה אתמול בחריפות רבה בפני ארה"ב נגד תמיכת סוריה בחמאס, בג'יהאד האיסלאמי ובארגוני הסרוב, בפעילותם הרצחנית נגד מטרות ישראליות.

הנושא עלה בשיחה שקיימו ראש הממשלה, יצחק רבין, והשגריר האמריקאי, מרטין אינדיק. ישראל מתכוונת לדון בנושא זה עם וושינגטון ביסודיות בימים הקרובים.

ראש הממשלה, יצחק רבין, הדגיש בהצהרה בירושלים, כי החמאס נטל על עצמו את האחריות לפיגוע בירושלים, בהודעה ששודרה מרדיו אל קודס היושב בדמשק.

ישראל מחתה בפני ארה"ב מספר רב של פעמים, כי סוריה נותנת מחסה ותמיכה כספית, כלכלית ולוגיסטית, לעשרה ארגוני סרוב פלסטיניים, למרות שהיא יושבת עם ישראל סביב אותו שולחן, במו"מ המדיני לשלום.

בנוסף, סוריה נותנת סיוע לארגונים לבנוניים, ובראש ובראשונה החזבאללה, הפועלים נגד רצועת הביטחון וישראל בדרום לבנון.

מזכיר המדינה האמריקאי, וורן כריסטופר, וראש צוות השלום האמריקאי, דניס רוס, העבירו מספר פעמים בעבר את תלונות ישראל לסוריה.

לדעת ישראל, כמו במקרה הלבנוני גם במקרה הפלסטיני, מבקשת סוריה להעזר בטרור כדי לנסות ולשכנע את ישראל לחזור לשולחן הדיונים איתה. לפיכך, היא איפשרה אתמול לחמאס ולרדיו אל קודס למתוח את החבל עם ישראל עד למקסימום. נראה, כי השגריר איתמר רבינוביץ יעלה את הנושא בשיחותיו בסטייט דיפרטמנט השבוע.

גורמי ביטחון בישראל טענו בשיחות עם רבין, כי ערפאת צריך לפעול בצורה הרבה יותר נחושה נגד החמאס בעזה. לדעתם, ערפאת משדר לעתים מסרים מנוגדים בנושא. מצד אחד הוא גילה נחישות והפעיל כוחות רבים ביום שישי לתפיסת חוליית החמאס שזממה לבצע פיגוע התאבדות בישראל. מאידך, הצהירו אנשיו כי אנשי החוליה ישוחררו אחרי שהחקירה נגדם תסתיים.

השיחות בין ישראל והפלסטינים באילת יתחדשו עם תום הלוויית קורבנות הפיגוע בירושלים. באילת הדגישו, כי הדבר לא יקרה לפני יום רביעי.

היחיד שהפר אתמול את ההוראה על השהיית השיחות היה שר החקלאות, יעקב צור, שנפגש עם ראש המשלחת הפלסטינית, אבו עלא, במטרה לנסות ולפתור את המחלוקות בין שני הצדדים בנושא המים. בכל שאר הערוצים לא התקיימו שיחות.

המשלחת הישראלית קיימה התייעצויות פנימיות. בניגוד לפיגוע הקודם ברמת גן, הפעם לא עזבו המשלחת הישראלית והפלסטינית את אילת. במשלחת הישראלית מעריכים, כי בעקבות הנחישות הקיימת בשני הצדדים לסיים את הדיונים בהקדם, ניתן יהיה לסכם את השיחות, כמתוכנן עד סוף השבוע.

אתמול בשעה עשר בבוקר, זמן קצר לאחר הפיגוע, נפגשה משלחת ניחומים פלסטינית, בראשות אבו עלא ועבד'ל ראזק יחיא, מספר שתיים במשלחת הפלסטינית, עם ראש המשלחת הישראלית, אורי סביר.

המשלחת גינתה בצורה חריפה ביותר את הפיגוע והביעה תקווה, כי הוא לא יפגע בתהליך השלום.

הפלסטינים ציינו, כי אם בעבר התבררה הפלסטינית היתה בעד פיגועים מסוג זה, הרי מאז החל תהליך השלום קיים קונצנזוס נגד פיגועים, מתוך הבנה שהם פוגעים באינטרסים של הפלסטינים.

ביום רביעי גם אמור להיפסק הסגר שישראל הטילה אתמול על הגדה, יריחו ועזה. רבין נשמע אתמול איתן בדעתו בהתייעצויות הפנימיות שקיים, להמשיך בתהליך השלום. הסגר "אפשר לכוחות הביטחון להתארגן טוב יותר נגד פיגועים ונגד הפגנות הימין. אתמול קיבלה המשטרה הנחיה לפעול נגד המפגינים בקשיחות רבה מבעבר.

רבין גם נפגש אתמול עם ראש עיריית ירושלים, אהוד אולמרט, ודיווח לו על הדרכים להגברת הביטחון בירושלים. לאחר הפגישה אמר אולמרט, כי הממשלה צריכה היתה לאמץ דרכים נוקשות ומרחיקות לכת יותר, גם אם הדבר עלול היה לגרור אותה לאי נעימות מדינית.

(המשך בעמוד 2)

אמה של ריקי כהן בהלוויה, אתמול (צילום: יצחק הררי)

"ריקי שלי איננה, אני יודעת שהיא לא ברשימות הפצועים" בכתה האם

בבית החולים שערי צדק התבצע נוהל החירום בסדר מופתי. עשרות הפצועים טופלו במהירות ופונו הביתה או למחלקות. למשפחת בן חיים, שאיבדה את ריקי, זה לא עזר

מאת מיכל סלע ואורי רודריגז

בשעות הבוקר, זמן לא רב לאחר הפיגוע, קורע את חלל אולם ההמתנה של בית החולים "שערי צדק", קול בכיה של דינה בן חיים. בעלה, נסים, מסתובב חסר מנוחה, מנסה שוב ושוב לאתר בטלפון את איציק.

"בדקנו בכל הרשימות, בכל בתי החולים. היא לא ברשימות. אני לא רוצה ללכת לראות אותה באבו כביר." בן חיים בוכה ובוכה, האחיות קצרה ידן מלהושיע. שוב ושוב מנסים לאתר את איציק.

"איציק זה הבעל של ריקי שלנו," אומרת דינה. "היא איננה, אני יודעת שהיא לא הגיעה לעבודה."

ריקי בן חיים־כהן, בת עשרים ושש, נשואה לאיציק ולומדת לתואר שני בחינוך באוניברסיטה, מצליחה האם לספר. אנחנו מקשיבים בעיקר כדי להעסיק בדיבור. בכל בוקר, מספרת האם בבכי, היא נוסעת בקו מספר תשע לאוניברסיטה. השבוע התנדבה למלא מקום של חברה בחופשה, כמזכירה במחלקה הגינקולוגית בבית החולים "הדסה" בהר הצופים. "אני יודעת שהיא היתה באוטובוס הזה," חוזרת האם לבכיה, יודעת בתחושה ומסרבת לדעת.

איציק, בעלה של ריקי, הסתובב כל אותה עת בין מוקדי המידע, הלוך ושוב, ולא גילה את ריקי ברשימת הפצועים. ובמשרד, בבית החולים "הדסה", לא היתה תשובה. ואז בא איציק וביקש מן האב והאם להתלוות אליו לחדר המתים העירוני. אתמול בערב כבר התקיימה ההלוויה.

שחל לא שמר על קור רוח

אילת כור, בת עשרים, וחברתה יכי היו גם הן באוטובוס. "ישבתי מאחור. פתאום כל ההלוך התפוצץ, הרגשתי אש על הפנים, זה היה נורא," היא מתארת את שאירע באחוי ניצב משנה גילי אושה, ושוטרת נוספת. כור סיימה זה לא כבר שרות לאומי כמזכירה באגף כוח אדם במטה הארצי של המשטרה, ומקווה עם הזמן להתגייס למשטרה. "זה שוק, פתאום הפיצוץ, לא ידעתי מה קרה, כולם דורכים אחד על השני," היא מנסה לתאר ודמעותיה שוב זולגות.

שר המשטרה משה שחל והמפכ"ל אסף חפץ ביקרו אתמול בשעות הצהריים את פצועי הפיגוע בבית החולים שערי צדק. מלווים בפמלייה של בכירים במשטרת הבירה ובעיתונאים עברו השר והמפכ"ל בין המחלקות שבהן אושפזו בבוקר הפצועים, בעיקר במצב בינוני או קל. השר שחל מיעט במילים, סירב להשיב לשאלות עיתונאים והתקשה לשמור על שלוות רוחו. ליד מיטתה של חנית בנימין, שיצאה זמן קצר לפני הביקור מניתוח בבטנה, התקשה שחל לעמוד מול הנערה שהתפתלה מכאבים. אמה הטיחה בשר: "רק שיהיה לנו בטחון, רק בטחון אנחנו מבקשים". הנערה התחננה לאמה שתירגע, שחל מיהר לעזוב את החדר.

במחלקה הקרדיולוגית של בית החולים פגש שחל את סופי, שוטרת במטה הארצי שנפגעה פגיעה פנימית קשה. שחל הבטיח לעזור, ובדרך החוצה עצר שחל את מפקד משטרת ירושלים בפרוזדור וביקש לעזור למשפחת השוטרת הפצועה. עמית רשם את השם בפנקסו ושחל מאושש משהו, פסע החוצה ונבלע במכוניתו הלבנה.

בין הפצועים – תייר ממרוקו

גם ניצב יאיר יצחקי, ראש אגף כוח אדם במטה הארצי במשטרה, הגיע לבית החולים. "זאת שעת נסיעה לעבודה, ובקווי האוטובוסים שנפגעו נוסעים כל בוקר שוטרים אל המטה הארצי. לצערי הרב נפגעו לפחות עשרה שוטרים," מסביר.

אחר כך מתברר, כי היה שוטר אחד בין ההרוגים, ועוד עשרה שוטרים ושוטרות פצועים בבתי החולים השונים. שלושה במצב בינוני, מצב היתר סביר, מסביר לאחר הביקור בבתי החולים המפכ"ל אסף חפץ.

רבים מן הפצועים היו תיירים ותלמידים מחו"ל, הלומדים באולפן הקיץ של האוניברסיטה העברית. לשערי צדק הגיעו שתי תיירות מגרמניה, שתיים מצרפת ותייר אחד בשם עיזאוזי עבדאללה ממרוקו.

רבים מן הפצועים נפגעו בעיניהם, בעיקר באוטובוס מספר תשע, האוטובוס שנפגע מהדף הפיצוץ באוטובוס 26. גם בת שבע דיין, שהיתה באוטובוס בדרך עם שתים מבנותיה, בנות שלוש עשרה ואחת עשרה, בדרך לטיפול אצל רופא אורתופד בבית החולים "הדסה" על הר הצופים. עינה השמאלית מכוסה תחבושת, הפנים מצולקים, אך הרופאה מאשרת שמצבה תקין ואין סכנה לראיה. היא חלשה ודואגת לבנות. "עמדתי ליד הנהג עם הפנים אל פני האוטובוס, ופתאום הפיצוץ והאש. הבנות היו מאחורי." הן נפגעו קל בלבד, ובכל זאת נבדקו גם עיניהן. הבת בוכה בכי של פורקן, של דאגה לאמא. "כן, הבת שילפנה הביתה, כדי שלא ידאגו," אומרת האם, השוכבת על האלונקה, לפני העברתה לאשפוז באחת המחלקות.

"אני פוחד שאחזור לסם"

שרה פינטו, בת עשרים ושש, לא נפצעה פצעים חיצוניים. "הייתי בדרך לעבודה, במוסד של האוניברסיטה, קיבלתי מכה קשה בראש וראיתי שחור, אני לא זוכרת." בעודה נבדקת אצל רופא אוזניים, מבקש בעלה יעקב להשיח את לבו. "אני חייב לדבר, במצב הזה הכי מסוכן זה לשמור בלב, אחרת אני חוזר. שש עשרה שנה הייתי

(המשך בעמוד 2)

אחיו החורג של סדאם מצטרף לגנרל העריק

• ראה עמ' 6 •

01081077

החמאס נטל אחריות על הפיגוע

"גדודי עז אדין אל־קסאם חזקים יותר מכפי שהזקן המטורף רבין מתאר לעצמו"; הארגון נטל לראשונה אחריות גם לפיגוע ברמת־גן

מאת דן אבירן ויוסי פורמנשטיין

בשתי הודעות שנמסרו אתמול, נטל על עצמו החמאס את האחריות לפיגוע בירושלים. ההודעה הראשונה התקבלה בירושלים. כחצי שעה לאחר הפיגוע התקשר אלמוני דובר ערבית לקול ישראל והודיע כי חוליית "תלמידי יחיא עייאש" ביצעה את הפעולה. "עד לבחירות בישראל אנו נתגר את הממשלה הישראלית ואת מפלגת העבודה בראשותו של רבין. עשינו את הפיגוע בגלל המלחמה הכוללת שהכריזו על החמאס".

בהודעה שניה, ששודרה ברדיו "אל־קודס" מדמשק הכריז החמאס כי אנשיו ביצעו את הפיגוע בירושלים. גם בהודעה זו נאמר כי את הפיגוע ביצעו תלמידיו של "המהנדס" יחיא עייאש בגדודי עז אדין אל־קסאם, הזרוע הצבאית של החמאס. כן נטל החמאס לראשונה גם את האחריות על ביצוע הפיגוע ברמת גן לפני כחודש.

בהודעה נאמר, כי הפיגוע בוצע במסגרת מתקפה של החמאס שמטרתה לגבות "ממשלת האויב הציוני, את מחיר המלחמה הכוללת שבה פתחה נגד האיסלאם והמוסלמים בכל מקום".

"גדודי עז אדין אל־קסאם נוטלים אחריות למעשה ההקרבה הנועז שהרעיד את לב הישות הציונית ב־21 באוגוסט 95', וגרם למותם של למעלה מ־100 חיילים ציונים ומתנחלים. אחד מחללינו עלה לאוטובוס ציוני כפול בירושלים. כאשר האוטובוס הגיע לריכוז ציוני גדול, חללנו הגיבור, פוצץ מטען חומר נפץ גדול שנשא עמו", נאמר בהודעה.

בהודעה מאוחרת יותר טען החמאס כי את הפיגוע ביצעה נערה בדואית מכפר עוזייה, ממזרח לירושלים. אולם משקיפים מוסמכים העריכו אמש כי את הפיגוע ביצע כנראה מחבל, ולא הנערה הבדואית. רדיו "אל־קודס", מכל מקום שלח ברכות חמות למחבלת המתאבדת.

הודעת החמאס רוויה ביטויי גנאי חריפים נגד ראש הממשלה, יצחק רבין, ומודגשות בה הנקודות הבאות בזו הלשון:

● "אם מפלגת העבודה, בהנהגת הטרוריסט מספר אחד רבין, מצפה שבמלחמה הכוללת שהכריזה על תנועת החמאס לאחר הפעולה ברחוב דיזנגוף, היא תחסל את התנועה, היא משלה את עצמה. הזמן יוכיח לכל, כי מכות גדודי עז אדין אל־קסאם חזקים יותר מכפי שהזקן המטורף הזה (רבין) מתאר לעצמו. על ראש ממשלת האויב לדעת, כי מיפקדת גדודי אל־קסאם סידרה את קלפיה היטב מעכשיו ועד למועד הבחירות הציוניות הבאות, כדי להגיב בצורה הנדרשת על המלחמה הכוללת שרבין הכריז על החמאס והמוסלמים".

בהודעה מוקדמת יותר של דובר מטעם החמאס ל"קול ישראל" נטען, כי הפיגוע הוא התחלת מתקפת טרור שתמשך עד לבחירות, במטרה "להפיל את מפלגת העבודה המרכיבה את הממשלה".

● בהודעת החמאס ברדיו "אל־קודס" נאמר גם כי הפיגוע בירושלים נועד להבהיר לאסירים הפלסטינים שבבתי הכלא של "הפושע רבין", ולתושבי הגדה המערבית ועזה שאדמותיהם הופקעו, שהחמאס ימשיך "בדרך ההתנגדות, עד לנצחון או הנפילה חלל על קידוש שמו של אללה".

עוד נאמר בהודעה, כי הפיגוע בוצע לזכר הצתה שביצעו "הכנופיות הציוניות" לפני 26 שנים במסגד אל־אקצא בירושלים. הצתה זו בוצעה בשעתו על־ידי תייר אוסטרלי מופרע, ועוררה הדים רבים בעולם ערבי. הליגה הערבית גינתה אותה מחדש אתמול.

● החמאס גם מזהיר בהודעה את הרשות הפלסטינית. "אנו מייעצים לרשות האוטונומיה, שהחלה לבצע פעולות שמירה לטובת הישות הציונית בכל אזור הנתון לשליטתה, שתימנע מלעשות טעות כלפי חברי תנועת החמאס בעזה. אל להם לערב את בני עמנו במערכה, מכיוון שהדם הפלסטיני הוא מקודש. אל לה, לרשות הפלסטינית, לשכוח את הכדור הפלסטיני הראשון, שנורה לעבר הכיבוש הציוני ב־65" (הכוונה לפיגוע הראשון שביצע ה"פתח" נגד ישראל).

בהודעתו מאתמול, לקח החמאס על עצמו באופן רשמי לראשונה גם את האחריות לפיגוע ההתאבדות הקטלני לפני חודש ברמת־גן. זהותו של המחבל שביצע פיגוע זה, לא ידועה עד היום לכוחות הביטחון.

בהודעתו אמר החמאס, כי ימסור את שמו של המחבל, כאשר תסתיים מתקפת החמאס הנוכחית. "גדודי עז אדין אל־קסאם מבטיחים, כי הם ימסרו את שמות חללי המתקפה מיד עם סיומה. אללה עמנו. הבוז לכובשים ולפושעיהם".

ברצועת עזה לא פורסמה כל הודעה של החמאס.

זהותו של מבצע הפיגוע בירושלים לא ידועה לפי שעה. אתמול התפשטה שמועה כי היתה זו אשה, והוזכר שמה של סואליה אבו־גאליה, בדואית בת 23 משבט הג'האלין מעוזייה שליד ירושלים. אבו־גאליה היא צעירה דתיה. בני משפחתה סיפרו, כי היא נעדרת מאז שלשום בלילה, ואמרו כי הודיעו למשטרה על היעדרה. לדבריהם לא יתכן כי ביצעה את הפיגוע, מפני שמעולם לא היתה בירושלים ואף לא היה כסף בידה.

ד"ר אברהים אל־אזורי, ראש אגודת ה"מג'מע האסלאמי" ברצועת עזה, המזוהה עם החמאס, אמר אתמול כי פיגוע נגד אזרחים אינו מעשה טוב בעיניו, שכן פיגועים מעין אלה לא ישפיעו על המשא ומתן.

הוא הוסיף עם זאת כי "על ישראל להפיק לקח אמיתי מפיגועים כאלה, והוא שנוכחותה בשטחים הכבושים אינה משרתת את השלום. יתכן שפיגועים כאלה אינם משפיעים על שינוי מדיניותה של ישראל, אך הם פוגעים בבטחונה, וכך הם יכולים להשפיע, גם אם אין בהם כדי לפתור את הבעיה".

תושבים בעזה, המזוהים עם החמאס, הביעו אתמול שמחה על הפיגוע. הודעות ברמקולים במסגדים בעזה, בעיקר בשכונות שייח' רדואן וזייתון ובמחנה הפליטים שאטי, אמרו כי "הנקמה של עז־א־דין אל־קסאם לא איחרה לבוא, ושפכה את דם הציונים. ידו של עז־א־דין אל־קסאם ארוכה, והיא תרדוף את הציונים הכובשים באשר הם".

בשכונה שייח' רדואן, בה נתפס ביום שישי איש החמאס ואיל נאסר, צפרו אנשים במכוניותיהם וקראו קריאות שמחה. בבתי הקפה בשכונה, שרק לפני מספר ימים הדהדה בהדי יריות, הצטופפו אנשים סביב מכשירי רדיו והאזינו בשמחה, תוך צהלות לאחר כל הודעה, על מספר ההרוגים והפצועים בפיגוע.

פרשנות/ דן אבירן

שנאה אישית לרבין

הודעת החמאס מרדיו "אל־קודס" מסוריה, לפיה פיגוע ההתאבדות האכזרי שהתבצע אתמול בבוקר בירושלים נעשה על־ידי הזרוע הצבאית שלה, מבהירה, אחת ולתמיד, כי אירגון זה ממשיך בתנופת מעשי טרור על־ידי מתנדבים־מתאבדים. אולם מההודעה האמורה אפשר ללמוד כמה דברים נוספים. קודם כל, כי פעולות הטרור שנעשו ביוזמתו של החמאס בעבר (לרבות פיגוע ההתאבדות בצומת עלית) ואלה שהוא מתכוון לבצע בעתיד, מטרתם היא פוליטית מובהקת. והיינו, להפיל את ממשלת רבין.

סגנון ההודעה של החמאס הוא כזה, שמפעפעת ממנו שנאה תהומית לראש הממשלה. שנאה שהיא דו־משמעית. מצד אחד קיימת בחמאס שנאה אישית לרבין, על מלחמתו העיקשת בחמאס שהחלה בגירוש המוני של פעילי החמאס מרצועת עזה והגדה המערבית ללבנון למשך שנה תמימה, וכלה בחיסול מנהיגים צבאיים של החמאס בעזה וחוליית רצח של האירגון בחברון.

מצד שני, נובעת שנאתם לאיש זה בשל דרכו המדינית החותרת בעקביות להגיע לשלום של פשרה בין ישראל לפלסטינים. שלום כזה רוצה החמאס למנוע בכל מחיר. לפיכך, הם הודיעו באותה הודעה מסוריה, בלשון מעורפלת אמנם אך המסר שלהם הוא ברור, לאמור, כי מנוי וגמור עמם ליזום פעולות טרור ביתר שאת מעתה ועד לבחירות, כדי להביא להפלתו של רבין בהן.

וכה נאמר בהודעה: "על ראש ממשלת האויב לדעת כי מיפקדת גדודי אל־קסאם סידרה את קלפיה היטב מעכשיו ועד למועד הבחירות הציוניות הבאות, כדי להגיב בצורה נדרשת על המלחמה הכוללת שרבין הכריז על האיסלאם והמוסלמים".

המסר השני של החמאס, בהודעה מסוריה, מכוון לרשות הפלסטינית. היא נתבעת ומוזהרת שלא להתערב ולא להפריע לחמאס בעזה, ובמשתמע גם בגדה המערבית, לתכנן ולבצע פעולות פיגוע נגד ישראל והישראלים. אזהרה זו של החמאס כלפי הרשות הפלסטינית אינה מקרית. היא נובעת מהעובדה שהרשות אכן שיתפה פעולה לאחרונה עם רשויות הביטחון של ישראל בסיכול פעולות טרור מעזה.

יש לקוות, כי אנשי הרשות הפלסטינית ובראשם יאסר ערפאת לא ייבהלו מאזהרת החמאס והם ימשיכו ועוד יגבירו את מלחמתם נגד קבוצות הטרור האיסלאמיות. יחד עם זאת, מוטלת החובה על ממשלת ישראל ללחוץ עוד ועוד על הרשות הפלסטינית כדי שתפעל ביד קשוחה ובכל חומרת הדין נגד פעילי החמאס בכלל ואנשי עז אדין אל־קסאם בפרט, למען סיכול פעולותיהם הטרוריסטיות.

קשה לגורם מבחוץ להעריך את מידת הנחרצות שבה פועלת הרשות הפלסטינית נגד קבוצות הטרור האיסלאמיות. אולם ממשלת ישראל יודעת כיצד ממלאת הרשות את חובתה בעניין זה, והיא חייבת לראות בדיוק פעולתה של הרשות נגד הטרור האיסלאמי את אמת המידה העליונה במשא ומתן שהיא מנהלת עם הפלסטינים לקראת מימוש שלב ב' של הסכם אוסלו. שכן, כל התחמקות מצד יאסר ערפאת או רשלנות מצדו בטיפול בענייני הטרור, צריכים להדליק נורה אדומה אצל ראש ממשלת ישראל לגבי המשך מסירת סמכויות המינהל העצמי לידי רשות זו.

לעומת זאת, אם אכן הרשות הפלסטינית פועלת באופן נמרץ נגד הטרור ואף תמשיך כך גם בעתיד, הרי שמן הראוי יהיה, לטובת המלחמה בטרור, לזרז את המו"מ בענייני הגדה המערבית, כדי שיהיו בידי הפלסטינים הכלים הדרושים למאבק עד חורמה נגד תופעות הטרור האיסלאמי, יחד עם ישראל.

ראש הממשלה:

"החמאס החליט לנהל עד הבחירות מלחמה נגד 'רבין הטרוריסט'"

מאת מוטי בסוק

"עם תום ההלוויות יחודשו שיחות השלום באילת". כך אמר אתמול ראש הממשלה, יצחק רבין, במסיבת עיתונאים, במשרדו בירושלים. רבין האשים בפיגוע את החמאס. ישראל תמשיך, לדבריו, לשתף פעולה עם הרשות הפלסטינית במלחמה באויבי השלום.

לדברי רבין, המחבל המתאבד ניסה לרצוח ישראלים באשר הם ישראלים, ובמיוחד בירושלים, "בירתה המאוחדת של ישראל".

רבין הזכיר, כי מבצעי הפיגוע התפארו, ברדיו אל קודס המשודר מדמשק, שהם עמדו גם מאחורי הפיגוע הקודם שהיה לפני חודש באוטובוס דן ליד צומת עלית ברמת גן. לדבריו, מטרתם עד הבחירות בישראל, היא מלחמה נגד ממשלת ישראל, בראשות מפלגת העבודה, "ומי שהם מכנים הטרוריסט יצחק רבין".

רבין ציין, כי מבצעי הפיגוע תוקפים גם את הרשות הפלסטינית, המשתפת לדעתם פעולה עם ישראל. הם מזכירים, כי המשטרה הפלסטינית סיכלה בשבת בעזה ניסיון להחדיר לישראל מכונית תופת.

הוא הביע תקווה, כי הציבור יאפשר למשטרה ולכוחות הביטחון להילחם בטרור. "במציאות של עירבוב מוחלט בין ישראלים ופלסטינים, קשה למנוע לחלוטין פעולות של מטורף", אמר רבין. "אבל הגיעה העת שגם בישראל יידעו להבחין בין המרצחים מבין הפלסטינים, ובין אלו הרוצים בפתרון מדיני".

שר החוץ, שמעון פרס, אמר כי ישראל צריכה להילחם בטרור, אבל גם להמשיך בתהליך השלום. לדבריו, אם הפלסטינים לא יילחמו בטרור, הם עצמם יהיו הקורבן שלו. לדעת פרס, "השעה אינה כשרה להסגר הקבע".

שר התעשייה והמסחר, מיכה חריש, אמר כי הממשלה בחרה בתהליך כי זו הדרך הטובה ביותר להבטיח את שלומה וקיומה של ישראל.

דבר DAVAR
מייסד ועורך ראשון: ברל כצנלסון
עורך ראשי: רון בן־ישי

המו"ל: "דבר בע"מ"	
נדפס ב"דפוס החדש" בע"מ	רחוב חומה ומגדל 2, ת"א
המערכת והמנהלה תל־אביב	סניפים:
רחוב שינקין 45 ת.ד. 199, מיקוד 65233	ירושלים: רחוב הלל 16
טלפון: 03-5286141 (6 קווים)	טלפונים: 02-256873, 02-256589
פקסימיליה: 03-6294783	חיפה: רחוב הנביאים 27
מחלקת המנויים: 03-5281105	טלפון: 04-620111
מחלקת המודעות, טלפונים ישירים	
5286156, 5281860, 6298032	
פקסימיליה מודעות: 03-6298032	
טלפון לפניות הציבור 07.00-22.00, 03-5286141	הפצה "נר" 03-377056

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי יד

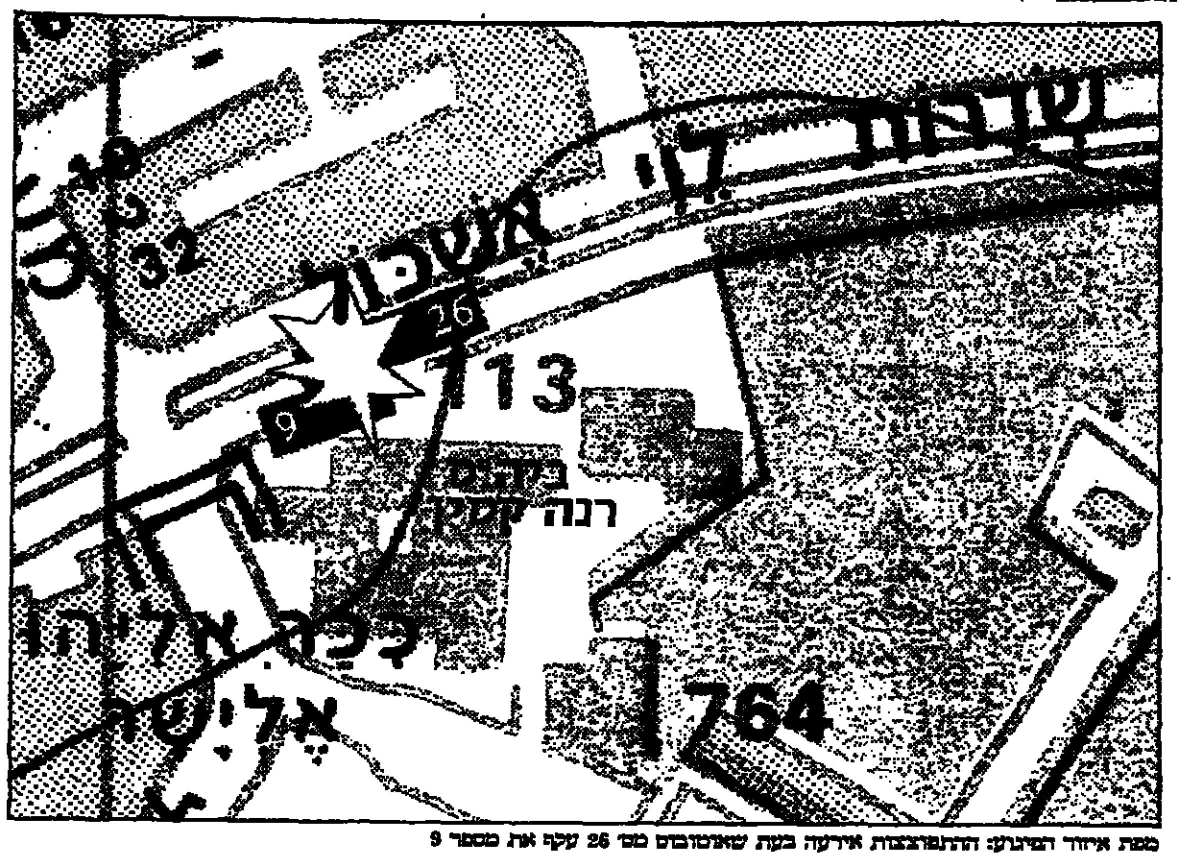

מפת איזור הפיגוע: ההתפוצצות אירעה בעת שאוטובוס מס' 26 עקף את מספר 9

מאות הפגינו בערים; עשרות נעצרו

מאת ידיב בן־יהודה, אודי רודריגז, אודי שרון ועתי"ם

מאות אנשים הפגינו בירושלים ובצמתים רבים ברחבי הארץ במחאה על הפיגוע בקו 26. אמש נחסם בירושלים צומת סנהדריה על ידי מפגינים זועמים, רובם חרדים. הם יידו אבנים על כוחות המשטרה, שלא נערכו כראוי לכמות האנשים שהייתה במקום. מיידוי האבנים נפצע קצין משטרה, וכמה עיתונאים וצלמים ספגו מכות וקללות. "גם ביום קשה כזה לא ניתן לאנשים להפר את שגרת החיים בעיר", אמר קצין משטרה בכיר במקום. גם באתר הפיגוע התלהטו הרוחות. תושבי השכונה התגודדו במקום, ניסו להתפרץ לכביש, ואף זרקו חפצים מחלונותיהם על השוטרים. לראשונה זה זמן רב נאלצת המשטרה להשתמש בגז מדמיע לפיזור המפגינים. צמתים רבים נוספים נחסמו בעיר אמש בגלל הפגנות מחאה, שהיו ספונטניות ברובן, אף שארגון "זו ארצנו" טען לאחריות להן.

שתי ההפגנות העיקריות בירושלים היו בכניסה לעיר ובשדרות אשכול, במקום הפיגוע. אתמול בשעות הצהריים המאוחרות נאספו עשרות צעירים, רובם חרדים, במקום הפיגוע, וקראו קריאות בגנות הממשלה ותהליך השלום, והניפו שלטים הקוראים לנהגים לצפור לאות הזדהות. רבים מהנהגים נענו להם וצפרו ארוכות. השוטרים העדיפו לעמוד מן הצד, ולא רשמו לצופרים דוחות כפי שנהגו בהפגנות אחרות בעבר.

פעילי הימין שהיו במקום השמיעו קריאות "מוות לערבים", וחסמו את ציר התנועה משני צדדיו במשך 40 דקות. השוטרים לא מנעו את החסימה, ואולם נוצרו עימותים כאשר ניסו המפגינים, בהוראת הרב בני אילון, מראשי תנועת "זו ארצנו", להתקדם לכיוון צומת סנהדריה. חלק מהמפגינים חסמו את צומת סנהדריה–בר־אילן, וכוחות משטרה מתוגברים פינו אותם מן הכביש בכוח.

במקום הפיגוע הוקמה פינת הנצחה מאולתרת. בפינה הונחו עשרות אבנים לזכר ההרוגים, הודלקו נרות זיכרון.

מאות פעילי ימין השתתפו בהפגנה בכניסה בעיר. המפגינים קראו להפסקת תהליך השלום, ורבים מהנהגים שחלפו בצומת צפרו לאות הזדהות. בהפגנה ניסו אנשי הימין לחסום את הכביש מספר פעמים, והתפתחו עימותים קשים בינם לבין השוטרים, שבמהלכם נפצע באורח קל שוטר. שניים מהמפגינים עוכבו לחקירה.

באותה התקריות במקום השליכו נערים חרדים אבנים לעבר משאית ערבית שחלפה על כביש מספר 1. האבנים פגעו ברכב פרטי ישראלי, ונהגו איבד את השליטה והתנגש במעקה הפרדה שעל הכביש. מהמשטרה נמסר כי לא היו נפגעים באירוע.

מפכ"ל המשטרה רנ"צ אסף חפץ סייר בעת ההפגנות מעל ירושלים במסוק המשטרתי, ואמר כי המשטרה לא תאפשר חסימה לא חוקית של צמתים וצירים, גם אם תאפשר את קיום ההפגנות.

כ־150 פעילי ימין הפגינו בערב בצומת הרכבת בצפון תל אביב. המפגינים ניסו לחסום את הצומת, ואולם המשטרה פעלה במהירות לסכל את הניסיונות. יחידות סיור מיוחדות תגברו את כוחות המשטרה במקום. שני מפגינים שניסו לחסום את הכביש עוכבו לחקירה, ושוחררו שעות אחר כך בתחנת המשטרה.

בגוש דן עוכבו בשעות הערב לחקירה שישה מפגינים, לאחר שהפרו את הסדר במספר צמתים. במרכז קריית אתא עצרה המשטרה 16 מפגינים שהתפרעו והפריעו לתנועת כלי הרכב במקום. בין המפגינים שנעצרו ארבעה בני נוער. מפקד משטרת זבולון סנ"ץ יצחק גיסים מסר כי מפגינים המזוהים עם אנשי "כהנא חי" הסיתו את הנוכחים.

5 הרוגים

(המשך מעמוד 1)

בריכוזי קהל בתחבורה ציבורית האחרים שנים לאיתור חומרי נפץ וסיכול פיגועים.

סגר מלא הוטל על השטחים. הסגר על שטחי יהודה ושומרון הוטל כבר אתמול בצהריים, והיום בבוקר הורחב לשטחי הרשות הפלסטינית ברצועת עזה. דובר צה"ל מסר עוד כי הסגר יימשך עד יום מחר בשעה ארבע לפנות בוקר.

סגר הוטל אתמול גם על שטח הרשות הפלסטינית בעיר יריחו והכניסה לעיר הותרה רק לאזרחים זרים ולתושבי יריחו אשר שהו מחוץ לעירם לפני הטלת הסגר. דובר צה"ל מסר כי על הסרת הסגר ביריחו תבוא הודעה.

גורם בטחוני בכיר הכחיש כי בידי מערכת הבטחון היו ידיעות על הכוונה לבצע פיגוע התאבדות בירושלים. "לא היה לנו שום קצה קצהו של כלום", אמר.

הגורם הבכיר אמר כי "ידענו כי החמאס עושה בשבועות האחרונים כל מאמץ לבצע פיגוע התאבדות", אולם הוסיף כי לא היו ידיעות ספציפיות על תוכניות הארגון. לדבריו, בימים אלה ארגוני הסירוב אינם צריכים להוציא מחבל מתאבד מרצועת עזה, מכיוון ש"מספיק שחומר הנפץ יגיע משם, המתאבד יהיה מהשטחים או מישהו מבחוץ".

קצין בכיר ציין כי להערכתו המחבל המתאבד אינו תושב רצועת עזה, לדבריו, ארגון החמאס לא ירצה לשחק לידיה של המשטרה הפלסטינית וערפאת, מכיוון שאם יתברר כי המחבל היה תושב עזה תינתן למשטרה הפלסטינית לגיטימציה לפעול באורח נוקשה וחריף כנגדם.

עוד בודקים במערכת הבטחון את האפשרות כי מבצע לכידתו של המחבל ואיל נאסר רדואן בעזה ביום שישי היה מבצע הסחה והונאה, שנועד להסיט את תשומת הלב של מערכת הבטחון לרצועת עזה, ובכך לאפשר את הכנתה של פעולת ההתאבדות של המחבל. לדברי הגורם הבטחוני הבכיר "יתכן שהיתה זו הונאה, אולם בהחלט יתכן שהיתה זו פעולה מקבילה של שתי קבוצות של החמאס שפעלו כל אחת בנפרד, תוך מידור פנימי לביצוע פיגוע התאבדות. מה שברור הוא שהחמאס עשה לביצוע פיגוע ראווה בישראל בכל מחיר".

גורמי צבא בכירים אמרו אמש כי אם יתברר כי מחבלת ביצעה את הפיגוע אתמול, יתווסף מימד חדש לפעילות טרור המתאבדים, שיקשה עוד יותר על מערכת הביטחון במלחמה בהם. הקצין הבכיר הוסיף עוד כי אם אכן היתה זו מחבלת מתאבדת, תצטרך מערכת הבטחון להיערך מחדש באורח מתוגבר על מנת למנוע כניסת נשים מתאבדות. לדבריו יתכן ויהיה צורך בהקמת מערך בדיקה נפרד לנשים במעברים בין השטחים לישראל, וכמובן במעברים בין רצועת עזה לישראל. מערך הבדיקה יהיה דומה לזה שפעל במעברי הגבול בירדן ופועל בגבול לבנון. במערך זה מוצבות חיילות שבודקות גופנית את הנשים העוברות.

במשטרה דורשים להקים מאגר ארצי של טביעות אצבעות על מנת להקל על זיהוי חללים בפיגועי טרור. כך מסר אתמול סנ"צ מרק ינקו, ראש המעבדה לטביעות אצבעות במטה הארצי.

"ריקי שלי איננה"

(המשך מעמוד 1)

בסם, אני נקי כבר ארבע וחצי שנים ושישה עשר יום. אני סופר כל יום, כל שעה. דבר ראשון הודעתי למלווה שלי. זה רגע מסוכן בשבילי." הוא נמצא בתכנית גמילה ופעיל במרכז הגמילה בליפתא. "אני דואג ולחוץ, יש לי בת עם תסמונת ובת חולת אפילפסיה, רק אשתי מטפלת בהן, אם יקרה לה משהו, הן לבד. אסור שהיא תיפגע, ואני מוכרח לדבר ולדבר, רק לא לחזור."

בית החולים שערי צדק קיבל אתראה על פצועי הפיגוע בשדרות לוי אשכול דקות ספורות לאחר השעה שמונה. מספר דקות הספיק להכין את חדר המיון למצב החירום, להוריד אחיות מהמחלקות ולקרוא לרופאים. "כשהגיעו הפצועים הראשונים היינו מוכנים לקלוט אותם, כולל רופאי עיניים ורופאים מקצועיים אחרים," אמר לעיתונאים ד"ר יוחנן הלוי, המנהל הכללי של בית החולים "שערי צדק", לאחר שהתפנה מטיפול ראשוני.

מתוך דאגה והכרות עם הצרכים הבוערים ברגעים כאלה הגיעו לבית החולים גם רופאים שהיו בבית, או בחופשה, ביניהם ד"ר רחל ארסו, המסיימת בימים אלה את תפקידה כסגנית מנהל בית החולים הדסה ומתחילה בתפקידה החדש, סגנית מנהל בית החולים שערי צדק. "אי אפשר להישאר בבית ברגעים כאלה, הייתי רק חצויה בין שני הבתים," אמרה ארסו.

תוך שעה טופלו כולם

ארבעים ושבעה פצועים הגיעו לבית החולים תוך זמן קצר לאחר הפיגוע, למרות התנועה הרבה בכבישי ירושלים בשעות הבוקר, תוך הצורך לחצות את הפקק העירוני הגדול בשעה הזאת בכניסה לירושלים, בדרך משכונת רמת אשכול אל בית החולים הנמצא מול הר הרצל.

שעה אחר כך היה חדר המיון של בית החולים פנוי מפצועי הפיגוע, מוכן לשרת כרגיל את החולים בעיר. לאחר מיון וטיפולים שולחו עשרים ואחד פצועים לבתיהם, חמישה פצועים נותחו, וככל הידוע עד שעות הערב נותרו ב"שערי צדק" אחד עשר פצועים להמשך הטיפול, בהם אשה אחת שנפצעה בחזה.

בית החולים התארגן במהירות גם לשמירת הסדר הציבורי במקום. שוטרים ואנשי הבטחון של בית החולים שמרו על השערים, תוך שהם מסייעים ככל האפשר לבני המשפחות ולעיתונאים הרבים, מוקד המידע הוקם מייד, גם כן על פי תרגיל מוכר, וכל שמות הפצועים נקלטו במחשב.

צ'אנס

עלה מס' 8: לב מס' 8: יהלום - Q: תלתן - Q

מזג האוויר

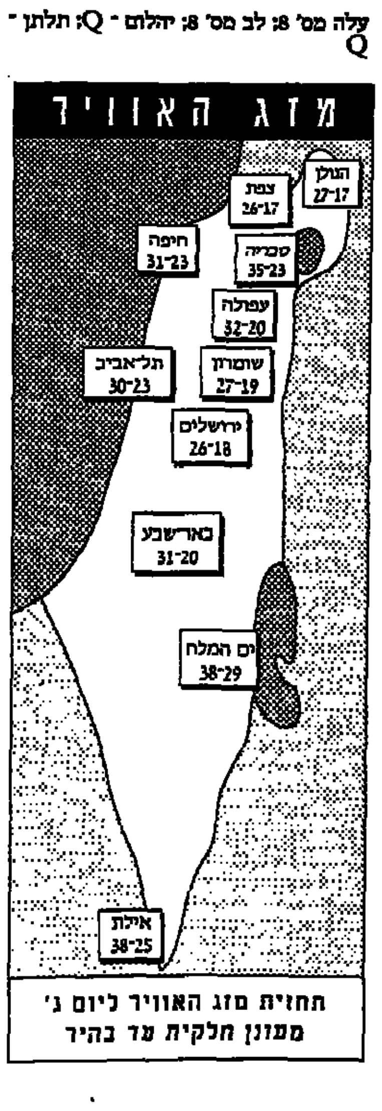

תחזית מזג האוויר ליום ג': מעונן חלקית עד בהיר

26 קו של סטודנטים ושוטרים

מאת אבשלום קווה וכתב "דבר"

אוטובוס מספר 26 של "אגד" הוא קו חדש יחסית. הקו הופעל לפני מספר שנים, לתת מענה לסטודנטים מהאוניברסיטה בהר הצופים הגרים במעונות ובדירות שכורות בשכונת קרית יובל. לאחר מעבר המטה הארצי של המשטרה ומשרדי ממשלה שונים לשכונת שייח' ג'ראח, תוגברה תדירות הקו, המוביל למקום.

קו 26 פועל בתדירות של 20 דקות. האוטובוסים בקו הינם רגילים בדרך־כלל, ולפעמים מפעילים בו אוטובוסים מפרקיים. הנסיעה מתחילה ברחוב שטרן בקרית יובל, מכאן לקרית משה, בנייני האומה, רחוב בר אילן ומשם לשדרות אשכול ולהר הצופים. אורך הנסיעה מתחילת המסלול ועד סופו כחמישים דקות.

בשעות הבוקר גדלה תדירות הקו. בשעות אלה הוא עמוס בסטודנטים העושים דרכם לאוניברסיטה, בעובדי המרכז הרפואי "הדסה" בהר הצופים, בשוטרי המטה הארצי ובעובדי ממשלה.

כמה דקות לפני השעה 8.00 בבוקר, בשעה שבה התפוצצה הפצצה, היה האוטובוס מלא. בשעה זו מתחילה העבודה במשרדים, והמחבל־מתאבד בחר בעיתוי מוצלח מבחינתו. הפיצוץ היה בדיוק שתי תחנות לפני המטה הארצי, כאשר הנוסעים ממערב העיר לצפונה טרם ירדו. "הפיגוע תוכנן בקפידה", אמרו שוטרי המטה הארצי שהיו במקום הפיגוע.

קו מספר 9, שהיה ליד האוטובוס שהתפוצץ, נפגע גם הוא. מתחיל את נסיעתו בבנייני האומה, הוא עובר דרך גבעת רם לשכונת רחביה ומשם למרכז העיר, לרחובות שטראוס, יחזקאל, צפניה ומשם לשדרות אשכול ולהר הצופים. גם בקו זה בולט מספר הסטודנטים.

בשני הקווים כמעט שלא משתמשים נוסעים חרדים.

בפעם האחרונה נעשה פיגוע בקו 9 לפני 15 שנה.

מה יהיה עכשיו בקווים אלה? דובר אגד, רון רטנר, אמר שלאחר כל פיגוע יורד מספר המשתמשים באוטובוסים בכ־10 אחוזים. לדבריו, אגד מכשיר את הנהגים בנושאי ביטחון ובטיחות. עם זאת, לדבריו, התקציבים אינם מספיקים, ועל הממשלה להגדיל המימון לשיפור האמצעים למלחמה בטרור.

חברת האבטחה של אגד

(המשך מעמוד 1)

פנינו לעמוס שרון, מנהל חברת האבטחה "שיאון" שזכתה במכרז של "אגד" בירושלים. לדבריו, החברה שלו מעסיקה מאבטחים שאומנו לזהות עצמים ואנשים בלבד. "אפשר להוסיף עוד אמצעים, ואין לזה סוף, אבל אנו מספקים את מה שנתבקשנו לתת עבור המחיר שהוצע במכרז לשעת אבטחה", אומר שרון.

שאלנו את שרון מה היה מוסיף אילו קיבל יותר כסף במכרז. "הייתי מכניס אמצעים לזיהוי חומרי נפץ", אמר שרון. "אבל אם היינו מוסיפים אמצעי כזה, המחבלים היו הולכים לאתרים אחרים".

שרון סיפר כי קשה מאוד למאבטחים לעקוב אחר כל אדם שעולה לאוטובוס. "האיש שלנו עולה בקווים מסוימים של 'אגד' בירושלים, ומי שינסה לעקוב אחר העולים לאוטובוסים יתקשה לעשות כן. במקרה של הפיצוץ בבוקר אי אפשר היה ללכוד את המחבל מבעוד מועד, כיוון שהמאבטח שלנו עמד לעלות על האוטובוס שבו התפוצץ המטען".

הקואופרטיבים לתחבורה, בהם "אגד" בירושלים, ניסו להבטיח את נוסעיהם על ידי הצבת מכרזים מקיפים ולא מצומצמים במחירם, כפי שדרש משרד התחבורה. אחת החברות שהציגה מכרז מקיף ולא זכתה, הייתה חברה שהציגה מכרז יקר מעט אך טוב יותר ממה שאושר בסופו של התהליך.

החברה שלא הצליחה לזכות במכרז הייתה חברת "שמירה וביטחון בע"מ".

על פי ההצעה שהוגשה על ידי החברה האבטחה לאוטובוסים צריכה להיות גלויה וסמויה. כלומר: הצבת מאבטחים גלויים באוטובוסים ביחד עם מאבטחים סמויים, כמקובל במטוסי "אל על" למשל.

בנוסף לכך כללה ההצעה הצבה של מכשירים לגילוי חומרי נפץ (השקעה חד־פעמית של 300 שקלים לאוטובוס. דני שנער ממשרד התחבורה טוען כי אין המכשיר יעיל לאוטובוסים, כיוון שחולף זמן עד שמתקבל ניתוח אנליטי של חומר הנפץ).

סמנכ"ל חברת "שמירה וביטחון", דני קינן, אמר אתמול כי התוכנית שהגיש הייתה מקיפה וכללה הכשרה של מאבטחים שיהיו מסוגלים לעמוד מבצעית מול כל מחבל, כמקובל בחברות התעופה.

ואולם, אמר לנו קינן, התקציב שהוצע על ידי המדינה היה בדיחה. "תפיסת אבטחה מקיפה עולה כסף, והם רצו לשלם לנו גרושים. בגרושים לא עושים ביטחון", אמר.

התקציב שאושר על ידי המדינה היה כ־20 שקלים למאבטח לשעת עבודה (ברוטו), ולא מעבר לכך. זאת בלי הקצבה לאמצעי עזר מבוקשים או להדרכה.

בתוכנית שהוגשה לקואופרטיב "אגד" והוצגה למשרד התחבורה נמסרו פרטים על דרכי הבחירה של המאבטחים, הציוד שישאו, שיטות הלוחמה שיופעלו, התסריטים האפשריים שיעמדו בפניהם, לרבות עמידה בפני מתאבדים, חוטפי אוטובוסים ועוד.

"איני מאשים את הקואופרטיבים לתחבורה", אמר קינן, "כיוון שהם נאבקו במשרד התחבורה וביקשו עוד תקציבים לאבטחת האוטובוסים לנוכח עליית גל הפיגועים באוטובוסים, וכשלו. אני מלין על המדינה שהקציבה כה מעט תקציבים לפתרון בעייה כל כך סבוכה. הממשלה חייבת להשקיע תקציבים גדולים לאבטחה בהיקפים גדולים יותר ממה שנתנה עד כה, כמה עשרות מאבטחים בלבד בירושלים ובתל־אביב, שעובדים על 7000 אוטובוסים ומגנים על מיליון נוסעים מדי יום".

כתב עתי"ם מוסר כי יועץ שר המשטרה לענייני טרור, גדעון עזרא, קרא אתמול לשנות את השיטה הנהוגה באוטובוסים, ולפיה גובים הנהגים תשלום עבור הנסיעה, ולהפעיל אוטומטים או כרטיסי מנוי במקום זאת, כדי לאפשר לנהגים לעקוב בעינות אחר תנועת הנוסעים. עזרא אמר את הדברים בראיון שנתן לרזי ברקאי בגלי צה"ל.

"לדעתי המסננת היחידה בכניסה לאוטובוס היא הנהג", הסביר עזרא. "כאשר הנהג שלנו עמוס בקבלת כסף מהנוסעים ובהחזרת עודף וכיוצא בזה, קשה לו להסתכל גם על הנוסעים. לדעתי יש שיטות באירופה שבהן על ידי כרטיסים נכנסים ללא צורך לשלם, ואלו שכן משלמים משלמים בסכום מדויק, ולא – הם לא נכנסים לאוטובוס".

"בנוסף לכך", אמר עזרא, "ערבי שהולך במערב ירושלים ומחכה לאוטובוס, אם נשים על התחנה שלט אזהרה שקורא להסתכל ימינה ושמאלה ולראות מי עומד לידך, זה עשוי להרתיע מחבל פוטנציאלי, ואולי אחד הנוסעים עשוי אף להתריע מפני מחבל שכזה".

כתב עתי"ם מוסר כי שר התחבורה ישראל קיסר אמר אתמול כי על פי נתונים שיש בידי משרדו, יורד מספר המשתמשים בתחבורה הציבורית לאחר כל פיגוע המוני.

בפגישה שקיים עם חברי "התנועה לשחרור התנועה", הנלחמת בעומס בכבישי הארץ ובה השתתפה גם מזכירת משרדו, אמר עוד שר התחבורה כי הוא תומך בדרישת התנועה להקים רשות לאומית שתרכז את כל הטיפול בתחום התחבורה: תשתיות, כבישים ורכבות.

העבודה
מפלגת העבודה הישראלית – המרכז
המזכיר הכללי
ישיבת לשכת המפלגה
תתקיים
ביום חמישי, כ"ח באב תשנ"ה, 24/8/95 בשעה 16.00 באולם הישיבות בבית מרכז המפלגה, רח' הירקון 110 תל אביב.
סדר היום:
1. דו"ח מזכ"ל.
2. מפקד החברים.
3. שונות.
נסים זוילי
מזכ"ל המפלגה

"היה פיצוץ ואחריו דממה גדולה. ואז פרצה האש והאוויר התמלא בצעקות"

אחת הנוסעות ראתה אדם חשוד "בן 50, רזה וג'ינג'י שחבש כיפה שחורה, לבש מעיל גדול, דיבר עברית במבטא ערבי, והתיישב בחלק האחורי של האוטובוס"

מאת אורי רודריגז

בשעה 7.55 בבוקר הרעיד אתמול פיצוץ עז את שכונת רמות-אשכול השלווה שבצפון ירושלים. באוטובוס "אגד" בקו 26א', שהיה בדרכו לכיוון המטה הארצי וקריית האוניברסיטה בהר הצופים, הופעלה פצצה רבת עוצמה, כנראה בידי מחבל או מחבלת מתאבד/ת.

הפיצוץ העז קרע את דפנות האוטובוס ופגע גם באוטובוס "אגד" נוסף, בקו 9, שנסע בסמוך אליו. חמישה מן הנוסעים נהרגו בפיצוץ ויותר ממאה נפצעו. 77 פצועים היו עדיין מאושפזים אמש בבתי-חולים בעיר - 14 מהם במצב קשה.

כוחות הצלה הגיעו למקום במהירות, ופינוי הפצועים התנהל בסדר מופתי. לדברי עדי ראייה, בתוך כמה דקות פונו רוב הפצועים לבתי חולים בעיר. התנועה בציר אשכול – אחד הצירים הראשיים בבירה – נחסמה לשעות ארוכות, ודקות לאחר הפיגוע החלו להתקהל במקום עוברי אורח ונהגים שנתקעו בכביש שנחסם.

כוחות גדולים של משטרה ומשמר הגבול הוחשו לאזור הארוע, ומנעו, לעיתים בכוח, מהקהל הנסער לפרוץ את מחסומי המשטרה. כמעט בד בבד עם ניידות מד"א הגיעו לאזור גם מתנדבי ארגון "חסד של אמת", מצויידים בשקיות פלסטיק וכפפות וכתוגברים במתנדבים מארגון "צור לציון" הירושלמי, החלו האחרונים לאסוף פיסות בשר ולנקות כתמי דם שהתפזרו ברדיוס גדול.

"שמעתי פיצוץ חזק ואז השתררה דממה בצומת," סיפר דוד שמעוני, עובד בזק שעבר בצומת בשדרות אשכול, בעת הפיצוץ. "הדממה הקשה בצומת ארכה שניות ספורות בלבד, האמר, ואז התמלא האוויר בצעקות ובזעקות של פצועים האוטובוס, לדבריו, עלה באש.

"ירדתי מהאוטו שלי כשאני לוקח איתי את המטף, רצתי לאוטובוס והתחלתי לכבות את האש. היו שם גופות וחלקי גופות בכל מקום וראיתי גם גופה אחת כרותת ראש," אמר שמעוני, והוסיף כי כוחות ההצלה הגיעו למקום בתוך דקות ספורות.

"שתיתי קפה בבית ופתאום האדמה הזדעזעה והכוס נפלה לריצפה," מספרת ברכה דר, שגרה בבית הסמוך "מיד ידעתי שזה אוטובוס, ירדתי למטה אבל לא יכולתי לעמוד במראה הנורא, ויללת שכבה בצד הכביש כשכל בטנה פתוחה, הסתובבתי ורצתי בחזרה הביתה".

גם עדי ראייה נוספים מספרים על עוצמת פיצוץ גדולה במיוחד. בדירות הארוע התפוררו זכוכיות ושברייפה מהאוטובוס למרחק של עשרות מטרים. מעוצמת הפיצוץ נקרעה ממקומה הדופן האחורית של האוטובוס, ופיסות של כיסאות וריפוד נותרו גם במרחק של כחמישים מטר ממורד הכביש.

בין הפצועים שהובאו לבית החולים הדסה הר הצופים היתה לינור חזות, צעירה בשנות העשרים שנפצעה מרסיסים בפניה. היא סיפרה לשוטרי כי הבחינה במהלך הנסיעה בגבר, שעלה לאוטובוס בתחנה בבנייני האומה והתנהג בצורה שנראתה לה חשודה.

חזות תיארה אותו כ"אדם בן 50, רזה וג'ינג'י שחבש כיפה שחורה, לבש מעיל גדול על מידותיו. היה לו תיק גדול והוא דיבר עברית במבטא ערבי". היא אמרה שהאיש עורר את חשדה כאשר דיבר עם נהג האוטובוס, מיד אחרי שעלה בבנייני האומה. אחר כך, סיפרה, הוא התיישב בחלקו האחורי של האוטובוס.

על פי בדיקה ערכו צוותי הזיהוי הפלילי של משטרת ישראל לשרידי המטען, מטען החבלה שהתפוצץ באוטובוס קו 26 היה מטען צינור, שהכיל 4 עד 6 ק"ג של חומר נפץ.

עוד עולה מהבדיקה כי חומר הנפץ במטען היה ככל הנראה חומר נפץ תקני, המטען עצמו הוסתר בתיק צד.

גורמים בכירים במשטרה מבקשים להדגיש כי למרות הפרסומים המרובים בעניין, עדיין לא ברור לחלוטין כי את הפיגוע ביצעה אשה מתאבדת. לדבריהם הקביעה כי מדובר באשה מתבססת על מימצאים שנאספו בשטח ושרידי גופה, אולם עד אשר לא יזוהו באופן ודאי כל הגופות האחרות, לא ניתן יהיה לקבוע בוודאות, כי מדובר באשה. אותם הגורמים ציינו כי ארגונים איסלמיים אינם עושים בדרך כלל שימוש בנשים בפעולותיהם.

כחצי שעה לאחר הארוע כבר התקהלו במקום כ-500 איש. חרדים משכונת שמואל הנביא הסמוכה, תושבי המקום והרבה שעזבו במיוחד את ביתם או מקום עבודתם ובאו להפגין את זעמם וכאבם במקום הארוע.

חברת הכנסת לשעבר גאולה כהן, שגרה בסמוך למקום הארוע, סיפרה: "הייתי בדרך לקריית ארבע עם מכונית משוריינת נגד אבנים. אני יוצאת מהבית ורואה שאני בעצם צריכה לנסוע בטנק".

נראה שכהן לא היתה בעמדת מיעוט בקהל הרב שגודש את המקום.

"למנהיגים אין את האומץ להנהיג" אמר מנהל משרד פרסום שונה את משרדו כששמע על הפיגוע "יהיה פה מה שהיה עם צ'אושסקו ברומניה".

רבים מהמתקהלים קבלים על יחס השוטרים אליהם. "הם הולכים בכוונה ללא תג' זהוי כדי שיוכלו להרביץ לנו" מבאר אברך את הסוגיה.

אחרי כשעתיים נוספת מגיעה פלוגת מג"ב נוספת. המשטרה לא לוקחת סיכונים מיותרים, ומהרימה לשטח כוחות מרובים. הפלוגה החדשה מורכבת מצוערים, נערים בקושי בני 19. הנוכחות המוגברת עושה את שלה, והרוחות נרגעות במקצת. פרט להפרעות נוספת עם הופעת הנשיא ויצמן, שומר הקהל על איפוק מה, ובשעה 11.30, כשלוש וחצי שעות לאחר הארוע, נפתח מחדש ציר אשכול, והמכוניות והחיים שבים, כמעט, למסלולם.

שרה חוף, אחות המבוגשת: שעונה נעצר בדיוק ב-7:55, שעת הפיצוץ (צילום יצחק הררי)

תמונת מצב / דניאל בן-סימון

'תנו לי את ראש המחבל,' צרחה האשה, 'אני רוצה לתלות אותו בחדר השינה שלי'

תמונה א': שובר קופות

האלוף אילן בירן, אלוף פיקוד המרכז, מגיע לזירת הפיגוע. עיניו סורקות את הסביבה. הוא מנענע ראשו מצד לצד. פותחים למענו את המחסום המגני המקיף את שני האוטובוסים הפגועים. הוא צועד לעבר מפכ"ל המשטרה אסף חפץ, העסוק ברגעים אלה במתן עוד ראיון עיתונאי באמצעות טלפון נייד. הוא נראה רגוע למדי, אולי לא ממש אדיש, אבל בהחלט רגוע. "כן, כן", הוא משיב למראיין, "אנחנו מתורגלים במצבים האלה... לא, לא, אנחנו עוד לא יודעים מי ביצע את הפיגוע".

המפכ"ל מתפנה לאלוף. שניהם נשענים על קדמת האוטובוס המפויח ומחליפים מילים. בירן מתפס אחיזה טובה יותר לזרוע. שימשת האוטובוס נתלשה לגמרי. בפנים, עוסקים כמה עשרות אנשים במדים ובבגדים אזרחיים בחיפוש אחר שרידים. בעלי הכדים מצלמים ומכניסים חלקי מתכת לתוך שקיות ניילון. הכל נעשה בעדינות. החרדים רכונים על רצפת האוטובוס ואוספים חלקי גוף שנותרו מיותמים. מישהו מעביר שקית שחורה לחברו שעומד מחוץ לרכב. "שים את זה באוטו", הוא פוקד עליו, "זה מלא".

השלט הגדול שנפרש על האוטובוס הדו-מפרקי נותר שלם. זהו פירסום של דפי זהב. "זה שובר קופות", כתוב עליו.

תמונה ב': איפה המניאק

עשרות חרדים נדחקים מאחורי חבל ההפרדה. הפיגוע תפס אותם אחרי תפילת שחרית. בית הספר רנה קסין, זירת הפיגוע, שוכן בסמוך לכמה שכונות חרדיות. הנה דו-שיח בין שני חרדים שעמדו לידי.

חרדי א': "איפה רבין, המניאק?"
חרדי ב': "אומרים שהוא בדרך לכאן."
חרדי א': איך זה שהוא עוד לא הגיע?"
חרדי ב': "בטח הפילגש שלו לא נתנה לו לצאת מהמיטה."

תמונה ג': אמרו בטלוויזיה

עוד דרשה, או אולי רבשיה. הפעם בין אשה צעירה, אוחזת היסטריה, לבין קבוצה של מפגינים.

האשה: "למה אתם שותקים? תתביישו לכם!"
איש בקהל: "מה את רוצה שנעשה?"
האשה: "תצעקו, רבין מגע! רבין בוגד!"
שירת המקהלה לא ממריאה.

צוות טלוויזיה מתקרב לאישה. היא צועקת למיקרופון: "אתמול אמרו בטלוויזיה השמאלנית שלערבים בחברון אין מים לשתות. למה הם לא אומרים שהם שותים את הדם שלנו? למה?"

בחור עם כיפה לראשו צועק "חבריה, רבין מגיע. צריך להרוג אותו."

מישהו שולף דגל צהוב של תנועת כהנא. אברך מוצץ מוזיקה מתוך הצהוב. האיש עובר בין הקהל: "בחמש וחצי, הפגנה בסנהדריה. תבואו. הפעם נשתק את המדינה."

תמונה ד': אשה עם שביס

חלפה שעה וקצת מאז הרעיד הפיגוע את שכונת רמות אשכול. מלאכת הסריקה באוטובוסים עומדת להסתיים. שקיות שחורות, ובתוכן חלקי גוף, מונחות ליד עמוד חשמל. יהודה משי זהב, הקמב"ץ של העדה החרדית, מנצח הבוקר על עבודת הפינוי הקפדנית. בימים רגילים הוא ניצב בצד השני של המיתרס, מנצח על הפגנות החרדים למען סגירת כבישים בירושלים. הבוקר, הוא עובד לצד השוטרים בהרמוניה גמורה.

לאנשיו הוא מחלק הוראות ביידיש. עם השוטרים הוא מדבר בעברית. אחד המפקחים שואל אותו, אם אפשר כבר לגרור את הרכבים. "עוד לא", הוא משיב, "אני שומע שיש עוד עבודה בתוך האוטובוס הכפול."

חומת האבן שמקיפה את רנה קסין מוכתמת בדם. כתמים גדולים מפוזרים לאורכה. החרדים נעים עם בקבוקי מים ומקרצפים את הקירות.

אשה אחת, עם שביס לראשה, מנסה לפרוץ את חומת השוטרים. הם הודפים אותה בכוח. "מה עם הראש של המחבל, ימח שמו?" היא צורחת לעבר הודפיה. "גברתי, תלכי הביתה או שנעצור אותך", פוקד אחד מהם. "אני רוצה את הראש שלו" היא צורחת, "אני רוצה לתלות את הראש שלו בחדר השינה שלי."

תמונה ה': זרוע מפוייחת

הגרר המשטרתי מתחבר לאוטובוס המפויח. אחד השוטרים מורה לו לנסוע. אחרי נסיעה של כמה מטרים, הוא מורה לו לעצור. מישהו מחברה קדישא מבחין באיבר אדם מתחת לאוטובוס הנוסע. זרוע מפויחת. מעכבים את הגרירה.

המראה הזה מלהיט את היצרים. "מוות לרבין", צועקים מאות אנשים מעבר לחומה. "רוצים נקמה!" מישהו מציע: "חבר'ה, לשרוף את המסגד עכשיו!"

כל אותה עת, ממשיך ההליקופטר המשטרתי לחוג מעל זירת האירוע. בשעה 11, פותחים את הכביש המקביל. התנועה זורמת באיטיות. כעבור כמה דקות מפנים את שני האוטובוסים שבתוכם התרחש הקטל. החיים שבים למסלולם. או לפחות כך נדמה כרגע.

"שמעתי פיצוץ, התגלגלתי החוצה והתחלתי לזחול; מסביבי היו המון חלקים שרופים"

עולה בת 17 מטשקנט שנפצעה: "אי אפשר לחיות ככה בפחד. איך זה שחותמים על הסכמי שלום ובחיים עצמם לא מרגישים את זה?"

מאת אריה דיין יוסי מורפשטיין ועתי"ם

"איך ששמעתי את הפיצוץ התגלגלתי החוצה. נפלתי מהדלת והתחלתי לזחול מהר למרחק של 100-150 מטר. כולם רצו, היו צעקות, חלקים שרופים מסביבי, זה היה איום. הגיע אדם טוב, השכיב אותי, הרגיע אותי וטיפל בי," סיפר אתמול זאב שריף, אחד הפצועים קל בפיגוע בירושלים.

בית החולים הדסה בהר הצופים, המרוחק כקילומטר בלבד ממקום הפיגוע בשדרות אשכול, היה בית החולים הראשון שקלט פצועים מהפיגוע. ראשוני הפצועים הגיעו להדסה ונקלטו בחדר המיון דקות מעטות אחרי השעה שמונה בבוקר.

רוב הפצועים שהובאו להדסה הר הצופים היו מאוטובוס בקו 9, שנסע אחרי האוטובוס בקו 26 שבו אירעה ההתפוצצות. הדסה סגל, תושבת ניו-יורק בת 27, שהגיעה לביקור בישראל לפני עשרה ימים, נסעה בו כדי להגיע לפגישה עם מנהלת שירותי הפיזיותרפיה בבית החולים בהר הצופים.

סגל, רקדנית בלט בלהקה ניו-יורקית, באה לישראל כדי לעבור מבחן קבלה ללהקת בת-שבע והתעניינה באפשרות ללמוד פיזיותרפיה. היא נפצעה קל בפניה ובידיה האמורה, כי היא מקווה שתוכל לגשת בשבוע הבא לבחינת הקבלה בבת-שבע.

"שמעתי פיצוץ נורא וראיתי אנשים קופצים החוצה מהאוטובוס לרחוב", סיפרה סגל. היא מתארת את הבלבול בתוך האוטובוס, את העזרה שנאלצה לקפוץ מעל אנשים רבים שהיו שרועים על הרצפה כדי להיחלץ ממנו ואת "כמויות הדם הגדולות" שראתה על הכביש כאשר הבליחה לצאת מהאוטובוס.

מיד אחרי שהובאה להדסה קיבלה מכשיר טלפון באמצעותו התקשרה לבית הוריה בבוסטון. השעה שם היתה 3:00 לפנות בוקר וצילצול הטלפון העיר את הוריה שלא ידעו דבר על שהתרחש בירושלים. "אני מרגישה רע מאוד מכך שהעירותי אותם", היא אמרה לאחות שסבבו אותה. אחר כך סיפרה להם שאביה הזהיר אותה לפני טיסתה לישראל שלא לנסוע באוטובוסים.

במיטה הסמוכה למיטתה של סגל שכב נאשף, צעיר בן 25, יליד אחד הכפרים הערבים בגליל ותושב ירושלים. נאשף נסע בקו 9 יחד עם רעייתו. הוא עובד במרכז לתוכניות לימודים בקמפוס של האוניברסיטה העברית בהר הצופים והיא עובדת כמרפאה בעיסוק בהדסה הר הצופים. "אני רק זוכר שקיבלתי מכה ומצאתי את עצמי מחוץ לאוטובוס, מחפש את אשתי", סיפר נאשף. הוא מצא אותה מיד ושניהם הובלו לבית החולים. האישה, הנמצאת בחודש השביעי להריונה, אושפזה במחלקת היולדות. רק אחרי שהתברר לו שמצבה טוב, הסכים שיעבירו אותו לחדר המיון כדי לטפל בפציעה הקלה ברגלו.

בסך הכל נקלטו בבית החולים הדסה בהר הצופים 31 מנפגעי הפיגוע. אישה אחת הגיעה לבית החולים במצב אנוש והועברה מיד לאמבולנס שהסיע אותה לבית החולים הדסה עין כרם המצוייד, בניגוד לבית החולים בהר הצופים, בחדרי ניתוח מותאמים לניתוחים מסובכים. היא נפטרה בדרך.

שני פצועים אחרים שמצבם הוגדר קשה, ופצוע נוסף באורח בינוני, הועברו אף הם לאחר קבלת טיפול ראשוני לבית החולים בעין כרם. שאר 27 הפצועים טופלו בהר הצופים. ארבעה מהם הוגדרו כפצועים בינוני והועברו למחלקות השונות.

33 פצועים נוספים אושפזו במהלך הבוקר במצב קל. מרביתם שוחררו עוד במהלך הבוקר. חלקם הושארו להשגחה עד לשעות אחר הצהריים ובודדים מביניהם, שהושארו לטיפול, ישוחררו לבתיהם היום.

לבית החולים הדסה עין כרם הגיעו אתמול 22 פצועים. ביניהם אישה במצב אנוש, שנותחה בידי רופאי ביה"ח, שישה פצועים קשה, חמישה פצועים בינוני, פצוע אחד במצב קל עד בינוני ועוד 9 פצועים קל ששולחו לביתם.

הנשיא עזר וייצמן, שר הבריאות אפרים סנה וראש עיריית ירושלים, אהוד אולמרט, הגיעו לביקור בבית החולים.

הנשיא וייצמן שואל לשלומה של מרגריטה בלנקו, בת 17, עולה חדשה מטשקנט בחבר העמים. "לא צריך לבכות עכשיו", הוא אומר לאמה המודאגת "תראי איך היא נראית עכשיו. היא נראית יופי". הרופא דיווח לנשיא כי בלנקו נפגעה באוזניה אך נראה כי מצבה תקין וכי תשוחרר לביתה בו ביום.

מחוץ לחדר הכיוון אמר הנשיא לעיתונאים: "ככה קשה מאוד להמשיך. פיגוע כזה מקפיץ חלק גדול מהציבור ואת זה צריך לקחת בחשבון. שלום עושים בין ציבור לציבור ולא בין ממשלות".

בלנקו, תושבת שכונת קרית יובל, נמצאת שמונה חודשים בארץ ועדיין מתקשה מעט בעברית. היא נסעה לאולפן לעברית באוניברסיטה העברית בהר הצופים באוטובוס מספר 26, שבו אירע הפיגוע.

על נסיבות הפיגוע סיפרה: "ברוך ישנתי. התעוררתי פתאום כשנפלתי אל המדרגות שליד דלת האוטובוס. חשבתי שאיבדתי את ההכרה. רק כשיצאתי מהאוטובוס הבנתי שהיה פיצוץ". לדבריה, לאחר הפיצוץ היתה שרויה בבלבול ולא ידעה מה לעשות, אך פונתה במהירות לבית החולים. "אי אפשר לחיות ככה כל הזמן בפחד" אמרה "איך זה שחותמים הסכמי שלום אבל בחיים עצמם לא מרגישים בזה. זה מייאש".

ברונו הרצקרון, בן 21, עולה חדש מצרפת, היה אף הוא בדרכו לאולפן לעברית באוניברסיטה. הוא נסע בקו 9. "לפתע שמעתי פיצוץ. חשתי כאילו ספגתי מכת חשמל ממתח גבוה. לא יכולתי לזוז בכלל. לא הבנתי בהתחלה מה קורה. מיששתי את פני. היה לי הרבה דם על הפנים, דם של אחרים. באוטובוס ראיתי שלושה-ארבעה אנשים מוטלים ללא תזוזה. שאר האנשים נדחקו בקצת פאניקה וצעקות החוצה. כמה אנשים בכו".

אירים אביבי, בת 26, פקידה באוניברסיטה, נפגעה באוזניה מההדף. "אני שומעת עמום ויש לי צלצולים" סיפרה. היא נסעה בקו 26. היא סיפרה ששמעה קול פיצוץ עמום. היא סגרה את עיניה והרכינה את ראשה. בתחילה חשבה שהתפוצץ צמיג. אך משפקחה את עיניה ראתה עשן רב. עמודי מתכת באוטובוס נעקרו ממקומם. היא ושתי חברותיה ברחו החוצה. "התחלתי לבכות. לא הבנתי מה קורה. הסתכלתי על האוטובוס. הוא היה שרוף בחלקו האחורי. בתוך האוטובוס ראיתי מישהו יושב בצורה קפואה ונשען על החלון. הוא היה שרוף. מיד סובבתי את הראש כדי לא לראות אותו".

חקלאי ישראל: לא נשלים עם מדיניות-החיסול של האוצר!

לא ניתן לפתוח את השוק המקומי ליבוא תוצרת חקלאית מתחרה בתעריפי-מכס נמוכים.

לא נסכים שהמכס שיוטל על תוצרת חקלאית מיובאת יהיה נמוך מהמותר בהסכמי גאט"ט.

נלחם נגד "התנדבות" האוצר לחסל את החקלאות על-ידי יבוא מתחרה מארצות המסבסדות את חקלאותן.

הדרך היחידה להבטיח אספקה סדירה, איכותית ומגוונת של מוצרים חקלאיים במחירים נאותים כל ימות השנה היא על-ידי תיכנון היצור וקביעת מכסים שיאפשרו קיום בכבוד לחקלאי, כנהוג בעולם המערבי.

הפגנת מחאה של המיגזר החקלאי על כל תנועותיו, ארגוניו והתעשיות הנלוות לו תערך ביום א', 27 באוגוסט 1995, בשעה 17:00 ברחבה שליד משרד ראש הממשלה בירושלים.

המרכז החקלאי • התאחדות האיכרים
ארגוני המגדלים

"סרקתי את האוטובוס לפני הנסיעה, ולא היה בו שום חפץ חשוד"

נהגי שני האוטובוסים נפצעו קל; פסיכולוג: אסור להשאיר אותם בלי טיפול נפשי

מאת נוגה קונן ועתי"ם

"היה פיצוץ, כל האוטובוס התעוות, ראיתי מקדימה אנשים עם דם על הפנים," כך סיפר רונן שמואל, בן 24, נהג האוטובוס של קו 26 א' אשר בו ארע הפיצוץ אתמול. "לא היה שום דבר חשוד באוכלוסיית הנוסעים של האוטובוס. רובם היו סטודנטים בדרכם לאוניברסיטה בהר הצופים או שוטרים בדרכם למטה הארצי".

האוטובוס יצא בשעה 07:19 ממסוף האוטובוסים ברמת שרת. "סרקתי את האוטובוס כפי שאני עושה מדי בוקר, ולא היה בו חפץ חשוד", סיפר שמואל. האוטובוס אמור היה להגיע בשעה 08:10 לאוניברסיטה העברית בהר הצופים. כשהגיע לשדרות אשכול בצומת רנה קסין, בין השעה 7:50-7:55, ארע הפיצוץ בחלק האחורי של האוטובוס המפרקי הארוך בו נהג.

שמואל נפגע באורח קל מהלם ושולח לביתו בו ביום יחד עם פצועים נוספים שהובאו במצב קל לבית החולים.

שמואל, תושב שכונת גילה, עובד כנהג ב"אגד" כשנה וחצי. אל מיטתו בחדר המיון הגיעו בשעות הבוקר שוטרים ממחוז ירושלים כדי לגבות ממנו עדות או פרטים על שארע באותו בוקר.

בפיצוץ נפגע גם נהג אוטובוס של קו 9, שהיה גם הוא בדרכו לכיוון האוניברסיטה. נהג האוטובוס, מנחם מילוס, סיפר: "נסעתי בקו 9 לכוון הר הצופים מצד שמאל עקף אותי קו 26, ובדיוק כשהוא היה בעקיפה ונצמד אלי, אירע פיצוץ. מצבי טוב, אבל היו פצועים וגם הרוגים באוטובוס שלי".

מילוס נפגע מרסיסים בכל גופו.

שמוליק כרמי, המתגורר סמוך למקום הפיגוע סיפר כי המחזה היה מזעזע. "בערך בשעה 7:55, כשהתנעתי את הרכב בדרכי לעבודה, שמעתי פיצוץ עז שהקפיץ אותי מהמכונית, ראיתי אנשים יוצאים מהאוטובוס הבוער. המצב היה מזעזע, המון אברים פזורים על פני שטח נרחב".

עדת ראייה שעמדה בחלון ביתה סיפרה: "עמדתי בחלון ושמעתי פיצוץ אדיר, האוטובוס התלקח, אנשים וגופות הועפו הצידה, והאש עברה גם לאוטובוס השני. כל החלונות נשברו, הרמזורים. ראיתי אנשים הרוגים. רציתי לעזור לשתי בחורות שנפגעו, היו אנשים שצעקו לי שהם לא שומעים כלום וביקשו עזרה".

עדת ראייה אחרת סיפרה בהתרגשות: "חציתי את הכביש, פתאום שמעתי פיצוץ, ראיתי אנשים מאבדים את הכיוון. יצאו מהאוטובוס לא ידעו מה לעשות ולאן ללכת, לא יכולתי לעזור כי כל הגוף שלי השתתק, זה היה מזעזע".

"כדי למנוע מה שנקרא 'אינקובציה של הפחד', מעלים מייד בחזרה להגה נהג אוטובוס שעבר פיגוע ויצא ממנו ללא פציעה," אמר אתמול ד"ר מולי להד, ראש המרכז למצבי חירום בקריית שמונה.

לדברי ד"ר להד, המטפל במרכז באנשים הנמצאים במצבי לחץ קיצוניים, "זאת אחת השיטות להתגבר על הטראומה שהאיש עבר, אם כי יש עליה חילוקי דעות בין המומחים".

"השיטה הטיפולית הזאת נלקחה מהצבא, שם מעלים על מטוס טייס שהופל או צנחן שהסתבך בצניחה ויצא ללא פגע ממצב של כמעט התרסקות. אפשר לנקוט בדרך זו, אך תמיד בהתחשב בדרגת הפגיעה הפיזית והנפשית שעבר האיש. אם הוא תשוש נפשית ממה שעבר עליו, יש כאלה שלא ממליצים על כך".

"בכל אופן ומעל הכל, אין להשאיר נהג כזה ללא טיפול נפשי צמוד, במיוחד בימים הראשונים לאחר הפיגוע".

ריקי כהן הובאה אתמול למנוחות

"הקדוש ברוך הוא לקח שושנה נפלאה"

(ע). – באות באו ללוות את ריקי כהן בדרכה האחרונה. הלוויה שיצאה מבית הלוויות שמגר בירושלים נערכה באווירה קשה.

בעלה איציק, לו היתה נשואה 3 השני שנים, עמד במרכז ועיניו הודיה של ריקי ובני משפחתה. "תראי כמה אנשים באו ללוויה שלך, ריקי, כמה שורשים יש לך כאן למה לקחו לי את הילדה?", מררה בבכי האם.

יותר מ־200 שוטרים ואנשי משמר הגבול אבטחו את הלוויה שיצאה מאוחר יותר לבית הקברות בגבעת שאול. בואו של ראש העירייה, אהוד אולמרט, לווה בקריאות רמות כנגד ראש הממשלה יצחק רבין ונגד הממשלה.

בהספד שנשא לזכר ריקי כהן אמר אולמרט כי "יש צורך לעשות חשבון עם הרוצחים ללא שום פשרה ואנו נעשה חשבון עם הרוצחים, נרדוף אותם, נשמיד אותם ולא נהסס לעשות כן בכל מקום, ללא מעצורים או גבולות".

ראש העירייה הוסיף, כי "קשה לנו כל פעם מחדש להוביל את בנינו ובנותינו לקבר בנסיבות קשות כאלה. אך אנחנו נהיה חזקים, לא נאבד תקווה, ולכן ננצח. נחסל את הרוצחים ונמשיך ללכת בארץ".

רבה של מעלה אדומים, הרב הדרי, הספיד בשם הרבנות. "הקדוש ברוך הוא לקח שושנה נפלאה – את ריקי", אמר הרב.

ריקי ובעלה איציק גרו במעונות הסטודנטים "גוואטמלה" שבקריית יובל, משם יצאה אתמול בבוקר הזקי לעבודה ההוראה בה עסקה בבית החולים הדסה בהר הצופים. ריקי סיימה תואר ראשון בחינוך בסמינר דוד ילין והתכוננה להתחיל בלימודי התואר השני בחינוך באוניברסיטה העברית. היא עבדה כמורה בבית הספר "יד המורה" בעיר.

שעה קלה לפני הטקס בבית הלוויות ישב הבעל איציק בבית אמה של ריקי ברמות. "ריקי היתה אשה נפלאה. אין מילים לתאר כמה היתה מסורה בכל שנות הנישואין". בבית ישבו גם שבעת אחיה ואחיותיה של ריקי: יוסי, רודים, מרה, מיכל, רועי, יואב ודעם.

רפ"ק נעם אייזנמן

השאיר אחריו אישה ושני ילדים

(ע). – עשרות קרובי משפחה וחברים התקבצו בבית משפחתו של רב־פקד נועם אייזנמן בשכונת רמת־שרת בירושלים, עם היוודע דבר הבשורה המרה. מותו היכה בתדהמה את קרוביו.

אייזנמן (35) התגייס למשטרת ישראל לפני שבע שנים בתום לימודיו האקדמאיים בתחום הכימיה. הוא שירת במחלקה לזיהוי פלילי של המטה הארצי כקצין במעבדה הבליסטית. תחום התמחותו היה זיהוי סמים. אתמול עלה לקו 26 בדרכו לעבודה במטה הארצי. נסיעה שממנה לא שב.

אייזנמן הותיר אחריו אשה ושני ילדים – ילדה כבת 5 וילד כבן שנה וחצי. הוא יובא למנוחות עולמים היום בבוקר.

ג'ואן דוואני

הגיעה ארצה כדי ללמוד יהדות

(ע). – אבל כבד ירד אתמול בערב על בית משפחת אדלשטיין בירושלים, עם היוודע דבר מותה של הבת, ג'ואן דוואני, בפיגוע בקו 26 בירושלים.

דוואני, 46, תושבת מדינת קונטיקט בארה"ב, הגיעה לישראל לשנת לימודים, אותה תיכננה להקדיש לנושאי יהדות.

ג'ואן התגוררה בבית אחיה ברט ובני אדלשטיין במושבה הגרמנית בירושלים. המשטרה התקשתה לאתר את קרובי משפחתה של דוואני בישראל, ורק סמוך לשעה אחת בצהרים, הם אותרו והוסעו למכון המשפטי באבו כביר לזהות את הגופה.

היום בצהרים צפויים לנחות בארץ בתו בת ה־18 של המנוחה, ובעלה לשעבר. עדיין לא נקבע מועד ללוויה, אולם נודע, כי היא תתקיים בארץ.

אנשי היחידה לזיהוי חללים מלקטים שרידים שיסייעו בזיהוי ההרוגים (צילום: יצחק הררי)

קלינטון "מצטרף אל העם בישראל בנחישותו להמשיך לפעול למען השלום"

מאת דרורה פרל והסוכנויות

גינויים בינלאומיים חריפים נשמעו אתמול לאחר הפיגוע בירושלים. בהודעה שפרסם אתמול הבית הלבן ממקום הנופש של הנשיא נאמר כי "הנשיא קלינטון מגנה את התקפת הטרור הטראגית שבוצעה בירושלים".

"בשם העם האמריקני, מצטרף הנשיא אל העם בישראל, בחידוש נחישותנו להמשיך לעבוד יחד לפעול למען השלום, נגד אויבי השלום", נאמר בהודעה.

גם משרד החוץ הרוסי גינה את הפיגוע, וקרא להמשך השיחות בין ישראל והפלסטינים.

"רוסיה מביעה תקוותה כי שני הצדדים ימשיכו במאמציהם לסיים את השיחות הישראליות־פלסטיניות, למרות נסיונותיהם של ארגונים קיצוניים לשים קץ לתהליך השלום באמצעות מעשי הטרור", נאמר בהודעה מטעם משרד החוץ.

ממשלת בריטניה גינתה בחריפות את המחבלים האחראים לפיגוע הקטלני. "הזדעזענו מההודעה על פיגוע קטלני נוסף בישראל, ומהעובדה כי הטרוריסטים הרגו ופצעו במטרה לחבל בתהליך השלום במזרח התיכון", נאמר בהודעה ממשרד החוץ הבריטי.

בפאריס אמר דובר משרד החוץ הצרפתי לכתבים כי "צרפת מגנה בחריפות את הפעולה האלימה, ושולחת תנחומיה למשפחות הקורבנות".

ויצמן עזב את מקום הפיגוע לאחר קבלת פנים זועמת ממאות מפגינים

מאת אורי דרורינו וסת"ים

נשיא המדינה, עזר ויצמן, עזב אתמול את אתר הפיגוע בירושלים דקות ספורות בלבד לאחר שהגיע למקום. מאות האנשים שהתגודדו סביבו ושיסעו את דבריו בקריאות "מוות לרבין" ו"לפזר את הממשלה", שכנעו את הנשיא לוותר על נסיונו לדבר עם המפגינים במקום. בערב הודיע ויצמן על דחיית ביקורו בגרמניה וצ'כיה שיועד לתחילת ספטמבר.

כשעתיים לאחר הפיגוע הגיע אתמול ויצמן לשדרות אשכול. הוא זכה שם לקבלת פנים זועמת יותר אפילו מזו לה זכה שר המשטרה, משה שחל, שביקר במקום לפניו. הקהל הנסער ניסה לפרוץ דרך לנשיא, והסתער על טבעת השוטרים שהקיפה אותו.

"באתי הנה להשתתף בצערכם ולהיות אתכם", אמר הנשיא לקהל המתגודדים. אולם דבריו שוסעו בקריאות "רבין רוצח" ובדרישות כי יפזר את הממשלה. "אל תצעקו דברי גנאי כאלה כשאני כאן", אמר, "היום הזה מצער אך אני מבקש מכם לשמור על קור רוח. אם תמשיכו לקלל בצורה כזו, אני יכול לקום וללכת".

השוטרים התעמתו עם מאות המתקהלים, ואף הגיעו לכלל עימות אלים עם אנשי טלוויזיה שהיו באזור. ויצמן גער לאורך כל הסיור בשוטרים, אשר הגנו עליו בגופם.

ויצמן ניסה להגיע לשורת מפגינים שעמדה על המדרכה. לאחר שלא עלה בידו, לקח הנשיא רמקול נייד מאחד השוטרים, בניסיון לדבר על לב המפגינים. הקהל הפריע לדבריו, ודרש ממנו לפטר את הממשלה. לאחר דקות ספורות התייאש ויצמן מנסיונותיו, לא לפני שצעק לאחד המפגינים "אני יודע לצעוק יותר טוב ממך".

המפגינים הסתערו על טבעת ההגנה סביב הנשיא, עד שהחליט לוותר, וחזר למכונית השרד שלו. לאחר שעזב ויצמן את המקום האשימו המפגינים את השוטרים בכל המהומה. "זה לא שיש לנו משהו נגד ויצמן", הסביר אחד מהם, "העם זקוק לו, העם זקוק לנשיא שיראה לו את הדרך בשעה קשה כזו, אלא שהמשטרה לא נותנת לנו לדבר איתו".

"זה בושה שצריך לשמור על נשיא של העם מפני העם", מסכם אחד מקציני המשטרה.

הנשיא ביטל את ביקורו בגרמניה ובצ'כיה בעקבות הפיגוע

הנשיא הודיע אתמול בערב על דחיית ביקורו בגרמניה ובצ'כיה.

בהודעה שפירסמה לשכת הנשיא מצויין, כי הביקור הממלכתי שאמור היה להיערך בתחילת ספטמבר "נדחה בעקבות החלטתו של הנשיא שבימים אלה חובתו להישאר בארץ".

ביקור רבין באתר הפיגוע בוטל עקב זעם הקהל

מאת אהרן קליין

ראשי שירות הביטחון המליצו אתמול בפני ראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין, שלא להגיע למקום הפיגוע.

אחד מבכירי המאבטחים של רבין הגיע סמוך לשעה 10.00 בבוקר למקום הפיגוע ברמת אשכול, לבדיקת אפשרות ביקור של ראש הממשלה.

הקהל הרב שהתאסף במקום הפיגוע המתין בזעם לביקור רבין. בכל פעם נפוצה שמועה על בואו, והקהל נע במהירות לעבר המקום אליו היה אמור להגיע.

לאחר התייעצות עם מפקד המחוז של המשטרה, ניצב אריה עמית והמפכ"ל אסף חפץ, הוחלט לשלול את הביקור.

גורם בטחוני בכיר אמר, כי לאור הסכנה של פגיעה פיזית בראש הממשלה, והקושי להגן עליו מפני זעמם של מאות המפגינים, הוחלט למנוע את בואו.

המוסד לביטוח לאומי הקים מוקד סיוע ומידע לנפגעים

(ע). – המוסד לביטוח לאומי הקים אתמול בבוקר מוקד סיוע ומידע למשפחות הנפגעים בפיגוע ברמות אשכול. המוקד, שהוקם על־פי הנחיה של שרת העבודה והרווחה, אורה נמיר, יפעל עד יום רביעי וניתן יהיה לקבל בו מידע טלפוני בנוגע לסיוע למשפחות הנפגעים וסידורי הלוויות.

עובדי המוסד לביטוח לאומי, בתיאום עם עיריית ירושלים והמחלקות הסוציאליות בבתי החולים, יבקרו את הפצועים המאושפזים בבתי החולים השונים. כן יבקרו אנשי המוסד בבתי משפחות הנפגעים, כדי לעמוד מקרוב אחר מצבם ולתת מענה לצרכיהם המיידים.

מנכ"ל הביטוח הלאומי, יוסי תמיר, מסר שהמוסד יסייע בעריכת הלוויות, יטפל במשפחות במשך תקופת האבל, ויזום את תחילתו של הקשר הטיפולי העתידי של המוסד עם המשפחות.

תפילה מיוחדת להחלמת הפצועים

(ע). – יותר מעשרת אלפים עותקים של תפילות בנוסח מיוחד חולקו אתמול בכל בתי הכנסת ובתי המדרש בירושלים בעקבות פיגוע הדמים ברמות אשכול בירושלים.

התפילות כוללות קריאה להחלמת פצועי הפיגוע והן חולקו על־ידי תלמידי ישיבת "השלום" בעיר.

ראש ישיבת "השלום", הרב דוד בצרי, קרא לציבור להתכנס בבתי הכנסת ולשאת את התפילות המיוחדות. תפילות יתקיימו היום אחר הצהריים גם ברחבת הכותל המערבי.

קריאה הופנתה גם לכל הבתים בישראל להדליק שני נרות בשבת – האחד לעילוי נשמת הקורבנות והשני להחלמתם המהירה של הפצועים הרבים באסון.

קרובי הפצועים מחו"ל יוטסו לארץ על חשבון המדינה

(ע). – היום בבוקר צפויים להגיע לישראל בני משפחותיהם של סטודנטים זרים הלומדים באוניברסיטה העברית בירושלים, שנפצעו בפיגוע בקו 26 בשדרות אשכול.

במהלך היום התקיימו מגעים קדחתניים בין משרד החוץ, הביטוח הלאומי, הסוכנות היהודית ומשטרת ישראל, בניסיון לאתר בחו"ל את בני משפחותיהם של הסטודנטים הלומדים באולפן הקיץ לתלמידי חו"ל.

נודע, כי לארץ יוטסו קרובי משפחותיהם של ארבעה מהסטודנטים שנפצעו באורח קשה, מגרוזיה, צרפת, שווייץ וארגנטינה. הטיסה והשהות בישראל ימומנו בכללותם על ידי הביטוח הלאומי.

דיון פגרה מיוחד בכנסת על בטחון הפנים

המערכת הפוליטית על כל גוניה גינתה בחריפות את הפיגוע

מאת אריה דיין

מליאת הכנסת תכונס ביום שני הבא לישיבת פגרה מיוחדת, לדון בפיגוע בירושלים ובמצב בטחון הפנים. על הישיבה המיוחדת החליטו אתמול יו"ר הקואליציה ח"כ רענן כהן, וממלא מקום יו"ר סיעת הליכוד ח"כ מיכאל איתן. ההסכמה בין ראשי סיעות העבודה והליכוד על הכינוס המיוחד לוותה גם בהסכמה על "הנמכת סוך" ההתבטאויות הפוליטיות בעקבות הפיגוע.

המערכת הפוליטית על כל פלגיה גינתה את מבצעי הפיגוע בירושלים, אבל כל אחד הסיק מסקנות התואמות עמדותיו. בימין קראו להפסיק את המשא ומתן עם הפלסטינים, בשמאל קראו להאצתו.

יו"ר הליכוד, ח"כ בנימין נתניהו: "השעיית השיחות הפכה לשיגרה שאין בה די, יש לקבוע דרך חדשה. אבל תוך הכאב, אני קורא לציבור לנהוג באיפוק".

ראש הממשלה לשעבר ח"כ יצחק שמיר: "צריך להתנער מהשלטון המטופש שמוביל אותנו לאסונות".

יו"ר המפד"ל, ח"כ זבולון המר, בציניות: "להאיץ את השיחות לשיחרור מחבלים מתאבדים פוטנציאליים, להעניק לערפאת צל"ש על עיסקת הטיעון המבריקה שעשה בשבוע שעבר עם המתאבד".

יו"ר תנועת צומת, ח"כ רפאל איתן: "הערבים הוכיחו שוב שממשלת ישראל אינה אלא ממשלת חידלון והתרפסות".

מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ נסים זווילי: "מעשה שפל של פחדנים. להרוק שיניים, ולהמשיך במאמצים למצוא פתרון".

יו"ר סיעת מרצ בכנסת, ח"כ רן כהן: "מדובר בחיות ברבריות, חסרות צלם אנוש".

סיעת חד"ש: "הפיגוע הרצחני חותר תחת האינטרסים של שני העמים, הישראלי והפלסטיני".

סיעת מד"ע: "הפגיעה בחפים מפשע באה להזין את הקיצוניים משני הצדדים. יש להחיש מימוש הסכמי טאבה".

יו"ר הליכוד ח"כ עוזי לנדאו: "מדיניות הממשלה מדרבנת ארגוני הטרור לפיגועי רצח בכל ערי ישראל".

ראש עיריית ירושלים, ח"כ אהוד אולמרט: "אין זה מספיק לפתוח ולסגור את השטחים כמו ריק־רק. יש לחשוב על פתרון יסודי".

ערפאת: מעשה טרוריסטי

מאת יוסי טורפשטיין

הרשות הפלסטינית, הארגונים התומכים בה ואישים רבים בשטחים גינו את הפיגוע ברמת אשכול.

יו"ר הרשות, יאסר ערפאת, התקשר אתמול בטלפון לראש הממשלה, יצחק רבין, וגינה בחריפות את הפיגוע ברמת אשכול. הוא הבטיח כי הרשות הפלסטינית תפעל במלוא הנחישות נגד אויבי השלום, והביע תקווה כי תהליך השלום לא ייפגע.

מיד לאחר היוודע דבר הפיגוע כינס ערפאת מסיבת עיתונאים בעזה, בה גינה בתוקף את "המעשה הטרוריסטי הזה". הוא הביע תקווה, כי השיחות באילת לא ייפסקו, וכי לא יוטל סגר.

ערפאת כינס לישיבה את חברי הרשות הפלסטינית, בכללם פייסל חוסייני, שהגיע לעזה מירושלים. כן כינס את מערכת הביטחון הפלסטינית, לדיון בדרכי הפעולה של גורמי הבטחון הפלסטיניים.

הפת"ח הפיץ כרוז ברצועת עזה, בו גינה את הפיגוע. בכרוז נאמר, כי מבצעי הפיגוע חותרים לרצוח את תהליך השלום.

גם האוריינט האוס פרסם הודעת גינוי. בהודעה הביע האוריינט האוס את תנחומיו למשפחות ההרוגים. בהודעה צויין, כי הפיגוע משרת את הימין הקיצוני בישראל, התובע להפסיק את המו"מ.

ועוד תגובות פלסטיניות:

ראש מנגנון הביטחון המסכל ביריחו, ג'יבריל רג'וב: "הפיגוע אינו משרת את העם הפלסטיני".

ראש עיריית חברון, מוסטפא נאתשה: "פעולה זו פוגעת בתהליך השלום".

ראש עיריית שכם, רסאן א־שכעה: "הפתרון הוא השכנת שלום".

ראש עיריית בית לחם, אליאס פריג': "פעולת פשע נגד אזרחים חפים מפשע".

המגזר הערבי מגנה הפיגוע בחריפות

מועצות הפועלים בגליל קוראות לפועלים הפלסטינים "להקים קול צעקה נגד הטרור האיסלאמי"

מאת מוחמד חליליה

המגזר הערבי גינה אתמול בחריפות את הפיגוע בירושלים. בכמה יישובים ערביים התארגנו ספונטנית עשרות צעירים ובינתיים נשים וצעירות והניפו סיסמאות בשלוש שפות נגד הטרור ונגד החמאס והג'יהאד האיסלאמי.

ראשי הרשויות הערביות, לרבות אנשי התנועות האיסלאמיות גינו גם הם את המעשה הנבלי. ראש עיריית אום אל־פחם, השייח' ראיד סאלח, אמר כי "המעשה עומד בניגוד מוחלט לדעת ההלכה האיסלאמית". מנהיג התנועה האיסלאמית, השייח' עבדאללה נימר דרוויש, הוציא גילוי דעת בגנות המעשה וקרא לאחראים על תכנון מעשה החבלה וביצועו להפסיק את מעשיהם.

חברי הכנסת הערביים מסיעות חד"ש, מד"ע, העבודה ומרצ הצטרפו לגינוי. הם קראו לממשלה לא להיכנע ולזרז את התהליך המדיני. המפלגה הקומוניסטית הישראלית קראה לבצע את הסכמי אוסלו ולהריץ את תהליך השלום.

חברי הכנסת וראשי הרשויות הערביות, כמו גם אנשי ציבור ודת, גינו בחריפות את מפגיני הימין שצעקו "מוות לערבים". ראשי הציבור הערבי קראו לשוחרי השלום ואנשי מחנה השלום הישראלי, להתעורר ולא להשאיר את הרחוב לשליטתם של אנשי הימין הקיצוני.

"הטרור הפלסטיני של החמאס והג'יהאד האיסלאמי משתף פעולה עם הימין הקיצוני הישראלי", אמרו.

מועצות הפועלים בנצרת, שפרעם, מרכז הגליל במשולש ובכרמל קראו לפועלים הפלסטינים להרים קול צעקה נגד הטרור הפלסטיני. אנשי ההסתדרות במגזר הערבי קראו לממשלת ישראל ולרשות הפלסטינית להמשיך בתהליך השלום ולזרז את המו"מ.

ועד ראשי הרשויות הערביות התכנס אתמול בעיריית סכנין וייחד את חלקה הראשון של הישיבה לפיגוע החבלני. הדוברים הבהירו, כי הם עומדים מאחורי ראש הממשלה יצחק רבין שחותר על רגלו להשיג שלום בין ישראל הפלסטינים ובין ישראל העולם הערבי.

בישיבה שהתכנסה לרגל ביקורו הראשון אצל ועד ראשי הרשויות הערביות של שגריר ירדן בישראל, דר' מרואן אל־מועשר, פתח השגריר את דבריו בגינוי הרצח המתועב. שגריר ירדן אמר שאסור לטרור ולפיגוע החבלני לעכב את תהליך השלום. "אני מאמין שהישראלים והפלסטינים ימשיכו בתהליך. השלום הוא שינצח בסופו של דבר", אמר דר' אל־מועשר.

רזי ברזילי מוסר כי ראש עיריית עזה, עאון שאווה, התקשר אתמול בבוקר לראש עיריית אשדוד, צבי צילקר, והביע את תנחומיו וצערו על הפיגוע החבלני אותו הגדיר כפעולה נפשעת. ראש עיריית עזה אמור היה להגיע לביקור עבודה באשדוד, אולם עקב אירועי היום החליטו שאווה וראש עיריית אשדוד לדחות את הביקור במספר ימים.

רקע/ מורן לסט

האוטובוס העשרים ואחד

מאז שנת 54', אירעו כ־18 מקרי תקיפת אוטובוסים ע"י מחבלים. בהתקפות נהרגו כ־148 אנשים ונפצעו כ־404 אנשים. להלן סיקור האירועים משנת 54 עד שנת 95:

17.3.54 – חוליית מחבלים פרצה לאוטובוס אגד שעשה דרכו מאילת לכיוון צפון, וירתה על הנוסעים. באוטובוס היו 15 נוסעים, 12 מתוכם נהרגו.

24.5.70 – 3 טילים שנורו מכיוון לבנון, פגעו באוטובוס שהסיע ילדים ממושב אביבים לדובב שבצפון. 12 נוסעים נהרגו, מהם 8 ילדים, 21 נפצעו.

11.3.78 – 11 מחבלים שהגיעו בסירות גומי לחוף מעגן מיכאל, השתלטו על 2 אוטובוסים בצומת הקאנטרי קלאב שבתל אביב, החל קרב בין המחבלים לכוחות הביטחון. 32 אנשים נהרגו ו־70 נפצעו.

7.12.83 – תחת ספסל באוטובוס קו 18 בירושלים, הונח מטען חבלה עטוף מסמרים שהתפוצץ. 4 אנשים נהרגו ו־50 נפצעו.

8.3.84 – באוטובוס אגד באשדוד התפוצץ מטען נפץ. 3 אנשים נהרגו, 8 נפצעו.

13.4.84 – מחבלים השתלטו וחטפו אוטובוס שנסע מתל אביב לאשקלון. המחבלים הובילו את האוטובוס לעזה ושם נעצרו.

7.5.88 – 3 מחבלים שחדרו ממצרים השתלטו על מכונית צבאית, ולאחר מכן השתלטו על אוטובוס בו נסעו עובדי הקריה למחקר גרעיני בדימונה. 3 נוסעים נהרגו.

6.7.89 – מחבל הדרדר אוטובוס אגד, קו 405, לתהום בכביש ירושלים ת"א. 14 נוסעים נהרגו ו־27 נפצעו.

3.12.90 – שלושה מחבלים פרצו לאוטובוס דן בקו 66 ותקפו בסכינים את הנוסעים. 4 אנשים נהרגו.

28.10.91 – 3 מחבלים ירו לעבר אוטובוס שהסיע מתנחלים שהיו בדרכם להפגנת ימין בכיכר מלכי ישראל בתל אביב. 2 מתנחלים נהרגו ונפצעו 5 ילדים.

1.7.93 – על אוטובוס אגד קו 25 בגבעה הצרפתית בירושלים עלו 2 מחבלים והחלו לירות לעבר הנוסעים. 2 נשים נהרגו ונהג האוטובוס נפצע.

12.9.93 – איש חמאס עלה על אוטובוס קו 300 שנסע בכביש אשדוד אשקלון והרג את הנהג בדקירות סכין. חייל שנסע באוטובוס הרג את המחבל. 2 חיילים נפצעו באורח קל.

6.12.93 – מחבל חמוש בגלילון ירה בתוך אוטובוס בצומת חולון. אדם אחד נהרג מהירי. חייל צה"ל הרג את המחבל.

7.4.94 – מחבל מתאבד עלה על אוטובוס בתחנה המרכזית בעפולה. 7 אנשים נהרגו ועשרות נפצעו.

13.4.94 – פיצוץ מטען חבלה ע"י מחבל מתאבד באוטובוס אגד בתחנה המרכזית בחדרה. 5 אנשים נהרגו.

10.5.94 – יריות נורו לעבר קו 477 שנסע מירושלים לכפר סבא. 3 אזרחים נפצעו.

19.10.94 – מחבל מתאבד פוצץ עצמו באוטובוס דן בקו 5, שנסע ברחוב דיזנגוף בתל אביב. 22 אנשים נהרגו ו־42 נפצעו. החמאס נטל את האחריות על הפיגוע.

22.1.95 – בצומת בית ליד, 2 מחבלים מתאבדים פוצצו עצמם בזה אחר זה. 19 חיילים נהרגו ו־68 נפצעו. הג'יהאד האיסלמי נטל אחריות על הפיגוע.

10.4.95 – מכונית תופת התנגשה באוטובוס ליד כפר דרום. לאחר שעתיים התפוצצה מכונית תופת נוספת שפגעה בג'יפ משמר הגבול ליד נצרים. 8 חיילים נהרגו ו־61 נפצעו. הג'יהאד האיסלמי נטל אחריות על הפיגוע.

24.7.95 – מחבל מתאבד פוצץ עצמו באוטובוס דן, קו 20 בצומת אבא הלל ברמת גן. 5 הרוגים ו־33 פצועים. אף ארגון לא נטל אחריות על הפיגוע.

אמש בטלוויזיה/ חיים נגיד

השחיקה של הטראומה

המשדרים המיוחדים בעקבות פיגוע הטרור, ערוץ 1 וערוץ 2

כמו מגן דוד, המשטרה וחברה קדישא שפעלו ביעילות מדהימה, כך גם הטלוויזיה נערכה במהירות על פי הנוהל שתירגלה (כמה נורא לומר זאת) בחודשים האחרונים מאז קיבל הטרור בלב הערים מימדים מפחידים.

בערוץ הראשון שידרו כל היום צילומים ממקום האסון. בסי.אן.אן אפשר היה לראות זמן קצר לאחר הפיגוע צילומים מצומת רנה קסין ברמות אשכול, את האוטובוס העשן שמגוער מוסיף לפעול ואת צוותי החילוץ. בצהריים דיברו בבי.בי.סי על שבעה הרוגים, והיו קצת יותר קרובים למספר הסופי, נכון לאמש, מהערוצים המקומיים.

אחר הצהריים החל מה שקראה אילנה דיין בערוץ 2 "הריטואל הקבוע". מנחה באולפן מראיין מומחים, ופריצות אל הכתבים בשטח. מה שאמור היה להגביר את הדרמה. אבל כבר כמה פריצות כאלה אפשר לעשות מבלי שיתחרש הרבה במשך שעה או פחות? וכך, לקראת השעה שבע וחצי בערב, כשהחלו בשני הערוצים יומני החדשות המורחבים, היתה תחושה של שחיקה חדשותית. סיפורו של רונן שמואל, נהג האוטובוס מספר 26 שבו התפוצץ המטען, שודר לפי המניין שלי לפחות שש פעמים. פעמיים בערוץ הראשון, פעמיים בערוץ השני ופעמיים בחדשות השעה חמש. המצלמות עקבו בקלוז־אפ חסר בושה אחר הלם והערת הרגשות של הנהג הצעיר, אחרי הבכי שתקף אותו לאחר שיחת הטלפון עם הוריו והתאוששותו המפתיעה כעבור שעה. בשעה שמונה בערך ראינו אותו נוהג באותו מסלול שבו אירע הפיצוץ כמצוות הפסיכולוג הצמוד.

הערוץ הראשון, בהנחייתו של חיים יבין הממלכתי, נזהר בכבודם של הנשיא ויצמן והשר שחל, ודיווח בחצי פה על ההשתוללות של ההמון עם ביקורם במקום. בערוץ 2 לא היססו לצלם את האספסוף רודף אחרי מכוניתו של שר המשטרה.

ואז, אחרי הפריצות לחדשות, יומני השעה חמש המשדרים המיוחדים של שבע וחצי, הגיע גם תור "המשדר המיוחד" שבו מיחזו בפעם המי יודע כמה אותם מראות של אוטובוס עשן, צוותי הצלה הצוהרות ופריצות לבתי החולים.

ייתכן שהיתה מאחורי כל זה תכנית מתוחכמת של תרפיה קבוצתית, שנרקמה במוחו של פסיכולוג הממונה על בריאות הנפש הלאומית: לחזור שוב ושוב על הטראומה עד לשחיקתה לאבק של בנליות המנטרלת אותה מן הכאב והאימה. ואולי אני סתם שוגה באשליות.

מול המשדר המיוחד של רפי רשף ואילנה דיין עם הפריצות הדרמטיות המאולצות "אל השטח" בדיוק באמצע הפסוק המכיל את הפואנטה העיקרית של בעלי שיחם, כמו יוסי שריד או ביבי נתניהו, שלא לדבר על פריצות אינסופיות של טרסוני פרסומת, התנהלה בערוץ ויכולת שליטה מרשימה, אפילו מול הפרובוקציות החשופות של טומי לפיד שהאשים אותו בניתוק מן העם. אחר כך הוא נסע לאולפן של ערוץ 2, חזר כמעט על אותן רפליקות במשדר המיוחד שם. שיחה מרתקת עם שר החוץ שמעון פרס שהפגין קור רוח, נחישות

מי שדילג כמוני בין שני הערוצים, יכול היה לעמת את האופטימיות המופלגת של שר החוץ הסבור כי הטרור מוכרח להיפסק בסופו של דבר, מול הדטרמיניזם הפסימי של חמישה מומחים לטרור שישבו ב"פופוליטיקה" וגילו מה שכינה טומי לפיד "חוסר אונים משווע". כדברי רפי איתן "נכונו לנו עוד מאה שנות טרור". האמת היא, שאם מסתכלים על חזות פסימית זו מנקודת ראות של אופטימיסט חסר תקנה, אפשר להתנחם בכך שנשרוד פה לפחות עוד מאה שנה. גם זה משהו ביום מדכא כזה.

טופלין החברה הישראלית ליבוא ולשיווק מוצרי חשמל בע"מ
(להלן: "החברה")

הבהרה להודעה על כינוס אסיפה כללית שלא מן המניין שפורסמה ביום 3 באוגוסט 1995 לפי תקנה 11 לתקנות ניירות ערך (הגבלות בעניין ניגוד עניינים בין חברה רשומה לבין בעל שליטה בה), התשנ"ד־1994 (להלן: "התקנות").

התמורה שנקבעה למניות סיני רוני מוצרי חשמל בע"מ (להלן: "מניות סיני חשמל") בסך 925,000 ש"ח מהווה את ממוצע הסכום המירבי (950,000 ש"ח) והסכום המזערי (900,000 ש"ח) של השווי המוערך של סיני רוני מוצרי חשמל בע"מ (להלן: "סיני חשמל"), כפי שנקבעה בהערכת השווי שנערכה על ידי מר דן טהורי מדן טהורי ייעוץ כלכלי בע"מ, ומבלי לקחת בחשבון את השווי הכלכלי של פריסת התשלומים בגין מניות סיני חשמל לחברה (בסך של 925,000 ש"ח, למעט מקדמה בסך 100,000 ש"ח), ובגין יתרת חובה של סיני חשמל לחברה (בסך של 1,900,000 ש"ח), ב־12 תשלומים חודשיים שווים החל מיום 1 בינואר 1996 וכלה ביום 1 בדצמבר 1996, כאשר כל התשלומים יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן וישאו ריבית בשיעור שנתי של 2.8%. הריבית הריאלית על הלוואות שהחברה לווה בבנקים הינה בשיעור ממוצע של כ־5.25% לשנה. כתוצאה מהאמור לעיל, התמורה שתתקבל בגין מניות סיני חשמל בהתחשב בשווי הכלכלי של פריסת התשלומים (כ־17 אלפי ש"ח), הינה בסך של כ־908 אלפי ש"ח. בנוסף, הסכימה, כאמור, החברה לפריסת תשלומיה של סיני חשמל לחברה בגין יתרת החובה, כאשר עלותה הכלכלית לחברה של הטבה זו הינה בסך של כ־39 אלפי ש"ח.

ביום 22 באוגוסט 1995 הגישה החברה דו"ח מיידי המתקן את הדו"ח המיידי של החברה מיום 3 באוגוסט 1995 על פי התקנות. בנוסף, נערכו תיקונים בחוות הדעת להערכת שווי מניות סיני חשמל וכן צורפו לחוות הדעת דו"חותיה הכספיים של סיני השמל ליום 31 בדצמבר 1994 וליום 30 ביוני 1995.

ניתן לעיין בכל המסמכים הנ"ל במשרדה הרשום של החברה בימים א׳-ה׳, בשעות העבודה המקובלות עד למועד כינוס האסיפה הכללית.

הודעות בעניין חוק תכנון ובנייה

חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי שפרעם
הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה – 1965 כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ובנייה, מחוז צפון ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ובנייה שפרעם מופקדת תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר ג/6550". השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב שפרעם גוש 10264 ח"ח 28,30, גוש 10266 ח"ח 117. עיקרי הוראות התכנית: לייעד שטחים חקלאיים לאזור מגורים א'.

כל מעוניין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו בעיתונות, למשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ובנייה, מחוז צפון קריית הממשלה נצרת עילית 17000 טל: 06־508508. העתקה יומצא התנגדות למשרדי הוועדה המקומית, שפרעם, עיריית שפרעם, שפרעם 20200 טל: 06־966049. התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובליווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מתבססת.

משה דגן, יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ובנייה מחוז צפון

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה התשכ"ה – 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה ת"א יפו בקשה ליתן היתר בנייה בחלקה של בנק אמריקאי ישראלי בע"מ – הנהלה הראשית, ברחוב שדרות רוטשילד מס' 28 א' גוש 6921 חלקה 64 תיק בניין 0008-028/1 בקשה מס' 1271-95 הכוללת את ההקלות הבאות: 1. תוספת 13.5% משטח הבנייה מעל 237.5% המותרים עבור הקלה, התקנת מעלית והוספת קומה. 2. [illegible] קומה מרתף [illegible] 3. [illegible] 4. [illegible] עליונה וחלקה – נוספת ל־4 קומות וקומת יציע [illegible] בקומה העליונה בשיעור של 8.9 מ' במקום לפי התיק מעבר לקו הבניין המותר 4 מ' לחזית [illegible]. בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם, אשר עלול להיפגע מאישור הבקשה, יוכל לעיין בבקשה ובמסמכים בבניין עיריית ת"א יפו ברח' בן גוריון 68 בשעות קבלת קהל ימים א'־ה' (08.00־11.00), במידה שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל בבקשה זו רשאי להגיש להוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל אביב יפו, רח' בן גוריון 68 את התנגדותו המנומקת ולציין את כתובתו המדויקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו והמבקשה לדיון בפני הוועדה הנ"ל

אריה דן דיין, יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו

תרומת דם תציל חיי אדם

דרום־אפריקה פתחה נציגות בעזה

(ע.) ממשלת דרום אפריקה פתחה אתמול משרד קישור ליד הרשות הפלשתינית ברצועת עזה.

ריס וויליון, שיעמוד בראש הנציגות, הגיש את כתב האמנה לראש הרשות הפלשתינית, יאסר ערפאת.

"דרום אפריקה מצדיעה לאומץ ולתבונה שהפגינו הפלשתינים במשא ובמתן המנהל היום", אמר וויליון לעיתונאים לאחר טקס מסירת כתב ההאמנה, שהתקיים בלשכתו של ערפאת.

דרום אפריקה והרשות הפלשתינית החליטו, בפברואר השנה, לכונן ביניהן יחסים דיפלומטיים. נציג הרשות הפלשתינית לדרום אפריקה, סלמן אל־הירפי, החל ממלא באחרונה את תפקידו שם.

שר החוץ הסורי יצא לסקנדינביה

(ע). – שר החוץ הסורי, פארוק א־שרע, יצא אתמול לביקור בשבדיה, ומשם ימשיך לדנמרק ולנורבגיה.

מקורות דיפלומטיים בדמשק מסרו, כי א־שרע יבחן עם עמיתיו מסקנדינביה את ההתפתחויות בתהליך השלום במזרח התיכון, ואת מערכת היחסים הדו־צדדיים בין המדינות.

השר הסורי גם אמור לדון בשבדיה ובדנמרק, החברות באיחוד האירופי, ביחסים שבין סוריה למדינות האיחוד. כן יוחלפו דעות בנושא הכינוס האירופי הים־תיכוני, שייערך בנובמבר הקרוב בברצלונה ובו תשתתף גם סוריה.

בכינוס ברצלונה, שמטרתו קידום השותפות הפוליטית, הכלכלית והתרבותית בין אירופה ל־11 מדינות הים התיכון, תשתתף גם ישראל.

השר הגרמני לשיתוף פעולה כלכלי ולפיתוח, קרל־דיטר שפרנגר (משמאל), ושר הכלכלה הישראלי יוסי ביילין (מימין), בפגישתם אתמול בירושלים (צילום: חנניה הרמן)

מעצר החשוד ברצח ערבי בגבעת ארטיס הוארך ביום

(ע).– בית משפט השלום בירושלים דחה אתמול את ההחלטה לגבי בקשת המשטרה להאריך את מעצרו של זאב ליבסקינד, תושב בית אל החשוד, כי רצח ערבי בגבעת ארטיס – והאריך מעצרו בינתיים ביום אחד, עד למתן ההחלטה.

בדיון ציין נציג המשטרה, כי בניגוד לבקשה הקודמת להארכת המעצר, עתה יש בידי המשטרה ראיות הקושרות את החשוד לזירת הרצח. בא כוחה של המשטרה גילה, כי ליבסקינד מסר לחוקריו את גירסתו לגבי הירי, וכן לגבי השינויים שנעשו בנוקר של כלי־הנשק שלו, מסוג אם־16. הירי, על פי חישובי המשטרה, בוצע מטווח של 100 מטרים.

בא כוחו של ליבסקינד, עו"ד יאיר גולן, ציין, כי רק בימים האחרונים עצרה המשטרה לחקירה ערבים, שהשתתפו בהתנכלות לרכוש היהודים בגבעה. גולן ביקש מבית המשפט לשחרר את לקוחו לאלתר.

ראש המועצה המקומית אלקנה וקצין המבצעים של מועצת יש"ע, ניסן סלומיאנסקי, שוחרר אמש ממעצרו. סלומיאנסקי נעצר שלשום בעקבות התנגדותו לפינוי המאחז "מגן דן" ליד אלקנה. אדם נוסף שנעצר באותה תקרית שוחרר גם הוא.

דובר מחוז שומרון ויהודה במשטרה מסר, כי העצורים שוחררו בשל הפיגוע בירושלים. במשטרת המחוז החליטו, שלא למצות את הדין עם השניים, לפי שעה.

בית משפט השלום בירושלים הורה, אתמול בצהריים, לשחרר בתנאים מגבילים את תשעת פעילי תנועת "חי וקים", שנעצרו בעת שניסו לעלות אל הר הבית ולהתפלל בו.

המשטרה ביקשה להאריך את מעצרם לצורך השלמת החקירה, אולם השופט דחה את הבקשה וקבע כי התשעה - שמונה בוגרים וקטין - ישוחררו בתנאים מגבילים של ערבות עצמית וערבות צד ג', ויידרשו להפקיד 750 שקלים.

"אווירה ידידותית" בפגישת רבין עם ראשי הדרך השלישית

מאת אריה דיין

ראש הממשלה, יצחק רבין, אמר אתמול לשניים מראשי תנועת הדרך השלישית, כי הוא מתנגד להקדמת הדיון על הסדר הקבע עם הפלסטינים, מאחר והוא יודע שהמשא ומתן עליו "יהיה קשה, מורכב ומסובך, ועלול לגרום לפיצוץ התהליך הביני־ סלו". ראש הממשלה אמר את הדברים לחברי הכנסת אביגדור קהלני ועמנואל זיסמן, שנפגשו איתו אתמול בלשכתו, והציגו בפניו את תוכנית תנועתם להסדר הקבע עם הפלסטינים.

הפגישה בין רבין לבין שני חברי הכנסת מסיעת העבודה, החברים בדרך השלישית, התנהלה לדברי משתתפיה ב"אווירה ידידותית", וללא התבטאויות חריפות. הפגישה, שנערכה ביוזמתו של יו"ר סיעת העבודה בכנסת ח"כ רענן כהן, החלה דקות מעטות לפני שראש הממשלה קיבל את הידיעה הראשונה על הפיגוע באוטובוסים בירושלים.

שאלת הצבעתם של חברי הכנסת קהלני וזיסמן בהצבעה בכנסת, על הסכם הביניים עם הפלסטינים כלל לא נדונה בפגישה. שני הח"כים של הדרך השלישית התרשמו, כי לסדרת פגישותיהם עם רבין יהיה המשך וכי סוגיית הצבעתם תידון בפגישה הבאה. זיסמן וקהלני כבר הודיעו בשבועות האחרונים כי לא יוכלו להצביע בעד הסכם הביניים, אם הוא ייחתם על פי הסיכומים שסוכמו בהנהגת טאבה.

"אמרתי בעבר שתהיה לי בעייה להצביע בעד ההסכם הזה", אמר אתמול קהלני. "יש לי כמה שאלות קשות, שהצגתי אותן בפני ראש הממשלה, אך לא קיבלתי תשובות. רבין מתכוון ללכת קודם לטקס אצל קלינטון, אחר־כך להביא את ההסכם לאישור הכנסת, ורק אחר־כך הם יבטלו את האמנה הפלסטינית. אמרתי לו שהסדר צריך להיות הפוך: קודם ביטול האמנה, אחר־כך אישור הכנסת ובסוף הטקס אצל קלינטון".

"הסברנו לראש הממשלה את עמדתנו והצגנו בלפניו את תוכניתנו להסדר הקבע", סיפר אתמול ח"כ זיסמן. "התרשמנו שיש בה דברים להם ראש הממשלה מסכים, שיש דברים אחרים שהוא מעוניין לשקול, ושיש בה גם דברים שאינם מקובלים עליו".

ח"כ זיסמן סיכם את מה ששמע מראש הממשלה באומרו כי התרשם שרבין איננו סבור שתפיסת העולם של הדרך השלישית זהה לתפיסת הליכוד. "התרשמתי שהקירבה האידיאולוגית בינינו נשארה בעינה", הוסיף זיסמן. "מה שלא נשאר הוא אחדות הדעים לאמצעים, לדרך ולקצב להשגת הדברים".

במרכז תוכניתה המדינית של הדרך השלישית, בעניין הפלסטינים עומדת התביעה לדלג על הסכם הביניים, ולהתחיל כבר עכשיו בדיון על הסדר הקבע, כדי שהמשא ומתן עליו ייפתח מנקודת מוצא שבה ישראל שולטת על כל שטחה של הגדה המערבית, פרט ליריחו. ראש הממשלה דחה אתמול את העמדה הזאת, ולא שינה את דעתו גם כאשר ח"כ זיסמן אמר כי ייתכן מאוד שגם יאסר ערפאת "אחרי שייבחר בבחירות דמוקרטיות ויחוש תחושת עוצמה, ידרוש להתחיל מיד בדיון על הסדר הקבע".

השר הגרמני הודיע: הסיוע לישראל יופסק מהשנה הבאה

קרל דיטר שפרנגר, המבקר בארץ: "ישראל אינה עונה עוד על הקריטריונים של מדינת העולם השלישי"; הסיוע עמד עד כה על 140 מיליון מארק לשנה

מאת מוטי בסוק

השר הגרמני לשיתוף פעולה כלכלי בינלאומי, קרל דיטר שפרנגר, הודיע אתמול לראש הממשלה יצחק רבין, לשר החוץ שמעון פרס ולשר האוצר בייגה שוחט, על הפסקת הסיוע הכספי מגרמניה לישראל.

שפרנגר הודיע, כי החל מהשנה הקרובה תפסיק ממשלת גרמניה את הסיוע – שעמד על סך 140 מיליון מארק – שהועבר לישראל זה עשרות שנים.

שפרנגר, שר בכיר בממשלת גרמניה, הגיע אתמול לארץ במטוס של חיל האוויר הגרמני, במסגרת סיור שהוא עורך במזרח התיכון. כל פגישותיו בירושלים, עם הצמרת המדינית והכלכלית של ישראל, נערכו לאחר הפיגוע הרצחני ברמת אשכול.

השר שפרנגר היה נחרץ בנושא ביטול הסיוע הגרמני לישראל. לטענתו, ישראל אינה עונה עוד על הקריטריונים של מדינת העולם השלישי, הזקוקה לסיוע מהמדינות העשירות. הוא דחה את טענת רבין, פרס ושוחט כי מאחורי הסיוע הגרמני עמדו גם טעמים מוסריים.

כמו כן דחה את הטענות, שלפיהן ממשיכים גרמניה והאיחוד האירופי לסייע למדינות במרכז אירופה ובמזרח אירופה, שגם הן אינן נמנות עם העולם השלישי.

השרים הישראליים הדגישו באוזניו, כי על החברה הישראלית מוטלות משימות שאינן מוטלות על חברות אחרות, כגון קליטת 600 אלף עולים ממדינות בריה"מ לשעבר, ושינוי ההיערכות הצבאית בגזרה המערבית בעקבות תהליך השלום.

עם זאת הסכים שפרנגר להעמיד 140 מיליון מארק בשנה לפרויקטים באזור, שבהם תשולב גם ישראל. הכסף יועבר ישירות לפרויקטים, ולא לממשלת ישראל.

בתקציב המדינה ל־96' מופיע סכום של 140 מיליון מארק סיוע מגרמניה, בסעיף ההכנסות. הממשלה תצטרך עתה למצוא מקור אחר לסכום זה.

רופא שיניים שהפסיק טיפול באמצע: "לקיתי בדיכאון"

מאת שמעון איפרגן

רופא שיניים שלקה, לדבריו, בדיכאון עמוק במהלך הרכבת שיניים תותבות לפציינטית שלו, יפצה אותה ב־4000 שקל. כך קבע אתמול בית המשפט לתביעות קטנות בבאר־שבע.

בכתב התביעה נטען, שהפציינטית הפצירה ברופא לסיים את הטיפול שהופסק, אך זה סירב. הפציינטית, ששילמה מראש אך נשארה ללא שיניים תותבות, מיהרה להגיש תביעה אזרחית נגד הרופא, לפיצוי בסך 4,000 שקל.

הרופא טען, להגנתו, כי חלה במחלה נפשית שהשביתה אותו מעבודתו וגרמה לו "דיכאון עמוק". הוא אמר, שבקרוב יחל בטיפול פסיכיאטרי, שלתקוותו יאפשר לו להתגבר על המחלה.

בית המשפט קבע, כי למרות הקשיים שהציג הרופא, עליו לשלם את מלוא סכום התביעה.

האשמה: ניסתה לשדל לרצוח את בעלה

(ע). – רחל עידן, בת 49 מאבן יהודה, הואשמה אתמול בבית המשפט המחוזי בתל־אביב, בכך שבעקבות סכסוך עם בעלה רפי עידן, ניסתה לשדל 2 עובדים ערבים בחוותם לרצוח אותו תמורת כסף.

בכתב האישום נטען, כי ב־6 באוגוסט פנתה רחל עידן לעובד תחנת הדלק "אמית" בנתניה, אשר עבד בעבר בחוותה, ואשר איתו היתה מיודדת. היא הציעה לו, תמורת טובת הנאה, שבאותו לילה ירצח את בעלה במכות גרזן בעודו ישן.

לאחר שהעובד התחמק, הפצירה בו הנאשמת במהלך אותו שבוע, לבצע עבודה את הרצח. נטען כי במקביל, פנתה הנאשמת לעובד אחר, המתגורר בחוותם של בני הזוג, שהיו בהליכי גירושין, וביקשה ממנו שיעזור לה לחסל את בעלה.

בתמורה, הציעה לו רחל עידן "להעמיד אותו על הרגליים", ולתת לו סכום של 1,000 דולר.

נטען כי הנאשמת הציעה שהעובד יהרוג את בעלה בחבטות מקל בעודו ישן, וקבעה איתו שתאסוף אותו בשעת לילה מאוחרת לצורך ביצוע הרצח.

הנאשמת הגיעה לחווה באותו לילה, כפי שנקבע, אך העובד הסתתר מפניה. אולם רחל עידן המשיכה להפציר בעובד לרצוח את בעלה עד שנעצרה.

התובע טען, כי יש הודאה של הנאשמת שבה היא מודה בקיום השיחות האלו, אלא שלטענתה, למעשה רצתה למשוך את העובדים בלשונם, משום שסברה שהם רוצים לרצוח את בעלה והיא רצתה לבלוש אחריהם כדי להזהירו.

עוד טען התובע כי מהקלטות של שיחות הנאשמת עם העובדים עולה, כי גירסתה של הנאשמת לא סבירה.

בבית המשפט טען סניגורה, עורך דין צבי לידסקי, כי בעימותים שעברה במשטרה, עמדה מרשתו על דעתה, כי הערבים שונאים את בעלה והם רוצים לרצוח אותו. וכי עשתה את אשר עשתה כדי להוציא לאור את אלה ש"שונאים את בעלה ורוצים לרצוח אותו".

בהחלטתו קבע סגן נשיא בית המשפט, השופט משה טלגם, כי בהסכמת הצדדים, תשוחרר הנאשמת בערבות של 35,000 שקל ולא תעזוב את סביבת ביתה.

בעקבות דרישת המפלגות הדתיות לפטר את שטרית

רבין הורה לשר הדתות לתאם בעתיד את עמדותיו עם הרבנים הראשיים

מאת אריה דיין ועתי"ם

שר הדתות, שמעון שטרית, ישתדל לפעול מעתה בתיאום עם הרבנים הראשיים לישראל, אליהו בקשי־דורון וישראל לאו. כך סוכם בפגישה שנערכה אתמול בלשכת ראש הממשלה, יצחק רבין, בנוכחות הצדדים הנוגעים בדבר.

הפגישה התקיימה בשל התנגדותם החריפה של כמה מהמפלגות הדתיות, ובמיוחד דגל התורה, למספר הצעות שהציע באחרונה השר שטרית.

אחת מהצעות השר עסקה בקביעת תקנה, לפיה רק מי ששירתו בצה"ל יוכלו להתמנות לרבני ערים. בעקבות ההצעה פנה ח"כ משה גפני (דגל התורה) לרבין ודרש ממנו לפטר את שטרית.

בפגישה עצמה דיברו הרבנים הראשיים בתקיפות רבה על הכרזותיו האחרונות של שר הדתות, וקראו להן "פגיעה קשה בנושאי היהדות והמינהל התקין".

ראש הממשלה, יצחק רבין, קבע בדבריו כי ממשלה זו, על אף שאין בה שותפים דתיים, תשמור על הסטטוס קוו בענייני דת ומדינה, ודרש משר הדתות לא לעשות דבר מבלי להתייעץ עם הרבנים הראשיים, ולהימנע מהצהרות שיש בהן משום פגיעה בנושאי דת ומסורת.

השר שטרית התחייב כי לא יעסוק כלל בענייני הלכה, ויקפיד על ידידות מתמדת עם הרבנים הראשיים ומועצת הרבנות הראשית.

הסיכום שהושג אתמול בין הצדדים מהווה הישג למפלגות הדתיות, והרבנים הראשיים יצאו מהפגישה עם רבין מרוצים. הם פירשו את הסיכום כהצרת צעדיו של שר הדתות בכל הנושאים הנוגעים לסטטוס־קוו הדתי.

גם השר שטרית נראה שבע רצון. למקורביו אמר, כי הסיכום שהושג "יאפשר לו להמשיך ולתפקד בצורה חיובית".

יצוין שרבין התקשר לשטרית אתמול, לפני הפגישה ביניהם, והכחיש באוזניו את הפרסומים, לפיהם הוצע לו על ידי בכירים בלשכתו להדיח את שטרית מתפקידו. רבין הגדיר את השמועות כדברי הבל שאין בהם כל אמת.

משרד השיכון יקים בנגב שלושה ישובים בדואיים

מאת רמי שני

משרד הבינוי והשיכון יקים תוכנית להרחבת התשתית העירונית של הבדואים בדרום, בהשקעה של כ־50 מיליון שקל.

בתוכנית: הקמת שניים או שלושה ישובים עירוניים, חמישה עד שבעה משכנות רועים ו־10 חוות חקלאיות.

שר הבינוי והשיכון, בנימין בן־אליעזר, שביקר אתמול ביישובי הבדואים בנגב, הינחה את משרדו לקדם את התוכנית.

התוכנית מהווה שינוי לגבי הגישה הקודמת, שגרסה ריכוז הבדואים בדרום בשבע עיירות. מטרתה: להתוות אסטרטגיה כוללת, שתשפר את איכות החיים במגזר הבדואי תוך כדי שמירה על אורח החיים המסורתי.

600 עד 800 משפחות יתגוררו בכל ישוב עירוני מתוכנן, ובסך הכל מדובר בכ־20 אלף בדואים. חלקם יגיע מהפזורה הבדואית שמחוץ לשבע העיירות הותיקות.

מקדמי התוכנית מעריכים, כי פרנסת המשפחות תבוא מגידולי בהמות וצאן. מכאן תכנון הקמתם של משכנות הרועים והחוות החקלאיות.

ההשקעה הצפויה בתוכנית, הכוללת גם התקנת "קורמים" ופריצת דרכי גישה, נאמדת בכ־12 עד 15 מיליוני שקלים לכל ישוב.

במהלך ביקורו ביישובי הבדואים בנגב עמד השר בן־אליעזר על מעשי הממשלה לטובת המגזר הבדואי. הוא ציין, כי בכוונתו להמשיך במאמץ להקטנת הפער בין הבדואים לבין החברה הישראלית.

תובעת 300 אלף שקל מקופ"ח לאומית בשל "נקבים ברחם"

מאת אורי עגרון

תושבת הגליל המערבי, בת 29, תובעת 300 אלף שקל מקופת החולים הלאומית ומרופא הקופה, הד"ר אריה יגודה מקריית מוצקין. לטענתה, בשל רשלנותו של הרופא שטיפל בה נגרמו לה שני נקבים ברחם, שהסבו לה סבל רב.

הנתבעים, שהשיבו אתמול לבית משפט השלום בחיפה, הכחישו את הטענות.

פרקליטה של האשה, עו"ד אליעזר מרצקי, טען בכתב התביעה, כי באוקטובר שעבר, כחודשיים לאחר שלקוחתו ילדה בת, היא ביקשה מהרופא להתקין בגופה התקן תוך־רחמי למניעת הריון. תוך כדי החדרת ההתקן נגרמו שני נקבים ברחם. האשה התלוננה מייד על כאבים עזים, והתעלפה. חרף מצבה, טען עורך הדין, שילח אותה הרופא לביתה – עם המלצה ליטול גלולות לשיכוך כאבים.

לאחר יומיים של סבל רב, נטען, הוצא ההתקן מגופה של האשה בניתוח בבית החולים "בני ציון" בחיפה, והנקבים נתפרו. התוצאה: צלקות מכוערות בבטנה של האשה. כמו כן, לדברי כתב התביעה, התנפחו ורידי רגליה בשל גלולות נגד הריון שנאלצה ליטול.

עוד נטען, כי בשל הטיפול הרשלני של הרופא, והכאבים שנגרמו בעטיו, נפגם טיפולה של התובעת בבתה הקטנה, שהייתה באותה עת בתקופת יניקה. "הרופא דחף את הטבעת בדרך לקויה ובטכניקה מוטעית", טוענת האשה.

פרקליטם של הנתבעים, עו"ד ריצ'רד וייס, דוחה את הטענות. בכתב ההגנה שהגיש טען, כי האשה התלוננה על כאבים רק למחרת היום, וכי הד"ר יגודה, שעמד לצאת לשירות מילואים, הציע לה לפנות מייד לבית חולים, או להגיע למחרת היום למרפאה. התובעת העדיפה לפנות לבית החולים.

עוד טענו הנתבעים, כי ההתקן עצמו יכול לגרום נקבים ברחם, ללא פעולת הרופא. הם אמרו, כי גם אם ד"ר יגודה גרם את הניקוב, לא היה בכך משום התרשלות. "ההתקנה נעשית על פי גישוש ובאופן ידני, בלי שהרופא יכול לראות את הנעשה", טען.

האם בבאר־שבע עושים צחוק מהחוק

מאת שמעון איפרגן

אם אתה אורח מן השורה, מוטב לך שלא לנסות לתלות שלטים על תמרורי דרכים. במיוחד כדאי לך להימנע מכך אם אתה תושב העיר באר שבע, הידועה כמקפידה מאוד על אכיפת חוקי העזר העירוניים.

אולם, מסתבר שיש מי שאפילו בבאר שבע, מותר לו לתלות שלטים על גבי תמרורי תנועה בלי שהעירייה תתאנה לו – העירייה עצמה.

עובדה: לפני כחודש ניתלה על אי־התנועה בכיכר שלט בד גדול מטעם העירייה, ובו ברכה לבוגרי הסמינריות.

חלק מהסמינריסטים כבר מסיים את השירות, אך השלט טרם הוסר.

ארץ ישראל יפה
שמור על נקיונה

לאורגון
ולמנכ"ל מר אילן ורד
איחולים
לרגל חגיגות 30 שנה להיווסדה
פולילק תעשיות צבעים ולקות בע"מ
טל: 03-9380329

נמשך גל העריקות של בכירים עיראקים

אחיו החורג של סדאם הצטרף לשורותיו של הגנרל העריק

אמרו מקורביו: תכריתי אחראי על פעולות הריגול העיראקיות באירופה ועל הרכש הצבאי; בכיר נוסף, חסן אלמג'יד, נעלם מבגדאד; רולף אקאוס: "תוכנית הנשק הביולוגי של עיראק הרסנית ביותר; אני מופתע מאוד מהיקפה"

רבת עמון (א.פ. רויטר.אף.פי). – אחיו החורג של נשיא עיראק סדאם חוסיין, בארזאן איברהים תכריתי, הצטרף לגנרל העריק חוסיין כאמל חסן, מסרו אמש מקורביו. יועץ וקרוב משפחה אחר של סדאם, האשם חסן אלמג'יד, נעלם אף הוא מבגדאד, והשלטונות פתחו בחיפושים אחריו, נאמר בהודעה האופוזיציה העיראקית שהתקבלה אמש בדובאי.

תפקידו הרשמי של בארזאן תכריתי הוא שגריר עיראק במוסדות האו"ם בז'נבה. אולם למעשה הוא היה האחראי על פעולות הריגול של עיראק באירופה, ניהל את המגעים לרכישת ציוד צבאי, והיה מופקד על ניהול נכסיו הכספיים של סדאם. לדברי המקורות, תכריתי מתכוון להצטרף לשורותיו של הגנרל חסן, והוא מסרב לשוב לבגדאד.

הגנרל חסן, חתנו של סדאם חוסיין, ערק ב־8 באוגוסט לירדן, יחד עם אחיו ונשותיהם, בנותיו הבכורות של נשיא עיראק.

על פי אותם מקורות, הסיבה שהניעה את תכריתי לנתק את יחסיו עם המשטר העיראקי הייתה העימות בין אחיו, ואטבן איברהים תכריתי, שר הפנים לשעבר שפוטר ב־22 במאי, לבין עודאי חוסיין, בנו הבכור של הנשיא העיראקי. המקורות ציינו כי עודאי ירה בואטבן, ופצעו ברגלו.

הטלוויזיה העיראקית שידרה שלשום תמונות של ואטבן איברהים תכריתי במיטתו בבית החולים, כשאחת מרגליו בגבס. הוא סיפר כי נפצע בטעות מיריות שמחה שנורו בחתונה. העיתון "בבל", שעורכו הראשי הוא עודאי, כתב שואטבן נפצע מיריות שכוונה שנורו במהלך החגיגות לציון יום השנה לסיום המלחמה עם איראן.

אמש ערק ככל הנראה גם יועץ וקרוב משפחה אחר של סדאם, האשם חסן אלמג'יד. בהודעת המועצה הלאומית העיראקית, גוף אופוזיציוני בעיראק, נאמר כי האשם חסן אלמג'יד הוא אחיו של מי שהיה שר ההגנה, עלי חסן אלמג'יד, שהודח מתפקידו במאי האחרון. כן נאמר בהודעה, כי השלטונות "מחפשים את אלמג'יד בכל מקום, כדי למנוע את יציאתו מעיראק".

האשם חסן אלמג'יד הוא יועצו של נשיא עיראק לענייני ארגונים עממיים, נאמר בהודעת האופוזיציה.

בראיון לסוכנות א.פ. אמרו העריקים בירדן כי התקוממות עממית היא אימננטית. לדבריהם, סדאם תיכנן פלישה לכווית ולערב הסעודית עוד החודש, והוא חזר בו רק עקב העריקה. בראיון לסוכנות הידיעות א.פ. אמר עידאדין מחוכר חסאן אל־מאג'יד, שערק עם חוסיין כאמל, כי הפיכה צבאית ועממית בעיראק קרובות מאוד. עידאדין עמד בראש שירותי האבטחה של סדאם.

"הייתה כוונה לפלוש לכווית וערב הסעודית", אמר עידאדין, "אולם אנו סבורים כי עכשיו סדאם לא יממש את התוכניות, עקב הנוכחות האמריקנית באזור".

"פוטנציאל הרסני"

העריקות האחרונות מעיראק הביאו את סדאם להגביר את שיתוף הפעולה עם האו"ם, כך אמר אמש רולף אקאוס, המפקח הראשי של האו"ם בעיראק.

אולם אקאוס אמר עוד, כי הוא מופתע לגלות את היקפה של תוכנית הנשק הביולוגית של עיראק, שלדבריו היה לה פוטנציאל "הרסני ביותר".

אקאוס, העומד בראש צוות מומחי הנשק של האו"ם בעיראק, מקווה להיפגש בירדן עם הגנרל חוסיין כאמל אל מאג'יד, כי שעמד בראש תוכנית הנשק העיראקית. עד עתה לא נודע האם מתוכננת פגישה בין השניים.

אקאוס אמר לכתבים כי עיראק "צועדת לקראת שיתוף פעולה עם מועצת הביטחון, ומתרחקת מאיומים, עיכוב ותקיפות". בראיון לרשת הטלוויזיה סי־אן־אן אמר אקאוס כי "אני חייב לומר שאני מופתע מהיקפה של תוכנית הנשק הביולוגי". לדבריו, העיראקים גילו לאחרונה כי הם הפיקו "נשק ביולוגי מזיק ביותר, שתוצאות החשיפה אליו עשויות להיות איומות". אקאוס ציין כי העיראקים פיתחו לא רק את הנשק הביולוגי עצמו, אלא גם "מערכות לשיגורו".

אקאוס, שבדי במוצאו, לא אמר מתי פותח הנשק או אם הוא עדיין קיים.

ניו זילנד, המנסה לעצור את צרפת מלחדש את הניסויים הגרעיניים, ביקשה מבית המשפט הבינלאומי בהאג לבחון פעם נוספת את התיק שהוגש נגד צרפת ב־1974, אמר אמש דובר מטעם בית המשפט. ניו זילנד הודיעה כי תדרוש צו זמני להפסקת הניסויים התת־קרקעיים, שיתקיימו בפולינזיה הצרפתית. בתמונה: פעיל גרינפיס למען איכות הסביבה "מפוצץ" מכונית סיטרואן ההיטבר אל מול השגרירות הצרפתית באוסלו, במחאה על כוונת צרפת לחדש את הניסויים הגרעיניים (צילום: א.פ.)

רוסיה תקפה מהאוויר את העיר ארגון, בה השתלטו הצ'צ'נים על תחנת משטרה

הבדלנים מכחישים את טענות הרוסים, לפיהן לקחו בשבי ארבעה קצינים

ארגון (א.פ.). – כוחות רוסיים הפגיזו אמש מהאוויר את העיר ארגון, לאחר שעשרות בדלנים צ'צ'נים כבשו תחנת משטרה והתעמתו עם חיילים רוסים.

ענני עשן שחור היתמרו מעל העיר, דקות מועטות לאחר שהרוסים החלו להפציץ אותה. מייד לאחר מכן החלו חיילים רוסים, שזכו לתגבורת של טנקים ונגמ"שים, להסתער מחדש על תחנת המשטרה.

בשעת סגירת העיתון עדיין לא ברור האם הכוחות הרוסיים הצליחו להשתלט על התחנה, אותה מנהלים בדרך כלל אנשי המינהל הזוכים לתמיכת הרוסים.

התקפת הכוחות הפדראליים על ארגון, הממוקמת כ־15 ק"מ ממזרח לגרוזני, מדגישה את הטבע השביר מאוד של הסכם השלום בצ'צ'ניה.

הרוסים והצ'צ'נים חתמו על הסכם צבאי ב־30 ביוני, אולם ההתנגשויות הליליות לא פסקו. הקרב בארגון הוא אחת התקריות הקשות ביותר מאז החתימה על ההסכם.

המורדים מכחישים את טענות הרוסים, לפיהן ארבעה קציני משטרה מוחזקים כבני ערובה בתחנה. מקורות במקום ציינו, כי לא ראו סימן כלשהו לבני ערובה.

אתמול בבוקר ניכרה בעיר מתיחות רבה, וארבעה מסוקים רוסיים חגו מעל העיר ללא הפסקה. הבדלנים התמקמו על גגות בתים, והחלו להעביר לאזור כלי לחימה קלים רבים. מעט מאוחר יותר הביאו הבדלנים לתחנת המשטרה שרשראות ארוכות של כדורים.

כאשר נשאל מנהיג הבדלנים במקום, אלהדין ואמאזוב, מי נתן לו את ההוראה לשוב לארגון, הוא השיב: "אני מפקד ארגון בשמו של הנשיא ג'והאר דודאייב. משימתי היא להביא לנסיגת הכוחות הרוסיים וליציבות בעיר".

מפקד כוחות הצבא של הבדלנים, אסלאן מאשחאדוב, נפגש אמש עם ואמאזוב, ואמר כי הלוחמים הסכימו להסגיר את הנשק. אולם, מייד לאחר ההודעה על הסכמת המורדים הצ'צ'נים להיכנע ולהתפרק מנשקם, פתחו הרוסים באש מרובי קלשניקוב לעבר בניין מטה המשטרה. צלם הטלוויזיה של סוכנות רויטרס אמר כי "העיר אפופה בעשן, ואנשים בורחים ממרכזה".

זאיר גירשה 3,000 פליטים; עשרות אלפים ברחו להרים

ניירובי (א.פ.). – זאיר גירשה אמש כ־3,000 פליטים רואנדים ובורונדים, בצעד שהביא לבריחתם של כ־26,000 פליטים אחרים מהמחנות בהם שהו.

פיטר קסלר, אחד מדוברי נציבות האו"ם לפליטים בקניה, אמר כי הפליטים ברחו מהעיירה אובירה שליד גבול בורונדי אל הגבעות הסמוכות, לאחר שמשטרת זאיר עצרה כ־400 מהם, והשמועות על הגירוש צברו תאוצה.

פרננדו דל מונדו, דובר או"ם בז'נבה, אמר כי במהלך היום גורשו כ־3,000 פליטים. רוב המגורשים שהו במחנות שליד העיר גומה שבמזרח זאיר.

משטרת שבדיה עצרה תושב אלג'יר החשוד באחריות לפיצוץ במטרו בפאריס

פאריס (א.פ.). – תושב אלג'יר נעצר אמש בשבדיה, כחשוד למעורבות בפיצוץ בתחנת המטרו בפאריס, בו נהרגו שבעה בני אדם ונפצעו למעלה מ־100.

עבדל־קרים דנקה, מוסלמי קיצוני, נחשד על ידי משטרת צרפת בכך שהיה מנהיג הקבוצה האיסלאמית החמושה (ה־gia), הארגון שלקח על עצמו את האחריות לפיצוץ. הוא נחקר במשטרת סטוקהולם על ידי קצין ביחידה הצרפתית ללוחמה בטרור, ז'אן פרנסואה רישאר.

רדיו אירופה 1 דיווח כי אחד העדים זיהה את דנקה כאחד משני החשודים בעיקריים בהנחת הפצצה. הרדיו דיווח עוד, כי המשטרה פשטה על מספר בתים בסטוקהולם, ומצאה בביתו של דנקה מספר גזרי עיתונות העוסקים בפיצוץ.

"בני הערובה בריאים ושלמים" טוענים החוטפים בצפון הודו

הממשלה: לא קיבלנו כל הוכחה לטענת הארגון

ניו דלהי (א.פ.). – חוטפיהם של בני הערובה המערביים בצפון הודו אמרו אמש לנציגי הממשלה כי בני הערובה בריאים, אולם לא סיפקו כל הוכחה לכך שהם במצב טוב, אמר אמש דובר ממשלתי.

"אנו ממשיכים במגעים עם המורדים, ואנו חוזרים וקוראים להם לשחרר את בני הערובה", אמר אולבוסשאן ג'אנריאל, דובר ממשלת ג'אמו־קשמיר.

"הם אמרו לנו כי בני הערובה שלמים ובריאים, למרות שעד עתה לא סיפקו כל הוכחה לכך", הוסיף.

כשבוע שעבר דחקה ממשלת הודו בחוטפים להעביר תמונות וקלטות של בני הערובה, אולם החוטפים סירבו. החטופים הם אמריקני, שני בריטים וגרמני, שנחטפו לפני כשבעה שבועות על ידי ארגון אל־פאראן. בן ערובה חמישי, אזרח נורבגיה, נרצח לפני כשבוע, וראשו נערף.

בתמורה לשחרורם דורש הארגון לשחרר 15 מפעיליו, הכלואים בהודו, אולם הודו מסרבת להיענות לדרישותיו.

המורדים המוסלמים נלחמים למען עצמאות ג'אמו־קשמיר, המדינה היחידה בהודו בה יש רוב מוסלמי. מאז 1989 לפחות 12,000 בני אדם נהרגו בהתנגשויות בין הבדלנים לממשלה. הודו ופקיסטאן יצאו פעמיים למלחמה סביב המחלוקת על השליטה באזור.

מניין ההרוגים באסון הרכבות בהודו – 350

ניו דלהי (א.פ. ורויטר.אף.פי). – לפחות 350 בני אדם נהרגו, ויותר מ־500 נפצעו, בהתנגשות הרכבות שהייתה שלשום סמוך לעיר אגרה, בה שוכן הטאג' מאהאל. מקורות רפואיים ציינו כי מניין הקורבנות הסופי עשוי להיות גדול יותר, משום שרבים מהפצועים מאושפזים במצב אנוש.

מאות שוטרים וכבאים עמלו במשך כל הלילה וחילצו גופות מבין שרידי הקרונות, סמוך לתחנת הרכבת בעיר פירוזאבד, בצפון הודו, כ־40 ק"מ מהעיר אגרה. בשתי הרכבות נסעו כ־2,200 נוסעים.

בכירים בחברת הרכבות ההודית ייחסו את האסון לטעות אנוש של הפקח, שנתן בטעות אור ירוק לרכבת השנייה. מקורות אחרים ציינו כי הפקחים היו צריכים להבחין ברכבת שנעצרה באותה מסילה, ולעצור את הרכבת השנייה שהתקרבה למקום.

בקצרה

דרום קוריאה. לפחות 38 צעירות ניספו אמש בדליקה שפרצה בבניין מגורים במרכז לשיקום בדרום קוריאה, לאחר שדלתות המרכז נסגרו כדי למנוע את בריחות החוסות. בדליקה בבית הספר הטכני לנשים נפצעו קשה 20 צעירות נוספות.

"נראה כי כמה מהחוסות הציתו את המקום כדי להימלט", מסר דובר המשטרה לכתבים. בבניין, שבמרכז השיקום לפרוצות ולעבריינות צעירות, נמצאו סימנים להצתת מצעים ושמיכות. מניין הקורבנות היה גבוה, משום שכל החלונות בבניין מסורגים, והיציאות ננעלו.

ארה"ב. מטוס נוסעים קטן ובו 30 נוסעים התרסק אתמול בערב כ־40 ק"מ מדרום מערב לעיר אטלנטה, שבמדינת ג'ורג'יה. כריסטי וויליאמס, דוברת המינהלה האווירית הפדראלית, מסרה כי "אנו מעריכים שישנם הרוגים, אך אין בידינו לפי שעה פרטים נוספים".

מצרים. שוטר העובד ברשות העתיקות המצרית נהרג אמש, ושוטר נוסף נפצע, בפעולה של קיצונים איסלאמים במאלאווי שבמצרים עילית, מסרו מקורות משטרתיים. מוחמד גלאל עבד אלעאל נהרג במקום, ועמיתו נפצע קשה, מידי הקיצונים שהצליחו להימלט מהמקום, אמרו המקורות.

הולנד. ביאטריקס מלכת הולנד התקבלה אמש על ידי הנשיא סוהארטו, בתחילתו של ביקור ממלכתי היסטורי באינדונזיה, המושבה ההולנדית לשעבר, שחגגה באחרונה 50 שנה לעצמאותה.

פקידים אינדונזים ציינו כי הביקור בן 10 ימים, שעורר ויכוח קשה בהולנד, צפוי לקדם את קשרי המסחר בין שתי המדינות.

ביאטריקס ובעלה הנסיך קלאוס, התקבלו על ידי הנשיא סוהארטו בארמון הנשיאות בג'קרטה, ששימש פעם את מושלי הולנד, ששלטה על קבוצת האיים הענקית במשך קרוב ל־400 שנה.

מקורות בכוויית: ארה"ב ביקשה מהנסיכות לספק לירדן נפט – במקום הנפט העיראקי

תת־מזכיר ההגנה האמריקני נפגש עם בכירים בכוויית ובערב הסעודית

כוויית (סוכנויות הידיעות). – רוברט פלטרו, תת־שר החוץ האמריקני לענייני המזרח התיכון, הגיע אמש לביקור קצר בכוויית, שבמהלכו דן עם בכירי האמירות בתנועת הצבא העיראקי. לדברי מקורות בכוויית, פלטרו הבטיח כי ארה"ב תדאג לביטחונה של כוויית, וביקש לספק לירדן נפט במקום הנפט העיראקי.

פלטרו נפגש עם האמיר הכוויתי, שייך ג'אבר אל־אחמד אל־סבאח, ודן עמו בהתפתחויות האחרונות במפרץ ובתנועות הצבא העיראקי.

פלטרו הגיע מג'דה, שם פגש במלך ערב הסעודית פאהד. מקורות אמריקניים בריאד אמרו כי השניים דנו במצבה הבטחוני של ערב הסעודית, ובמצב בעיראק, לאחר עריקתם של שני חתניו של סדאם חוסיין. בפגישה נטלו חלק גם יורש העצר, הנסיך עבדאללה בן עבדל עזיז, ושר החוץ הסעודי, הנסיך סעוד אל־פייסל.

ארה"ב הודיעה ביום שישי כי 1,400 חיילים אמריקניים יתפרסו בימים הקרובים בכוויית, למטרות תמרונים משותפים עם הצבא הכוויתי. בשבת דיווחו מקורות כוויתיים על תנועות צבא לא רגילות בצפון ובדרום עיראק, והודיעו כי צבא כוויית מוכן להגיב על כל מתקפה.

ארה"ב קראה אמש לכוויית לספק נפט לירדן, במקום אספקת הנפט שמגיעה לרבת עמון מעיראק, במטרה להחליש את שלטונו של סדאם חוסיין, כך הודיע אמש פקיד כוויתי בכיר.

"ארה"ב ביקשה, באמצעות תת מזכיר המדינה האמריקני רוברט פלטרו, לספק נפט לעמאן", ציין הגורם הבכיר. לדבריו, "פלטרו הגיש את בקשתה של וושינגטון במהלך פגישתו עם בכירים בממשלת כוויית".

הבכיר הדגיש כי "התשובה של כוויית תינתן בתיאום עם החלטתן של מדינות המפרץ האחרות, כגון ערב הסעודית". טרם יציאתו אמר פלטרו לכתבים כי "דיוניו עם הבכירים בכוויית היו פוריים מאוד".

עוד אמר הפקיד הכוויתי, כי פלטרו נימק את בקשתה של ארה"ב בטענה כי "עמאן תזדקק לאספקת נפט במידה ותחליט בגדאד לסגור את נקודות הגבול שלה עם ירדן". הגורם הבכיר העריך כי "במידה ותחליט כוויית להיענות לבקשה, היא לא תעשה זאת בגלוי מחשש שהדבר יעורר אי שביעות רצון בקרב אזרחי כוויית".

מאז הוטל אמברגו הנפט על עיראק באוגוסט 1990, אישר האו"ם לבגדאד לספק לירדן 70,000 חביות נפט ליום.

"האמריקנים מנסים לחבל ביחסי ירדן־עיראק"

העיתונות העיראקית הגדירה אמש כ"עקרים" את נסיונות ארה"ב לחבל במערכת היחסים שבין ירדן לעיראק, והדגישה את רצון עיראק לשמר את היחסים בין שתי המדינות.

"המאמצים האמריקניים, שנועדו לחבל ביחסינו עם ירדן, הם ריקים מתוכן ומגוחכים, והאיש לא יוכל להאמין כי עיראק מרכזת את כוחותיה על גבול ירדן", נאמר ביומון אל־ת'אורה, בטאון מפלגת הבעת'.

לדברי כותב המאמר באל־ת'אורה, בגדאד "קשורה ביחסי אחווה וידידות" עם עמאן, והיא מעוניינת לפתח את היחסים עם ירדן.

פרטים מספרו של מרלין פיצווטר

כשג'יימס בייקר מקלל

וושינגטון (א.פ.). – מרלין פיצווטר, מי שהיה מזכיר העיתונות בממשליהם של בוש ורייגן, מתאר בספרו החדש סצינות בהן פרצו הגברים החזקים של ארה"ב בבכי, ומאבקים קשים בין חברי הקבינט.

פיצווטר, שכיהן בתפקיד בין השנים 1982 ל־1992, מתאר בחום את שני הנשיאים אותם שירת, אולם התיאורים של העוזרים מחמיאים הרבה פחות. לספרו החדש, שיפורסם בסתיו הקרוב, קורא "הזמן את התדריך".

באחת מהתקריות בחדר הסגלגל הסתער מזכיר הבית הלבן, ג'ק קמפ, על מזכיר המדינה ג'יימס בייקר ואחז בצווארו. לטענתו, השניים היו במשרד הנשיא כאשר קמפ המשיך "לנג'ס, לנג'ס, לנג'ס" על מנת שממשל בוש יכיר בלאטוויה. בייקר, שהלך והתרגז במהלך השיחה, צרח על קמפ וקילל אותו.

לטענת פיצווטר, קמפ דחף את הריהוט, התנפל על בייקר, ואחז בגרונו. היועץ לביטחון לאומי, ברנט סקוקרופט, הפריד בין השניים.

פרטים מספרו של פיצווטר פורסמו אמש בעיתון וושינגטון פוסט, שהשיג עותק של הספר.

פיצווטר מספר כי בוש סבל מבעיות קשות בקצב הלב, שהפריעו מאוד למסע הבחירות השני שלו. "הפריץ הישן נעלם. ניתן היה להבחין בכך בקלות במהלך מסע הבחירות", כותב פיצווטר. "האנרגיות התחרותיות של הנשיא, שעשויות היו להשאיר אותו בבית הלבן גם אחרי 1992, נעלמו", הוא כותב.

לטענתו, בוש היטה אוזן קשבת לטענותיהם של חלק מאנשי צוותו, ואף שקל להחליף את המועמד לסגן הנשיא, דן קוויל, במהלך מסע הבחירות השני. פיצווטר כותב שגם לדעתו בוש היה צריך להחליף את קוויל. לטענתו, בוש לא נפטר מקוויל משום שהאחרון זכה לתמיכה ניכרת מצד הגורמים השמרנים במפלגה.

למסעדת התקווה
ולמנכ"ל מר אמנון כלפו
לרגל חגיגות שנה לפתיחת המסעדה
איחולים לבביים
"טיל" נסיעות ותיירות בע"מ
רח' נחלת בנימין 52, ת"א
טל. 03-5170181-3 פקס 03-5160754

למסעדת התקווה
ולמנכ"ל מר אמנון כלפו
לרגל חגיגות שנה לפתיחת המסעדה
ברכות חמות
י.ב. עוזקיד (1984) בע"מ
Y&D Enterprises (1984) Ltd.
טל. 03-6830784

לחב' מ.ר.ס. חב' ליצור מראות בע"מ
למשפחת נתן וצוות העובדים
לרגל חגיגות 30 שנה להיווסדה
ברכות חמות
ישי שיק Ishai Shick
תכנון, ואספקת פרזול למטבחים ודלתות זכוכית
חב' לייעוץ ויבוא בע"מ
בן יהודה 34 ירושלים טל. 02-250131, פקס. 02-250133

שפע ברכות
למסעדת התקווה
ולמנכ"ל מר אמנון כלפו
לרגל חגיגות שנה לפתיחת המסעדה
כהן אלקטרוניקה
טל. 03-5304151

ברכות חמות
לחב' מ.ר.ס
חברה ליצור מראות בע"מ
ולמנהלים משפחת נתן
לרגל חגיגות 30 שנה להיווסדה
המשך שיתוף פעולה פורה
נגרית שמוליק
לרהיטים וריהוט משרדי
עמל 3, בת־ים טל 03-5513341

למסעדת התקווה
ולמנכ"ל מר אמנון כלפו
לרגל חגיגות שנה לפתיחת המסעדה
ברכות חמות
אולמי חאן הדקל בע"מ
טל. 03-5331843

למסעדת התקווה
ולמנכ"ל מר אמנון כלפו
לרגל חגיגות שנה לפתיחת המסעדה
כל ברכות
אולמי ונוס
טל. 03-5622622

למסעדת התקווה ולמנכ"ל מר אמנון כלפו
לרגל חגיגות שנה לפתיחת המסעדה
גדלו והצליחו
המשך שיתוף פעולה פורה
מסעדת דאלס
רח' האצ"ל 68 שכונת התקווה טל. 03-374349

נהג! קח חייל בדרך הביתה

אל־בן חברת רכוש והשקעות בערבון מוגבל
הודעה למחזיקי המניות
(החברה)
ביום 20 לאוגוסט 1995 חל מועד המימוש הסופי של כתבי אופציה (סדרה 1). כל כתבי אופציה וסדרה 1) לא מומשו ופקעו. לפי סעיף 2.4.6 (ג) לתשקיף החברה ובהתאם לכך הינם בטלים ומבוטלים.

העבודה
לחברתנו
מירי עמוס כהן
משתתפים באבלך הכבד במות
אביך ז"ל
חבריך לעבודה
וההנהלה

אנו מודיעים בצער רב על
פטירתו של חברנו
אפרים דקל
ומשתתפים בצער המשפחה
ההלוויה תתקיים היום, יום ג' 22.8.95 (כ"ו באב תשנ"ה) בשעה 18.30 בבית העלמין בכפר ויתקין.
בית כפר ויתקין

חברת החשמל לישראל בע"מ
חי"ג חשמל – שירות טלפוני להודעות על תקלות
24 שעות ביממה

ירושלים	02-580666	נהריה	04-953555
תל־אביב	03-5633777	נתניה	09-602988
חיפה	04-647777	עפולה	06-423333
אילת	07-372191	פתח־תקוה	03-9394488
אשדוד	08-511688	צפת	06-970211
אשקלון	07-770088	ראשון־לציון	03-9632488
באר־שבע	057-462666	רחובות	08-371388
טבריה	06-792275	רמלה	08-221313
חדרה	06-223133	רעננה	09-906188
כרמיאל	04-881731	אריאל	03-9366345-6-7
בית שמש	02-911669		

במלאת שנה לפטירת היקר באדם
שמחה גלילי ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו
ביום חמישי, כ"ח מנחם־אב תשנ"ה (24.8.95)
בשעה 5:30 אחה"צ בבית העלמין הישן ברעננה.
המשפחה

קבלת מודעות אבל
177-022-1516
24 שעות בחיוג חינם

בורסה / איתן יעקובסון

מדד המעו"ף חצה את 210 הנקודות

גם אתמול נמשכו עליות המחירים בשוק המניות. המחזור היה 165 מיליון, יותר מאשר בימים האחרונים. בתחילת המסחר אמנם היה מימוש רווחים והשוק ירד – אבל בהמשך התהפכה המגמה לעלייה.

מדד המעו"ף חצה אתמול את ה-210 נקודות. הוא עלה בשלושה אחוזים, עד לרמה של 211.8 נקודות. מדד המשתנים עלה בכאחוז אחד (1.1), לרמה של 208.5 נקודות.

אחד ההסברים למגמת העליות היה פירסומם של דו"חות חיוביים, בעיקר אלה של תדיראן ושל מכתשים. יש המצפים למימוש רווחים.

בצמודי המט"ח נרשמה מגמה מעורבת.

"אלכס אוריגינל" יספק ל"מיצובישי שוודיה" מזגנים בכחצי מיליון דולר

מאת אבשלום קווה

קונצרן מיצובישי היפאני בוחן אפשרות להסמיך את יצרן המזגנים הישראלי אלכס אוריגינל מפעל מורשה מטעמו אשר ייצר עבורו מזגני אוויר לרכב. במסגרת בחינת שיתוף הפעולה יוגדרו המזגנים של "אלכס אוריגינל" כמזגנים מקוריים של קונצרן "מיצובישי" אשר יורכבו בדגמי מיצובישי השונים בשוק המקומי ביפן ובשוק המקומי ובשוק הבינלאומי.

כיום מייצא מפעל "אלכס אוריגינל" אלפי מזגנים מתוצרתו למספר מדינות באירופה, לצורך התקנתם בדגמי מיצובישי השונים. לאחרונה סיפק המפעל כ-500 מזגנים למיצובישי שבדיה כחלק מעסקה כוללת של 1,000 מזגנים בהיקף כספי של כחצי מיליון דולר. כן מקיים המפעל מו"מ עם סניפי החברה היפנית בהונגריה, איטליה, נורווגיה, איטליה, ספרד וקפריסין.

שיתוף הפעולה בין קונצרן מיצובישי לחברת אלכס אוריגינל נוצר ביוזמת חברת בלמונט אשר תיווכה במספר עסקאות יצוא של מזגני אלכס ליבואנים של מיצובישי ברחבי העולם.

מבחינה משפטית / חגי פורשנר

הנוהג מחייב

"טעיתי" – אמר המעביד – "כשנתתי לך את ההטבה הזו. התכוונתי למשהו אחר. מעכשיו, יחולו הכללים החדשים".

"לא" – אומרים נציגי העובדים. "קבעת תקדים, והוא אשר יושם – בכל המקרים, ולא בחלקם".

מי צודק?

נלך בעקבות שני צדדים אל בית-הדין לעבודה – ונלמד מפסיקתו.

תחילה, עובדות המקרה (כפי שפורסמו בידי משפטני "מחשבה").

עובדי חברת פלבם מבוטחים בקרן הפנסיה מבטחים. במשך 20 שנה שילמה ההנהלה לעובדים – מפוטרים ופורשים לגימלאות – פיצויי-פיטורין לפי שיטת חישוב של השלמת פיצויי-פיטורין, ולא לפי שיטת החישוב של "מבטחים".

כלומר: התשלום בוצע לפי "חודש אחד על כל שנת-עבודה"; שיטת-החישוב של "מבטחים" היא "נוסחת ערכי הפדיון".

למעשה, התשלום לעובד (תשלום ששולם באמצעות "מבטחים") היה על-חשבון פיצויי-פיטורין – ולא במקום פיצויים אלה.

לאחר 20 שנה, הנהלת "פלבם" החליטה – באורח חד-צדדי – ליישם את השיטה שלה רק לגבי מפוטרים – ולא לגבי פורשים-לגימלאות. ההסתדרות הכללית לא השלימה עם "הפרת השוויון", והכריזה סכסוך-עבודה.

בית-הדין לעבודה היה צריך (קודם-כל) לקבוע, מה היה הבסיס להתנהגותה הקודמת של ההנהלה: או שזו היתה טעות, אשר התמשכה על-פני זמן ארוך – או שזה היה ביטוי מודע אשר ביטא את כוונת הצדדים להסכם, והיווה הטבה מכוונת לפורשים-לגימלאות באופן שיקבלו סכומי-כסף משופרים כמו המפוטרים.

ההבדל הוא משמעותי: טעות ניתן לתקן; התנהגות עקבית לאורך זמן מהווה השלמה להסכמים הכתובים, והנוהג הוא מחייב.

בית-הדין לעבודה קבע כי "פלבם" לא טעתה; ההנהלה סמכה את ידה על פעולה מתמשכת זו, אשר היוותה הטבה לפורשים-לגימלאות. עליה להמשיך ולהעניק הטבה זו.

האם לנצח כבולה "פלבם" אל התנאי אשר נוצר מכוח התנהגותה רבת-השנים והפך לנוהג מחייב שדינו כדין סעיף בחוזה-העבודה? – שואלים שופטי בית-הדין לעבודה.

הם משיבים: כל עוד החוזה (הסכם-העבודה) הוא בתוקף, כל תניותיו (סעיפיו) ממשיכות לעמוד בתוקפן. צד לחוזה אינו רשאי לשנות את המסמך (ולו סעיף ממנו) באורח חד-צדדי.

רק אם ישיג את הסכמתו של הצד השני (במקרה שלפנינו העובדים ונציגותם), יוכל להפסיק יישומו של סעיף או של נוהג מחייב.

האם העובדים אינם מסכימים – קיימת האפשרות למעסיק להפסיק את חוזה העבודה (צריך להודיע לממונה במשרד-העבודה) ולכרות חוזה חדש.

עורך: לוי מורב

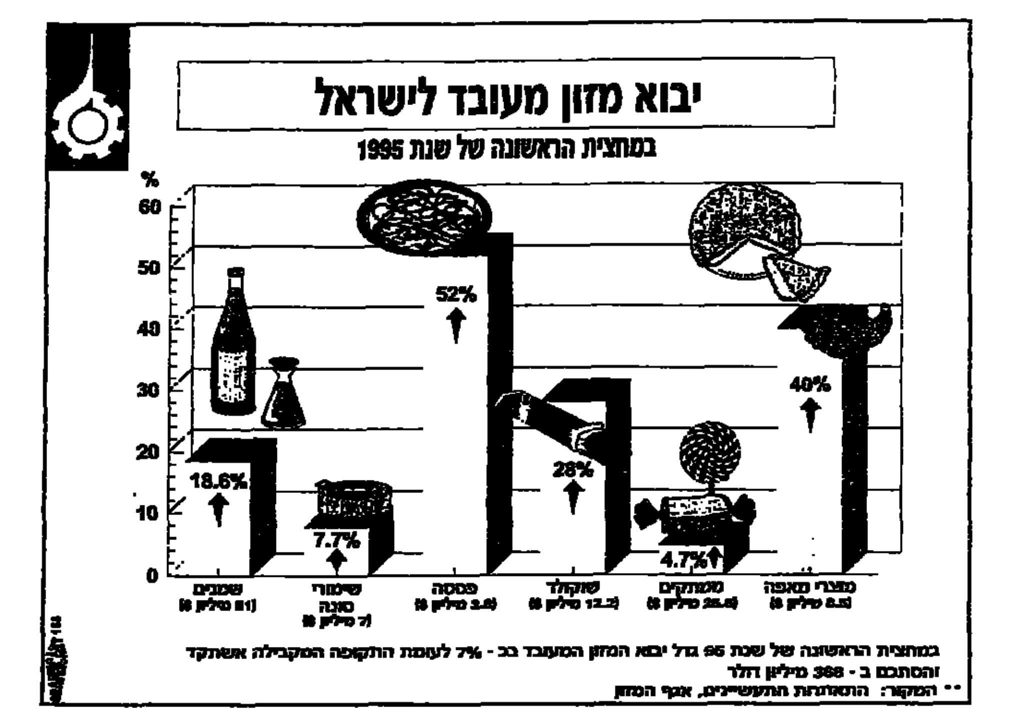

במחצית הראשונה של שנת 95 גדל יבוא המזון המעובד בכ- 7% לעומת התקופה המקבילה אשתקד והסתכם ב- 388 מיליון דולר

** המקור: התאחדות התעשיינים, אגף המזון

האוצר יקטין את משך הזמן להעברת זכויות בין קופות הגמל

מאת אמנון אמד

אגף שוק ההון באוצר יזום שינוי של משך הזמן הנדרש להעברת זכויות העמיתים מקופת גמל אחת לשנייה. זאת לאחר שהתברר, כי קופות הגמל נוהגות לפעמים לעכב את ביצוע העברת הכספים כדי לשכנע את העמיתים להשאיר את כספם בקופה.

במרבית המקרים זירזו הקופות את הטיפול בעמיתים לאחר התערבות אנשי האגף. אתמול פירסם האוצר דו"ח ראשון על הטיפול בפניות הציבור בנושאי קופות הגמל ותוכניות החיסכון. מהדו"ח מתברר, כי כל תלונה חמישית בממוצע היתה בנושא עיכוב העברת זכויות העמיתים מקופה לקופה והמשיכת הכספים מהקופות.

על פי ממצאי הדו"ח, הוגשו בשנה שעברה לאגף שוק ההון 277 פניות, בכ-50 אחוז יותר מבשנה הקודמת. עם זאת, מציינים באוצר כי השנה מסתמנת אף עלייה גדולה יותר במספר הפניות, וכי אגף שוק ההון נערך בהתאם.

את המספר הקטן יחסית של הפניות שנרשם בשנה שעברה מסבירים באוצר בחוסר המודעות של הציבור לגופים המפקחים על קופות הגמל ותוכניות החיסכון. מספר הפניות קטן במיוחד בהשוואה להיקף הגדול של הכספים שהצטבר בידי קופות הגמל (כ-103 מיליארד ש"ח).

מרבית הפניות הגיעו לאוצר דרך היחידה לפניות הציבור של בנק ישראל ולא ישירות לאגף שוק ההון. מדו"ח אגף שוק ההון עולה עוד, כי מספר התלונות הרב ביותר הופנה כלפי הבנקים הגדולים.

כחמישית מהתלונות היו בנושא מדיניות ההשקעות של קופות הגמל. זאת לאחר שעמיתים רבים לא ידעו בכלל שבעקבות הרפורמה בשוק ההון משקיעות קופות הגמל חלק מהכספים במניות ובניירות ערך סחירים אחרים.

החוברת שפירסם אתמול האוצר מתווספת לשתי חוברות קודמות שפירסם אגף שוק ההון בנושא תשואות קופות הגמל וסיכום תוכניות החיסכון. החוברת כוללת ממצאים סטטיסטיים לגבי פניות הציבור בשנת 1994 בנוגע לקופות הגמל ותוכניות החיסכון.

"ירדן תייבא דרך נמלי ישראל"

(שתי"מ-חרון). ל"אחבאר אלאסבוע" נודע כי ירדן מתכוונת להעביר חלק מסחורות, המיובאות אליה ממדינות אירופה, צפון ארה"ב, מדינות הים התיכון והים השחור לנמלי חיפה ואשדוד.

סוחרים הללו גם להעביר את סחורות הייבוא שלהם ממדינות אלה לנמלי לטקיה וטרטוס בסוריה וכן לביירות בעתיד לבוא. למרות שהממשלה שוקלת לקבל החלטה כזו ולמרות שהמגזר הפרטי קיבל החלטה להעביר את סחורות הייבוא מהמדינות הללו על מנת להגיע לירדן דרך נמל עקבה, הממשלה מתכוונת להקים רציפים חדשים בנמל עקבה מבלי שמישהו ישתמש באחד מהם, טוען העיתון.

שביתת עובדי "עוף הנגב" הסתיימה לאחר 53 ימים

ההנהלה חתמה על הסכם קיבוצי והכירה בוועד-עובדים ● אין הישגים חומריים

מאת חגי פורשנר ורמי עמי

שביתת 170 עובדי עוף הנגב הסתיימה לאחר 53 ימי שביתה. ההנהלה, בניגוד לעמדתה הקודמת, הסכימה לחתום על הסכם-עבודה קיבוצי ולהכיר בקיומו של ועד-עובדים.

"זהו ניצחון של קבוצת-עובדים חלשה: חלשה מבחינת גודלה ומיקומה, וחלשה מבחינת המעמד הסוציו-כלכלי של החברים בה. וזוהי הוכחה, שגם קבוצות-עובדים כאלה יכולות להשיג הישגים" – השתבח יו"ר האגף לאיגוד-מקצועי בהסתדרות הכללית, ח"כ עמיר פרץ.

חומרית, ההישגים הם למעשה בהעתקת חוק-העבודה אל תוך ההסכם-הקיבוצי. העובדים בייצור יקבלו את שכר-המינימום (גם אם לא יעבדו את הנורמות), השומרים ואנשי-התחזוקה יקבלו "קצת יותר" (כלשונם של אנשי האיגוד-המקצועי); דמי-ההבראה ודמי-מחלה ישולמו כחוק; יינתנו ימי חופשה – ו"יבוטלו העיוותים" (הפרות-חוק) אשר אירעו בתחומים אלה.

ההישג העיקרי של 130 העובדים שיישארו במפעל הוא עצם ההכרה בהם כעובדים-מאורגנים וחתימה על הסכם קיבוצי עימם. לפי ההסכם, עובדים אחדים (כעשרה עד עשרים, לפי הערכות לא-רשמיות) יועסקו לפי חוזה-עבודה אישי. עד 40 עובדים יפוטרו, ויקבלו פיצויי-פיטורין מוגדלים ב-50 אחוז.

ב-53 ימי המאבק ההסתדרות הוציאה מ"קרן שביתה" קצת יותר מ-800 אלף ש"ח. הנתונים לא סוכמו סופית, אבל ההערכות מלמדות כי הסיוע הכספי לעובדים עצמם עלה בערך 700 אלף ש"ח וההוצאות האירגוניות (כולל "ייעוץ-משפטי") עלו בערך 100 עד 120 אלף שקל.

"תנובה התגלתה כאחד המעסיקים הקשים ביותר כלפי עובדים וזכויותיהם" – סיכם פרץ את המאבק.

יציבות בשער הדולר

עליות במרבית המטבעות האחרים

מאת אמנון אמד

עם חידוש המסחר השבועי במטבע הזר, שמר אתמול הדולר על יציבות – ושערו היציג נותר ללא שינוי, ברמה של 3.0420 ש"ח. שער סל המטבעות, לעומת זאת, עלה בכ-0.2 אחוזים, ל-3.4533 ש"ח.

כתוצאה מכך נרשמו עליות שערים גם במרבית המטבעות החשובים האחרים. שער המארק הגרמני עלה בכארבע עשיריות האחוז, ל-2.0620 ש"ח. שער הין היפני עלה בלמעלה מאחוז, ואילו בשער הפרנק הצרפתי נרשמה עלייה של כשליש האחוז. רק הלירה שטרלינג עלתה בשיעור מתון בלבד של כשתי מאיות האחוז.

חברת שה"מ "תזרע עננים" במכסיקו

מאת דן הלוי

מספר שנים שחונות בגשם שפקדו את האזור הצפוני המדברי של מכסיקו (על גבול טקסס) הניעו את מושל מדינת קואהילה שבאזור זה לפנות לנציגי חברת שה"מ (חברה בת של מקורות) לערוך סקר זריעת עננים כדי לבדוק אפשרויות פעולה בשיטות הנהוגות בארץ להגברת הגשמים. חברת שה"מ התמחתה בטיפולים מעין אלה בארץ ובאיטליה.

ראש משלחת שה"מ שיצאה למכסיקו, יצחק בכר, נפגש עם שר החקלאות ועם נציב המים של מכסיקו, ואסף נתונים מטאורולוגיים על תנאי מזג האוויר באזור. לדבריו, נראה כי ניתן יהיה ליישם שם את שיטת "זריעת העננים" הנהוגה בישראל, בשינויים הנגזרים מתנאי המקום.

בשיטה זו "זורעים" מטוסים חומר בשם יודיד הכסף בעננים, ומגדילים בכך את נפחם. השיטה הוכחה כבעלת פוטנציאל להגדלת כמות הגשמים בכ-15% לטיפול כזה.

בשה"מ מכינים עתה תכנית לזריעת העננים המכסיקניים, שתובא לאישור ממשלת מכסיקו.

שערי מטבעות חוץ לתאריך 21.08.95

המטבע	שער יציג	בנק לאומי – מזומנים קניה	מזומנים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים – מזומנים קניה	מזומנים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט – מזומנים קניה	מזומנים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה
1 סל'	3.4533	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1 דולר	3.0420	2.96	3.11	3.0187	3.0674	2.97	3.12	3.0176	3.0664	2.97	3.11	3.0142	3.0631
1 ליש"ט	4.6921	4.58	4.81	4.6599	4.7351	4.60	4.82	4.6623	4.7375	4.58	4.80	4.6529	4.7286
1 מארק גרמני	2.0620	2.01	2.11	2.0480	2.0811	2.02	2.12	2.0493	2.0824	2.03	2.13	2.0445	2.0777
1 פרנק צרפתי	0.6019	0.58	0.62	0.5977	0.6074	0.58	0.62	0.5969	0.6066	0.58	0.62	0.5970	0.6066
1 גולדן הולנדי	1.8433	1.79	1.89	1.8298	1.8594	1.80	1.89	1.8313	1.8609	1.80	1.88	1.8270	1.8567
1 פרנק שוויצרי	2.4917	2.43	2.55	2.4726	2.5125	2.44	2.55	2.4701	2.5100	2.45	2.57	2.4687	2.5088
1 כתר שוודי	0.4129	0.40	0.43	0.4098	0.4165	0.40	0.43	0.4098	0.4165	0.40	0.43	0.4089	0.4160
1 כתר נורבגי	0.4718	0.46	0.49	0.4686	0.4762	0.46	0.49	0.4680	0.4756	0.46	0.49	0.4677	0.4754
1 כתר דני	0.5325	0.51	0.55	0.5285	0.5371	0.52	0.55	0.5290	0.5376	0.52	0.55	0.5276	0.5362
1 מרק פיני	0.6965	0.67	0.72	0.6907	0.7019	0.68	0.71	0.6901	0.7014	0.68	0.71	0.6894	0.7013
1 דולר קנדי	2.2375	2.18	2.29	2.2212	2.2571	2.18	2.29	2.2201	2.2560	2.18	2.29	2.2174	2.2534
1 דולר אוסטרלי	2.2406	2.18	2.30	2.2240	2.2599	2.15	2.31	2.2219	2.2578	2.16	2.29	2.2205	2.2566
1 ראנד דרא"פ	0.8318	0.74	0.84	0.8253	0.8587	0.66	0.85	0.8249	0.8382	0.70	0.82	0.8242	0.8378
10 פרנקים בלגיים	1.0040	0.97	1.03	0.9968	1.0129	0.97	1.04	0.9976	1.0137	0.98	1.03	0.9949	1.0111
10 שילינג אוסטריים	2.9328	2.86	3.01	2.9123	2.9593	2.86	3.00	2.9086	2.9556	2.89	3.03	2.9078	2.9550
1000 לירטות איטלקיות	1.8742	1.82	1.92	1.8580	1.8880	1.82	1.94	1.8602	1.8903	1.84	1.93	1.8577	1.8880
100 ינים יפנים	3.1403	3.06	3.22	3.1187	3.1691	3.06	3.21	3.1140	3.1644	3.07	3.21	3.1143	3.1648
1 דינר ירדני	4.3653	4.12	4.41	–	–	4.10	4.38	–	–	–	–	–	–
1 לירה מצרית	0.9582	0.86	0.93	–	–	0.86	0.92	–	–	–	–	–	–
ECU	3.8661	–	–	3.8379	3.8999	–	–	3.8353	3.8972	–	–	3.8328	3.8950
1 פאונד אירלנדי	–	4.68	4.92	4.7705	4.8475	–	–	4.7609	4.8377	4.69	4.91	4.7635	4.8409
100 פסטה ספרד	2.4247	2.36	2.48	2.4053	2.4441	2.38	2.54	2.4077	2.4466	3.39	2.50	2.4031	2.4420
1 ניו זילנד	–	1.93	2.03	1.9671	1.9989	–	–	1.9661	1.9979	–	–	–	–
100 דרכמה יוונית	–	–	–	–	–	1.27	1.40	1.2783	1.2990	–	–	–	–
100 לירות לבנוניות	0.1870	–	–	–	–	0.20	0.30	–	–	–	–	–	–
1 דולר הונג קונג	–	–	–	0.3899	0.3962	–	–	–	–	–	–	–	–
1 דולר סינגפור	–	–	–	2.1179	2.1521	–	–	2.1157	2.1499	–	–	–	–
1000 לירה טורקית	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1 לירה קפריסין	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

שוקי ההון בעולם / ביל כספי

שוקי העולם שקטים

שקט היה אתמול בשוקי ההון בעולם. המסחר בשוקי המטבע היה רגוע למדי; תנודות שערים קלות שממחישות את המגמה שלא לקחת פוזיציות חדשות ולהמתין להתפתחויות חדשות, קרי, למדדים חדשים.

אתמול לא פורסמו מדדים חדשים, לא בארה"ב לא במערב אירופה ולא במזרח הרחוק, ומשום כך היה קשה לדעת את כיוון ההתפתחות של הכלכלה העולמית. בשל עצבנות וחוסר יציבות בשוקי המטבע בעולם, המשקיעים לא רוצים לקחת צ'נסים, ולפני שהם מתחילים לרכוש ולהשקיע במטבעות השונים, הם רוצים לדעת את כיווני ההתפתחות של המשק העולמי.

אתמול המגמה לא הטיבה עם הדולר: הופיעו היצעים דולריים קלים וערכו של המטבע של ארה"ב ירד לגבי רוב המטבעות החשובים. לדעת מומחים, זה בגלל מגמות טכניות – דינמיקה של היצעים דולריים שנמשכים כבר יומיים. ההערכה בשוקי המטבע איננה אנטי-דולרית, אולם בינתיים עשויה הירידה בשער הדולר להימשך.

אם הדולר יורד עכשיו, מחר הוא עשוי להתחזק, הוא בוודאי יתחזק אם המדדים שאמורים להתפרסם בארה"ב בימים הבאים יהיו טובים.

בינתיים ירד הדולר בשעות הצהריים של המסחר הניו-יורקי לרמה של 1.4735 מארק, 1.2241 פר"ש, 96.80 ינים ו-5.0478 פר"צ.

קודם לכן התחזק המארק בשוקי המטבע של מערב אירופה לגבי רוב המטבעות החשובים והליש"ט נחלשה אך לא לגבי המטבע האמריקאי שהיה חלש באופן מיוחד.

בשוקי ניירות הערך הביקושים במערב אירופה ובצפון אמריקה היו טובים. בניו-יורק עלה מדד הדאו ג'ונס ל-4,647.54 נקודות בשעות הצהריים של המסחר, עלייה חצי יומית יפה של 29.94 נקודות.

ביקושים היו גם בשוק אגרות החוב ומדד אגרות החוב ארוכות טווח של ממשלת ארה"ב עלה ל-110.58 נקודות, עלייה חצי יומית של 0.4375 נקודות.

ביקושים טובים היו גם למניות הישראליות הנסחרות בניו-יורק. המדד שלהן עמד בשעות הצהריים על 160.35 נקודות, עלייה חצי יומית של 0.10 נקודות.

האווירה הזו של עלייה כמעט כללית בשוקי המניות של העולם הוקלקלה על-ידי טוקיו – שם הורידה מגמה מימושית חזקה מאוד את מדד הניקי לרמה של 17,871.00 נקודות, ירידה חצי יומית של 161.40 נקודות.

ריכוז תוצאות המסחר במניות

שם הענף	עליה	ירידה	בלי שנוי	סה"כ	תמורה באלפי ש"ח	תמורה באלפי $	סה"כ ב-%
מניות חפשיות	381	281	399	1061	165201	54307	100
בנקים וחברות אחזקה	7	7	3	17	10902	3584	6.6
בנקים למשכנתאות	7	4	9	20	1443	474	0.9
חברות וסוכנויות ביטוח	9	2	18	29	7135	2346	4.3
מסחר ושירותים	81	59	77	217	25503	8384	15.4
נדל"ן, בינוי, פיתוח וחקלאות	88	49	89	226	18640	6127	11.3
חברות תעשיה	122	118	134	374	75787	24914	45.9
חברות להשקעה ולאחזקות	58	37	62	157	24419	8027	14.8
חברות לחיפושי נפט וגז	9	5	7	21	1372	451	0.8
רשימה מקבילה	155	79	154	388	13517	4443	8.2
ני"ע	322	248	393	963	40363	13268	
מ.ר.צ + משתנים	59	33	6	98	124839	41038	
מ.ר.צ.	8	57	30	95	38834	12766	
משתנים	58	29	6	93	86004	28272	

המניות הבולטות במשתנים

הטובות		הגרועות	
תדיראן	+8.0	כלל כתר 1	−5.0
אלקטרה צריכה	+7.0	ממן 1	−4.2
מאיר עזרא 1	+6.8	קווי אשראי	−3.7
אורמת 1	+5.8	רשת הרבוע הכחול	−3.2
תאת 5	+5.0	ליפשיר	−3.0
אפריקה ישראל 0.1	+4.8	משוב מחשי' 1	−2.7
אלקו החזקות	+4.5	רב בריח	−2.0
הכשרת הישוב	+4.5	צינורות	−2.0
כלל ביטוח	+4.5	רמזין 1	−2.0
אפריקה ישראל 1	+4.0	כלכלית ירושלים	−1.7

המניות הבולטות בכ.ר.מ.

הטובות		הגרועות	
גבוד ספורט	+20.0	פולק	−10.0
כבלי ציון 1	+12.0	פיטוס	−10.0
זוקו	+11.0	תפן	−10.0
אריה 1	+10.5	מנאסון	−10.0
ליודים	+10.0	ארגמן 0.8	−9.0
לוחות הגליל	+10.0	בלרון	−7.0
ח אלקטרוניקה	+10.0	כהן מ.ם	−7.0
תדיראן מוצרי צריכה	+10.0	מופת	−6.0
תום	+10.0	אספיד	−6.0
מילומור	+10.0	יעקוד 1	−5.5

האופציות הבולטות

הטובות		הגרועות	
אלקי' צריכה אופ 2	+36.3	הד ארצי אופ' 1	−100.0
ספנות הסף' אופ 4	+24.0	פלסטוסק אופ' 1	−100.0
אניטרול אופ 1	+20.8	אלבן אופ' 1	−100.0
ת אלקטרוניקה אופ.	+20.3	מדנון אופ' 1	−100.0
כדורי אופ 1	+20.0	סולומון אחזי אופ' 1	−100.0
קניזכל אופ 1	+19.0	ידפז אופ' 1	−100.0
דבד אופ א'	+15.0	ביטאר אופ 1	−50.0
בלמון אופ'	+14.5	אוליצקי אופ' 1	−49.2
רבינטקס אופ' 1	+13.5	פלגת אופ' 4	−44.2
גביניטור אופ 1	+13.3	אודיסי אופ 1	−30.0

המניות בעלות המחזור הגבוה ביותר

המניה	מחזור באלפי $	המניה	מחזור באלפי $
כור 1	2005.93	אזורים 1	1008.85
כלל ביטוח	1731.06	אפריקה ישראל 1	896.61
בזק 1	1669.35	אלביט 3	872.19
טבע 1	1596.05	דיסקונט השקעות	851.86
פועלים	1454.27	כלל אלקטרוניקה	777.20
שקם	1227.24	כלכלית ירושלים	750.92
אלקטרה צריכה	1223.33	רשת הרבוע הכחול	734.13
עלית 5	1214.15	כימיקלים לישראל	723.39
תדיראן	1156.13	אפריקה ישראל 0.1	719.70
כלל תעשיות 1	1133.27	פטרוכימיים	712.95

המסחר במדד המשתנים

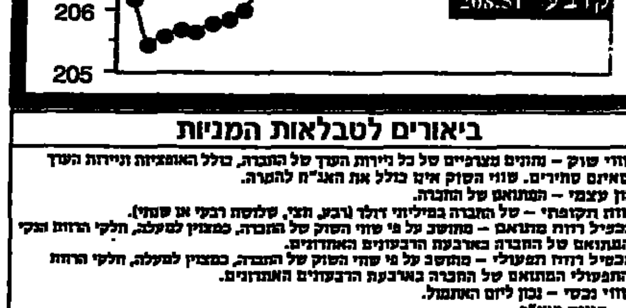

ביאורים לטבלאות המניות

שווי שוק – מחושב מצרפית של כל ניירות הערך של החברה, כולל האופציות וניירות הערך שאינם סחירים. שווי השוק אינו כולל את האג"ח להמרה.

הון עצמי – המתואם של החברה.

רווח הקופתי – של החברה במליוני דולר (רבע, חצי, שלושה רבעי או שנתי).

מכפיל רווח מתואם – מחושב על פי שווי השוק של החברה, כמצוין למעלה, חלקי הרווח הנקי המתואם של החברה בארבעת הרבעונים האחרונים.

מכפיל רווח תפעולי – מחושב על פי שווי השוק של החברה, כמצוין למעלה, חלקי הרווח התפעולי המתואם של החברה בארבעת הרבעונים האחרונים.

שווי נכסי – נכון ליום האתמול.

▶ – מניית מעו"ף

* לפי דו"ח כספי לרבעון הראשון של השנה.

** לפי דו"ח כספי לחצי השנה הראשונה.

*** לפי דו"ח כספי לתשעה חודשים ראשונים של השנה.

– אם לא מופיעות כוכביות, הנתונים הם על פי הדו"ח השנתי האחרון.

שרות "קול-סטריט" מאפשר לך לקבל מידע עדכני על ניירות הערך דרך הטלפון במשך שעות המסחר. חייג 057-224444, והשמע להוראות הקוליות. המחיר לשיחה 5.99 ש"ח ללא הגבלת זמן.

המשתנים ליום 21.8.95

המניה	שער בנקודות	שינוי בנקודות	שינוי ב-%	שער יומי נמוך ב-%	שער יומי גבוה ב-%	שער פרץ	מחזור באלפי $ ת.ב.
אגיס	2742.0	+20.0	+0.8	99.50	100.75	2708.0	243.2
אגן	4908.0	−76.0	−1.5	99.50	100.00	4963.0	231.0
אורגנין	2294.0			100.00	100.00	2294.0	45.2
אסיף	8137.0	−41.0	−0.5			8137.0	49.8
אורדן 0.1	כת 452.0	+12.0	+2.8	101.75	103.00	440.0	248.8
אורמת 1	636.0	+35.0	[illegible]	102.00	106.00	603.0	416.9
אזורים 1	4233.0	+133.0	+3.3	101.75	103.25	4100.0	1008.9
אידיבי אחזקות	1074.0▶	+5.0	+0.5	100.00	100.75	1069.0	495.2
אידיבי פיתוח	5665.0▶	+28.0	+0.5	100.00	100.75	5581.0	524.8
איטונג 1	1044.0	+3.0	+0.3	100.25	100.50	1036.0	301.6
אלביט 3	22236.0▶	+329.0	+1.5	98.75	102.00	21578.0	872.2
אלקו החזקות	12308.0▶	+530.0	+4.5	101.25	105.00	12014.0	535.8
אלקטרה צריכה	3408.0	+223.0	[illegible]	107.00	108.50	3440.0	1223.3
אלרון 3	11488.0	+114.0	+1.0	101.00	102.60	11374.0	669.9
אמת	2544.0▶			99.25	100.00	2519.0	414.3
אפריקה אג"ח 4	104.5	הפסקת מסחר					
אפריקה ישראל 1	385238.0	+14817.0	+4.0	103.00	104.00	370421.0	896.6
אפריקה ישראל 0.1	405432.0▶	+18385.0	+4.8	102.75	105.00	387047.0	719.7
אקרשטיין תעש'	551.0	+16.0	+3.0	103.00	103.00	535.0	295.5
בזק 1	833.0▶	+12.0	+1.5	100.00	101.50	821.0	1669.4
בינלאומי 1	36738.0	−92.0	−0.2	99.00	100.00	36278.0	192.8
בינלאומי 5	36865.0▶			99.75	100.00	36681.0	569.8
ברום	2258.0▶	−11.0	−0.5	100.00	101.25	2246.0	260.0
בתן 1	2596.0	+26.0	+1.0	100.75	101.00	2564.0	316.0
גזית 1	518.0	−1.0	−0.2			518.0	12.5
גזית אג"ח 2	113.0	−0.5	−0.5	98.50	98.50	113.0	46.7
דגם 1	1034.0	+3.0	+0.3	100.00	101.25	1023.0	61.3
דיסקונט השקעות	20406.0▶	+252.0	+1.3	100.75	101.50	20003.0	851.9
דיסקונט מסחר	20517.0	+153.0	+0.8	101.00	101.75	20364.0	58.7
דלק 0.1	9039.0▶	+23.0	+0.3	100.00	100.50	8903.0	394.6
דנבאר 5	2721.0			100.00	101.50	2673.0	85.7
הכשרת הישוב	1049.0	+45.0	+4.5	102.00	105.25	1004.0	353.5
חברה לישראל 1	25510.0▶	+64.0	+0.3	100.00	100.75	25192.0	251.9
חברה לישראל 5	24374.0	+241.0	+1.0	101.00	101.25	24012.0	214.0
חגל 1	5.1		+0.5	101.00	101.00	5.1	91.7
טבע 1	120656.0▶	−1219.0	−1.0	99.00	100.80	120961.0	1596.1
טמפו 1	1547.0	−8.0	−0.5	101.00	101.25	1539.0	180.5
טפחות רגיל 1	186869.0	+466.0	+0.3	101.00	101.25	186403.0	44.8
יואל 1	108.5	−2.0	−1.7	98.00	99.00	108.0	73.7
ים המלח 0.1	887.0▶	+9.0	+1.0	99.50	101.25	876.0	351.7
יצוא השק' 1	1550.0	+8.0	+0.5	100.00	101.00	1542.0	206.4
ישראמקו	2.5		−1.0	98.50	98.50	2.5	34.7
כבלים 0.25	1900.0	+51.0	+2.8	101.75	104.00	1849.0	532.9
כור 1	28198.0▶	+1085.0	+4.0	100.25	104.00	27113.0	2005.9
כור אג"ח ד	112.0	+0.5	+0.3	100.75	100.75	111.5	57.5
כור אופ' 2	6324.0	+16.0	+0.3	102.25	102.25	6308.0	81.4
כימיקלים לישראל	235.0▶	−1.0	−0.5	99.00	100.00	232.0	723.4
כיתן	831.0	+2.0	+0.3	101.00	101.00	831.0	174.1
כלכלית ירושלים	1150.0	−20.0	−1.7	98.00	99.00	1138.0	750.9
כלל אלקטרוניקה	38368.0▶	+474.0	+1.3	99.75	101.25	37515.0	777.2
כלל ביטוח	1480.0	+64.0	+4.5	100.50	104.50	1416.0	1731.1
כלל ישראל 10	8520.0▶	+228.0	+2.8	101.00	102.75	8192.0	673.3
כלל כתר 1	750.0	−39.0	−5.0	96.00	96.25	748.0	224.2
כלל תעשיות 1	2005.0▶	+39.0	+2.0	99.50	102.00	1961.0	1133.3
כללי 1	9381.0	−117.0	−1.2	99.50	101.00	9358.0	113.1
לאומי	415.0▶	+7.0	+1.8	99.75	102.00	408.0	680.0
ליפשיר	212.0	−7.0	−3.0	98.25	100.00	208.0	45.8
מאיר עזרא 1	כת 1452.0	+92.0	[illegible]	102.50	109.00	1363.0	163.4
מבטח שמיר 1	1660.0	−21.0	−1.2	99.00	99.00	1656.0	79.5
מבני תעשיה	475.0▶	+2.0	+2.5	99.50	101.00	469.0	458.8
מהדרין 1	7961.0	−60.0	−0.7	100.00	100.50	7941.0	80.8
מכתשים	הנ 1780.0▶	+9.0	+0.5	100.00	101.50	1771.0	520.8
מלינו 5	959.0	−5.0	−0.3	100.00	101.00	954.0	174.6
ממן 1	761.0	−34.0	−4.2			761.0	23.8
מפעלי פלדה	349.0	+2.0	+0.5	97.00	100.50	330.0	310.3
משוב מחשי' 1	465.0	−13.0	−2.7	97.00	97.25	459.0	264.4
משכן ב 1	33457.0	+83.0	+0.3	100.50	100.75	33374.0	72.6
נייר חדרה	17152.0	+377.0	+2.3	100.00	102.25	16775.0	551.0
נכסים ובנין	22736.0	+391.0	+1.8	97.00	101.75	22233.0	614.9
נפטל	726.0	−5.0	−0.7	97.00	101.00	715.0	153.7
נפטא	501.0	+5.0	+1.0	101.00	104.50	496.0	51.0
נפטא בזקן אג"ח 5	112.5			100.00	100.00	112.5	47.0
ספנות 1	1684.0	−26.0	−1.5	99.00	99.00	1684.0	77.4
סקופ	393.0	+13.0	+3.5	100.75	104.25	380.0	244.6
עלית 5	1292.0	+6.0	+0.5	100.50	102.50	1286.0	1214.2
פיבטונור 5	7369.0	−93.0	−1.2	99.00	99.00	7350.0	84.7
פולגת ב	272.0			99.50	100.25	269.0	252.5
פועלים השק' 1	9501.0	−159.0	−1.7	97.75	99.00	9477.0	485.7
פועלים	516.0▶	+5.0	+1.3	99.50	101.00	506.0	1454.3
פורמולה 1	1810.0	+44.0	+2.5	102.00	103.00	1766.0	241.6
פטרוכימיים	1773.0	+22.0	+1.3	99.00	101.25	1733.0	713.0
פיבי	44724.0	+112.0	+0.3	98.50	100.25	44054.0	420.5
פלסגד	576.0	+11.0	+2.0	102.00	103.25	572.0	130.4
פקר פלדה 1	16491.0	+244.0	+1.5	100.50	101.50	16147.0	251.7
פריון 0.2	10549.0	−107.0	−1.0	99.00	100.20	10496.0	125.6
פריקלאס 1	2316.0	+23.0	+1.0	99.00	101.50	2293.0	349.8
צינורות	754.0	−15.0	−2.0	98.00	98.00	748.0	136.4
קווי אשראי	95.0	−3.5	−1.7	96.00	97.50	94.5	67.2
קרדן השקעות 5	362.0	הפסקת מסחר					
קרור הספקה	2263.0	−23.0	−1.0	99.00	99.00	2263.0	162.4
רב בריח	1186.0	−24.0	−2.0	97.00	98.25	1192.0	136.3
רמזין 1	2777.0	−57.0	−2.0			2777.0	36.7
רשת הרבוע הכחול	1867.0	−63.0	−3.2	96.50	97.50	1862.0	734.1
שופרסל ב'	6193.0▶	+46.0	+0.5	100.00	101.00	6070.0	444.1
שיכון א 1	11519.0	−29.0	−0.2	99.25	100.00	11316.0	155.8
שקם	194.5	+6.0	+3.3	101.00	104.25	188.5	1127.2
שקם אג"ח 4	132.0	+1.5	+1.3			132.0	73.1
תאס 10	1152.0	−18.0	−1.5	96.75	98.50	1129.0	184.7
תאת 5	362.0	+17.0	[illegible]	104.00	105.00	352.0	364.5
תדיראן	1128.0▶	+84.0	[illegible]	102.00	108.00	1044.0	1156.1

כלכלה וחברה

במחצית הראשונה של השנה גדל הגירעון המסחרי במזון מעובד

מאת דן הלוי

בששת החודשים הראשונים של 1995 הגיע עודף היבוא של מזון מעובד על היצוא הישראלי בתחום זה לכ־60 מיליון דולר, לעומת גירעון של כ־120 מיליון דולר בשנת 1994 כולה. זאת מסר שלשום יו"ר אגף המזון בהתאחדות התעשיינים, אברהם בן משה.

בן משה קרא לשרי שוחט וחריש לשמור על הדדיות ותחרות הוגנת ליצרני המזון הישראליים בתנאי סחר החוץ, וליצור קשר ישיר בין התנאים בהם פועלים יצרני המזון המעובד בארץ לתנאים מהם נהנים בה החקלאים.

בפרט מבקש בן דוד מן השרים להימנע מהורדת מכסים לא מבוקרת על מוצרים מיובאים בתחום זה, ללא תמורה מצד המדינות המייצאות במכסים על מוצרים ישראליים מקבילים המיוצאים לתחומן. לדבריו, יש להביא בחשבון את ההגבלות שמטילות אותן מדינות על כניסת חומר גלם ישראלי לתחומן ואת הסובסידיות שהן מעניקות ליצרנים מקומיים שלהן על יצוא, בעת קביעת שיעורי המכס על מזון ישראלי מעובד שם קונות.

להלן נתונים נוספים שמסר בן דוד על סחר החוץ הישראלי במזון:

יבוא: במחצית שנת 95' גדל היבוא ב־7% לעומת התקופה המקבילה אשתקד, והסתכם ב־368 מיליוני דולרים. יבוא הכמנים גדל באותה תקופה ב־16.8% לעומת התקופה המקבילה, והסתכם ב־2 מיליוני דולרים. יבוא הפסטה גדל ב־52% (3.8 מיליון דולר), שוקולד – 28% גידול (12.2 מיליון), ממתקים – 4.7% גידול (25.6 מיליון), מוצרי מאפה – 40% גידול (8.5 מיליון), מתוכם ואפלים – 120% (2 מיליון דולר). יבוא הגלידה עלה ב־142%.

יצוא: גדל במחצית השנה ב־6% לעומת התקופה מקבילה אשתקד, והסתכם ב־288.2 מיליון דולר. פרי ההדר הגדיל את היצוא ב־10% (107.5 מיליון דולר). מוצרי עגבניות – 8% (11.7 מיליון), שימורי פירות וירקות – 8.8% (152.2 מיליון), יין ומשקאות חריפים – 54% (10.9 מיליון דולר). בשר ועוף מעובדים – ירידה ביצוא בשיעור 9.3% (20.6 מיליון דולר). שוקולד וממתקים – ירידה של 13.5% (15.7 מיליון דולר).

קופת־חולים מוכרת את "ארזה"

מאת חני פורשנר

בית־ההבראה "ארזה" השייך לקופת־חולים הכללית, יועמד למכירה עוד החודש. כך מסרו גורמים בכירים בקופ"ח.

בית־ההבראה, המצוי בקירבת ה"קסטל" שממערב לירושלים, מוערך במחיר של כ־20 מיליון דולר. המחיר הסופי ייקבע במכרז. לא ידוע, אם הנהלת קופ"ח קבעה מחיר מינימום שיהווה תנאי לביצוע העסקה.

תקציב קופ"ח מבוסס בין השאר על מכירת נכסי־נדל"ן, והכנסות ממכירה זו מיועדות ל"שיפור הרפואה הקהילתית" (מרפאות) – אבל ייתכן שחלק מהסכום לא יגיע לייעודו ויועבר לתשלום חובות לספקים.

התעשיה האווירית – במקום ה־34 בין 100 תאגידי תעופה־חלל הגדולים בעולם

מאת אריה אורד

התעשיה האווירית תופסת את המקום ה־34 בין 100 תאגידי תעופה־חלל (אירוספייס) הגדולים בעולם, לאור מכירותיה בשנה שעברה הגיעו לכדי 1.68 מיליארד דולר. את הרשימה ערך שבועון התעופה הבריטי "פלייט".

מכירות התעשיה האווירית בתחום האלקטרוניקה הסתכמו ב־679 מיליון דולר, במכירת מטוסים צבאיים ב־400 מיליון דולר, במכירות שירותי תעופה ב־353 מיליון דולר ובמכירת מטוסים אזרחיים ב־249 מיליון דולר.

באסיה תופסת התעשיה האווירית את המקום השלישי אחרי תאגידי מיצובישי וקאוואסאקי היפאניים.

עשרת התאגידים התעופתיים הגדולים בעולם הם לוקהיד־מרטין, שמכירותיו הגיעו בשנה שעברה לכדי 23 מיליארד דולר, ואחריו בואינג, מקדונל־דאגלס, בריטיש אירוספייס, דיימלר־בנץ, יונייטד טכנולוגיה, ארוספסיאל, יוז, נורתרופ־גרומן, רייתיאון.

בקרב יצרני המטוסים האזרחיים תופס את המקום הראשון בואינג ואחריו דיימלר־בנץ, אירוספסיאל, מקדונל־דאגלס, פינמקניקה (איטליה), בריטיש אירוספייס, טקסטרון, בומבארדייה, דאסו, סאאב־סקאניה.

בקרב יצרני הטילים והמוצרים תעופתיים צבאיים תופס את המקום הראשון לוקהיד־מרטין ואחריו מקדונל־דאגלס, יוז, בריטיש אירוספייס, נורתרופ־גרומן, רוקוול, בואינג, ג'נרל אלקטריק, רייתיאון, לוראל.

בקרב יצרני המנועים תופס את המקום הראשון יונייטד טכנולוגיז (בעל פרט אנד ויטני) ואחריו ג'נרל אלקטריק, רולס־רויס, סנקמה, דיימלר־בנץ, אישיקוואג'ימה הארימה, פיאט, אלייד סיגנל, וולבו, לאבינל.

ישראל תשלוט בהולכת החשמל ביו"ש

מאת דן הלוי

שר האנרגיה, גונן שגב, גילה אתמול כי בעיצומן של השיחות עם הפלסטינים בנושא החשמל, דרשו הפלסטינים להעביר לידיהם את כל האמצעים שיבטיחו להם שליטה בתחום הולכת החשמל ביו"ש. לנוכח התנגדות שהביע שגב, לדבריו, הסתיימו השיחות כאשר לחברת החשמל הישראלית שליטה מוחלטת בכל אמצעי הובלת החשמל.

שגב הוסיף, כי סוכם שתוקם חברה משותפת לישראל ולפלסטינים שתרכז ותתאם את התהליך. "בכך אולי ייעשה צעד ראשון של שיתוף פעולה בתוך יהודה ושומרון שילמד דור חדש כיצד לחיות זה לצד זה ללא סרוך", אמר שגב.

"יש להבטיח תחרות אמיתית בין הבורסה הנוכחית לבורסה שתוקם"

"איגוד חברות ציבוריות הרשומות בבורסה" תובע זאת כתנאי לתמיכתו בהקמת בורסה נוספת

מאת חני פורשנר

"צריך להבטיח תחרות אמיתית בין הבורסה בתל־אביב לבין הבורסה השנייה" – תבעו אתמול אנשי איגוד חברות ציבוריות הרשומות בבורסה, כתנאי לתמיכתם בהחלטתו של משרד־האוצר על הקמת בורסה נוספת בישראל.

ראש האיגוד, עמוס מרחיים, הוסיף כי "המבחן העיקרי לחברות בבורסה השנייה קיים במאגר של חברות רבות בעלות תבונות עסקיות ופוטנציאל־צמיחה, הזקוקות להון נוסף מהציבור – אך נמנע מהם להירשם למסחר בבורסה בתל־אביב. אם לא תובטח להן גישה ואפשרות לגייס הון בבורסה החדשה, לא תהיה כל הצדקה להקמתה של בורסה נוספת".

הוא טען נגד הבורסה של תל־אביב, כי היא "פועלת כמונופול (והמאקטה), ומכבידה על חברות: הן ברישום למסחר, והן בדרישות אחרות. יש הכרח בתחרות, כמקובל בעולם. בשוקי־הון מפותחים בעולם, כדוגמת גרמניה ובריטניה, מכירים בפוטנציאל הכלכלי של חברות קטנות ובינוניות; מאפשרים להן לגייס הון מהציבור – אם באמצעות רשימות מקבילות, ואם באמצעות הקמת בורסות נוספות".

"לבורסה שנייה אין זכות־קיום" – סיכם מרחיים – "בלי שהובטח נגישות לחברות בעלות פוטנציאל, כמקובל בשוקי־הון מפותחים בעולם".

בתי הספר הפרטיים – באיגוד לשכות המסחר

מאת דן הלוי

"איגוד בתי הספר הפרטיים" שהתאגד לאחרונה הצטרף לאיגוד לשכות המסחר. הוא כולל בתי ספר תיכוניים ומוסדות להכשרת מבוגרים.

מנכ"ל איגוד לשכות המסחר, צבי עמית, מסר כי זהו הארגון המשקי השישי המצטרף ללשכות המסחר מאז תחילת השנה. לפני בתי־הספר הצטרפו עמותת הקניונים, ארגון רשתות המסעדות, איגוד משרדי החקירות, ד.ע.ת. – הארגון המקצועי להדרכה ולימודי העשרה וארגון האמבולנסים הפרטיים. גם מארגני תערוכות עומדים להתאגד ולהצטרף לארגון הלשכות.

איגוד לשכות המסחר מונה כיום כ־4,500 חברים ממגוון רחב של ענפים. כ־410 מהם הצטרפו לאיגוד בששת החודשים האחרונים. צופים כי עד סוף השנה ימנה האיגוד כ־5,000 חברים. אחת הסיבות שמנה המנכ"ל עמית לגידול במספר חברי האיגוד, היא הרחבה ניכרת במגוון השירותים שהוא מציע לחבריו. בין השאר, ניתן לקבל בו סיוע משפטי בענייני מיסוי, ביטוח, בנקאות, מימון, מידע עסקי ושיווק.

תקציב משרד החקלאות לשנת 1996: 700 מיליון ש"ח

מאת דן הלוי

צוותות משרד החקלאות והממונה על התקציבים באוצר, רן קרול, הגיעו בתחילת השבוע להסכמה על היקף תקציב המשרד לשנת 1996, בסך של כ־700 מיליון ש"ח.

שר החקלאות, יעקב צור, אישר את מסגרת התקציב בסכום זה, לאחר שהובטחה למשרד גמישות בקביעת יעדי התקציב, ושמירת מסגרת המימון ל"רשתות הביטחון" לתכנון היקפי הגידולים, הן בשוק המקומי והן ליצוא. במשרד החקלאות נמסר, כי מערכת "רשתות הביטחון" מהווה גורם מרכזי במדיניות המשרד.

לשם השוואה: בסיס התקציב ל־1995 עמד על 689 מיליון ש"ח. אך לכך התווסף סכום של 101 מיליון ש"ח מן הרזרבה, כך שסך התקציב השנה הוא 790 מיליון ש"ח. הסיכום שהושג מהווה, איפוא, קיצוץ של כ־90 מיליון ש"ח בתקציב המשרד. במשרד החקלאות נמסר, כי עיקר הקיצוץ יתבצע בסעיפי מינהלה במשרד וב"פרויקטים חד פעמיים."

הכוונה היא כנראה לניהול כספי מינהלת השקעות החקלאיות, שעליו מופקד משרד החקלאות במסגרת החוק לעידוד השקעות הון. בעניין זה נאלץ המשרד לקבל מקצת מדרישות האוצר: מרכיב המענק בהשקעות שיאושרו בשנה הבאה לחקלאים במרכז הארץ יוקטן. המענקים להשקעות באזורי העדיפות הלאומית יישארו גבוהים כשהיו.

בתמורה הסכים האוצר להגדיל ב־40 מיליון ש"ח את תקציב מינהלת השקעות החקלאיות ל־1995, שיעמוד על 190 מיליון בסך הכול. במשרד החקלאות אומרים, שסכום זה יאפשר ביצוע כל ההשקעות שאושרו השנה.

מקבץ נדל"ן

קוטג' ב־300 אלף דולר

47 מתוך 85 הקוטג'ים שבונה חברת מליבו בפרויקט "פסגות מודיעין" נרכשו על־ידי תושבי רעות. מחירי הקוטג'ים בין 260־300 אלף דולר לקוטג'. לפרויקט "פסגות מודיעין" כניסה נפרדת מכביש מכבים־רעות והוא משתרע על שטח של 90 דונם. בסיומו יכלול הפרויקט 391 יחידות דיור. ההשקעה בהקמה – כ־96 מיליון דולר.

ועוד ממליבו: החברה מקימה בשיתוף עם אברהם רובינשטיין שני בניינים חדשים בפרויקט "מגדלי ויגנייט" בנתניה, בהשקעה של 45 מיליון דולר. פרויקט מגדלי ויגנייט כולל 12 מגדלי דירות ובסה"כ 500 יחידות דיור בהשקעה כוללת של 180 מיליון ש"ח. 391 דירות כבר נמכרו.

מיני־קניון ב־8.5 מיליון דולר

חברת אלרום השכירה 800 מ"ר בפרויקט המיני־קניון שהיא בונה ברעננה. שטח הפרויקט 3,000 מ"ר. בין החברות ששכרו מקום: מקדונלד'ס, קסטרו, דינמיק, האגף דאו. עלות השכירות כ־55 דולר למ"ר. ההשקעה בפרויקט כ־8.5 מיליון דולר.

בית ביבנה ושמו "איווקו"

חברת ממסר, יבואנית ומשווקת משאיות ואוטובוסים "איווקו" בישראל, מקימה ביבנה את "בית איווקו". הבניין השלם יקיף 13,500 מ"ר. ההשקעה הצפויה כ־21 מיליון ש"ח.

"סביונים" פורחים ביהוד

חברת אפריקה ישראל להשקעות תפתח בתחילת ספטמבר את המרכז המסחרי "סביונים" ביהוד. שטחו הכולל של הפרויקט 21 אלף מ"ר. במרכז ייפתחו עשרות חנויות ועסקים. מחיר שכירות לחנות בין 20 ל־33 דולר למ"ר. דמי השכירות למשרדים שייתבנו בסוף השנה – 18־20 דולר למ"ר, בהתאם לשטח המשרד. החברה השקיעה 25 מיליון דולר בהקמת הפרויקט.

האם הם גם יגורו שם?

משקיעים מחו"ל רכשו שש דירות בפרויקט 'מדרגי משהב' בירושלים, בשווי של קרוב ל־2 מיליון דולר. הפרויקט ממוקם בשכונת בית וגן וכולל 3 בניינים מדורגים שבהם 66 דירות המותאמות לציבור הדתי (מעליות סוכה, מרפסות סוכה). מחיר דירת 3 חדרים – 272 אלף דולר, ו־4 חדרים – 308 אלף דולר.

מחולון למודיעין

אילנות הקריה מפעילה במהלך אוגוסט, ממשרדה בחולון, שירות הסעה למודיעין לקונים פוטנציאלים המבקשים לרכוש דיור ב"אילנות מודיעין". בפרויקט 135 יחידות דיור במגוון של 3־7 חדרים. מחירי הדירות: 130־260 אלף דולר. סיום הפרויקט בספטמבר 1996.

325 אלף דולר דמי שכירות

חברת הבנייה מישגאל השכירה לחברת הוד נתניה (המתמחה בניהול בתי אבות) – בית אבות סיעודי מפואר בן 5 קומות ברחוב בן יהודה בנתניה לתקופה של 9.9 שנים. עלות דמי השכירות בבניין, שנבנה בהתאמה לפלח הסיעודי הם: שנה ראשונה – 200 אלף דולר. שנה שנייה – 260 אלף. ומהשנה השלישית ואילך – 325 אלף דולר.

השכירות מבוססת על 80 מיטות, על כל מיטה נוספת תחול תוספת של 11 דולר למיטה ליום. לחברת "הוד" אופציה ל־3 שנים לרכישת בית האבות, ב־5 מיליון דולר צמוד מדד. עלות הפרויקט ל"מישגאל" – 2.4 מיליון דולר.

האוצר והשיכון מסכימים להגדיל המשכנתאות לשכבות החלשות

מאת חני פורשנר

משרדי האוצר והשיכון הגיעו להסכמה על הגדלת המשכנתאות לשכבות החלשות ביותר.

ייתכן שמשמעות העידכון תהיה תוספת של 20 עד 30 אלף שקל לסכום המירבי אשר הלווה זכאי לקבל בריבית מועדפת. במינוח של מקבלי־ההחלטה הזו, "הקבוצה הכי חלשה" היא זכאים שמעמדם המשפחתי והכלכלי מוגדר כ־1,600 נקודות; למעשה מדובר במשפחות מרובות־ילדים (ארבעה ילדים ויותר) ובמשפחות חד־הוריות, אשר המפרנס/ת היחיד/ה שלהן מקבל הכנסה חודשית נמוכה.

ההחלטה היא בלתי־רשמית ובלתי־סופית.

מכרז מכירה אס. / 3/95

חברת **קו צינור אילת אשקלון** בע"מ

מכריזה בזה על

מכירת ציוד משומש במכלל החברה בבאר־שבע כמפורט:

1) **מבנה נייד** בגודל 285 x 450 x 360, קירות אסבסט רצפת עץ

2) **2 מיכלי דלק** (נפט + סולר) קיבולות: 1190 + 2380 ליטר

3) **1 עגלת זבל**

את ההצעות יש להגיש בתוך מעטפה סגורה, בצירוף המחאה בנקאית בגובה של 10% מערך ההצעה, במשרדי החברה, רחוב קרליבך 2 תל־אביב, קומה ג' חדר 9, עד לתאריך 31.8.95 שעה 14:00

לתיאום סיור במקום נא לפנות לטלפון 03-5611674

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

שערי קרנות הנאמנות ליום 21.8.95

שם הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	שינויים נומינליים: יומי בנקודות	יומי באחוזים	באחוזים מתחילת החודש	באחוזים מתחילת השנה	חודשי ממוצע
מניות							
אוהרנין מניות*	122.05	119.43	+0.70	+0.59	+6.73	+19.73	+2.37
אוצר מניות	86.28	84.73	+0.75	+0.89	+9.46	+14.05	+1.72
אחריות מניות	280.65	275.41	+2.44	+0.89	+8.38	+3.77	+0.48
אייל מניות המירים*	115.42	114.70	+0.98	-0.86	+11.31	+14.99	+1.87
אילנות מחקים	55.41	54.38	+0.49	+0.91	+11.50	+6.92	+0.87
אליפים מניות	918.03	896.28	+4.18	+0.47	+9.41	+15.92	+1.94
איפה	233.16	228.85	+1.90	+0.84	+8.10	+8.68	+1.09
אנקור	684.20	667.98	+1.24	+0.19	+9.58	+9.56	+1.19
אפיקים מניות	224.37	221.27	+1.24	+0.56	+11.22	+8.51	+1.07
אפסילון 36	73.45	72.47	+0.02	+0.03	+10.71	+2.62	+0.34
אפסילון מניות	147.29	145.28	+0.16	+0.11	+11.71	-2.88	-0.38
ארז	270.20	265.09	+2.24	+0.85	+11.78	+12.64	+1.56
אש	668.22	654.03	+10.31	+1.60	+16.24	+11.78	+1.46
אשגר	124.89	123.49	+1.31	+1.07	+9.21	+15.03	+1.84
בטוחה מניות	3884.36	3831.81	+27.44	+0.72	+8.36	+10.70	+1.33
בזק	167.89	164.22	+0.37	+0.23	+8.38	+8.88	+1.11
דוברת שדם מניות	85.10	83.28	+0.38	+0.34	+8.93	+16.22	+1.97
הראש־לביא מניות והמי'	110.15	108.12	+0.44	+0.41	+10.17	+8.39	+1.05
זמיר	669.58	657.21	+3.02	+0.46	+11.62	+9.18	+1.15
יער	63.11	62.91	-0.15	-0.24	+1.16	-9.40	-1.27
כוכב	135.02	132.46	+1.13	+0.85	+11.01	+8.21	+1.03
כללי מניות המירים	133.19	131.42	+0.66	+0.50	+8.09	+28.10	+3.27
מניה	245.98	241.45	+0.79	+0.33	+12.81	+14.77	+1.81
מיטב אופציות	49.17	48.39	+1.05	+2.22	+20.40	+7.01	+0.88
מיטב מניות	171.32	169.36	+1.41	+0.84	+11.45	+10.24	+1.27
מינגל	77.05	76.35	+0.46	+0.61	+10.57	+19.61	+2.35
מפתן	99.98	99.13	+0.08	+0.08	+10.62	+15.50	+1.89
מרכנית מניות והמירים	60.45	59.88	+0.18	+0.30	+8.71	+2.92	+0.37
נילי	807.20	795.90	+4.62	+0.61	+7.34	+8.33	+1.04
נפרצת	71.33	70.81	+1.03	+1.49	+10.76	+15.99	+1.94
נסיכה קונסיבשל	53.51	52.50	+0.13	+0.25	+9.33	+1.57	+0.20
נשואה מניות	324.22	322.20	+2.10	+0.66	+9.97	+12.63	+1.56
סימודן מניות והמירים*	112.97	111.22	+0.20	+0.18	+5.56	–	–
ספנות מניות	69.40	69.12	+0.51	+0.74	+11.92	+8.12	+1.02
עדיף	114.07	113.69	+0.65	+0.58	+13.49	+13.16	+1.62
עמודה 51	141.77	140.16	+0.45	+0.32	+9.77	+13.79	+1.69
עמית יצלהבת	177.52	176.20	+0.99	+0.57	+11.38	+1.36	+0.18
עבודה שווי	82.79	82.28	+0.16	+0.19	+7.72	+9.88	+1.23
פיא אורים	920.20	903.47	+8.08	+0.90	+11.93	+14.37	+1.76
פיא זינוק	57.69	57.35	+0.32	+0.56	+12.89	+8.80	+1.10
פיא יהלום	891.59	875.27	+6.97	+0.80	+12.56	+11.54	+1.43
פיא מכלול	589.49	578.86	+5.40	+0.94	+11.45	+15.35	+1.87
פיא נוף	128.41	126.03	+0.90	+0.72	+13.21	+5.52	+0.70
פסגות מבין לשלום	94.23	92.47	+0.56	+0.61	+8.70	+12.45	+1.54
פסגות מניות	599.96	596.01	+1.52	+0.26	+8.66	+12.03	+1.49
פסגות על	71.62	70.28	+0.35	+0.50	+12.04	+18.32	+2.21
ציון משאבים מניות והמ'	130.34	129.37	+1.10	+0.86	+10.46	+16.61	+2.02
צמיחה מניות	506.50	503.29	+1.61	+0.32	+11.08	+16.39	+1.99
קפיטל מניות	78.17	77.07	+0.58	+0.76	+9.06	+8.64	+1.08
קרן זהב מניות	49.23	48.12	-0.59	-1.21	+7.75	-12.64	-1.74
רעם 98	228.42	223.46	+5.01	+2.29	+19.91	+1.68	+0.22
רוסם	736.50	722.93	+5.39	+0.75	+10.83	+14.65	+1.79
תשואות־סופה	119.62	116.57	+0.88	+0.76	+9.74	+16.57	+2.01
מניות לפי שיטת מסחר							
אופיר	104.56	103.66	+0.11	+0.11	+10.38	-8.40	-1.13
אופנה*	108.37	107.96	+0.34	+0.32	+12.98	+8.23	+1.03
אילנות כרים	154.74	153.80	+0.88	+0.58	+11.13	+11.80	+1.46
אנליסט אגרסיבית	120.71	117.87	+0.50	+0.43	+11.04	+17.46	+2.11
גל	86.16	84.95	+0.58	+0.69	+7.64	+14.50	+1.77
דובדבן	2040.66	2003.29	+16.55	+0.83	+9.12	+13.61	+1.67
דוברת שדם כרמים	108.34	106.08	+3.13	+0.12	+12.21	+15.88	+1.93
זיק	360.71	352.28	+0.93	+0.26	+10.72	+9.46	+1.18
מיטב כרים *	104.92	104.03	+0.11	+0.11	+4.29	+4.29	+0.55
מרכנית משתנים	221.57	220.82	+2.51	+1.15	+7.35	+1.88	+0.14
מרץ	391.29	387.99	+3.53	+0.92	+7.85	+16.28	+1.98
עמדה כרים	1771.14	1751.38	+2.03	+0.12	+10.57	+10.31	+1.28
עמדה משתנים	1557.79	1551.52	+11.49	+0.75	+7.98	+15.72	+1.91
פיא בדולח	732.03	727.67	+6.86	+0.95	+10.01	+17.80	+2.15
פסגות לימים	242.13	238.80	+1.50	+0.63	+7.69	+16.39	+1.99
ציון משאבים – כרים	107.33	106.64	+0.54	+0.51	+13.27	+17.28	+2.09
תור	325.40	321.74	+2.94	+0.92	+9.05	+11.82	+1.46
מניות ענפי							
אודן חו"ל	76.67	74.98	–	–	+2.59	+2.94	+0.38
אחריות מל"ן	216.03	211.43	+2.34	+1.12	+11.83	+7.05	+0.89
אחריות נפט ומ'	126.25	123.60	+0.42	+0.34	+3.21	-23.56	-3.43
אילנות פיננסים	70.66	69.33	+0.44	+0.64	+11.59	+9.54	+1.19
אילנות תקשורת ומ'	69.28	67.98	+0.53	+0.79	+9.57	+20.28	+2.43
אנליסט תעשיות	284.56	277.80	+1.08	+0.39	+9.27	+15.84	+1.93
בריאות	65.98	65.04	-0.05	-0.08	[illegible]	+16.77	+2.03
דקל	2320.39	2306.28	+15.36	+0.67	+8.74	+17.28	+2.09
הון מקין	74.88	73.50	+0.67	+0.92	+13.55	+7.44	+0.94
זינר בנוי ביגל	87.27	85.61	+1.80	+1.18	+11.81	+2.17	+0.28
כימיקל מקין	92.99	91.30	-0.32	-0.35	+10.00	+19.22	+2.31
להב סלעית	115.82	113.68	+1.13	+1.00	+14.53	+6.91	+0.87
להב שבשו	79.44	77.98	+0.10	+0.13	+10.20	+11.70	+1.45
להב תיירות	57.23	56.17	+0.23	+0.41	+13.45	-0.27	-0.03
מגוון	311.48	308.79	+1.38	+0.45	+10.75	+10.91	+1.35
מגור פיננסי	81.54	80.85	+0.23	+0.29	+8.65	+10.36	+1.29
מור	1254.48	1243.33	–	–	+7.33	+14.75	+1.80
ממון	99.79	98.43	+0.19	+0.19	+9.46	+12.08	+1.49
משאבי טבע	57.11	56.09	-0.01	-0.02	+1.94	-4.64	-0.62
עמדה יצוא	70.29	69.44	+0.28	+0.40	+8.18	+13.78	+1.69
פיא 2000	69.91	69.51	+0.21	+0.30	+8.42	+21.95	+2.61
פסגות מקום	74.60	73.21	+0.22	+0.30	+7.73	+17.04	+2.06
צמיחה תעשיה	211.18	208.81	-0.10	-0.05	+10.87	+20.03	+2.40
מניות המעו"ף							
אילנות מעוף	148.45	147.72	+1.84	+1.26	+8.86	+18.47	+2.23
כללי־מעו"ף	177.20	176.53	+2.18	+1.25	+9.42	+21.75	+2.59
מר מעוף	151.58	150.63	+1.86	+1.24	+8.80	+18.22	+2.20
מעלה מעו"ף	143.42	140.78	+1.79	+1.29	+8.90	+17.77	+2.15
מרכנית מעו"ף	149.94	149.55	+1.96	+1.33	+9.21	+23.28	+1.75
עמדה מעוף	157.98	156.58	+2.04	+1.32	+9.29	+18.37	+2.21
פיא מעוף	147.18	144.46	+1.74	+1.22	+8.48	+18.00	+2.17
גמישות							
אבוקה	1675.39	1644.48	+7.02	+0.43	+8.58	+7.86	+0.99
אביד	165.90	162.82	+0.17	+0.10	+5.36	+6.91	+0.87
אוהרנין גמישה	85.44	83.64	-0.06	-0.07	+5.69	-2.49	-0.33
אוצר גמישה	75.47	74.11	+0.48	+0.65	+6.34	+10.53	+1.31
אחריות גמישה	411.70	403.95	+2.40	+0.60	+6.95	+1.37	+0.18
אילנות 90	194.59	190.98	+1.07	+0.56	+7.79	+13.99	+1.72
אינפק גמישה	116.04	113.96	+0.71	+0.63	+7.05	+17.74	+2.14
אנליסט גמישה	582.04	568.08	+2.19	+0.39	+8.91	+14.27	+1.75
אסף	178.25	176.06	+0.42	+0.24	+4.77	+3.24	+0.42
אפיקים גמישה	140.34	138.48	+1.10	+0.80	+8.06	+8.47	+1.06
אפסילון גמישה *	106.99	106.46	+0.50	+0.47	+3.53	+6.73	+0.85
בהסת גמישה	73.76	73.10	+0.14	+0.19	+6.53	+8.67	+1.09
בוק גמישה	200.91	199.13	+0.50	+0.25	+3.45	+4.12	+0.53
בטוחה 30 פלוס	150.42	148.38	+0.30	+0.20	+12.15	+15.01	+1.83
בטוחה גמישה	2135.90	2105.82	+5.21	+0.25	+4.75	+5.84	+0.74
בלק־רוק' גמישה	138.06	134.96	+1.52	+1.14	+15.29	+24.01	+2.83
דוברת שדם גמישה	135.67	132.77	+0.65	+0.49	+7.49	+15.25	+1.86
דוכיפת	584.76	574.01	+1.91	+0.33	+7.14	+7.54	+0.95
ולר אבלגן גמישה	182.37	181.15	+1.14	+1.14	+8.81	+7.25	+0.91
יסודות	2611.67	2563.52	+10.49	+0.41	+11.82	+12.67	+1.56
יעד גמישה	85.64	84.71	+0.40	+0.47	+9.40	+16.41	+1.99
יעדים גמישה*	107.57	107.30	+0.19	-0.18	+8.00	+7.30	+0.92
כללי גמישה	1046.67	1027.35	+2.35	+0.22	+6.46	+13.46	+1.65
למשקיע	450.22	444.82	+1.17	+0.26	+4.73	+14.83	+1.81
לפיד	1452.91	1426.15	+5.73	+0.40	+13.94	+10.61	+1.32
מגוון	1502.29	1489.50	+0.14	+0.01	+2.46	+7.65	+0.96
מד דיקלה	113.84	112.85	-0.48	-0.43	+5.40	+9.89	+1.23
מנור	2598.94	2576.37	–	–	+4.64	+12.07	-1.49
מיטב גמישה	1793.05	1771.79	+12.97	+0.74	+10.92	+12.08	+1.49
מירב	127.23	126.57	+0.67	+0.53	+6.87	+16.17	+1.97
מנוף	214.63	212.71	+0.67	+0.41	+5.51	+13.71	+1.68
מקופים גמישה 50	113.10	111.08	+0.52	+0.47	+6.26	+8.99	+1.12
ענגה	611.71	603.14	+2.64	+0.44	+4.10	+8.14	+1.02
צו	179.65	177.14	+0.22	-0.12	-1.65	-7.74	-1.04
נשואה גמישה	2024.02	2011.22	-9.52	+0.48	+7.90	+11.28	+1.40
סינמא גמישה	95.62	94.76	+0.54	+0.57	+11.46	+20.04	+2.40
סיון	177.21	174.75	+1.29	+0.74	+11.60	+23.12	+2.74
סער	154.54	151.61	+1.27	+0.84	+8.57	+11.63	+1.44
ספנות גמישה*	109.20	108.77	+0.89	+0.82	+9.04	+9.04	+1.13

שם הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	שינויים נומינליים: יומי בנקודות	יומי באחוזים	באחוזים מתחילת החודש	באחוזים מתחילת השנה	חודשי ממוצע
כוכב פסן	170.47	167.26	+1.01	+0.61	+5.90	+10.10	+1.26
ידידה	3223.88	3188.18	+10.08	+0.32	+6.96	+8.13	+1.02
פיא היובל	170.92	169.99	+0.91	+0.54	+9.10	+10.63	+1.32
פיא קלע	675.03	671.67	+3.68	+0.55	+7.59	+12.60	+1.55
פנתר	413.37	409.69	+2.99	+0.74	+6.21	+3.03	+0.39
פסגות 100	233.02	230.97	+0.54	+0.23	+7.70	+16.58	+2.01
פסגות גבישה	465.26	456.66	+2.40	+0.53	+7.66	+16.60	+2.01
ציון משאבים גבישה	12885.71	12788.62	+57.42	+0.45	+5.76	+5.49	+0.70
צמיחה	2455.02	2421.07	+6.68	+0.28	+9.17	+11.56	+1.55
רמקו גבישה	164.70	162.51	-0.86	-0.53	+11.68	+16.00	+1.95
שפנאי	149.67	146.92	-0.39	-0.26	+13.11	+7.36	+0.93
תדהר	2419.10	2406.80	+8.35	+0.35	+5.45	+10.42	+1.30
ני"ע ישראליים נסחרים בחו"ל							
אטלס ג.פ.ז	113.30	110.65	–	–	+5.84	+24.96	+2.94
ישראל אמריקה	140.06	138.37	–	–	+3.22	+14.01	+1.72
להב רום	89.11	87.11	–	–	+5.95	+23.88	+1.82
מגנזיאל	134.00	132.45	–	–	+1.56	+16.64	+2.02
עמידה כנף	79.83	79.14	–	–	+5.31	+25.70	+3.01
פיא כוכבית	86.87	86.22	–	–	+3.56	+23.86	+2.82
פריצה	102.11	99.61	–	–	+7.49	+21.21	+2.53
ניירות ערך זרים							
אילן $	178.06	173.16	–	–	+1.49	+14.95	+1.83
אנליסט אירופה	126.97	124.04	–	–	+3.18	+10.35	+1.29
אפיקים חו"ל	163.20	159.85	–	–	+5.76	+32.56	+3.73
בטוחה חו"ל	150.67	146.24	–	–	+2.87	+34.65	+3.94
דולר	190.23	187.69	–	–	+3.50	+3.75	+0.48
חו"ל	232.51	226.85	–	–	+2.98	+20.52	+1.45
כחל	321.90	315.76	–	–	+1.92	+5.25	+0.67
להק קוסמוס $	110.14	109.80	–	–	-0.11	+9.08	+1.14
מוריה $	143.59	142.73	–	–	+1.54	+15.92	+1.94
מעיין	196.69	193.88	–	–	+4.65	+15.18	+1.85
פסגות דולרי חו"ל	87.15	85.36	–	–	+3.73	+3.51	+0.45
פיא חו"ל	347.40	340.54	–	–	+1.66	+11.51	+1.42
פיא יורובנ $	141.30	137.28	–	–	+0.18	+6.33	+0.80
פיא פריים $	103.64	102.26	–	–	+0.26	+7.69	+0.97
פסגה חו"ל	122.12	121.11	–	–	+3.91	+32.01	+3.67
קפיטל חו"ל	104.67	103.34	–	–	+1.64	+9.42	+1.18
רונן סופרטמבל	155.41	153.55	–	–	+0.38	+9.85	+1.23
רעת	433.15	424.17	–	–	+1.96	+9.60	+1.20
תבל	986.11	971.67	–	–	+1.85	+18.53	+1.31
מט"ח							
אוצר יוניברס *	106.60	104.63	–	–	+1.28	+4.89	+0.62
אילנות גלובוס	102.87	100.76	–	–	+4.57	+31.97	+3.67
דולב	707.49	703.03	-0.16	-0.02	+1.47	+5.87	+0.74
חוחית	464.06	455.45	-0.92	-0.20	+2.24	+3.90	+0.50
מגד	728.40	722.18	-0.96	-0.13	+1.75	+5.87	+0.74
מיטב בטוח	225.01	223.03	-0.06	-0.03	+3.43	+4.64	+0.59
ענבל פקן	139.98	139.70	-0.06	-0.04	+2.34	+5.39	+0.68
פיא ענבר	127.07	124.70	-0.13	-0.10	+0.88	-4.18	-0.55
פסגות מט"ח	402.04	394.58	+0.04	+0.01	+2.21	+6.62	+0.84
פסגות עולם	137.80	136.93	+0.70	+0.51	+5.21	+17.12	+1.87
צבר	250.04	245.29	+0.28	+0.11	+2.95	+8.54	+1.07
מעורבות							
ברק	2044.44	2006.99	+7.63	+0.38	+6.34	+9.97	+1.24
מנייר	1007.68	999.49	+1.35	+0.14	+0.55	-1.58	-0.21
עמדה כוללת	172.58	170.63	+0.33	+0.19	+3.84	+7.19	+0.91
פיא	6043.36	5932.62	+24.16	+0.41	+6.33	+9.50	+1.19
פסגות יצירה	430.28	427.69	+1.35	+0.29	+4.94	+7.19	+0.91
פסגות משולבת	472.71	464.13	+1.56	+0.36	+3.75	+11.76	+1.45
צפית	551.13	540.98	+0.87	+0.16	+4.43	+6.77	+0.85
תמר"ג פ.ג.ז	76.67	75.15	+0.33	+0.44	+16.88	+9.41	+1.18
מדד ומניות							
אודן	3077.08	3020.25	+10.36	+0.34	+2.93	+6.19	+0.78
ברוש	2435.69	2420.37	+9.07	+0.38	+5.45	+9.83	+1.22
זאבה	1162.59	1148.95	+8.55	+0.76	+9.96	+10.38	+1.29
אג"ח קונצרני							
אגם	334.94	328.81	+0.93	+0.29	+2.02	+6.84	+0.86
אחדות אג"ח	139.76	137.16	+0.34	+0.35	+4.37	+4.30	+0.55
אייל אגח חברות*	104.18	103.57	+0.09	+0.09	+3.18	+3.83	+0.49
אמירים	94.79	94.00	+0.25	+0.27	+4.34	+4.04	+0.52
אנליסט חברות	214.72	210.68	+0.89	+0.42	+4.83	+5.99	+0.76
אפסילון אג"ח חברות	93.93	92.77	+0.19	+0.21	+4.21	-6.80	-0.91
הבנה	876.82	866.97	+2.77	+0.32	+4.59	+4.01	+0.51
ולר אבלגן אג"ח סיכוי	102.00	101.42	+0.71	+0.70	+5.94	+1.62	+0.22
כללי אגח ח	155.53	154.31	+0.29	+0.19	+3.83	+9.25	+1.16
מיטב אגח המרה־חברות	108.51	107.55	+0.30	+0.28	+4.65	+7.82	+0.98
מגדה אג"ח להמרה	100.65	99.77	+0.69	+0.70	+4.19	+4.87	+0.52
פרזות	458.66	454.77	+0.37	+0.08	+2.01	+3.06	+0.39
נשואה אג"ח חברות	128.07	127.27	+0.44	+0.35	+4.90	+3.99	+0.51
עמדה שנב	75.58	75.10	+0.15	+0.20	+2.83	-1.15	-0.15
פיא אוד	835.75	820.42	+2.03	+0.25	+4.71	+7.92	+0.99
פיא תנופה	298.52	283.17	+0.63	+0.22	+2.88	+5.80	+0.73
קשת	325.02	318.99	+0.68	+0.21	+3.15	+3.33	+0.43
שלדג	175.77	174.46	+0.45	+0.26	+3.17	+0.96	+0.12
אג"ח							
אוהרנין שקלה	107.11	106.48	+0.04	+0.04	+1.20	+4.14	+0.53
איתן	260.56	255.66	+1.58	+0.62	+5.29	+9.93	+1.24
אפיקים אג"ח	213.46	210.60	+0.98	+0.47	+5.43	+10.08	+1.26
ארגוב	762.60	748.54	+1.24	+0.17	+3.07	+2.74	+0.35
בינה	137.05	135.21	+0.24	+0.04	+3.86	+3.58	+0.46
בטוחה אג"ח	2275.84	2245.06	+8.69	+0.39	+3.98	+3.03	+0.39
כלל־הפשטיין אג"ח	116.33	114.56	+0.76	+0.67	+3.57	+10.22	+1.17
גיא	491.21	484.53	+0.49	+0.10	+3.05	+6.31	+0.80
הילה	402.54	400.94	+0.51	+0.13	+1.03	+6.31	+0.80
הראש לביא	170.27	167.95	+0.56	+0.33	+4.44	+2.73	+0.35
חלמיש	224.15	221.65	+0.18	+0.08	+0.53	-6.38	-0.85
יעד	201.39	199.62	+0.35	+0.18	+2.50	+6.25	+0.79
סיגנון אג"ח	123.72	121.13	+0.05	+0.04	+6.27	+4.22	+0.54
עמיגל אג"ח	97.82	96.99	+0.38	+0.39	+2.63	+3.69	+0.47
פיא אופיר	439.31	436.76	+0.40	+0.14	+1.65	+6.02	+0.76
פיא יזומה	174.74	171.56	+0.22	+0.13	+3.16	+4.76	+0.61
פיא שמיר	1054.32	1035.04	+0.95	+0.09	+2.28	-0.14	-0.02
פיל	213.29	211.21	+0.26	+0.13	+3.14	+1.76	+0.23
צוק	262.10	260.80	+0.55	+0.21	+2.05	+0.33	+0.04
ציון משאבים אגח ומקם	1476.96	1465.31	+2.46	+0.17	+4.04	+4.04	+0.52
קפיטל אג"ח	110.52	109.68	+0.04	+0.04	+1.42	+10.39	+1.27
שחר	171.89	170.85	+0.17	+0.10	+1.44	+6.28	+0.79
שקלה	116.76	116.01	+0.07	+0.06	+0.94	+9.61	+1.20
תשואות־חן	110.88	109.95	+0.42	+0.38	+4.77	–	–
מדד ומט"ח							
אוריון •	158.03	155.14	+0.03	+0.02	+1.69	+0.12	+0.02
אלון	1588.70	1559.55	+1.37	+0.09	+1.67	+3.11	+0.40
אשל	567.09	556.59	+1.26	+0.23	+2.90	+6.79	+0.86
גזרן	569.52	539.17	+2.81	+0.52	+5.22	+9.19	+1.15
דוברת שדם אג"ח	117.43	115.52	+0.28	+0.24	+3.55	+6.16	+0.78
מנהר	422.03	418.61	+0.14	+0.03	+1.04	+6.06	+0.77
מימד	331.27	328.56	-0.04	-0.01	+1.56	+6.21	+0.79
מלכית	232.97	179.86	+1.24	+0.54	+4.76	+10.96	+1.35
עדמון	148.34	145.63	+0.10	+0.07	+2.05	-1.92	-0.25
פיא נביס	5065.37	4972.52	+13.44	+0.27	+4.36	+7.56	+0.95
פיא סגולה	254.05	249.37	-0.07	-0.03	+1.26	-0.69	-0.09
פסגות כל חודש	102.93	101.10	+0.06	+0.06	+0.66	-0.09	-0.01
שקד	244.91	240.50	+0.20	+0.08	+1.29	-2.23	-0.29
75% אג"ח מדינה							
אגוז	855.09	839.40	-0.16	-0.02	+1.65	+7.50	+0.94
אוצר אג"ח מדינה	116.54	114.38	+0.03	+0.03	+1.50	+6.75	+0.85
אחדות אג' מד'	322.89	318.68	+0.39	+0.12	+2.02	+5.99	+0.76
אלמוג	305.16	299.44	-2.29	-0.76	+1.55	-4.35	-0.58
אנליסט אג"ח	310.68	306.41	+0.26	+0.08	+3.11	+5.53	+0.70
אפסילון אג"ח	144.80	143.08	+0.04	+0.03	+2.79	+0.99	+0.13
בטוחה אג"ח מדינה	1780.03	1755.62	+1.81	+0.10	+1.54	+5.47	+0.69
גבע	314.69	310.39	+0.07	+0.02	+2.31	+4.64	+0.59
דוכס	182.69	179.34	+0.14	+0.08	+1.23	+6.28	+0.79
דותן	921.68	905.60	+0.22	+0.02	+1.59	+14.24	+1.74
הדר אג"ח מדינה	102.79	100.67	+0.02	+0.02	-4.39	-9.30	-1.26
זוהר	376.73	371.60	+0.48	+0.13	+2.00	+6.70	+0.85
זיו	461.31	455.03	+0.52	+0.11	+2.40	+5.97	+0.76
י.ל.ר אג"ח מדינה	110.75	108.84	-0.03	-0.03	+2.74	+6.34	+0.80
יובל	559.71	549.15	+1.41	+0.16	+2.35	+7.03	+0.89
יקדה	441.59	433.37	-0.33	-0.08	-0.20	+5.27	+0.67
כללי אג"ח מדינה	370.35	363.83	+0.08	+0.02	+1.81	+8.45	+1.06
לשם	1132.40	1119.68	+1.09	+0.10	+1.34	+5.77	+0.73
מבטח	1281.42	1270.90	+1.36	+0.11	+1.64	+5.86	+0.74
מיטב אג"ח	3697.88	3666.01	+5.80	+0.16	+2.94	+6.30	+0.80
מרום	4566.91	4529.38	+3.89	+0.09	+1.67	+5.76	+0.73
מרכנית אג"ח מדינה	103.97	103.23	+0.02	+0.02	+2.77	+7.64	+0.96
נשואה אג"ח מדינה	1029.15	1022.83	+1.23	+0.12	+2.53	+7.48	+0.94
סינמא אג"ח מדינה *	109.55	108.16	+0.12	+0.11	+2.65	+8.44	+1.06
סלע	1050.63	1041.72	+0.20	+0.02	+1.19	+5.13	+0.65
שנוית	500.48	491.35	+0.47	+0.10	+1.37	+7.05	+0.89
פסגות אג"ח מדינה	112.55	112.13	+0.27	+0.24	+1.57	+5.78	+0.73
עמדה אג"ח מדינה	899.67	892.11	-0.28	-0.03	+1.25	+3.09	+0.40
עפרוני	419.23	411.43	+0.89	+0.22	-2.23	-0.86	-0.11
פיא צמיד	3483.01	3418.94	+5.45	+0.16	+2.22	+5.53	+0.70
פיא שפיר	197.83	196.12	+0.36	+0.18	+2.55	+7.35	+0.93
פיא תרשיש	144.70	142.05	+0.07	+0.05	+0.18	-3.64	-0.48
פסגות מדד	412.52	404.98	+0.48	+0.12	+2.03	+7.36	+0.93
פסגות סלב"ד	336.06	333.19	+0.23	+0.10	+1.62	+4.34	+0.55
פסגות תאגידים	397.47	395.19	+0.40	+0.10	+2.02	+7.42	+0.93
צמיחה אג מד'	1522.35	1502.68	-0.72	-0.05	+3.03	+6.50	+0.82
שביט	525.67	523.63	+0.95	+0.18	+2.12	+7.20	+0.91
שחף	150.25	147.52	-1.23	-0.83	+1.33	-1.28	-0.17
תפוז	806.14	791.29	+1.02	+0.13	+2.12	+4.75	+0.60
תפוח	536.33	533.29	+0.24	+0.05	+1.41	+5.32	+0.68
שקלית							
אילנות דימון	388.69	388.69	+0.18	+0.05	+0.57	+10.18	+1.27
אנליסט כספים	109.53	109.25	+0.02	+0.02	+0.48	+9.24	+1.15
אפסילון כספים *	100.63	100.63	+0.03	+0.03	-0.88	+0.88	+0.11
חץ	412.05	412.05	+0.25	+0.06	+0.59	+9.42	+1.18
כללי זמינה	121.62	121.62	+0.02	+0.02	+0.57	+12.04	+1.49
להק ישפר	117.77	117.44	+0.11	+0.39	+0.93	+10.10	+1.27
סימודן ריביתי	101.58	101.58	+0.04	+0.04	+0.74	+1.83	+0.24
פיא חליפין	365.16	365.16	+0.09	+0.02	+0.48	+9.62	+1.20
פסגות כל רגע	156.42	156.42	+0.04	+0.03	+0.59	+9.85	+1.23

מועד הגשת הפניות לרכישת "לפידות" הוארך בחודש

מאת אמנון אמד

רשות החברות הממשלתיות החליטה אתמול לדחות בחודש את המועד האחרון להגשת הפניות לרכישת חברת לפידות. לדברי האוצר, התקבלה ההחלטה לאור הבקשות שהפנו אליו הגופים המתעניינים ברכישת החברה. המועד החדש לסגירת המכרז נקבע ל־27 בחודש הבא. בהצעת המכר שפורסמה מציע האוצר למכור למשקיעים פרטיים את כל יתרת אחזקת המדינה ב"לפידות", המסתכמת בכ־51 אחוז ממניות החברה. חברת "לפידות" הינה קבלן קידוחי הנפט הגדול ביותר בישראל.

החברה עוסקת בתחומים שונים בענף חיפושי הנפט, והיא זאת שביצעה את מרבית קידוחי הנפט היבשתיים שנערכו בישראל מאז שנת 1959. במשך השנים הרחיבה חברת "לפידות" את תחומי פעילותה, וכיום היא עוסקת גם במתן שירותים נלווים לקידוחים. בין היתר מבצעת החברה מבחני הפקה ומעניקה שירותי מעבדה ושירותי הפקת נפט וגז.

דבר היום

העדיפות הראשונה: ביטחון פנים

"אי אפשר להבטיח במאה אחוזים שלא יקרו מקרים כאלה, אף גורם רציני לא יבטיח הבטחה כזו" – כך שב וטען אתמול בבוקר שר המשטרה, משה שחל, אחרי הפיגוע בירושלים. למעשה, זאת התפיסה המקובלת בקרב גורמי הביטחון למיניהם, ושר המשטרה רק היה לה לפה, אחר מרבים אחרים. זאת, אגב, גם היתה התפיסה של ממשלות הימין, גם אם בניסוחים אחרים.

הטרור הפלסטיני לא נולד אתמול, ומה שאנו עדים לו היום הוא מאמץ נואש של מתנגדי ההסדר עם ישראל לסכל את התהליך המדיני. אצלנו, מתנגדי מדיניות הממשלה, נאחזים בפיגועים כדי לסלק את הממשלה מדרכה המדינית, ומהשלטון. כאילו בכך יובטחו חייהם של הנוסעים בתחבורה הציבורית. האופוזיציה יודעת שאין זה כך, וכי גם כשהיא היתה בשלטון היה לה קשה לתת מענה חד־משמעי, או טוב יותר, לטרור. מעבר לכך, כדאי להזכיר, הפיגועים שהיו ב־25 השנים שעברו עירערו בהדרגה את האמונה בתהליך הכיבוש. של הציבור, או מרביתו, ושל הכדינאים מטעמו. הפיגועים היום, לעומת זאת, מערערים על התהליך המדיני, וזאת מטרתם.

משום כך על הממשלה לשקול בתבונה מהו המעשה הביטחוני הראוי עתה לנהישותה המדינית. מעשה שיקיים את תבונת דרכה ואת התמיכה בה. עליה ליצוק מחדש תוכן לקביעה שמחיר התהליך המדיני – ויתור על שטחים – הוא החלופה היחידה לאובדן חיים. על הממשלה להכריע מיד על שיטות מיגון אחרות מאלה שהיו עד כה. גם אם מדובר בהצבת מאות אנשי ביטחון ב־3,000 כלי הרכב בתחבורה הציבורית, במאות בתי־ספר ובמקומות ציבוריים אחרים. עצם הנוכחות של שומרים־בודקים עשויה להרתיע מתאבדים מלהתקרב לאותם מקומות (כפי שזה קורה היום בבתי קולנוע, בקניונים וכדומה).

יש לזה מחיר כפול – בטרחת האזרח ובכסף. את הטרחה שבדבר ייטול הציבור על עצמו, גם אם יהיו כמה ממורמרים שאצה להם הדרך. את המימון חייבת למצוא הממשלה בתוך התקציב שלה. היא חייבת להבין שבראש סדר העדיפויות של החברה ניצבת שאלת הביטחון הפנימי. ללכת ברחוב, לצאת לקניות, לנסוע באוטובוס בלי חשש מפיגוע, אם במטען נייח אם על גופו של מתאבד.

בעבר ידעו הממשלות לסגת מפרוייקטים, כלכליים או ביטחוניים, לטובת צרכים דחופים אחרים, או אילוצים תקציביים. גם היום יש מחלוקות על קיצוצים בתקציב, כשם שיש עוד הרבה נושאים הממתינים בקוצר רוח למימון נאות, החל באבטלה וקליטת עלייה וכלה במערכות החינוך והבריאות. אך היום יש מטלה אחת דחופה וברורה – לדאוג לחייהם של כל האזרחים, בכל מקום, ולהגן עליהם מפני פיגועים. בלי הביטחון הזה לא תהיה תכלית לכל המטלות האחרות, ויתמוטט בסיס התמיכה שעליו נשענת הממשלה במאמציה להגיע להסדר המדיני.

הטכני הפך לעקרוני

טובעים בפרטים

מה שנראה היום כוויתור, ייראה לנו בעתיד כפרט שולי, אם לא נצליח להגיע להפרדה ולפיוס בין שני העמים

יונתן לרנר

הדברים האלה נכתבים ביום שני בבוקר, מיד לאחר הפיגוע באוטובוסים בכביש אשכול. בעוד כמה שעות אני עומד להיפגש עם בני נוער המוגדרים כבאלה שתומכים במדיניותה של הממשלה. הפגישה תוכננה במקור כדי לנסות ולסייע להם להבין את המתרחש במשא־ומתן בינינו ובין הפלסטינים, ובעיקר את המשמעויות של הסכם טאבה.

גם שלשום היתה לי פגישה כזו עם חבורת נערים אחרת. אני הולך לפגישות האלה כדי לסייע לנערים האלה בוויכוחים שהם מנהלים עם בני גילם. כדי לנסות ולצייד אותם בכלים שיעזרו להם לא רק לעמוד בפני ההתקפות על מדיניות הממשלה אלא, בתקווה קלושה, שיסייעו להם להעביר את המתלבטים לצד שלהם. הם זקוקים לכך יותר מיריביהם, כי התמיכה בתהליך השלום מתחילה מהראש. היא מלווה במלחמה מתמדת ברגש. לא קל להיות בצד הזה של המתרס ולכן צריך לעזור להם להישאר בצד הזה.

בפגישה שלשום כמעט ולא דיברנו על הטרור. מה שהטריד את המשתתפים היה דווקא הראייה ארוכת הטווח. האם ניתן להאמין לערבים, גם לערפאת וגם לאסד, בטווח הארוך. מה יקרה אם לאחר מימוש ההסכמים יתחילו הערבים במלחמה. כמעט לכולם ברור שהערבים נכנסו לתהליך לא מתוך הרגשת פיוס עם ישראל אלא מתוך שיקולים רציונליים, ולמרות זאת הם שואלים, האם לא יחזרו הערבים לדרך המלחמה.

התשובה מורכבת. התקווה היא שההסדרים והחיים המשותפים ייצרו דינמיקה של התפייסות ובכל שיעבור הזמן כך יהיה קשה לנטוש את הניבוחות שבשיתוף־פעולה ולחזור אל דרך המלחמה. אנחנו רואים לזה סימנים ראשונים בעיקר בתחום הכלכלי. צצה גם השאלה האם העתיד הוא מהלס והאם בכל מקרה נגזר עלינו לשוב ולהילחם. האם איננו יכולים לנסות ולהשפיע על ההתפתחויות בעתיד. מכאן המסקנה שלנו יש אינטרס בתהליך השלום כדי להימנע מהתרחישים החמורים האלה.

ועכשיו אני תוהה על מה אדבר עם הצעירים בפגישתנו היום. משום מה יש לי היום, יותר מבעבר, תחושה כי כל הדיבורים על הצורך להמשיך את התהליך, על אפס ועל חמתם של מתנגדיו, מתחילים להישמע כמו תקליט חורק. כאילו שנכנסנו למעין ריטואל של פיגועים ושל הצהרות ושל המשך המשא־ומתן. בפעם הראשונה היום אני מרגיש מעין עייפות. מה הלאה? האם שוב נחזור אל אותם הדברים.

כי הבוקר התברר לנו שוב שהבעיה אינה בגבעות המתנחלים באפרת, בית אל וכדומה. שהבעיה אינה בגודל המדויק של איזור B או בסידורים המיוחדים שיהיו בין צה"ל לבין תחנות המשטרה. הבעיה היא כיצד מגיעים מהר ככל האפשר להפרדה בין שני העמים – הישראלי והפלסטיני, משום שהסיכוי לפיוס בין שניהם יתקיים רק אם נצליח להפריד ביניהם ככל האפשר. ככל שנסתובב פחות ביישובים הערביים בגדה המערבית, ככל שנצליח להקטין את מספר הפלסטינים הנכנסים לריכוזי האוכלוסיה שלנו כך יגדל הסיכוי להתהוות הדיקום נסבל. אותו הדקיום שאני מקווה שיוביל גם לפיוס.

וצריך לעשות זאת מוקדם ככל האפשר. אסור לנו להגיע למצב שמתוך הרצון להפיס את הגורמים המתנגדים להסכם ומתוך הרצון להבטיח מקסימום ביטחון לחייהם של היהודים הגרים בגדה המערבית, ייפגעו כלל תושבי מדינת־ישראל. כי ככל שאנחנו מנציחים את מצב הביניים, כך אנחנו יוצרים את המניעים ואת ההזדמנויות הפעולה לגורמים שמתנגדים לתהליך. ואז, ככל שיתגברו הפיגועים, כך יגבר בתוכנו כוחם של המתנגדים לכל הסדר עם הפלסטינים – לא כי יש להם אלטרנטיבה אלא משום שהם פועלים מתוך רגשות שונים, שהנקמה והשנאה מהווים חלק נכבד מהם.

ולכן הפרטים המדוייקים של הסדר הביניים חשובים לנו פחות מהצורך להגיע להפרדה מהר ככל האפשר. עלינו לעשות את הכל כדי שמדיניות ישראל לא תונע על־ידי רגשות אלא על־ידי שיקולים רציונליים ככל האפשר.

נכון שאפשר לטעון כי המשמעות של דברי היא שישראל צריכה לוותר אחרי כל פיגוע כדי לזרז את התהליך וכתוצאה מכך היא יוצרת מניע לפיגוע הבא. התשובה לכך טמונה בנו עצמנו. מרוב עיסוק בפרטי הביטחון הקטנים ביותר איבדנו את הראייה הכוללת. הפכנו נושאים טכניים לנושאים עקרוניים, תוך זניחת המטרה הכוללת של המשא־ומתן עם הפלסטינים. מה שנראה היום כוויתור ייראה לנו בעתיד כפרט שולי, אם לא נצליח להגיע להפרדה ולפיוס בין שני העמים החיים בארץ הזו.

וכך מה שהתחיל בכתיבה מתוך עייפות, חוזר להיות המלצה להאצת התהליך.

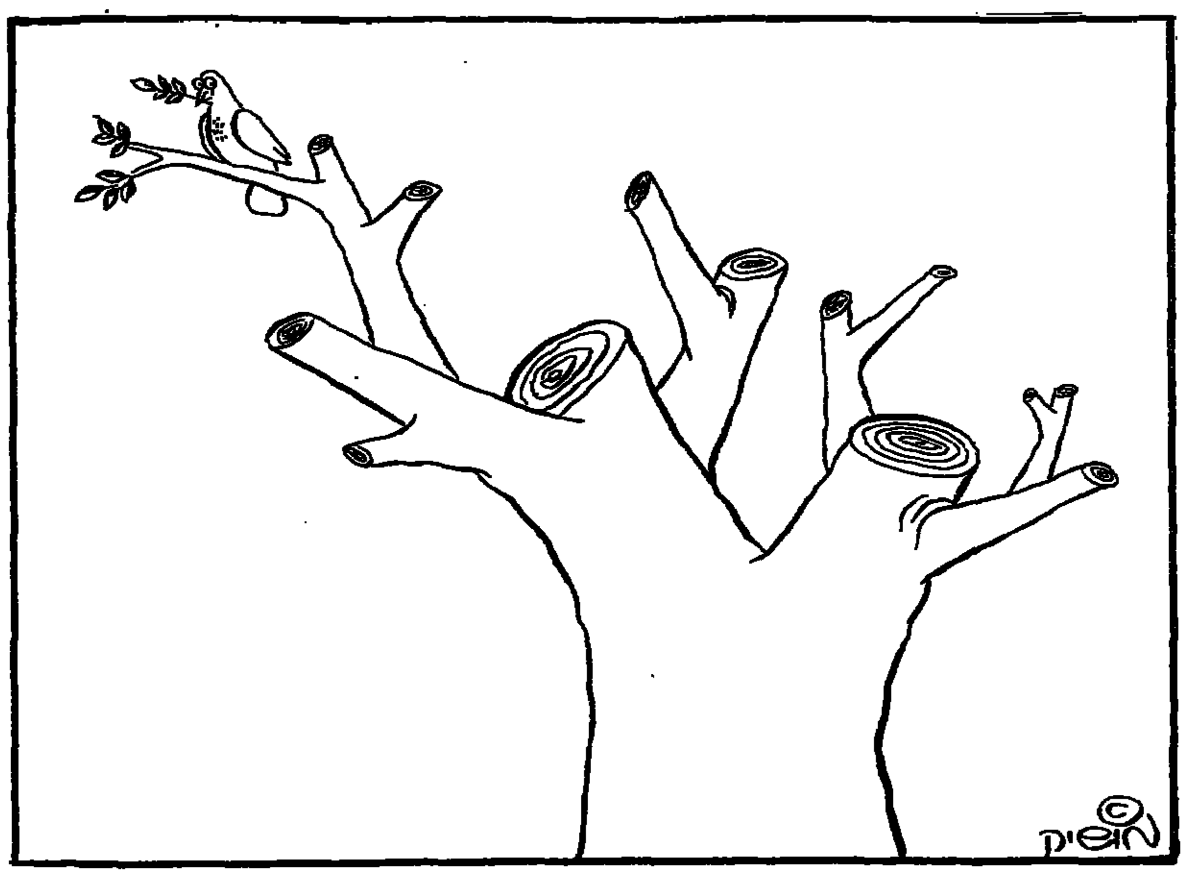

הקו מתקרב לתחנה הסופית

בהתאבדות כמו בהתאבדות

אם רבין לא ילחץ על ערפאת להתמודד כבר עכשיו עם החמאס, לא יישארו לאחר הבחירות שניהם ותהליכם

אמיר אורן

בחודש האחרון הצדיעה החברה הישראלית להתאבדות אחת והוכחה – פעמיים – באחרת. ההבנה הכללית להחלטתו האישית של מוסה גוד, שהסתמכה גם על מינוח צבאי של בחירת הלוחם בדרך ובאמצעי, מאמצת את ההנחה שבמצבים מסויימים טוב מותו של אדם מחייו. מצב כזה, למשל, הוא סבל עילאי – ולא על הזולת לקבוע מתי נגדשת סאת הסבל והאם התנאים לכך פרטיים או גם קיבוציים, מתחום האירגון, הדת או הלאום.

מתאבדי־הפיגועים אינם מושאים נוחים להרתעה. הם החליטו – ואחת היא אם הגיעו למסקנה זו בעצמם או בהדרכת מוריהם – כי בדעתם לקצר את ייסוריהם עלי אדמות, לעבור לעולם שכולו טוב ובהזדמנות זו להיפרע מאוייביהם. מבחינתם, אם הם מקדימים בכך את תורות אללה וקלאוזביץ גם יחד, בהיות פיגועי־ההתאבדות המשך מדיניות החמאס והג'יהאד האיסלאמי באמצעים מלחמתיים, מה טוב.

יתכן שגורם ההתאבדות מכריע פחות, באוזלת־היד מולו, מכפי שנוח לשלטונות להציג. ההבדל התיפעולי היחיד בין מתאבד לבין מי שמקווה לשרוד הוא בכך שהראשון אינו מתכנן מילוט. גם אילו חדלו ההתאבדויות וחודשו הפיגועים שמבצעיהם מעוניינים לחמוק, היתה בעיית האבטחה תובענית כהיום, למעט הנקודה המודיעינית – לכידת המבצעים וחקירתם היו מאפשרות הגעה לשולחיהם. ברגע שהחמאס משדר בעלות על הפיגועים, מתבטל גם הבדל זה. במערכה המודיעינית הקשה, המיועד נגד הטילטול, מנצח בינתיים החמאס את השב"כ, משום שבאיגרוף־מותות זה, נצחון השב"כ בנקודות – סיכול עשרות פיגועים על כל אחד שהחמיץ – הוא נוק אאוט מצטבר לטובת החמאס.

אבטחה מוגברת באוטובוסים לא תועיל. הטרור יחפש את הקל בנתיבי ההתנגדות, היום קו תחבורה ציבורית ומחר ריכוז המוני אחר כלשהו, שהשמירה עליו בולטת אך גם מחוררת בעשרות פרצות, כידוע לכל מתבונן – והדרך היחידה להתבוננות שיטתית היא בעיני תוקף אפשרי.

השידור אתמול מדמשק אמור להזכיר לכל מיהו בעל־הבית האמיתי, בסיכסוך הישראלי־פלסטיני לא פחות מאשר בזה הלבנוני (שהיה השבוע נושא למכתב של אורי לובראני למערכת ה"אקונומיסט" ובו האשמת סוריה על שאינה מאפשרת רגיעה בחזית ישראל בדרום־לבנון בכלל ומול חיזבאללה בפרט). יאסר ערפאת, אויבו הנושן של אסד, עקף אותו בעיקול אוסלו, אבל בכוחו של אסד להעניק חסות משבשת־תהליך לאוייבי־ערפאת ואוסלו. אסד כבר הודיע לרבין כי מאחר שבהסכם־השלום עם מצרים לא נתבע – וממילא גם לא הושג – סילוק מקאהיר של מטות אירגונים המתנגדים להשלמה עם ישראל, יהדוף כל דרישה כזו בכיוונם של אירגוני־הסירוב שבדמשק.

בהשוואה לאפסות פעולתו מול החמאס והג'יהאד לפני שנה, עושה ערפאת עתה יותר ויותר כמיטב יכולתו המוגבלת, אך אין בכך די – והוא עדיין המען הנכון לתביעות רבין. עד כה הושהו כל התביעות האלה עד לאחר החגים, לאמור עד לאחר הרמדאן שלמחרת הבחירות למועצת הרשות הפלסטינית. זו גישה סבירה בעונה רגועה, שהרי ערפאת זקוק להכשר ציבורי גלוי ולכוח פוליטי נבחר – לא שצפוי כי יתפטר אם ייכשלו מועמדיו – לקראת המשימות הקשות של ביטול האמנה הפלסטינית ופשרות־השטחים עם ישראל בהסדר־הקבע. הרצף הנוכחי של הפיגועים מחייב התייחסות עתנית אחרת, משום שפגיעה חמורה ביכולתם של האירגונים הקנאיים אפשרית רק במיתקפה.

התאבדות הקוטלת את האוייב אינה המצאה ערבית, אבל יש בה מהשקפת־העולם המייחדת את המזרח. טייסי הקאמיקזה (הצוללים־התפוצים של "הרוח הקדושה") לא הוכנעו, אלא נכנעו רק עם צבאם, לפי צו הקיסר הירוהיטו. אם אין בכוחו המדיני של ישראל להפציץ את היקר למנהיגי החמאס עד שיניחו את נשקם האנושי, עליה ללחוץ – במקביל מדיני להגיון של אותו "דין וחשבון" מאכר ומשמיד מלפני שנתיים – על המנוף המתקרא ערפאת, לצאת לפעולה ישירה ומיידית נגד "עזאדין אל־קסאם".

ברור מדוע ערפאת מעוניין לחמוק מעימות כזה, שיגרע מהתמיכה הפלסטינית בו וישכפל פי־שבעים את ההתנגדות העממית שתועדה בשבת בעזה למצוד אחר מתכנני הפיגוע הזמני בתל אביב. ברור, אך הברירה שתעמוד בפניו צריכה ניסוח אחר: אם לא עכשיו, אימתי – לאחר הבחירות לכנסת שבהן יפיל החמאס את רבין ובעקבותיו, בטור, גם את ערפאת?

האוטובוסים של אוסלו מתקרבים, בפיגועיהם, לתחנה הסופית. ערפאת יכול לבחור בין התמודדות חזיתית עם החמאס עכשיו, כדי להציל את התהליך, לבין קריסת התהליך בעוד שנה, יותר ואולי פחות, בהתרסק הקו הממשלתי הנוכחי, עם רבין או בלעדיו.

האדם היחיד המוסמך לומר לו זאת הוא מי שכבול אליו כשוטר לאסיר: יצחק רבין. הודאה של רבין ברפיונו של ערפאת ולפיכך גם בהתמוטטות נדבכי אוסלו תהיה התאבדות פוליטית של ראש ממשלת ישראל, שיגרוף עימו גם את מתלול התנועה שמעון פרס, יפריד את מפלגתם מהשלטון ויביא גם לאובדנו של ערפאת. רבין אינו יכול לצעוק אמת נוקבת זו, אבל הוא יכול גם יכול ללחוש אותה באוזנו של ערפאת. רק איום של רבין בהתאבדות מסוגל להמריץ את ערפאת לצאת למאבק במתאבדים.

אד ווד הישראלי

לא מלאך ולא שרף

שלושה גופים נכבדים נרתמו ליוזמה שכל כולה קהות לב ואטימות מוסרית: השתרתו של בן־אדם, שלאחר ניסיון־נפל אחד פרש מעשיה קולנועית

חיים נגיד

אין לא יחשוד בה, בברנז'ה הקולנועית הישראלית, בזוך כוונות של מלאך צחור כנף וסמוק לחיים, אבל הקרנת ההכפשה שנערכה ביום שישי האחרון בסינמטק תל אביב לסרטו של משה גז "השטן היה מלאך", בסימן הכתרתו הפומבית בתואר הגנאי של "אד ווד הישראלי", עברה את גבולות הרשעות הנסבלת.

למי שהשם אד ווד אינו אומר דבר, תזכורת קצרה: אד ווד היה במאי קולנוע כושל שפעל בהוליווד בשנות ה־50 ועשה סרטים, שיש אומרים כי הם קובעים שיאים של חוסר מקצועיות וטעם רע בקני־מידה הוליוודיים. בעשור האחרון התפתחה באמריקה, האהבה להתנאות בבלויי סחבות אם הם קרועים בידי מעצבי צמרת, ולצפות בסרטים סרי טעם במיוחד, אופנה של הקרנה חוזרת של סרטיו התעכבניים.

לפני חודשים אחדים הוקרן בארץ, בהצלחה מעטה יחסית, סרט הנושא את שמו של אד ווד, בכיכובו של ג'וני דפ. הסרט לא לעג לאד ווד, לפחות לא בצורה בוטה, והציג גם את הצדדים האנושיים שבו, ובעיקר את היחס הדואג שלו לכוכב העבר בורים קרלוף, שכיכב בכמה מסרטיו, כשהגיע לשיבה לא טובה ועד פת לחם.

אם לחזור לאד ווד הישראלי, היה די צפוי, שלפני שנספיק לומר אד ווד, יימצא מי שיחקה את המודל האמריקאי. ואכנם, לפני שבועות אחדים פורסם במקומון "העיר" תחקיר עיתונאי, שכותבתו העלתה ממעמקי בוידעם כלשהו את גלגלי הצלולויד של סרט הנפל "השטן היה מלאך", ראיינה את שחקניו, ואפילו ניהלה שיחת טרנס־אטלנטית עם יוצרו, שזכה ברוחב לב עיתונאי אופייני בתואר "אד ווד הישראלי".

אילו בזה היה מסתיים העניין, ניחא. אלא שמה שהחל כמעשה עיתונאי שאין הרבה סיבות להתגאות בו, הלך וצבר תאוצה, תוך שהוא רותם אליו שני גופים ציבוריים: הסינמטק התל אביבי והתוכנית "יומן תרבות" של הטלוויזיה הישראלית.

הסינמטק התל אביבי ממומן מכספי ציבור כדי לקדם את הצפייה בסרטים בעלי ערך, ולא כדי לבזבז את מסי האזרחים על הקרנות הכפשה של סרט, שכל רואיו היו תמימי דעים שהוא קובע שיאים של חוסר מקצועיות, עילגות וסרות טעם, אפילו בקני המידה של תעשיית הסרטים המקומית, המבורכת כידוע בשפע בסגולות לא תרומיות אלה. מה עוד שבהקרנה היו נוכחים קרובי משפחתו של משה גז (הוא עצמו ירד לבוסטון), והם ודאי שמעו את צחוקי הלעג בקהל הלא גדול שמילא את אולם הסינמטק.

ובאשר ל"יומן תרבות". העורכת של תוכנית זו, בשיקול דעת תמוה, מצאה לנכון להקצות צוות צילום שלם לצורך כתבה מיוחדת, ששיחזרה את התחקיר העיתונאי המיותר. מה שמגוחך במיוחד בעניין הזה הוא, ש"יומן תרבות" עצמה היא תוכנית הראויה לדעתי לתואר המקביל ל"אד ווד הישראלי" בתחום הטלוויזיה. זוהי תוכנית ששברה שיאים בהחמצת האירועים התרבותיים המשמעותיים הנתונים לתחזוקי סקירתה, שהעדיפה את הסיקור של כל מה שהוא פריפריאלי, סנסציוני, צהוב וזול, על פני המרכזי, השקול, המעמיק והחשוב. רק לעתים רחוקות טרחה תוכנית זו להביא לאולפן שלושה בני סמכא בתחומם כדי לדון על תופעה תרבותית, והסרט "המלאך היה שטן" הוא אחד מהם. לכבודו הובאו לאולפן שלושה מבקרים, ששפכו קיתונות של לעג על סרט, שמידת חשיבותו כקליפת השום.

תאמרו, מה הטעם להתעסק בשטויות כאלה. אז היתה כתבה בטלוויזיה, היתה הקרנה בסינמטק, אז מה. עוד תופעה אנתרופולוגית ישראלית בעלת גוונים פרוורטיים.

אבל לא בכך העניין, אלא בהירתמות של שלושה גופים נכבדים, שניים מהם ממומנים מכספי ציבור, ליוזמה שכל כולה רשעות, קהות לב ואטימות מוסרית: השתרתו של בן־אדם, שלאחר ניסיון נפל אחד פרש מעשיה קולנועית. ויותר מסמקמת הפגיעה באיש חסר ישע, מתירה האפשרות שדבר כזה ייתכן בכלל.

מצד שני, בישראל של שנת 1995 שום דבר לא אנושי אינו צריך להיות זר לנו.

הפיגוע בירושלים

היכן מחנה השלום הפלסטיני

בסך הכל נותר עוד כשבוע של עבודה מאומצת למשלחות הפלסטינית והישראלית לסיכום "אוסלו ב'". עתה לא ברור באיזה תאריך יוכלו להגיע לכך

מוטי בסוק

הפיצוץ אתמול בירושלים קרה ליד גבעת התחמושת, מרחק מטרים ספורים מבית הספר רנה קסין, בדרך להר הצופים. כולם שמות טעונים.

אתמול בבוקר הטלפון לא חדל לצלצל בירושלים, בעשרות־אלפי בתים. "אתה בסדר? כולם בסדר? דיברת איתם? ראית אותם?". בחוץ המשיכו האמבולנסים ליילל. שוב נמצאו עשרות משפחות דואגות ליקיריהן בהדסה הר הצופים, בשערי צדק ובהדסה עין־כרם.

אתמול היה עוד יום קשה מאוד למחנה השלום. יום קשה לכולם. היה ידוע שהחמאס, הג'יהאד האיסלאמי, חזית הסירוב הפלסטינית, יעשו הכל כדי לפוצץ את תהליך השלום. היו עשרות ידיעות ואיתותים מודיעיניים, גם לגורמי הביטחון הישראליים, גם לשב"כ הפלסטיני, שהנה זה מתקרב.

ישראל הטילה סגר מונע, בראשונה, כמעט בתיאום ובהסכמה עם הרשות הפלסטינית, כדי לשים יד על הרוצח הפוטנציאלי. גם יצחק רבין וגם יאסר ערפאת ידעו כי הרוצחים לא יישבו בשקט. גם אחרי שהחוליה הרצחנית והמתאבד מעזה נתפסו. להיפך, רוצחי השלום עשו כל מאמץ להכות בישראל, בצורה הכואבת ביותר האפשרית, אחרי שהרוצח מעזה נתפס.

היה מתסכל וכואב לראות ב"יומן" אלפי פלסטינים תוקפים בעזה את השוטרים, שוטרים שלהם, שבסך הכל באו לאסור רוצח שפל. איפה היה מחנה השלום הפלסטיני? האם בכלל קיים דבר כזה? האם לשלום יש בכלל סיכוי עם תומכי המוות הם נותני הטון ברחוב הפלסטיני?

הפיגועים החלו הרבה לפני תהליך השלום, הם מלווים אותו לאורך כל הדרך. בפעם הקודמת, ברמת גן, הביא הפיגוע להפסקת שיחות השלום בים המלח לשבוע. הפעם ההפסקה בשיחות אילת תהיה לתקופת זמן יותר ארוכה. אורי סביר ואבו עלא ניהלו בשבועות האחרונים מאבק כמעט נואש במתחזי הזמן. ללא הצלחה. המחבל השיג אותם. בסך־הכל נותר עוד שבוע לעבודה מאומצת של שתי המשלחות. מי יודע מתי ישוב השבוע הזה.

יותר מ־200 מומחים, מספר שיא, 100 מכל צד, באו השבוע לאילת כדי להגיע להסכם "אוסלו ב'". היום ניתן רק לקוות כי הדחיה תהיה לזמן מוגבל, כי התהליך יימשך מן המקום שבו הופסק.

במשרד ראש הממשלה ובמשרד החוץ הילכו אתמול הכל על קצות האצבעות. פקידים בכירים הגדירו את המצב כ"דיכאון". קשה להאמין כי באווירה כזו שמעון פרס ויאסר ערפאת יוכלו להיפגש, כמתוכנן, בשבוע הבא. מי שדיברו על טקס חתימה חגיגי על "אוסלו ב'" בוושינגטון ב־6 בספטמבר, יכולים להתחיל בחיפושים אחרי תאריך יעד חדש. הפסימיסטים, מי שדיברו על טקס לפני ראש השנה, יודעים כי גם תאריך זה אינו רלוונטי עוד. לא ברור כלל אם ראש הממשלה יסכים, לאחר אתמול, לטקס חגיגי.

קשה מאוד להתעלם מעובדות החיים. הפיגועים הפכו לתכופים יותר וגם קטלניים יותר, ולממשלה אין פתרונות. לאף אחד אין פתרונות. הפיגועים נעשים בלב הארץ, בירושלים, תל אביב, בית ליד, ורמת גן. רבים מאבדים ביטחון. יותר ויותר אנשים מפסיקים לנסוע בתחבורה הציבורית. יותר ויותר אנשים מתחילים לאבד את הביטחון בדרך השלום. רבים שואלים מזה תקופה ארוכה, במיוחד אחרי פיגוע, "ואולי הדרך שבחרנו אינה נכונה, ואולי הבעיה האמיתית אינה חברון או שאלת המים, אלא דברים הרבה יותר ראשוניים ובסיסיים".

שלשום קיבלו סביר ואבו עלא, ראשי משלחות ישראל והפלסטינים לשיחות אילת, מבקרי ברכה מממשלת נורווגיה. הנורווגים המגיבים באוסלו הקרה וזכרו כי יום ה־20 באוגוסט הוא יום השנה השני לחתימה על "הסכם אוסלו". בארץ שכחו. כנראה לא במקרה. אתמול שמעו, גם באוסלו הרחוקה, כי שוב שמו הפלסטינים פצצה בלב ליבו של תהליך "אוסלו ב'".

אין ספק, הפיגועים האלה פוגעים בתהליך השלום. דעת הקהל בישראל אינה עשויה מפלדה. עוד פיצוץ ועוד פיצוץ, והקרב על השלום ייהפך למשימה בלתי אפשרית.

ואולי ערפאת ואבו עלא, אש"ף והפת"ח, אינם מייצגים את העם הפלסטיני. ואולי אנחנו רצים לפני הסוסים, והפלסטינים בדור הנוכחי אינם בשלים לשלום עם ישראל. ראש הממשלה יצחק רבין אמר בישיבת הממשלה, לפני תשעה ימים, כי חברון היא עיר החמאס. ועכשיו עולה השאלה הקשה, אולי כל השטחים הם חמאס.

תל אביב

זיהום של האוזן

בכל שנה גדלות הבמות ומתעצמים המגברים. הדציבלים העולים מן החוף כמו פורצים סדקים בקירות הבתים. חרדת אלוהים אקוסטית, לשמחת פרנסי התרבות של העירייה ולזוועת התושבים

אהרן שמי

זה כבר כמה שנים שתושבי תל אביב הגרים לאורך הטיילת אינם יודעים את נפשם בערבי הקיץ, אותם ערבים שבהם הרוח מן הים מלטפת את פני המחפשים מעט שלווה, אחרי שקיעת השמש שחיממה להם את היום.

עיריית תל אביב, בפרץ אדיר של תרבות, מרשתת בערבי הקיץ האלה את הטיילת הנפלאה הזו, ברשת מסועפת של במות, כבלי חשמל, רמקולים ומגבירי קול, שכבר בשעות לפני הצהריים פולטים לאוויר הברות משונות של בדיקת רמקולים ואינם מרפים עד שעות הערב, שבהן עולים על הבמות צעירים, וצעירים פחות, אוחזי מיקרופונים, שממלאים את האוויר ברעש כל־כך עצום, שכל מי שאוזניו ושפיות דעתו יקרים לו, עושה מה שכל בן־תרבות חייב לעשות – ובורח מהאיזור עד יעבור זעם.

בשנה הראשונה לפעילות המהממת הזו, שתלה העירייה במה אחת לכל 100 מטר טיילת בערך, ומי שישב בנקודה נתונה ליד הטיילת או טייל לאורכה, יכול היה לשמוע את הרעש העולה משתי במות כאלה ברזוננס, ואם היה לו מזל – גם משלוש כאלה ביחד. במה אחת עם רקדנית ספרדיה, שלוותה במוסיקת פלמנקו מתוגברת במיטב שיכלולי האודיו, השניה השמיעה מוסיקה דרום־אמריקאית, והשלישית פלטה, שלוש פעמים השבוע, לחלל האוויר נאקות וצרחות של מה שקוראים רוק ופופ.

חרדת אלוהים אקוסטית, עתירת דציבלים, לשמחת פרנסי התרבות של העירייה ולזוועת התושבים.

ומה לא ניסו התושבים לעשות כדי להציל את נפשותיהם? הם הזמינו את מנהלי הקטסטרופה הזו להקשיב לפרי הצליליהם מעל מרפסות ביתם. הם אפילו קראו למומחה המודד דציבלים מטעם איכות הסביבה, שבא עם מכשיריו וקבע שהרעש העולה מהתרבות הזו מגיע לגבהים העולים פי שניים, ולפעמים פי שלושה, על הרמה המותרת בחוק. הם טילפנו, התלוננו, התחננו, ושום דבר.

וכך שנה ועוד שנה ועוד שנה עברו לה, הבמות גדלו, המגברים התעצמו, הדציבלים העולים מן החוף כמו פרצו סדקים בקירות הבתים. אבל שום דבר לא יכול היה לעצור את זרם התרבות העירונית הזו להפיץ בכוח את הזוועה הזו במרכזי העיר, במקום להוציא אותה למקומות שכל מי שחפץ ליהנות ממנה יוכל לבוא אליה במקום להיפך.

והנה לילה אחד, אני חוזר בטיסה מצפון הארץ ונוחת בשדה דב ואחרי שהמטוס גמר את ריצת הנחיתה שלו ונעצר, כבו מנועיו ולא נקפו חמש דקות וטרקטור קטן וחרישי שנקשר אל המטוס גרר אותו, ממש בחשאי, מקצה המסלול אל הטרמינל של השדה.

אינני יודע כמה זמן כבר קיים הנוהל היפה והמתחשב הזה, שהונהג, כך הבנתי, כדי לא להפריע למנוחת האנשים המתגוררים ליד השדה. חשבתי לעצמי, הנה, אם רק רוצים אפשר לא להפריע למנוחת התושבים, אפילו כשמדובר בשירות כל־כך חיוני כמו תעופה פנים־ארצית.

אבל למה דווקא תושבי תוכנית ל' זכו להיגאל ולא תושבי הטיילת? למה לאלה לא מגיעה הגנה בפני זיהום של האוזן?

כאן חייך אלי אחד ששאלתי אותו את השאלה הזו ואמר לי: "מה? אתה לא יודע? קח את ספר הטלפונים ותמצא שם, די בקלות, שהח"כ יוסי שריד, גר בתוכנית ל'".

לקחתי, מצאתי והתחלתי להרהר.

אפילו אם אין שום קשר בין העובדות וגם אם יש, איזה טענות יכולות להיות לי ליוסי שריד? שום טענה, באמת. אבל מה יעשו אלה שלא גרים בתוכנית ל'? יעזבו כל עיסוק וירוצו לפריימריס במטרה להגיע ולהיות שר? או אולי ידאגו שאיזה שר, רצוי לאיכות הסביבה, יגור בשכונה שלהם?

ופה נזכרתי, אני לא יודע למה, בשער יפו בחומת ירושלים, שהורחב במיוחד כדי לאפשר למרכבתו של הקיסר וילהלם להיכנס לעיר העתיקה. והכביש המיוחד שנסלל במגידו כדי שהאפיפיור לא יטבע, כמו סיסרא, בבוץ של נחל קישון ואמרתי לעצמי, הנה לך עוד ארגומנט לשימוש בוויכוח הנצחי האם המנהיגים הם שעושים את ההיסטוריה, או ההיסטוריה היא שעושה את המנהיגים.

אבל נדמה לי, שלתושבים הגרים ליד הטיילת גם זה לא בדיוק עוזר.

שעמום שמיימי

רוב רובם של אלה המוכנים לעבור בסערה וברעם אל העולם הבא, ובלבד שיחסלו כל סיכוי להסדר שלום עם הכופרים, הם חובשי כיפה צבעונית ומקושטת, מגדלי זקנים, בוגרי המסגרים, עברי-אללה.

ומצד שני – בהפגנות שחסמו באחרונה את צמתי הארץ, במאבק הנחוש והקולני נגד כל הסכם, נגד כל סיכוי להסדר – 95 אחוזים, אם לא יותר, הם שומרי תורה ומצוות, חובשי כיפות, יהודים טובים, קשובים לדבר השם.

המסקנה היא חד-משמעית: נראה כי האלוהים הטוב, אשר ברמותו ובצלמו נבראנו, אלוהי צבאות – אינו חפץ כלל בשלווה חסרת עניין, ובשעמום הנורא, אשר שמו הוא שלום אמיתי.

אריה גל, כפר סבא

גיבורי החיל מבית-אל

על גבעה שנתפסה על-ידי מתנחלים ליד הישוב בית אל, נרצח ערבי צעיר. הערבים לא התקיפו את הישוב ואף לא נכנסו לתחומו. הם בסך-הכל ערכו פלישה נגדית לפלישה הבלתי-חוקית של מתנחלי בית אל לתל ארטיס. (במאמר מוסגר יצויין, כי הטענה שארטיס כלולה בתחום התכנית של בית אל, אין לה כל משמעות, והדבר אינו מקנה כל זכויות בעלות או חזקה בשטח).

על הגבעה שנכבשה בסערה השאירו אם עם בנותיה. איני יודע אילו הוראות מבצעיות ניתנו לאותה אם, אך היות הדגל ישראל הונף על השטח הכבוש, יש להניח כי בין משימותיה היה גם לשמור ולהגן בחירוף נפש על הדגל.

עם בואם של המתפרעים הערבים, נסה האם היהודיה לבית אל, כל עוד נפשה בה, ומיד יצאו משם גיבורי החיל כדי לכבוש בחזרה את הגבעה. תוך כדי כיבוש קרתה תקלה מועדית, כאשר אחד הערבים נפגע בחזה ומת, למרות שכל המסתערים הצהירו בכל כלי התקשורת, כי הם ירו לכיוון השמיים.

חשבתי לתומי כי הלוחמים הנועזים יודו מיד בהריגתו של הערבי, ללא כל גמגום או התחמקות. הרי אימת הקודש ראויה כי דם יישפך על כיבושה הגבעה.

התמונות שצולמו ופורסמו בכלי התקשורת, בהם ראינו בבירור את הנשק מכוון ישירות לחזהו של הערבי, וכן את הקליע שהוצא מגופו של ההרוג, אינם משפיעות על גרסתם של לוחמי חירות ישראל. חשוב שהציבור יכיר יותר ויותר את דרכם של אותם לאומנים קיצוניים, שיעשו הכל על-מנת לשבש את המו"מ הקשה, המכריע את גורלה של המדינה, שמנהלת הממשלה החוקית והבלעדית של מדינת ישראל.

יהודה זיו, ירושלים

ח"כ פורז, הפעם הפרזת

שיחת אקראי שנזדמנה לי עם מר יונה באומל, שנתגלגלה על גורלו הנורא של בנו הנעדר, הסבה לי עצב כבד והרהורים נוגים. במיוחד במה שנוגע לעמדתו של ח"כ אברהם פורז.

משפחות הנעדרים, ומתוכן משפחת באומל, ואיתם ישראלים רבים מכל הרבדים באוכלוסיה, זועקים את זעקת השבויים והנעדרים, ומאיצים בממשלת ישראל לעשות הכל לשחרורם של אלה שאולי עדיין חיים בגיהנום הערבי, וכן לפעול להבאתם לקבר ישראל של הנפטרים. הם דורשים להתנות בכך את המשך שיחות השלום.

בנושא אנושי זה של פדיון שבויים, שהוא ערך יהודי מהותי, התייחס ח"כ פורז במכתבו ל"ארגון למען השבויים והנעדרים", ובין השאר כתב: "רודפת אותי כל הזמן המחשבה, כי הגורמים הפועלים למען השבויים והנעדרים, הם למעשה מתנגדי תהליך השלום..."

האמנם ח"כ פורז? האם הצלת נפש מישראל עומדת בניגוד לשלום בין העמים? איזה ערך יש לשלום, אם אלה שנתונים ונתנו נפשם עליו – לא נתמוך בהם, ולא נעשה להצלתם? מורשת ישראל היא בעיקרה אנושית, אולי לא ממין אותה אנושות שח"כ פורז גדל עליה. מקובל עלינו, שכל המקיים נפש אחת, כאילו קיים עולם מלא. איזה עולם ערכים מקיימים ח"כ פורז ומרעיו?

שמעון אביזמר, תל-אביב

מה נשתנה בין פסטיבל ערד לפסטיבל השלום?

בפסטיבל ערד, שהתקיים לפני כחודש, ברגע שקרה אסון, החליטו כולם, כולל משרדי הממשלה, שמוכרחים לעצור ולהפסיק מיד. כשנופלים קרבנות, סימן שמשהו לא בסדר, וצריכים לשנות כיוון.

אך בפסטיבל השלום, שבו נופלים רחמנא ליצלן כל-כך הרבה קרבנות, והמצב מתדרדר לדאבוננו מיום ליום, מכריזה הממשלה שתמשיך בפסטיבל. היתכן שקברניטי המדינה לא מחליטים לעצור ולשקול את דרכם מחדש?

באחרונה התרגלנו שטובחים, לא עלינו, בהמוני בית ישראל, ואנחנו, עם חכם ונבון, עושים "מחקרים" בכמה קילוגרם חומר נפץ השתמש וכו', והעסקים נמשכים כרגיל.

לפי פסק דין התורה, שהיא "תורת החיים", שעליו חתמו רוב רבני ישראל בארץ ובעולם, רק הנהגה תקיפה על-פי תורתנו הקדושה, הקובעת שאין למסור אף שעל לנכרים, תציל אותנו מפיקוח נפש של מליוני יהודים בארץ ישראל.

בכיוון בו הולכת הממשלה, הרי חבריה עוברים על איסור מהתורה: "לא תעמוד על דם רעך".

טוביה דורון, תל-אביב
מזכיר עמותת "פיקוח נפש"

הטרנספר שאנו מציעים הוא מוסרי לחלוטין

בעיתונכם הנכבד, מיום 17.8.95, מובאת רשימתו של אריה דיין תחת הכותרת "הרצפה היא הגבול".

מקריאת הרשימה עולה, שמר דיין לא החליט לפני שישב לכתוב אותה, במה היא תעסוק, ולכן היא מרחפת מנושא לנושא, ועוסקת בכל מה שלוחץ עליו. כך הוא גם לא מבדיל בין ח"כ אברהם בורג לח"כ אברהם פורז, כאשר המשותף לשניהם הוא רק השם הפרטי.

לא תמצאו בכל נאומי בע"פ ובכתב את המונח "יודנראט" שמר אריה דיין שם בפי. אם הוא רוצה לצטט אותי, שיטרח ויביא דברים מדוייקים, וגם אז יהיו לו סיבות מספיקות להתנגח ולהתווכח, וזה לגיטימי. אבל נא לדייק.

הטרחתי עצמי לכתוב שורות אלה, לא כדי לתת ציון לכתבותיו ולריכוזו של הכתב הנכבד, ואפילו לא כדי לתבוע אותו על נסיון הפגיעה בי ("אדם מכובד-כביכול"), אלא כדי להבהיר למר דיין ולקוראיו שהטרנספר איננו גזעני.

על פי מילון אבן-שושן (וגם מילונים לועזיים) גזענות היא ההשקפה שעמי העולם נחלקים לגזע מיוחד (גזע האדונים) ולגזעים אחרים שהם נחותים. רעיון הטרנספר איננו נגזר מההשקפה הזאת, אלא מהנסיון האנושי לפיו שני עמים אינם יכולים לחיות ביחד, ולכן הטרנספר איננו גזעני. אני וחברי לא מאמינים בתורת הגזע, אלא בציונות הצרופה ששואפת לתת מולדת נטו ליהודים.

אבל אם הטרנספר הוא גזעני, הרי מר דיין כותב ומתפרנס בעיתון, שמייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון הטיף לטרנספר, ודיין מצוי באכסנייה גזענית, ר"ל.

אם הטרנספר זה גזעני, הרי כל הציונות ומנהיגיה הם גזענים, החל מהרצל וויצמן ועד אוסישקין ובן-גוריון, שתמכו ברעיון הטרנספר כפתרון נכון לסכסוך היהודי-ערבי; וגם כל הקיבוצים והמושבים, המושבות והערים שקמו במקומם של יישובים ערביים שטרנספרו.

אל יאמר לנו אריה דיין כי זה היה פעם ועכשיו זה אחרת, כי מוסר ואמות מידה מוסריות אינם קשורים בתאריך, הם נצחיים.

אם הטרנספר הוא לא מוסרי, הרי מרחביה ועין חרוד אינם מוסריים כי הם קמו במקומם של כפרים ערביים שטרנספרו, וכך גם אוניברסיטת תל-אביב, וגם צפת וטבריה, וגם אשדוד ואשקלון.

הטרנספר שאנחנו מציעים – טרנספר בהסכמה (בין ממשלות) וטרנספר מרצון (בהחלטת הפרט) הוא מוסרי לחלוטין, ובוודאי יותר מוסרי מהטרנספר בכפייה שעשו התנועה הציונית והמדינה בהנהגת תנועת העבודה.

אינני יודע אם "דבר" הוא עדיין מייצגה של תנועת העבודה בישראל, אבל אני, הקורא עיתון זה מגיל 5 (כבו למדתי לקרוא עברית) – ספגתי ממנו ערכים אחרים.

אם "דבר" נאמן לאבות המייסדים – עליו ליטול קורה מבין עיניו ולהגיד למר אריה דיין ש"הפוסל – במומו פוסל" כמאמר חז"ל. אבל גם זה לא נכון, כי האמונה ברעיון הטרנספר איננה מום.

רחבעם זאבי, חבר-כנסת

★ מכתבים למדור ניתן לשלוח לפקס' 03-6294783, או לת"ד 199 תל-אביב (מיקוד 61001).

המלצה

סינמטק

זה השבוע השני שסינמטק תל אביב מקרין סרטים ישראלים חדשים קצרים וארוכים, דוקומנטרים ועלילתיים וכן תכניות טלוויזיה, במסגרת התחרות השנתית על פרס האקדמיה הישראלית לקולנוע. הפרס הגדול הוא גביעה עם הפרס לתחרות האוסקר, בתקוה שייבחר להיות בין חמשת המועמדים בקטגוריית הסרטים הזרים. הסרטים מוצגים לחברי האקדמיה כמו גם לקהל הרחב.

היום, בחמש אחה"צ, יוקרן אחד הסרטים הדוקומנטריים המרגשים שנעשו בשנים האחרונות בארץ: "כנר

"כנר על הגג", סרט דוקומנטרי של ערן פטנקין, סינמטק תל אביב, היום אחה"צ

על הגג" של הבמאי ערן פטנקין. סרט שכמעט לא זכה ליחסי ציבור שהגיעו לו כשהוקרן בפסטיבל הסרטים האחרון בירושלים.

פטנקין הוא אחד מהדוקומנטריסטים המעניינים הפועלים היום בארץ. חד מבחינות ואופנות, נאמן למסמך הקולנועי הפשוט והאנושי ויחד עם זאת המרתק וההושפני, ללא פעלולי מחשבים ומצלמה.

"כנר על הגג" הוא סרט על נערים ונערות מוגבלים הלומדים בבית ספר "אורים" ומעלים את המחזמר "כנר על הגג". כדרכו של פטנקין, אנו לומדים מבעד לסרט על הסטריאוטיפים בהם אנו שבויים, בעוד שהמציאות מפתיעה ושונה. במיוחד מדובר על יחסי אהבה בקרב קהילה זו של צעירים אשר מעניקים למושג תכנים וגבולות חדשים.

כשצופים בסרטו של פטנקין מתבהרת לנו עד כמה אנו חסרים קולנוע דוקומנטרי טהור בערוצי השידור השונים, להבדיל מכתבות טלוויזיה המסתתרות תחת המושג "מסמך". הכבות שעומדת מאחורי עשייתו של הסרט שווה כל דקת צפייה בו.

אורי שין

הטלוויזיה כקניון, כל תכנית היא חנות

קניות מסביב לשעון, מן הכורסה הביתית, בלי להיכנס למכונית ובלי לחפש חנייה יציע, החל מסוף החודש, ערוץ הקניות

מאת אביבה זלצמן

מפורסמים ובעלי כושר ביטוי ינסו למכור לכם כל מה שרציתם ולא רציתם לקנות

דרך ארוכה עבר הקונה הישראלי מימי המכולת השכונתית, דרך הסופרמרקט והקניונים, עד ל"ערוץ הקניות" שיעלה לאוויר ב-28 באוגוסט ויאפשר לרכוש כמעט כל דבר מבלי לעזוב את הכורסה בסלון. בכך, בעצם, רואה יו"ר מועצת המנהלים של "ערוץ הקניות" מאיר דיין, את יתרונו הגדול של הערוץ. "לא צריך להתלבש, לנסוע לקניון ולחפש חניה". אבל זה לא היתרון היחידי עליו מצביע דיין. שלא כמו רוב החנויות, מציע הערוץ אפשרות קניה של 24 שעות ביממה. מה שמאפשר כמובן, לרכוש משהו גם דקה לפני שאתה נכנס למיטה או חמש דקות אחרי שפתחת את העיניים. ויתרון נוסף, על-פי דיין, "שאין את תחושת אי הנוחות כשלא קנית, אחרי שהמוכר הסביר לך חצי שעה על המוצר".

גם את החיסרון הגדול של קניה דרך הטלוויזיה, "מישוש הסחורה", פתרו בערוץ בקלות: במקום חמש דקות שנותנת לך מוכרת עצבנית למשש את הפריט, אתה יכול למשש את הסחורה חודש שלם; ואם אחרי המישוש הארוך עדיין לא תאהבו את המוצר, אפשר להחזיר אותו, בלי להסביר למה ומדוע, תוך 30 יום ולקבל את כל הכסף בחזרה. "ואנחנו נעודד להחזיר", מבטיח דיין, "כי עדיף לקוח שמחזיר מוצר, על פני לקוח מתוסכל שנשאר בבית עם מוצר שאיננו מרוצה ממנו".

"ערוץ הקניות" יתחיל את שידוריו בסוף החודש באשדוד ואשקלון, ולאחר שבועיים גם בראשון לציון, רמלה ולוד. בתוך שלושה חודשים, ובצורה הדרגתית, יתפרש ערוץ הקניות על פני הארץ כולה ויקלט בערוץ 21 בכבלים. שם תמצאו, על-פי הגדרת מאיר מאור, מנכ"ל הערוץ, "רשת שיווק טלוויזיונית. הטלוויזיה שלכם תהפוך לקניון וכל אחת מהתכניות בערוץ היא כמו חנות".

את המספר 21 לא יתנו לכם לשכוח בשבועות הקרובים. במסע פרסום נרחב על גבי שלטי חוצות, פרומואים בערוץ 3 בכבלים, ואולי אף תשדירי פרסום ברדיו ובערוץ השני יזכירו לכם כי ערוץ 21 קיים.

21 הוא גם מספר הטלפון להזמין את המוצר, 177-022-0021 ליתר דיוק, שהוא שיחת חינם, על חשבון הערוץ, ולא בכדי. בסקר מקדים גילו מנהלי הערוץ, כי 54 אחוז מהנשאלים הודו שלא יתקשרו להזמין מוצרים אם שיחת הטלפון תהיה על חשבונם. 20 אגורות אולי לא יכובו הישראלי על שיחת טלפון שאפשר לקבל חינם, אבל בערוץ הקניות מצפים שיפתח את הארנק בנדיבות כשמדובר ברכישה עצמה. 100 מיליון שקל הוא היקף המכירות השנתי שלו מצפים מנהלי הערוץ בשנה ממוצעת.

אבל קודם שישכנעו את הצופה לרכוש משהו דרך הטלוויזיה, צריך לשכנע אותו לצפות בערוץ. לצורך זה ערוץ 21 יהיה ככל ערוץ, עם לוח תכניות קבוע ומנחים, וחלקם מוכרים. 19 בסך הכל נבחרו, בשלב זה, מתוך כ-120 מועמדים, וכולם לא רק יפים, אלא גם בעלי כושר מכירה, או כושר ביטוי גבוה ו/או גם סלבריטי. חנן גולדבלט, למשל, שבתכניתו "חנות קטנה ומטריפה" יציע מגוון מוצרים לילדים. או הדוגמנית ענת בירן, שתנחה את "שעה יפה" תכנית המוקדשת לטיפוח, קוסמטיקה, איפור ואופנה. את "21 ואט" תכנית מוצרי החשמל והאלקטרוניקה של הערוץ ינחה עוזי מידן, לשעבר איש שיווק בתחום המחשבים. זזי שביט, אך לא רק היא, תמכור תכשיטים בתכנית "לגעת בתכשיט". ב"גלריה 21" תמכור אורית מרום, גם היא מגיעה מתחום השיווק, יצירות אמנות. זאב וייגנר ינחה את תכנית הנוער "COOL-בר" עם מוצרים המתאימים לרוחם ולכיסם של בני העשרה. ב"עד הבית" ימכרו המנחים השונים את כל מגוון המוצרים לבית ולסביבתו. מכשירים רפואיים, מוצרי דיאטה וספורט יוצגו במסגרת "שיהיה לכם לבריאות". את "חופשי על הפנאי" תנחה שירה פרבר שתציע דיסקים, כרטיסים למופעים, חבילות נופש או ספרים. מוצרי רכב ימכרו בתכנית "ספידומטר" אותה, כמו גם תכניות רבות אחרות, ינחה ירון פאר (הבן של דניאל פאר). אפילו תכנית מיוחדת לסבא וסבתא "המתנות של סבא", שתציע מוצרים לגיל הזהב והצעות למתנות לנכדים, תשודר בערוץ הקניות. בין מנחי הערוץ גם: סיגל גינצבורג, נעה לב, עודד מנסטר, שירי גרב, אודליה זימנר ואחרים.

הערוץ ישדר מאולפן מיוחד באולפני "ג.ג" בנווה אילן, שידורים חיים לפחות 18 שעות ביממה. את מוצרי המטבח ימכרו כמובן עם תפאורת מטבח, את מוצרי הסלון בפינת סלון, וכדי למכור מגגל, יש תפאורה אלקטרונית שתיצור רקע של הכינרת, למשל.

ממוצע הזמן המוקדש למכירת כל מוצר ומוצר הוא חמש דקות, ותכניות הערוץ עלולות לעורר בנו געגועים לתקופת "הזמן שואר" של הערוץ השני. בהדגמה שערכו אתמול לעיתונאים, סיפרה ענת בירן מדוע חשוב להשתמש בערכת הטיפוח של ג'נס קוסמטיקס "אני מעולם לא הולכת לישון בלי להוריד איפור", וירון פאר מאוד רצה למכור לנו מגהץ. אדים. חמש דקות תמימות הוא הסביר על תכונותיו, כאילו הוא עצמו גילה את המגהץ. "זה קצת טרחני ויבריח את הצופים מהערוץ", אמרתי. אבל טוביה סער, מנכ"ל הפקה ושידור של הערוץ סבור ש"הכל עניין של טעם. אבל אם הצופים יחשבו כמוני, נערוך שינויים. אנחנו מתכוונים גם להדגים בשידור את המוצר ולא רק לדבר עליו. אני דווקא למדתי המון, ממה שירון הסביר על גיהוץ", גילה. או אם ערוץ הקניות לא רק יקל על מישהו את הקניה, אלא גם ילמד גברים משהו על גיהוץ או קילוף תפוחי אדמה, דיינו.

ערן בניאל מסיים עבודתו ב"חאן"

אחרי חמש שנות ניהול אמנותי של תיאטרון החאן הירושלמי ביקש ערן בניאל לסיים את תפקידו עם תום חוזהו, ב-31 באוקטובר שנה זאת. לבקשת ההנהלה הציבורית של התיאטרון הסכים בניאל להמשיך בעבודתו על מנת להשלים את עונת 95-96 אותה תיכנן.

בשיחה אתמול אמר ערן בניאל כי החליט שלא להמשיך בתפקידו משום ש"אסור שתהיה אצלי אפילו סכנה של שגרה כלשהי. זאת היתה ההחלטה האידיאולוגית. הטריגר היה שיש לי חוזה על ספר, מהוצאה לאור מאוד יוקרתית בצרפת בשם "אקט סיד". מדובר בספר על שש שנות ההכנות להעלאת 'רומיאו ויוליה'. המצב הנוכחי לא משאיר לי בכלל אויר לנשימה".

בחודש הבא יצא ערן בניאל לחופשה בת חודש ל"מקום מבודד בצרפת, שם אנסה להתקדם בכתיבה. אחר כך אני חוזר לתיאטרון, ומלווה את העונה. את יציאת ההצגה 'סוחרי גומי' מאת חנוך לוין, כשבמועדון ייערך בו-זמנית קברט חנוך לוין, אני נכנס לחזרות על "צוואתו של כלב" שאני מביים. אחרי שההצגה הזאת תתחיל לרוץ, בדצמבר, ההצגות הבאות ייכנסו לחזרות, למעשה אני את העונה הבאה כבר לא אצטרך להכין. על זה כבר יטרח מישהו אחר, ואוכל להתפנות לכתיבת הספר".

על השאלה אם קיבל הצעות עבודה חדשות הוא אומר: "בעת האחרונה קלטתי את עצמי מתחיל לחשוב על הצעות אחרות שקיבלתי, בתחום הניהול התיאטרוני ובתחום הקולנוע. אשקול את הצעדים שלי ואבחר את הדרך".

בניאל אומר כי החיפושים אחרי מנהל אמנותי חדש ל"חאן" יחלו ככל הנראה לקראת סוף השנה ומוסיף כי היה רוצה לעשות את המעבר "בצורה מסודרת".

אבל עוד לא הגיע הזמן, לדעתו, לסכם את עבודתו ב"חאן". "אני לא מרגיש שכבר סיימתי. יש לי עוד עונה שלמה". כרגע הוא אומר כי "הכיף העיקרי בחאן היה העובדה שבמהלך חמש השנים האלה התיאטרון סיפק הזדמנויות ליוצרים, לשחקנים ולטיפול בנושאים מעניינים, ונהניתי מכל רגע".

לפני שהתמנה למנהל האמנותי ב"חאן" היה ערן בניאל המנהל האמנותי של פסטיבל עכו. עיסוקיו הקודמים כוללים גם את תפקיד מנהל הדרמה ב"קול ישראל", ודרמטורג של תיאטרון "הבימה". בנוסף הוא כתב תסכיתים, תסריטים ומחזות ועוסק בתרגום מחזות.

ורדה צימרמן

פותחים עונה

עונת הקונצרטים "שחרית 11:11" ב"צוותא" תל אביב תיפתח בסוף החודש הבא. ב-30 לספטמבר תופיע התזמורת הקאמרית הקיבוצית בניצוחו של דורון סלומון כשהסולן יהיה נגן כלי ההקשה, חן צימבליסטה. בתכנית יצירות מאת ביזה, פרטוש, רוואדו ומנדלסון.

הסינפונייטה הישראלית באר שבע תבצע בפתיחת העונה תכנית שכולה מוקדשת למנדלסון. במרכז הקונצרט המוסיקה למחזה "חלום ליל קיץ" בהפקה מלאה, בשיתוף מקהלת "המיולה" ועם הסולניות גלדיס מאיו (סופרן) ורות הלבני (מצו-סופרן). הקונצרט יתקיים ב-9 וב-10 בספטמבר בבאר שבע וינצח עליו אורי מאיר. לאחר מכן תושמע התכנית גם בירושלים ובתל אביב.

חירום

תורנות בתי מרקחת

תל-אביב
גרוסר – שינקין 27 – 5284791
סופרפארם ג' – אוסישקין 1 ורמת-אביב ג' – 6417117
ירושלים
סופר פארם – הר הצופים – 869744
חיפה
מסדה – מסדה 30 – 665806
פתח-תקוה
היפר-פארם – היפר-כול פנת כול – 9211106
רמת-גן
פינצי – חיבת ציון 43 – 6182821
בני-ברק
הנשיא – ז'בוטינסקי 111 – 6185543
בת-ים
מזור – חביבה רייך 20 – 583360
חולון
אהרון – הפיין 52 – 889153
רחובות
ברק – הרצל 155 – 473660

טיפול נמרץ לב

- לב 1 – שירות 24 שעות – 03-5618791
- שח"ל – 03-5625555
- נטל"י – 177-022-4224, 03-5757788

ניידת טיפול נמרץ

- אשדוד 08-551333
- בית-שאן 06-587223
- בת-ים 03-5511111

- הרצליה 09-541333
- חדרה 06-322333
- חיפה 04-512233/4
- טבריה 06-790111
- ירושלים 02-523133
- כפר-סבא 09-33222
- כרמיאל 04-988555
- מגדל העמק 06-540062
- מעלות 04-979333
- נהריה 04-823333
- נצרת 06-573335
- נתניה 09-623333
- עכו 04-912333
- עפולה 06-593334
- פתח-תקוה 03-9311111
- קראון 03-344442
- קרית-ביאליק 04-761062
- קרית-שמונה 06-944333
- ר"ג, ב"ב, גבעתיים 5793333
- רחובות 08-451333
- שדרות 051-897074
- תל-אביב 03-5460111

מרפאות שיניים

תל-אביב
- דיזנגוף סנטר שער 3 או 5 סל' 294869, 03-285822
- טיפולי חירום בבי"ח אסותא – סל' 03-5201515, 5201432/1, 24 ש'. גם בשבת וחג.
- טיפולי חירום, בי"ח איכילוב, תל-אביב. עד חצות (כולל סופי-שבוע). 03-5436696.

- תורנות 24 שעות – ה' באייר 20 (כבר המדינה) סל' 254397, 03-452173; יהודה המכבי, איתורית 03-449911, מנוי 4318.

יפו: יפת 99, 09.00-13.00, 16.00-02.00, סל' 864256.
גבעתיים: ויצמן 12, סל' 324547 איתורית 5193193 מנוי 3743.
ירושלים: צפת 23, סל' 251794, 02-253767.
בי"ח משגב לדך – סל' 02-633708, 08.00-16.00, ד' 08.00-19.00.
בת-ים: מרפאת שיניים לטיפולי חרום – קניון מרים רח' יוספטל סל' 5531505 – 24 שעות ביממה.

נפגעי אלימות

- סיוע לקורבנות אונס: ת"א (24 שעות) 03-234819, ים 02-514455, חיפה 04-382611, אילת 059-31977.
- ויצ"ו – לנשים מוכות – סל' 5461133; סל' 08-550506 – 24 שעות – 02-514111 – 07-376310.
- מסל"ן – קו פתוח לנשים – נפגעות אלימות מינית – מרכז סיוע לנשים בנגב. 08.30-12.00, 16.00-19.00, סל' 057-74907.
- אור אדום – למען נפגעי אלימות שוטרים והתעמרות, בתוך האגודה לזכויות האזרח בישראל. סל' 03-663162/3.
- נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה, א'-ה', 9-16, 03-231675, 03-235922.
- מכורים אנונימיים (אנ"א), מידע תמיכה וסיוע 03-5131046 24 ש'.
- זכויות הגבר במשפחה. 24 ש'. 04-322003, 04-256417, 03-378572.
- האגודה להגנת הילד: 03-6961070, 03-6956763
- האגודה לנפגעי תקיפה מינית. סל' – קו חירום 6850041, קו גברים 6850036

תחבורה

- קווי אוטובוס "דן" סל': 5614444.
- "אגד" – סל': 03-5375555.
- זמני נחיתת מטוסים. תקליט: 03-9731111
- מודיעין נמל התעופה: 03-9712484
- רכבת זמני נסיעה ותעריפים באמצעות "טלמסר" טלפונים: 04-303133, 03-5652200.

עזרה רפואית ונפשית

- ער"ן, עזרה ראשונה נפשית. ת"א 03-5461111, לילדים ולנוער 03-6961113, ים 02-610303. קו ברוסית 02-661122. חיפה 04-672222/3. קו ברוסית 04-672223. כרמיאל 04-9888770. קו ברוסית 04-9889499. נתניה 09-625110. קו ברוסית 09-828755. ב"ש 07-281128. קו ברוסית 07-275871. סניף הגליל 04-9988410. ב"ם, 09-974555. חדרה 06-346789. קו ברוסית 06-343269.
- המרכז להתנדבות בישראל, 03-5614144 לזקוקים למתנדבים ולמבקשים להתנדב.
- מגם, יעוץ למשפחות נפגעות סמים. א'-ה' 09.00-14.00, 03-829970.
- אנוש – יעוץ למשפחות נפגעי נפש, 03-5400474, 03-5400672.
- יד ביד, אוזן קשבת לילדים לנוער ולהורים 24 ש'. 03-226027, 04-229488, 04-922222, 02-243358, אילת 09-76366, להר"ל 222732, מ-17 עד 24.
- "אוזן קשבת" לנוער ולהורים. מרכז עירוני ר"ג. 6728697, 6734752, ג' 8.00-13.00, ד' ה' 16.30-19.00.
- "אל-סם" – רח' פקיעין 7, ימים א'-ה'. 16.00-20.00. סל. 5463587, 54620276, 02-663902, 02-663828.
- הוועד למלחמה באיידס. מידע וסיוע לחולים 03-614576, 03-566380. ת.ד. 33602 ת"א.

- אלי, אלימות כלפי ילדים. 03-430879, 03-261070 מ-08.00 עד 22.00.
- "הקו הלבן", אוזן קשבת להומוסקסואלים וקרובים. 03-6292797. ימי א', ג', ה' מ-19.30 עד 23.30.
- קופת-חולים – מוקד מידע רפואי. א'-ה': 08.00-19.00, ו': 08.00-12.00. סל' 03-6393355.
- מד"א – שירות רופאים לביקורי-בית, ובתחנות מד"א, שעות: 19.00 עד 07.00. טלפון חירום 101.
- חדר מיון פרטי תורן, מד"א, קהילת סלוניקי 9 (ליד כיתן) ת"א, 499978.
- אלכוהוליסטים אנונימיים. הפניה לפגישות: 03-319845, 03-202951, 03-319281.
- אלכוהוליום (24 שעות) 03-721161.
- אלכוהוליסטים אנונימיים ירושלים. 02-830092, 02-630524.
- "קשב לקטינים", א.נ.לי. 03-299089. א'-ה' 09.00-14.00.
- אוזן קשבת לגיל המבוגר רמת השרון ימים א'-ה' 16.00-20.00, סל' 5493244.
- נשים במצוקה. קו אדום 09-505720.
- ארגון הורים ארצי, אוזן קשבת לילדים ונוער. 24 שעות ביממה. 03-621515.
- "יד שרה" – שיקום החולה. ים 02-244242, ת"א 03-812304; חיפה 04-381704.
- "תהל"ה" – תמיכה בהורים של לסביות והומוסקסואלים: סל. 09-587779.
- תמיכה נפשית לחולי סרטן. 02-435516.
- שירותי חירום פסיכיאטריים כולל ביקורי בית. סל' 09-344615, 03-6750750, מינוי 85888.

אלמ"ן (עזרה לגבר)

- ארגון למען גברים ונגד הגינות בגירושים, רח' מרמורק 4, ת"א סל' 03-6850450 24 שעות ביממה.

לאחר הפיגוע. סביר להניח, שבמשך תקופה מסוימת יהיו אנשים שיימנעו מנסיעה בתחבורה הציבורית (תצלום: יצחק הררי)

חרדת אוטובוסים

פיגוע חבלני באוטובוס הוא אירוע מחריד ובלתי נתפש ואנשים מפתחים חרדות קיום בעקבותיו. הרוב מסתגל ונרגע לאחר זמן מה, בתנאי שאין פיגוע נוסף. אם הפחדים לא נעלמים תוך חודש, יש לפנות לטיפול

ליאת קם

גרמה שככל שרשימת פיגועי האוטובוס מתארכת, קשה יותר לנוסעים בתחבורה הציבורית להדחיק או להכחיש את העובדה שזה יכול לקרות גם להם. ד"ר פבלו ג'קסמיין, מנהל המרפאה הקהילתית לבריאות הנפש ברעננה ופסיכיאטר מומחה להפרעות חרדה אומר, כי בתקופה שלאחר האסון אנשים נוטים לשבת מתוחים באוטובוס ולצפות שמשהו יקרה. הם מגלים יותר עירנות בזמן הנסיעה, אך עם הזמן הם מסתגלים ותגובה זו נעלמת.

האם הגיעו לטיפול במרפאה אצלך אנשים שהתלוננו על חרדה מפני נסיעה באוטובוס?

למרפאה שלי לא הגיעו מקרים כאלו, אך שמעתי מעמיתים לעבודה כי באחרונה הגיעו אליהם מטופלים בעקבות פיגוע, שהתלוננו על חרדה מסוימת מנסיעה באוטובוס. זוהי תופעה נורמלית. אסונות שאינם עניין שבשגרה עשויים לגרום לחרדה תגובתית שנעלמת עם הזמן. ידוע שאחרי אסונות אוויריים או תאונות רכבת מחרידות ישנם אנשים שמגלים חרדה בעת שימוש באמצעי תחבורה אלו.

אבל בכל זאת, פיגוע שונה מתאונה.

פיצוץ מזעזע יותר מתאונת דרכים. זהו מעשה תוקפני שנעשה בכוונה תחילה במטרה להרוג, בעוד שתאונות דרכים נגרמות אולי מנהיגה רשלנית, אך לא מתוך כוונת פגיעה. נהגים שפגעו למוות באדם אינם נאשמים ברצח. פיגוע חבלני באוטובוס הוא אירוע מחריד ובלתי נתפש. קשה מאוד לקבל מוות של אזרחים בידי אויב תוקפני. תדירות אירוע זה נמוכה בהרבה מתדירות הכמעט יומיומית של תאונות דרכים קטלניות ולכן הוא מחריד אותנו יותר. לדאבוני הרב, את המוות בתאונות הדרכים אנשים מקבלים כרע הכרחי, והרי גם כאן מדובר בחיי אדם.

יש הרבה יותר הרוגים בתאונות הדרכים.

נכון. יש כמה עשרות הרוגים בחודש וזה המון. באחרונה נדמה לי כי המצב בכבישים מתחיל להשפיע על נהגים. באחרונה הגיעו למרפאה שלי נהגים שהתלוננו על חרדה בעת הנהיגה, בעיקר בכבישים בין־עירוניים. זוהי בעיה יחודית שדחפה אנשים להגיע למרפאה, כי היא הפריעה לתפקודם. כמה מהם ציינו שהחרדה שלהם נובעת ממספר ההרוגים הרב בתאונות.

מהם הסימפטומים של חרדה?

לחרדה יש מגוון סמפטומים גופניים ומנטליים: הזעה, דופק מואץ, נשימות מואצות, יובש בפה, פרפרים בבטן, תחושה של סחרחורות או עילפון, הרגשה לא ספציפית שמשהו איום יכול לקרות ועוד. סימפטומים אלו יכולים להופיע בכמה דרגות של חומרה, כאשר בעוצמה גבוהה מדובר בהתקף פאניקה. זוהי חוויה קשה, ומי שחווה אותה בפעם הראשונה יכול לחשוב שמדובר בהתקף לב ולהגיע לחדר המיון.

האם זה יכול לקרות לכל אחד?

תחושה של פרפורי בטן בעת נסיעה באוטובוס בימים הראשונים שלאחר הפיגוע היא מצב נורמטיבי וסביר להניח שתחושה זו תעבור עם הזמן (בהנחה ובתקווה שלא יהיו בקרוב פיגועים נוספים). עקרונית, כולנו מתמודדים עם חרדות בחיי היומיום ונמצאים בחרדה מסוימת לפני בחינה, או כשצריך להכריע בנושאים חשובים בחיינו. אבל אם מתפתח התקף פאניקה שקשור לנסיעה באוטובוס, או שאדם מאמץ התנהגות של הימנעות מנסיעה באוטובוסים (שיכולה להוביל אף לכך שלא יתקרב לתחנות אוטובוס ולבסוף לא ייצא כלל מהבית), כדאי שיפנה לתחנת בריאות הנפש הקרובה לטיפול.

כיצד מטפלים בחרדה כזו?

כיום מקובל מאוד לטפל בבעיות חרדה בשיטה ההתנהגותית קוגנטיבית. זהו טיפול קצר (עד 12 פגישות) העובד בשני מישורים: במישור ההתנהגותי המטופל עובר תהליך של "דהסנסטיזציה": הורדת הרגישות לגורם שעורר את החרדה. תהליך זה נעשה בחשיפה הדרגתית ובטוחה לגורם מעורר החרדה. אדם שמפחד מנסיעה אוטובוסים יסע תחילה בליווי מלווה בשעות שאינן עמוסות (ואינן מועדות לפעילות חבלנית) ובקווים לא עמוסים. בהדרגה הוא יסע בקו בו הוא רגיל לנסוע ומאוחר יותר, ללא ליווי ובשעות העומס, עד אשר הנסיעה לא תעורר בו חרדה.

במישור הקוגנטיבי המטפל עוזר למטופל להשתכנע שחרדה גדולה מהיפגעות אינה רציונלית, משום שהסיכוי הסטטיסטי להפגע הוא קטן. כמו כן, הוא עוזר לו לקבל מידה מסוימת של לקיחת סיכון בהתנהגותו. לולא היינו מסוגלים להתמודד עם אפשרות מסוימת של סיכון, לא היינו נותנים לילדנו לנסוע על אופניים או על רולר־בליידס (כמובן שכדאי לאבזר אותם בכל אמצעי הבטיחות הקיימים). במקרה שאחד מהקרובים לנו נפגע בדרך כלשהי, סביר להניח שלמשך תקופה מסוימת נהיה מוצפים בחרדה בעת עיסוק שלו או שלנו באותה פעילות. סביר מאוד גם שעם הזמן חרדה זו תתמתן ותעלם.

כיצד מטפלים באנשים שהיו בפיגוע?

הפצועים שמגיעים לבתי החולים נבדקים גם על ידי אנשי בריאות הנפש והם עושים את ההערכה לגבי עיבוד הטראומה שלהם ומתאימים להם טיפול במידת הצורך. גם אנשים שהיו בקרבת הפיצוץ ולא נפצעו עלולים לפתח סימפטומים של חרדה פוסט־טראומטית, למשל סיוטים ונדודי שינה. לפי ספר האבחנות הפסיכיאטרי, אם סמפטומים אלו לא נעלמים תוך חודש, התגובה החריפה לאירוע הופכת לתסמונת פוסט־טראומטית. על אנשים אלו לפנות מיוזמתם למרפאת בריאות הנפש הקרובה של קופת־החולים שלהם. מרפאות אלו מיומנות בטיפול בתסמונת של חרדה.

"כל הילדים האלה, איזה מראה עצוב"

בניגוד למה שמקובל לחשוב על הסרבים והקרואטים, היו להם יותר שעות יפות משעות רעות. שני השבטים הסלאביים חיו זה לצד זה בבלקנים במשך יותר מאלף שנה

יסמינה קוזמנוביץ', זאגרב

הם היו הפוליטיקאים, המדענים והסופרים של קרואטיה. במשך מאות שנים היו הסרבים בין מרכיבי המפתח של החברה הקרואטית. בהיסטוריה המשותפת שלהם היו, בניגוד לדעה המקובלת, יותר שעות טובות מרעות. היום זה נגמר, למעשה.

יותר ממאה אלף פליטים סרבים נמלטו מבתיהם בכפרים ובערים של דרום קרואטיה הסרשית, אחרי שצבא קרואטיה, במתקפתו החודש, כבש מחדש את האיזור. על אף שאלפי סרבים מפוזרים עדיין ברחבי המדינה, בשום מקום הם אינם מהווים רוב מכריע. "זהו סופה של הקהילה הסרבית בקרואטיה", אמר איוו באנאץ', פרופסור להיסטוריה באוניברסיטת ייל. "פירוש הדבר שקהילה אחת, שנטלה חלק בכל שעותיה המכריעות של ההיסטוריה הקרואטית, פשוט תחדל להתקיים".

כ־600 אלף סרבים היוו 12 אחוז מאוכלוסייתה של קרואטיה לפני תחילת המלחמה, ב־1991. רבים ברחו מייד או עברו לאיזורים אחרים שהוחזקו בידי הסרבים המורדים. עכשיו, אומרים פקידים סרבים, כ־120 אלף עדיין חיים באיזורים שהיו בשליטת זאגרב בכל תקופת המלחמה. כמעט כל הסרבים ברחו מן השטח שנכבש באחרונה על־ידי הקרואטים.

כ'לאן דז'וקיץ', מנהיג "מפלגת העם הסרבית", המפלגה היחידה שמייצגת את הסרבים בפרלמנט של קרואטיה, אמר שהסרבים נושאים באחריות רבה למה שקרה, אבל גם הנשיא הלאומני של קרואטיה, פראנג'ו טוג'מן. לדברי דז'וקיץ', "אם חצי מיליון סרבים לא יחזרו לבתיהם, פירוש הדבר שקרואטיה בחרה בטרור כדי לפתור את הבעיה הסרבית".

רשמית, קרואטיה אומרת כי היא רוצה שהסרבים יישארו. אבל פקידי או"ם ועיתונאים דיווחו על מעשי זוועה ועל הפרות זכויות־אדם. "אני רק רואה, כ־300 דרכים שונות, שהשלטונות מרצים בעזיבתם של הסרבים", אמר באנאץ', ההיסטוריון מייל. הסרבים של קרואטיה, שהוטלו לתוך מערבולת לאומנית על־ידי בלגרד, התמרדו ב־1991, כאשר קרואטיה הכריזה על עצמאותה מהפדרציה היוגוסלבית הישנה. הם חששו מהישנותה של אחת השעות הנוראות ביותר ביחסי הסרבים־קרואטים – הטבח של אלפי סרבים בידי ממשלתה הפאשיסטית של קרואטיה במלחמת העולם השנייה.

אבל היו גם הרבה שעות יפות בתולדות שני השבטים הסלאביים שחיו זה לצד זה בבלקנים במשך יותר מאלף שנים. הסרבים והקרואטים דוברים שפה דומה, אבל נבדלים בדתם: הקרואטים ברובם קתולים, הסרבים נוצרים אורתודוקסים.

רוב הסרבים חיים במזרח, בסרביה או בבוסניה, אבל חלקם יושבו לאורך הגבול הצפוני־מזרחי של קרואטיה על־ידי ההאבסבורגים במאות ה־17־18, כדי לחזק את הגבול התורכי־עותומני. אף שתחילה הם הגיעו כחיילים, נטלו הסרבים בהדרגה חלק בכל אורחות החיים.

לפני מאה שנה גרם המחזאי סטיפאן מילטיץ' למהפכה בתיאטרון הקרואטי. פטאר פרראדוביץ' היה אחד הסופרים והוגי־הדעות הבולטים בתנועה הלאומית הקרואטית של המאה ה־19. הסרבי יוסיף רונג'אניץ הלחין את ההמנון הלאומי של קרואטיה. החשמלאי והממציא ניקולה טסלה היה גאה במוצאו הסרבי ובמולדתו הקרואטית.

לדברי באנאץ', האיבה בין הקרואטים לסרבים שחיו בתוכם נגרמה על־ידי כוחות חוץ, ששיחקו במדיניות כוחנית. הראשונים שעשו זאת היו ההונגרים שמשלו בקרואטיה במאה ה־19. "חשוב להבין, כי אין כאן סכסוך עתיק, אלא ניצול־לרעה של קהילה למטרות שלא היה להן כל קשר לקהילה עצמה", הוא אמר. "למען האמת, זה רעיון ישן מאוד: להשתמש, באמצעות פריווילגיות, באוכלוסיית המיעוט הסרבית כדי לשלוט באוכלוסיית הרוב הקרואטית".

פליטים סרבים נמלטים. חלק מהקרואטים מכבה את העידוש (תצלום: אי.פי)

אחרי הקמתה של יוגוסלביה, בגמר מלחמת העולם הראשונה, הקרואטים והסרבים שיתפו פעולה מבחינה פוליטית. אבל קלקול ביחסים בין קרואטיה לסרביה הביא להקמתה של תנועה קרואטית פאשיסטית ולמדינת־בובות נאצית. בעידן הבתר־מלחמתי, הצליח המנהיג הקומוניסטי יוסיף ברוז טיטו לאזן את השלטון ולרסן את הלאומנות. אבל המשטר לא החזיק מעמד אחרי מותו ב־1980.

כשהם התמרדו, נתמכו הסרבים של קרואטיה על־ידי העוצמה הצבאית של יוגוסלביה שבשליטת הסרבים, והשתלטו על שליש משטח קרואטיה, לרבות איזורים רבים שבהם היוו רוב. מאות אלפי קרואטים גורשו.

בשבוע שעבר התהפכה הקערה הסרבית על פיה. שיירות של סרבים עזבו בימים אלה את קרואטיה, והקרואטים יידו בהם אבנים וגידופים. אחר־כך הכינו רבים מהם, כי "איבדנו אורחים שלנו, אורחים קרואטים", אמר באנאץ'. "אולי יש לי הסקפה שונה, אבל קרוב לוודאי שרוב האנשים הללו אינם אשמים בשום דבר", אמר נהג המונית סטיפאן קונץ' בזאגרב. "וכל הילדים האלה... איזה מראה עצוב", הוא נאנח.

"אי אפשר לדבר על קרואטיה בלי הסרבים בקרואטיה", אמר באנאץ'. "להם זהו קשר עמוק ומורכב. ובלי הסרבים, קרואטיה רק תתרושש".

אי.פי.

מטוס קל במשקל כבד

חקירת ההתרסקות של המטוס הקל השבוע מעלה כי מדובר כנראה בעומס יתר, אבל הסיבות השכיחות הן החום הקיצי והעצבנות הנלווית אליו

אבשלום קווה

בטיסות ארוכות הטווח בין תל־אביב לניו־יורק מתקבצים לעתים קרובות כשלושים דתיים בירכתי המטוס לקיום תפילה קולקטיבית. אם משקל כל אחד מהם בממוצע הוא שבעים קילוגרם, הם יוצרים מסה של שתי טונות לערך, גם אם התפילה הרישית נאמרת בכוונה גדולה. "כמובן שיש לכך השפעה מסוימת על מטוס הג'מבו", אומר מומחה התעופה דני שלום, עורך כתב העת "באוויר", "אך הטייס עושה קיזוז קל ושום דבר לא מאיים על יציבות המטוס. במטוסים קטנים, לעומת זאת, הזזה של שלושים קילו בטווח של עשרה סנטימטרים עלולה להיות הרת אסון".

מייד לאחר היוודע דבר תאונת המטוס הקל בשדה התעופה קלנדיה־עטרות, הוחלט במינהל התעופה האזרחית להקים ועדת חקירה. המטוס שהתרסק היה מדגם לאנס. על פי ממצאים ראשוניים נראה כי סיבת ההתרסקות נעוצה בעומס יתר. לא מן הנמנע, כי הטייס והקייטנים האחרים נטלו עימם משקל עודף לקפריסין ובכך הפך סוף שבוע מבטיח באי השכן לאסון כבד.

המטוס שהתרסק בעטרות הוא מטוס פייפר, חד מושבי, פיתוח של הצ'ירוקי־סיקס, בעל 300 כוחות סוס, המסוגל לשאת שישה עד שבעה איש. בישראל ישנם רק שני מטוסים מדגם זה המשמשים לטיסות פנימיות וליעדים בקפריסין ובאיים היווניים.

יום קודם לכן התרסק בחיפה מטוס מדגם איילנדר, בעל שני מנועי בוכנה בהספק של 260 כוחות סוס כל אחד. בישראל יש 18 מטוסים משלושה דגמים עיקריים של האיילנדר, שחנך במרוצת העשורים האחרונים קווי טיסה רבים בארץ, כולל הקו למצפה שפך זוהר, קרית שמונה וגוש קטיף. במטוס זה משתמשים למטרות שונות כמו תובלה, הצנחה ומשימות נוספות.

מנועי המטוסים הקלים והמערכות השונות של הססנה, האיילנדר, הפיסס והפייפר דומים למדי וקשה, בדרך כלל, למצוא בהם את הסיבות לתקלות ולאסונות. רוב התאונות מתרחשות בקיץ בגלל החום הרב, הלחות, העצבנות והטשטוש, שיכולים במהי יד להוליך מטוס על נוסעיו אל אובדנם.

בישראל ניתנו עד כה כ־3,700 רשיונות לטייסים שעמדו בהכשרות ובבחינות. חלק ממחזיקי הרישיונות אינו פעיל וחלק אחר נודד לארצות חוץ, כך שמספר הטייסים הפעילים בתחום המטוסים הקלים נע סביב השלושת אלפים איש. מספר המטוסים הקלים המצויים בשדות התעופה ובמנחתים השונים הוא כ־140 בערך. רובם שייכים לחברות תעופה ואילו השאר הוא בבעלות אנשים פרטיים.

הוצאת רישיון טייס מחייבת לקיחת 40 שעות לימוד לפחות. ממוצע השיעורים נע בין 55 ל־60 שעות. כדי לקבל רישיון להטסת מטוס בעל ארבע מושבים יש לקחת עוד ארבע שעות לימוד ולמטוסים בעלי שישה מושבים נדרשים עוד ארבע שעות לימוד מעשיות, לפחות. טיסה מעל הים מצריכה השתלמות מסוימת והכנות מתאימות. בדרך כלל, טייסים טריים המבקשים לטוס מעל הים ליעדים מהסוג של קפריסין נוהגים להצטרף לטייסים ותיקים, כדי ללמוד את נתיב השיוט ואת הפעלת אמצעי הקשר. "רק כאשר רוכשים מיומנות זאת הופך הטייס להיות 'טייס מפקד'", מסביר דני שלום.

התאונה הקטלנית הראשונה של מטוס בסדר גודל קטן התרחשה בכ"ט בנובמבר 1947. טייס פרטי בשם זאב לוינסון ומכונאי מוסך שלקח עימו פגעו במגדל מים בנתניה והתרסקו. לדברי שלום, קיימת מעין מחזוריות בהתרסקויות של מטוסים קלים, בהפרשים של 8־9 שנים. הקיץ של שנת '87 היה רווי התרסקויות של מטוסי ריסוס. בתקופות אחרות נפגעו דווקא מטוסים פרטיים ולא חקלאיים. לא ניתן להצביע על איזורים המועדים לפורענות. לדברי עורך "באוויר", לא מן הנמנע כי לפני טיסת מטוס הלאנס לא נעשה שיקול דעת היכן יישבו הנוסעים על פי משקלם.

על פי עדות טייס שנכח בשדה התעופה קלנדיה בעת המראת הלאנס, החרטום אכנם היה מופנה כלפי מעלה, אך המטוס שקע לאיטו עד שנתקל בגבעה. ההיתקלות הסתיימה במות אחת הנוסעות ובפציעת האחרים. סיבת ההרסקות בטוס האיילנדר בחיפה עדיין לא ידועה. המטוס שייך לחברת "ברק" של עמוס זכיר. צוות החקירה של מינהל התעופה האזרחית בודק את הגורמים האנושיים, הטכניים והסביבתיים ויגיש את מסקנותיו בקרוב. בינתיים הוחלט על תגבור מערך הפיקוח בעוד 11 איש ובריענון ההוראות והבדיקות של המטוסים והטייסים כאחד.

שברי המטוס מדגם "לאנס" שהתרסק ליד עטרות. יש מחזוריות תקופתית בתאונות (תצלום: יצחק הררי)

קוניאק ופריים יש בסין

אין למה להתגעגע

צ'דרס הוצלר. אי.פי (בייג'ין)

ביקור בבייג'ין אחרי היעדרות של שש שנים מגלה עיר שונה לחלוטין: שכונות מגורים חדשות, מרכזי קניות, מסעדות בשפע וחיי לילה ערים. תמונות קטנות של מאו תלויות על המראות במוניות – סגולה נגד תאונות

בכל פעם שניסיתי לאתר מקום בילוי אהוב או איזו סימטה צדדית מקסימה, השיבו לי התושבים המקומיים אוטומטית, בפשטות, כאילו הם מורגלים בתשובה הזאת: "צ'אי לה". נהרס.

בייג'ין – שמעולם לא היתה עיר מצודדת, לפחות לא בגילומה הקומוניסטי – נראית היום יותר מכל כמו אתר בניה ענקי.

בניינים גבוהים, או שלדי בניינים מצופים פיגומים, עולים מבין הריסות מבני הבטון של התנויות הפרולטריות החד־קומתיות. שכונות שלמות של בתים בני קומה אחת, שעמדו שם על הצרותיהם במשך מאות שנים, שרידים לאלגנטיות של עידן שחלף, נעלמות מהעולם.

מרכזי קניות, בתי מלון וקומפלקסים של יחידות מגורים עשויים זכוכית אפרפרה, אריחים לבנים ואבן ורודה נבנו במקומם. הכבישים רחבים יותר, ופקקי התנועה שהם מביאים איתם מכריעים את רוכבי האופנים הנחושים ששלטו פעם ברחובות. השווקים שופעים מגוון מדרום סין ותפוחים מארצות־הברית. חנויות הכלבו מלאות מסכי טלוויזיה גדולים ודהישים מרופדים. המעמד הבינוני של בייג'ין שופע מזומנים ובטחון עצמי.

מזג אוויר קשה, מגוון מדכא של מזון ושגרת החיים הקטנות של מדינה טוטליטרית – אלה הדברים שציפיתי לפגוש בבייג'ין, עם שובי אליה אחרי היעדרות של שש שנים. לא התכוננתי לחוש זר בעיר שאת שדרותיה הסוציאליסטיות חסרות החיים ורחובותיה הצדדיים הרוחשים למדתי על גבי אופני הנצחים.

בייג'ין השתנתה כליל בהיעדרי. מראה פניה ומעט הנשמה שהיתה בה עוצבו בידי המפלגה הקומוניסטית בלבד.

השינויים שעברו על בייג'ין ניכרים עוד יותר בלילה. בעבר היתה העיר משעממת כל כך אחרי שקיעת החמה עד שדמתה לאתר ניסויים של פצצת נייטרון: הבניינים ניצבים במקומם, בני האדם אינם.

היום מצטופפים אנשים במסעדות מהודרות המציעות פירות ים בנוסח קנטון, רוקדים בדיסקוטקים לצד אנשי עסקים מזוקנים מטייוואן ופילגשיהם הצעירות, או מבלים בפאבים – בסגנון בריטי, אמריקאי או גרמני.

מי שיש לו כסף יכול להיכנס לבארים, שם ימזגו לו המארחות קוניאק במחיר של 50 דולר לכוסית, פחות או יותר בגובה המשכורת החודשית של רוב תושבי העיר, סכום שיכולים להרשות לעצמם להוציא רק יזמים פרטיים ובעלי חשבון הוצאות.

לעתים קרובות מפנה התלהבותי שלי את מקומה לתחושה מעורפלת של אובדן – אובדנה של בייג'ין שהיכרתי, של מחוש בידי הבניה הצריכה.

אפילו קערות אורז השתנו. פעם היתה הארוחה מורכבת מקערת אורז בגודל ראש ומעט כרוב מבושל מדי מעורבב בנתחי חזיר שמנים.

ברבות מהמסעדות היום קערות האורז קטנות אפילו מספלי תה, והתפריטים מציעים מגוון שנחשב פעם נחלתם של הקסם המכוּנים של חיי הדלות האנכרוניסטיים של חברה סטליניסטית. אך למען האמת, אין כל כך למה להתגעגע.

בייג'ין שלי היתה נוף עכור, מקהה חושים, של ימי חורף אפורים ושל חמש שכבות הלבוש שלובשים בבית.

היה צריך לתכנן את היום כמו תמרון צבאי, כדי להספיק להגיע לשוק לפני שתיעלם הסחורה הטריה, ולמהר הביתה לפני שהחמה תיעלם מחלון חדר האמבטיה ומעט החום שנותר – יתפוגג.

הטרדות האלה הוחזרו לנוכח חטטנותם של פקידי המפלגה שביקשו לברר איפה הייתי ועם מי.

לפני פחות מעשר שנים עדיין התקיימה בבייג'ין חברה נתונה בין דיכוי לתשוקה. אנשים היו רעבים לשינוי, לרעיונות חדשים, לנוחיות החומרית שפגשו בטלוויזיה ועל התיירים הזרים. גם הממשלה השתוקקה אל כל אלה, ובלבד שלא יפרו את הסדר הפוליטי.

חברויות בין סינים לזרים השפיעו לא אחת לרעה על מצבם של הראשונים. סינים שהיכרתי לא הורשו לצאת לחו"ל, זכו לקבל רק משרות גרועות או שנמנע מהם קידום. הפקידים שניהלו את "יחידות העבודה" ושלטו בכל – ממינויים בעבודה ועד לדיור – רמזו להם שקשריהם עם זרים הם הגורם לכך.

השגשוג החליש במידה מסוימת את אחיזתם של הפונקציונרים האלה. כעת, כאשר מחפשים כשרונות והיזמות הפרטית אפשרית, יכולים רבים לבחור את מקומות עבודתם ומגוריהם ולוותר על תלותם בממשלה.

שכנים לא בולשים עוד בקפדנות זה אחרי זה והם אינם זקוקים לרצות את הממונים כדי לשרוד. "הם מרוצים יותר בחייהם ולא אכפת להם מאחרים", אומר ידיד סיני אחד.

אבל יש מחיר לשגשוג. יש סינים שעבורם פירוש הדבר הימנעות ממעורבות פוליטית כלשהי. המפלגה הקומוניסטית מבהירה את הנקודה בכל פעם שהיא עוצרת או מביאה למאסר אחד מהפעילים העיקשים למען דמוקרטיה.

אנשים צריכים להיזהר בדבריהם, בעיקר לכתבים זרים, שמצותתים להם לטלפון ובולשים אחרי תנועותיהם. יש נושאים – כמו התקפה הצבאית שמחצה ב־1989 את התנועה למען דמוקרטיה בכיכר טיאננמן – שהם מחוץ לתחום.

הפיתוח הכלכלי עודד לתחיה גם כל מיני רעות חולות שהמפלגה התהדרה בחיסולן.

המוני איכרים מהאזורים הכפריים של סין, שאין להם די עבודה, מציפים את רחובות בייג'ין. חלק מהגברים, אלה בני המזל, חיים תוך חירוק שיניים באוהלים צבאיים, מבצעים עבודות שחורות באתרי בניה מסוכנים.

גנבים, פגועים ואומללים למיניהם פושטים יד בכל חלקי העיר, חלקם מיואשים כל כך עד שהם נתלים ממש בתחינה על עוברים ושבים. הזונות עסוקות בצמתים ובאולמות הכניסה של בתי המלון.

כל אלה הנמשכים לבוא לבייג'ין מנסים לעשות מה שעושים בני עמם המשכילים יותר, אמנם בדרך אחרת: להרוויח כסף.

עדות למרחק שעברו תושבי בייג'ין אפשר לראות בנוסטלגיה למהפכת התרבות של 76־1966, בין היתר מצד רבים שהיו צעירים מדי מכדי לטעום את נחת זרועה.

עשר השנים של מאבק מעמדי שניהלו סיעות שונות במפלגה הביאו לנתק בין עמיתים, ידידים ובני משפחה, להרס מערכת החינוך ואפשרויות התעסוקה של בני חצי דור ולהרג מיליון בני אדם לפחות. כך מעריך פקיד מפלגתי.

באמצע שנות ה־80 עדיין היו אנשים קרובים מדי לחוויה. הרוב לא רצו אפילו לדבר עליה ואלה שעשו זאת חשפו תהום עמוקה של עצב ומרירות.

מאו צה־טונג, שניצל את המהומה למיגור יריביו, זכה – שלא בפניו – לכינוי מלא הבוז "מאו הזקן". עכשיו תלויה תמונתו על המראות של המוניות – סגולה נגד תאונות.

יש שבע מסעדות מתמחות, למען אלה המתגעגעים לאוכל שהכירו בזמן גלותם באזורים הכפריים בימי המהפכה התרבותית. קירות המסעדות מכוסים פוסטרים של איכרים ופועלים חסרי זהות, אבל האוכל טעים יותר ממה שיכולתי לדמיין על סמך הסיפורים שהיכרתי, על ארוחות שכל כולן קערית דייסה ועל רעב שלא השׂבע.

לזמן יש את מגבלותיו, והנוסטלגיה לעתים קרובות מקבעת גירסה שכולה אידיאליזציה של העבר.

כשהבעתי באוזני ידידה סינית אכזבה מכך שהמסעדות אינן "מהפכניות" דיין והצעתי שהמלצריות ילבשו מדים ירוקים והתפריטים יודפסו על גבי הספר האדום, היא השיבה לי: זה עדיין מוקדם מדי.

הכותב שימש עיתונאי בבייג'ין ולימד שם אנגלית בשנים 1988־1986

קיוסק בבייג'ין. היום אפשר למצוא בעיר כמעט הכל. (צילום: אסף שלו)

נשים ופוליטיקה

המתקפה הגברית נהדפה

דייוויד בריסקו. אי.פי (וושינגטון)

למרות התנגדותם העזה של הרפובליקאים ונוכח נימוקים מדיניים שונים ומשונים, ארצות־הברית תשגר משלחת גדולה לוועידה בנושא נשים שתיערך בחודש הבא בסין

לחברי הקונגרס יש אולי עמדות מוצקות בנושאי נשים, סין והאומות־המאוחדות, אבל אין בכוחם למנוע מאלפי נשים אמריקאיות להשתתף בוועידה של האו"ם בסין. בשבוע שעבר נכשלה מתקפה גברית על הנשים בגבעת הקפיטול, אחת מיני כמה, כאשר מנהיגי הרפובליקאים בקונגרס לא הצליחו למנוע ממִמשל קלינטון לשגר משלחת רשמית לוועידת הנשים שתיערך בבייג'ין בחודש הבא.

לעומת זאת הצליח הרוב הרפובליקאי – והגברי – בסנאט להשיג את שלו בשני עניינים אחרים הנוגעים לנשים: הסנאט דחה יוזמה של נשים דמוקרטיות לקיים דיון פומבי בהאשמות על הטרדה מינית נגד אחד מחבריו, הסנטור הרפובליקאי בוב פאקווד. ובנושא השני ביותר במחלוקת בתחום זה התיר הסנאט, ש־88 אחוז מחבריו גברים, למדינות הברית שלא לחלק את התקציב הפדרלי המיועד להפלות במקרים של אונס או גילוי עריות. כמו כן אישר לבתי־ספר לרפואה שלא להכשיר את תלמידיהם לבצע הפלות.

העימותים הם תוצאה של פוליטיקה מינית לא פחות מאשר של חילוקי הדעות הפוליטיים בין רפובליקאים לדמוקרטים.

הרגע המכריע הגיע כאשר שגרירת ארצות־הברית באו"ם, מדלן אולברייט, ניצלה נאום שלה בקפיטול להודיע על החלטה לשגר משלחת מלאה, הכוללת כמה גברים, לוועידה העולמית הרביעית בנושא נשים.

"הדרך לסייע לנשים, בסין ובמקומות אחרים, אינה הפקרת השטח לידי אחרים אלא השתתפות בוועידה והתמודדות גלויה עם הבדלי ההשקפה האידיאולוגיה הקיימים", אמרה אולברייט. היא חזרה על הערכתו של חבר הסנאט הדמוקרטי ג'יימס מורן כי "סין עוד עלולה להתחרט על היום שבו החליטה לארח את הוועידה הבינלאומית".

יותר מ־35 אלף נשים, כרבע מהן אמריקאיות, צפויות להתכנס יחד בבייג'ין למשך 11 ימי הוועידה, שתיפתח בשלושה בספטמבר, בין היתר בפגישות בפורומים מצומצמים. אלה המתנגדים להשתתפות אמריקאית אומרים שהוועידה לא תשיג דבר מלבד קידום תרמיתה של סין וחיפוי על מצבן העגום של הנשים המדוכאות שם.

אולברייט הוסיפה לנאומה בפני פאנל הקונגרס, הגברי בעיקרו, כתב הגנה נרגש על הוועידה. האשה היחידה שנכחה שם, חברת הסנאט הרפובליקאית ג'אן מאיירס, הצטרפה אל הגברים הדמוקרטים בתמיכה בשיגור משלחת אמריקאית.

לפחות אשה רפובליקאית אחת, הסנטורית אולימפיה סנואו, הצטרפה למאמץ למנוע ממחלקת המדינה תקציב נוסף, לשם מימון ועידות אחרות, אם תעמוד על שיגור האמריקאים לבייג'ין. ההצעה לא הגיעה להצבעה.

ההתנגדויות התמקדו סביב הפרות החוק של סין ומעצר הסיני־האמריקאי הרי וו, אך חלק מהגברים הביעו דאגה מהאומות המאוחדות בכלל ומסדר היום של הוועידה, המבטא לטענתם תמיכה בהפלות והתנגדות לרעיון המשפחה.

חבר הסנאט כריסטופר סמית', לוחם נמרץ נגד זכות ההפלה, קרא לאולברייט להעביר בוועידה מסר ברור לסין, בגנות מדיניות צמצום הילודה שלה. אולברייט סירבה לאמץ את עמדתו המרחיקה לכת של סמית' אך הודיעה כי תצא בדבריה נגד הפלות כפויות והבטיחה: "אני לא נוסעת לשם במטרה להקסים אותם".

היא הודיעה כי משלחת ארצות־הברית תתמוך במאמצים לעצור את האלימות נגד נשים, להביא לשיפור רמת החינוך ומצב הבריאות שלהן, להבטיח להן בטחון כלכלי ולקדם נשים בפוליטיקה ובכלכלה בכל העולם.

בקונגרס האמריקאי עצמו יש 478 גברים ו־56 נשים; גברים מחזיקים בעמדות ההנהגה הבכירות בשתי המפלגות.

הסנטורית ברברה בוקסר, דמוקרטית מקליפורניה, אומרת כי הסנאט "עשה שגיאה עצומה" כשדחה את ההצעה לנהל חקירה פתוחה נגד פאקווד. רפובליקאים טענו כי אילוץ ועדת האתיקה של הסנאט להוציא את העניין החוצה יפגע בעצמאותה. בוקסר משיבה כי בדרך זו יוכלו הקורבנות להביא את גירסתן.

נשים השיגו כמה הישגים בקונגרס מאז פרשת הפרופסור למשפטים אניטה היל, שזכתה ב־1991 ליחס נוקשה מאוד מצד הוועדה המשפטית – כולה גברים – שאישרה בסופו של דבר את מינויו של קלארנס תומס לבית־המשפט העליון. היל האשימה את תומס כי הטריד אותה מינית כאשר עבדה בשבילו עשר שנים קודם לכן.

בוקסר זכתה במושבה בין היתר בזכות הביטוי שנתנה לזעמן של נשים רבות על יחסה המתעלל של הוועדה כלפי היל.

סנטור אחר, שספג ביקורת נוקבת מצד נשים בעקבות השימוע של תומס, מנע מעצמו ביקורת דומה בפרשת פאקווד. הסנטור ארלן ספקטר, רפובליקאי שכמעט איבד את כסאו בגלל העוינות שגילה כלפי היל בעת חקירתה, היה אחד משלושה הרפובליקאים היהודים שהתייצבו לצדה של בוקסר.

דבר פתוח

תסביך הגולה

מדינה, לא עם

עדנה רזי

צריך להבדיל בין אזרחי ישראל לבין יהודים קיצונים, שבתוקף שייכותם לעם ישראל רואים לעצמם זכות לקבוע את גורלו

חייל שסירב לפנות מתנחלים נענש, בנימוק שצה"ל הוא צבא העם. אילו אכן היה צה"ל צבא העם, יתכן שאותו חייל היה נמצא צודק בהתנגדותו, שהרי מילא את רצונו של העם.

צה"ל, כמובן, אינו צבא העם אלא צבא המדינה. ההבדל בין שתי ההגדרות גדול מאוד. אצלנו מרבים לבלבל בין המושגים "עם" ו"מדינה". מדברים על בטחון העם, על קרע בעם, וגם קוראים לעם לנהוג בזהירות בדרכים.

אבל הרי אין לנו יומרה להיות אחראים לבטחונו של עם ישראל באשר הוא, למרות דאגתנו העמוקה לבטחונו ולקיומו. כאשר מדברים על קרע בעם, החשש הוא לקרע בין אזרחי ישראל. וכאשר מבקשים מעם ישראל לנהוג בזהירות בדרכים, אין מתכוונים לעם ישראל בניו־יורק.

הגיע הזמן, אחרי 48 שנות קיומנו כמדינה עצמאית, שנבחין בין "עם ישראל" ו"אזרחי ישראל". עם אזרחי ישראל נמנים גם כרבע מכלל האזרחים – הערבים. מה אמור להרגיש ערבי, אזרח ישראל, שעה שכל הפניות של ההנהגה נעשות אל עם ישראל? האם הוא יכול לחוש עצמו כחלק מן העם הזה? הרי ידוע שגם אזרחותו הישראלית היא בעייתית. והרי אנו מעוניינים שלא לעודד את עוינותם של ערביי ישראל, כוודאי לא בעידן השלום.

מעבר לכך מתעוררת בעיה שהיא כחרב פיפיות לחיינו במדינת ישראל (מדינת ישראל, לא ארץ ישראל). בשם עם ישראל קיבלנו את הרב כהנא ועוד מספר לא קטן של פירות באושים, שיובאו אלינו מארצות־הברית.

שם הם היו פעילים בארגונים קיצוניים למיניהם, כמו הליגה נגד השמצה. היום, בדילוג המתנחלים על גבעות הטרשים בגדה, הם מדברים אל המיקרופון במבטא אמריקאי כבד. עדיין לא נחקר חלקם בקרב המתנחלים, אך ממה שעובר דרך התקשורת – מספרם רב.

אנשים אלה, שלא מכבר הגיעו אלינו, מביאים עימם תסביכים קשים מן הגולה. הם, שעלו לארץ מאחת מהדמוקרטיות הגדולות בעולם, לא הצליחו להפנים את עקרונותיה. הם ראו את עצמם במעמד אקסלוסיבי של יהודים שמגיע להם יותר מאשר לאחרים. וכשלא קיבלו את דרישותיהם, האשימו את האמריקאים באנטישמיות.

הם הגיעו למעמד מיוחד, שמדינת ישראל טיפחה אותו. אנו הפכנו את יהדות אמריקה לאפוטרופוס על דעת ההנהגה בארצות־הברית דרך המיתוס שנקרא "הקול היהודי". שנים אנו מתפרנסים מהמגביות שלהם וכורעים לפניהם ברך, בשעה שהמצב צריך היה להיות הפוך.

כך הצלחנו לתת לגיטימציה לקבוצות של יהודים קיצונים, לחבורות של רבנים המוציאים פסקי הלכה לבקרים ומכתיבים לנו משם, מאמריקה, מה נעשה אנחנו, כאן, אזרחי ישראל.

הם מגיעים להתנחלויות בלהט שהם קוראים לו ציוני, וממשיכים להילחם בתושבי הארץ הפלסטינים כפי שנלחמו בתושבי ארצות־הברית שאינם יהודים. הם הפכו למיעוט היסטרי, בלי שום קשר למספרם האמיתי. וכל זאת בעידודן הבלתי אחראי של ממשלות ישראל.

אם בחרו לחיות בגולה, זו זכותם. אך אין להם כל זכות להכתיב משם מה עלינו לעשות במדינתנו.

הגענו למצב אבסורדי שבו מאות מתנחלים הפכו לאבן נגף רצינית ביותר לתהליך השלום. והנה, למיעוט הזה נתוסף המיעוט הצעקני של יהודים מארצות־הברית. בחוצפה שאין לה שיעור הם מכנים אנשים כמו יצחק רבין, ממקימי צה"ל ובוניו, בוגד.

הדרך להפסיק את התופעה המעוותת והמסוכנת הזאת היא להעמיד אותם במקומם הנכון.

בתוקף חוק השבות מחויבת מדינת ישראל לקבל אליה כל יהודי הרוצה להיות בה אזרח. אבל אין סיבה להסיר את הכובע בפני כל יהודי שהחליט לפתע לעלות לישראל. יש לעזור לו בקליטה בארץ, אך בשום פנים ואופן אין לאפשר לו להפוך לאזרח קיצוני. כיום, בוודאי, אין להפנות יהודים כאלה להתנחלויות. רגש האשם על ישיבה באמריקה צריך להיות מנת חלקם, לא מנת חלקנו.

במשך כל שנות קיומה שילמה מדינת ישראל מיסים מיוחדים למפלגות הדתיות, כדי שתהיה מסוגלת ליצור קואליציה. כך למדו לסחוט מהמדינה כל מה שרצו. זו רעה חולה, שקשה להתמודד איתה.

והנה, עכשיו, באה רעה חולה אחרת – התלות ביהדות ארצות־הברית, שמקירבה באים אנשי השוליים הקיצונים ששנאת הגוי והגזענות הם הכוח המניע אותם.

לכן הגיעה העת לנקוט את הביטוי הנכון: אזרחי ישראל. בכך נבדיל בין אזרחי המדינה לבין יהודים קיצונים, שבתוקף שייכותם לעם ישראל רואים לעצמם זכות לקבוע את גורלו. כך גם נוכל לתקן את העוול שעשינו כל השנים לערביי ישראל, שהם אזרחים לכל דבר. ובאותה הזדמנות חשוב להקפיד על המונח מדינת ישראל, לעומת עם ישראל.

השימוש במונחים המוטעים הוא בוודאי סימפטומטי, אך הוא עצמו יוצר דינמיקה שפועלת לרעתנו.

20 שנה למותו

ספיר, אוי ואבוי לך

בלה קרני

על עמדותיו הפוליטיות של פנחס ספיר, שלא שיער עד כמה יהלמו את זמננו

אחרי "רעידת האדמה", כפי שכינה פנחס ספיר את מלחמת יום הכיפורים, ב־5 בדצמבר 1973, התכנס מרכז מפלגת העבודה כהכנה לבחירות, שנדחו בשל המלחמה לסוף אותו חודש. דומה שהפעם הקשיבו הכל אלה לאלה בתשומת לב יתרה, ובוודאי לספיר שהיה אז בשיא כוחו הציבורי. וכך הוא התבטא בנושא השטחים, בנאומו המרשים בפני המרכז:

"לא אכחד מכם שהשקט היחסי של שש השנים, בעיקר אחרי מלחמת ההתשה, היה בעיני תמיד שקט מדומה. ידעתי, ולא עשיתי מזה סוד, כי שקט זה, עמוק ככל שיהיה, בכל זאת מבשר סערה. בהזדמנויות שונות, בעיקר בבירורים מפלגתיים, לא פעם גם בממשלה, הבאתי לביטוי השקפות היסודיות. אמנם לא הרביתי לעשות זאת, גם מפני עיסוקי הרבים וגם מפני שלא רציתי להחריף את הבירור הפנימי. למרות שהייתי ונשארתי חלוק על דיעותיהם של חלק מהחברים, האמנתי ואני מאמין ברצון כולנו לשלום. בגלל האמונה הזו נתתי ידי והשתתפתי בניסוחו והסכמתי עם קבלת המסמך הנקרא 'מסמך גלילי'. חשבתי כי יחד, מונחים על ידי הרצון הכללי לשלום, יקל עלינו לעמוד במשימת הבטחון ועתידה של ישראל.

"גם לפני המלחמה לא השתתפתי במסכת הפרשנויות על מסמך גלילי, אם כי ברובם לא תאמו לפרשנות שלי (היונית) את אותו מסמך. בוודאי שלא אטריח את עצמי לפרשו היום, כי הנסיבות בהן אנחנו שרויים השתנו מהיסוד – תנאי חיינו השתנו, ואיתם גם סדר העדיפויות והמשימות שלפנינו. היום אנחנו צריכים לבטא מציאות חדשה, ועשינו את זאת במסמך של 14 העיקרים. על פיו נחיה ונפעל.

"אינני רואה השקעה מהאמצעים שלנו במאות מיליונים לירות לשנה ליישוב פליטים.

"אינני רואה את עצמנו משקיעים סכומים ניכרים בתעשיה בשטחים.

"אינני רואה, וזה היה בוודאי מגוחך אילו השבנו על כך, אינני רואה תכנון נמל עמוק מים בימית – ובוודאי לא את ביצועו.

"אינני רואה את עצמנו מתעסקים בספקולציות של קרקע בין ערבים ליהודים.

"אינני רואה את עצמנו בונים תשתית, כבישים ומרכזיות טלפון מודרניות בשטחים ודברים אחרים הנזכרים במסמך גלילי. במידה שיש לנו אמצעים, הרי צורכי עם ישראל – לבטחונו, לקליטת העליה – קודמים אלף מונים.

"בדברי היום אינני נכנס לסוגיה הדמוגרפית, ולא לשאלת האוכלוסיה בשטחים. בימים אלה אמרתי לעצמי: ספיר, אוי ואבוי לך שאתה צריך להיות חרד לכל 1,000 פועלים שצריכים לעבוד מהשטחים לעבודה בישראל, אנו כבר תלויים בהם. גם אינני עוסק בהשלכות החברתיות, הכלכליות והמדיניות שיש לעצם נוכחותם של מיליון ומעלה ערבים נוספים בתחום ריבונותנו. גם סוגיה זו צריכה להשפיע ולכוון את שיקולינו, את הדיונים בינינו לבין עצמנו, ובמועד מאוחר יותר – גם בינינו לבין הערבים כאשר יישבו איתנו, אם אמנם יישבו, אל שולחן המשא ומתן.

"מעולם לא הייתי שותף לאלה שניסו לטעון שהחמצנו ב־25 השנים האחרונות הזדמנות להידברות עם הערבים. גם כיום אינני שותף לאלה הסבורים כי עצם ההליכה למשא ומתן מבשרת את פעמי השלום. להיפך, דווקא עכשיו אנו חייבים בזהירות, באיפוק, בריסון עצמי ובאומץ לב. דווקא עכשיו, יותר מאשר קודם, צריכים אנו למנוע את עצמנו מציור מפות ומהצגת תוכניות מוגדרות בפומבי – שיכבידו עלינו את המשא ומתן ויחלישו את מיקוחנו. עוד לא שמעתי על מי שהולך למשא ומתן ומתחיל מיד מהסוף: אני מציע לטובים שבחברי, ואמרתי להם זאת לא פעם, שיגלו פחות מהתוכניות והמפות שלהם – ותהיינה הגיוניות וחשובות ככל שתהיינה.

"נכון כי המשא ומתן יהיה ארוך ומייגע, מכשולים אין־ספור נצטרך לעבור, משברים רבים יאיימו על עצם המשא ומתן, והוא בוודאי ייקלע לא פעם למבוי סתום וייפסק לתקופת מה. אולם גם משא ומתן ארוך ומייגע, מתיש ככל שיהיה, עדיף מאה מונים על מלחמה. כמובן, כל מי שרוצה לקיים ולהחזיק כל מה שיש בידינו, אינו יכול לגשת אל שולחן הדיונים. המשא ומתן מעצם טבעו מחייב אותנו לגמישות, ובסופו של דבר לוויתורים. אולם אבהיר שוב ושוב, כי שום ויתור לא ייעשה מבלי שנראה לנגד עינינו את בטחון ישראל. ככל שנהיה בטוחים יותר בכוונתו של הצד השני, כן עלינו להיות גמישים יותר בשאלות טריטוריאליות. אמרנו תמיד כי למען שלום, השלום המיוחל והאמיתי, כדאי להסכים לוויתורים טריטוריאליים. בוודאי על כל שטח כל עוד לא ייפגע עצם בטחונה של מדינת ישראל. שלום אמת חשוב מכל ושטחים אינם חשובים ממנו".

פנחס ספיר. לא האמין בתוכניות שלום בשלבים בשיטת הסלאמי

ב־29 ביוני 1975, כששה שבועות לפני מותו, צוטט ספיר ב"על המשמר" כדלהלן:

"אני שייך למחנה היונים, אך אני נץ בעניין רמת הגולן. לא האמנתי בתוכנית השלום בשלבים, בשיטת הסלמי. עלינו לחפש כל סדק ולפרוץ לשלום".

זמן רב לפני כן, באחת ההזדמנויות בהן חזר ושינן ספיר בקול רם את עמדותיו היוניות בעת נסיעה במכונית, העזתי – בהכירי את הפופולריות המועטת כל כך של דעותיו אלה אפילו בתוך מפלגתו – להביע בפניו את החשש: ההיסטוריה לא תשכח לך את עמדותיך.

"אז מה אני יכול לעשות?" נאנח בתשובה.

לו אך ידע, עד כמה באה ההיסטוריה לקראתנו בימים אלה.

הכותבת היתה עוזרת אישית של ספיר. המאמר לקוח מספרה "פנחס ספיר – שליט בעל כורחו"

טלוויזיה

חינוכית
08.00 ג'יאנגלים. סרטים וסדרות לילדים.
09.00 פרפר נחמד: מסיפורי המלך בבר. סדרה מדובבת בהנפשה; הנסיכה האסטרונאוטית. סדרת הרפתקאות.
10.30 משאלות לב. סדרת דרמה קנדית.
11.00 חמשמש. אולפן קיץ לנוער בשידור חי.
13.00 ג'יאנגלים. סרטים וסדרות לילדים.
17.00 ערב חדש.

כללית
06.30 חדשות בעברית.
06.31 חדשות בערבית.
06.45 שעת כושר.
07.00 בוקר טוב ישראל.
15.30 זאפ לקיץ. שידור חי.
15.32 פו הדב. סדרת הנפשה.
15.55 זאפ לקיץ. דובלה בשידור חי.
16.00 תיכון הלבבות השבורים. סדרת דרמה אוסטרלית.
16.45 זאפ לקיץ. זאפ בא אליך בשידור חי מהספארי ברמת גן ו"דובלה".
17.00 ערב חדש.
17.35 הכי הכי זאפ. תחרות כשרונות.
17.45 סולטי. סדרה עלילתית.
18.15 חדשות באנגלית.
18.30 אפרופו. תכנית דיון בענייני השעה.
19.00 חדשות.
19.30 השמינית. תכנית קליפים שבועית.
20.00 מבט ושבשבת.
20.50 ההגרלה השבועית של הלוטו.
21.00 G.B.H. סדרת דרמה בריטית. פרק שני.
21.5 שעת הסין (ש.ח)
23.0 מקבילית המוחות. הדיון ירוק.
23.3 מחוים למחר. יומן חדשות.
24.0 פסוק של יום.

ערוץ 2
09. שידורי היום בערוץ 2.
09. היום שיר.
10. בוקר של כיף. עם דליק ולהניק. בתוכנית: אהוד ריינגולד: "מגוון"; "דמבר" ו"התוכנית שאתם ...ציים".
13. פלשפש.
13. מסע בין כוכבים. הדור הבא.
14. קריאת כיוון. ספרות לנוער. הפעם: "בתי ספר תצימיות".
14.0 תיק תק. בשוק טלוויזיה.
15.00 הפסקת צהריים. תכנית מוסיקה וקליפים.
16.00 הימים המטורפים. אופרת סבון.
17.00 5 עם רפי רשף.
17.30 אהבה ראשונה. שעשועון רומנטי לצעירים.
18.00 פאואר ריינג'ר. סדרה לילדים.
18.25 בלשים בלילה. דרמת פעולה.
19.28 ההתגנבות. סדרה קומית.
20.00 חדשות.
20.30 גלגל המזל.
21.05 יומני אפרים. סדרה ישראלית.
21.36 שיקגו הופ. סדרה.
22.35 החשוד העיקרי. סדרת מתח בריטית.
23.45 משמרת לילה. קובי מידן מארח את גדי אלון.
24.00 חדשות.
24.05 משמרת לילה. המשך.
00.25 משמר השכונה של דיים עדנה. שעשועון.
01.00 היום שיר.

ערוץ 33
17.00 סרטים מצויירים.
17.30 זכינו במשפט. סדרה עיבי.
18.30 אולפן פתוח בערבית.
19.00 חדשות בערבית.
19.30 מבזק בינלאומי לאמנות.
20.00 שיח הפאות. פרופ' אליעזר רוזנליכט מארח את ד"ר שפלי. התוכנית תעסוק בנושא הבידורכה הפלסטית.
20.30 שירים שאהבנו.
21.00 מבט לחדשות.
22.00 הטור השבועי. תוכנית דיון בענייני היום (ש.ח)

המזרח תיכונית
14.00 מערוץ 700; 1.55 סרט "חוות החיות" עם ג'ורג' אורוול; 16.30 משפחת המומים. מצוירה; 16.55 התקלקל התול. מצוירה; 17.20 חוש חש הבלש. מצוירה; 17.45 הבית המעופף. מצוירה; 18.10 תכנית דוקומנטרית. מסע סביב העולם; 19.10 מבעות. בלש פרטי; 20.00 חדשות בערבית; 20.30 24 שעות סי.אן.אן. סדרות; 21.00 וידאו אמריקאי ביותר משעשע; 21.30 מסע בחלל הדור הבא; 22.20 בבלון 5. תוכנית דמיונית; 2.10 מערוץ 700; 24.00 תכנית מסורית

"החשוד העיקרי", ערוץ 2, 22.35

כבלים

ערוץ הסרטים
10:30 חנה והאחיות (1986, ארה"ב). סרטו של וודי אלן שקם אחד שבתיים בחייה של משפחה ניו־יורקית בורגנית, שבמרכזה האנה (מיה פארו) ושתי אחיותיה (דיאן ויסט וברברה הרשי). אלן (שגם משחק בסרט) זכה בפרס האוסקר על התסריט. מייקל קיין ודיאן ויסט, זכו בפרס על תפקידי משנה.
12:20 אל תבחשי לאוויר (1952, אנגליה). דרמת בית משפט, על עורכת דין מתחילה המגינה על ידידה הג'יגולו שנאשם ברצח המאהבת המבוגרת שלו. משתתפים: ג'י סינקלר ופגי מירלמן. במאי: פרנסיס סייל.
13:35 הבריחה ממזרח ברלין (1981, ארה"ב). דרמה מרוקמת על מבצע הימלטות ממזרח ברלין למערבה, בעיצומה של המלחמה הקרה, דרך מינהרה תת קרקעית הנחפרת מתחת לחומת ברלין. גיבור הסרט הוא חייל אמריקאי שחברתו נמצאת בברלין המזרחית. בימוי: ריצ'ארד מייקלס. עם: ריצ'ארד תומאס וחוזה פרר.
15:55 רובינזון קרוזו (1989, ארה"ב). הרפתקאות. גירסתו של הבמאי קאלב דשנל לספרו הקלסי של דפו. קרוזו הוא סוחר־עבדים־אמריקאי הנקלע לאי בודד, שם הוא מציל עבד שחור ונאבק נגד איש פרא המופיע על האי. עם איידן קווין, אדה סאגאוצה, חוזה קלרק ושריה ריטר.
17:30 יוקרה במבחן (1988, ארה"ב). עוד וריאציה על נושא "בן המלך והעני". קוויין הפכוון מגלמת בקומדיה זו סוחרת מצודסמת, שבמסגרת העיקרית עם מכונה, מתגוררת במשק שבע שלם אצל משפחה אמריקאית ממוצעת. לשני הצדדים נכון הלם תרבותי כבד. עם: ג'ואל הגינס, ביים ג'ורג' שייפר.
19:10 התהילה של אבא (1990, צרפת). זכרונותיו של נער צרפתי, שיוצא בתהילת ומצאו עם משפחתו לחופשת קיץ בכפר ומגלה לראשונה את יופים של חיי הכפר הפשוט. מבוסס על זכרונות ילדותו של הסופר מרסל פניול. ביים: איב רובר.
21:00 לילות הארלם (1989, ארה"ב). קומדיה בכיכובם של ריצ'רד פריור ואדי מרפי, שגם כתב וביים. בעל מועדון לילה מהארלם ובנו נאבקים באנשי המאפיה הלבנים בשנות השלושים. עם רד פוקס, ארסניו הול, רד פוקס ומייקל לרנר.
22:55 אל תוך השמש (1992, ארה"ב). קומדיית פעולה. שחקן הוליוודי יהיר ומעצבן העומד לגלם תפקיד של טייס, נצמד במהלך תחקירו לטייס בחיל האויר האמריקאי במהלך תמרון. במאי: פריץ קירש. עם אנתוני מייקל הול, מייקל פארה וטרי קינני.
00:35 קורבנות האהבה (1993, ארה"ב). דרמת מתח המבוססת על סיפורה האמיתי והמזעזע של איימי פישר. תלמידת תיכון שמנהלת רומן עם גבר המבוגר ממנה בעשרים שנה ומנסה לרצוח את אשתו. עם: אליסה מילנו וג'ק סקליה.
02:10 מוות בברייטון ביץ' (1991, ארה"ב) (ש.ח)

ערוץ הילדים
06:30 מצויירים על הבוקר.
08:00 גינת המפלצות. הרב פרינקמן, גיר נאין ציורי הגיה.
08:30 מפלצות קטנות. אנימציה מדובבת.
08:50 המחסן של קאילו.
09:10 קספר והחברים. אנימציה מדובבת.
09:30 הספרייה לאוצר. אולפן חי.
09:35 עליזה בארץ הפלאות.
10:00 כדור פורח. אולפן חי.
10:05 ספיד רייסר. אנימציה מתורגמת.
10:25 כדור פורח. אולפן חי.
10:30 ג'ימס בונד הצעיר. אנימציה מתורגמת.
10:55 כדור פורח. אולפן חי.
11:00 הבדור חוזר לקפור. קומדיה.
11:25 כדור פורח. אולפן חי.
11:35 לוני טונס. אנימציה מדובבת.
11:55 כדור פורח. אולפן חי.
12:00 לואיס וקלארק. דרמה.
12:45 כדור פורח. אולפן חי.
13:00 משפחת בריקלי.
13:25 הגנו. בשוק טלוויזיה אינטראקטיבי.
14:00 גינת המפלצות (ש.ח)
14:30 מפלצות קטנות (ש.ח)
14:50 המחסן של קאילו (ש.ח)
15:10 קספר והחברים (ש.ח)
15:30 כדור פורח. אולפן (ש.ח)
15:35 ספיד רייסר (ש.ח)
15:55 כדור פורח. אולפן (ש.ח)
16:00 ג'ימס בונד הצעיר (ש.ח)
16:25 כדור פורח. אולפן (ש.ח)
16:30 הבדור חוזר לקפור (ש.ח)
16:55 כדור פורח. אולפן (ש.ח)
17:00 לוני טונס (ש.ח)
17:25 כדור פורח. אולפן (ש.ח)
17:30 לואיס וקלארק (ש.ח)
18:15 כדור פורח. אולפן (ש.ח)
18:30 משפחת בריקלי (ש.ח)
18:55 הגנו (ש.ח)

הצגה שניה
22:00 מפגש בשנה באותה שעה (1977, ארה"ב). קומדיה רומנטית על זוג המנהל רומן על פני 25 שנה, כאשר הם עוזבים את משפחותיהם ליום אחד בשנה ונפגשים באותו מלון. עיבוד להצגה מצליחה של ברנרד סלייד. ביים רוברט מליגן. עם אלן בורסטין ואלן אלדה.
24:00 מרגר של מזל (1959, צרפת). דרמת מתח. אלן דלון מככב כחוקר פרטי הנשכר ע"י איש עסקים אמריקאי לאתר את בנו באיטליה, ורוצח את הבן במטרה לאמץ את זהותו. במאי: רנה קלמנט.

שש פלוס
19:30 שלושה בדירה אחת. קומדיה.
20:00 נשואים פלוס. קומדיה.
20:30 להתגבר ולהתגבר. קומדיה.
20:55 אבא חורג, אמא חורגת. קומדיה.
21:20 חופשי על הבר. קומדיה.

ערוץ 8
06:00 אוניברסיטה פתוחה. הסטוריה ומדע המדינה (פירוט ב־18:00)
12:00 דיסקברי. ערים בסין (ש.ח)
13:00 דיסקברי. שושלת הינמדור (ש.ח)
14:00 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)
16:00 דיסקברי. ערים בסין (ש.ח)
17:00 דיסקברי. שושלת הינמדור (ש.ח)
18:00 אוניברסיטה פתוחה. הסטוריה של הצבא האדום.
19:00 אוניברסיטה פתוחה. מנבכי העבר. "הבית".
20:00 דיסקברי. חיות הבריאה.
20:30 דיסקברי. ג'ין נוקס. על צילום.
21:00 דיסקברי. טבע הרדיום. "סכנות".
22:00 דיסקברי. כוחות מיוחדים.
22:30 דיסקברי. שרות השירון.
23:00 דיסקברי. חיות הבריאה (ש.ח)
23:30 דיסקברי. ג'ין נוקס. על צילום (ש.ח)
24:00 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)

ערוץ 3
08 רוקסנה. אופרת סבון (ש.ח)
08 קופסת שימורים. אוסף קליפים.
09 לחיות את החיים. אופרת סבון (ש.ח)
09 צעירים חסרי מנוח. אופרת סבון (ש.ח)
10 קרובים רחוקים מאוד. קומדיה.
10 הכל נשאר במשפחה. קומדיה.
11 סלססה. טלנובלה (ש.ח)
12 שכנים שכנים. דרמה (ש.ח)
12 פרי מייסון. דרמה.
13 פותחים באותו הגני. תכנית אירוח.
14 קופסת שימורים. אוסף קליפים.
14 מקום אחר. דרמה.
15 רוקסנה. אופרת סבון.
15 מלרוז פלייס. דרמה.
16 שכנים שכנים. דרמה.
17 אבטנלה. טלנובלה.
18 לחיות את החיים. אופרת סבון.
18 צעירים חסרי מנוח. אופרת סבון.
19 שידור מקומי.
20 סלססה. טלנובלה.
20 בוורלי הילס 90210. דרמה.
2 חברים. קומדיה.
2 המועדון של רוביק. דרמה.
2 מרפי בראון. קומדיה.
2 סיינפלד. קומדיה.
2 אי.אר.אי. דרמה.
0 חוק וסדר. דרמה.
0 מיטות נשיקה. פעולה.

רדיו

קול המוסיקה
06.05 שחרית מוסיקלית. שעה ראשונה. מוצרט: אנדנטה בדו מג'ור לחליל ותזמורת; היידן: סימפוניה מס. 6 ברה מג'ור, "הבוקר"; מוצרט: קונצ'רטו בפה מג'ור, ל־3 פסנתרים ותזמורת.
07.07 שחרית מוסיקלית. שעה שניה. באך: סונטה מס. 3 לכינור סולו, בעיבוד לגיטרה; הנדל: סוויטה בפה מג'ור, מתוך "מוסיקה על פני המים".
08.05 שחרית מוסיקלית. שעה שלישית. מנדלסון: 2 "שירים בלא מלים"; המוסיקה למחזה "חלום ליל קיץ".
09.05 קונצרט בוקר. באך: סוויטה מס. 1 בדו מג'ור לתזמורת; ק. פ. ע. באך: סימפוניה המבוהרת בסי במול מג'ור; מוצרט: רביעייה בלה מג'ור, ק. 464; בטהובן: שלישייה בסי־במול מג'ור, אופ. 97, "הארכידוכס"; היידן: "בריאת העולם", מבחר מן האורטוריה.
11.57 בימת שיר. איתן נ. גלס. "אני סימן נתמיאס".
12.00 קלאסיקה. "שטר הביניב". אלגרי: שיר הלכת "הגד הגדי" מס. 1 ברה מג'ור; פגניני: קונצ'רטו מס. 1 ברה מג'ור לכינור ולתז', אופ. 6; ליסט: "הפרלודים", פואמה סימפונית.
13.00 אמן השבוע. הצ'לן מסטיסלב רוסטרופוביץ'. בטהובן: סונטה מס. 1 בפה מג'ור לצ'לו ולפסנתר; ברהמס: סונטה במי מינור לצ'לו ולפסנתר, אופ. 38; צ'ייקובסקי: אנדנטה קנטבילה לצ'לו ולתז'; גלזונוב: שיר מנסטרל לצ'לו ולתז', אופ. 71.
14.06 הדוק. "צלילי עבים". גריג: "בסמנגן עסמי", אופ. 63; גילסון: פרפרזה על לחנים פרנקיים מבהמיה; ברטוק: "לילדים". מבחר קטעים; ראוטואורה: "הכנרים", אופ.1.
15.00 באולפן התקלטות. אראלה תלמי, חליל; דוד ברמל, אבוב; יובל שחרין, צ'מבלו; דורון סוסטר, צ'לו. לייה: סריו סונטה בדו מינור; גיל תלמי: פנטסיה לצ'מבלו סולו; קופרן: קונצ'רטו מס. 14 לאבוב ולצ'מבלו; גורדון ג'ייקב: שלישייה לחליל, אבוב וצ'מבלו; הנדל: סונטה במי מינור לחליל ולקונטינואו.
16.00 הקונצרט שלי. עם זאב אושרי.
18.00 תקליטורים חדשים. ג.ב. דראגי'אודה לסונטה צ'צ'יליה"; רוזל: מבוא ואלגרו לנבל, חליל, קלרינית ורביעיית כלי־קשת; קלמנטי: סונטה בפה דיאז מינור, אופ. 25 מס. 5; קפלה: ספר פנטסי לנבל ולרביעיית כלי־קשת; אלגר: סרנדה לכלי־קשת, אופ. 20.
20.05 באולמי הקונצרטים בעולם. פסטיבל סינטר חורגה, שוייץ. נגנים סולנים של אנסמבל לה גרנד אקורי. ג'יימס באומן, אלטוס. ויואלדי: מוטט: קונצ'רטו כפרי; "כוכבים בהירים"; פרגוסולדי: "אני חבצלת השרון", "סלבה רגינה"; קורלי: סונטה מס. 8 ל־2 כינורות ובסו קונטינואו; פרגולזי: "סלבה רג'ינה"; בירה: "רוח מלאכים"; גרנרי: "השבעתי אתכן בנות ירושלים", "הנך יפה".
22.00 מעברים.
23.57 בימת שיר. בודלר.

רשת א'
06.05 שירים עבריים.
07.00 חדשות באנגלית ובצרפתית.
07.30 שירים עבריים.
08.05 פותחים באלף. מגזין בוקר.
08.10 עצות להורים.
08.30 א"ב באמנות.
08.45 תיבת תהודה.
09.05 מומחים מייעצים. חוקי בנייה.
09.30 תאריטון.
09.40 כדי דע לצרכן.
09.50 שמורת טבע.
10.05 סלולרי.
10.30 אצבע על הדופק. רפואה.
11.05 גיל הזהב.
11.30 קודקן. קנים מכרים.
11.45 להסיר אבק מספר.
12.05 ארץ מולדת.
14.05 יותר עירי.
14.55 בימת שיר.
15.05 חופש אלף אלף.
16.05 אמנות באלף.
17.05 חגה.
17.55 קראתי ספר.
19.05 יומן מורשת. ענייני היומא.
19.50 פרקי היום בתנ"ך.
20.00 עוד סיפור אחד ודי.
20.15 סולם המעלות.
22.05 שירים עבריים.
23.05 מוסיקה.

רשת ב'
06.05 הבוקר הזה. חדשות ומוסיקה.
08.05 עניין אחר.
10.05 הכל דיבורים.
12.05 בחצי היום.
14.05 רגעי קסם.
15.05 יומן חוץ.
15.45 עיתונות חוץ.
16.05 כסף קל. ומוסיקה.
17.05 יומן. עידכוני תנועה ומוסיקה.
17.57 רגע של עברית.
18.05 היום הזה. חדשות ומוסיקה.
19.05 שירים עבריים.
20.00 מבט לחדשות.
20.30 שירים עבריים.
20.57 רגע של עברית.
21.05 אחת החסימה.
23.05 כל היום ומוסיקה.
00.05 יומן חצות.
00.15 מוסיקה.
01.05 לתוך הלילה.

רשת ג'
06.05 הכל פתוח.
07.05 אוקטן גימל.
09.05 אבק כוכבים.
10.05 משמר המוזיק.
11.05 נתיבי רוזנבלום.
12.05 אחבה.
13.05 להיט.
14.00 עגולה.
14.05 כחום היום.
15.00 תולה דדיו.
17.05 חמש פעמים ביום.
18.05 קטשופ.
19.05 מצעד המצעדים הלועזי.
20.05 מצעד לועזי.
22.05 שיר לאומני.
23.05 משהו פרטי.
00.05 אלטרנטיבה בגימל.

גלי צה"ל
05.02 בוקר טוב צה"ל.
05.56 באופן מילולי.
06.00 פוקוס עין.
07.00 בוקר טוב ישראל.
08.05 מה בוער.
10.05 נכון לעכשיו.
12.50 בילוי היום.
13.00 בצהרי היום.
13.15 מושל בכסף.
15.05 יש עם מי לדבר. עם איתן ליפשיץ.
16.05 ארבע אחה"צ.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.05 האותת סתר.
19.05 שעה קלה על כלכלה.
19.30 אוניברסיטה משודרת. סוגיות בביקורת המקרא. "ספרות הנבואה".
20.00 חדשות ערוץ 2.
20.30 שידורי המשכה של שחרץ הגדול.
22.05 דיסמנים.
23.05 עשרים וארבע – היום היה.
00.00 יומן חצות.
00.10 ציפורי לילה.
02.00 לא רוצים לישון.

גלגל"צ
07.05 מורינה בדרך.
09.05 אוטוסטרדה.
11.05 מיתוג אודיו.
12.05 עיבורי את הכביש.
13.05 משהו לדרך.
14.05 נהגת באורפק.
15.05 יואב קוטנר ממשיך לנסוע.
16.05 חבם בכביש.
18.05 בלגלצ.
20.05 מתחת לתנורה.
22.05 לילה טוב.

בתי הקולנוע

תל־אביב
...ח: האחרון קיץ 18.00
...ר קסן 20.00, 22.00
...קיר: פריסילה – מלכת המדבר 14.30, 17.00, 19, 21.45
...: לב אמיץ 18.15, 21.30
...נגוף 1: כוכב 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19, 22.00
...נגוף 2: עץ הרימונים תפוס 11.00, 13.00, 15.00, 17, 19.45, 22.00
...נגוף 3: אגדריי 11.00, 13.00, 15.00, 17.15
...וש בוגרנית 19.15
...ארגיים 22.00
...ר 1: כפר האורחים 19.45, 22.00
...ומן לנצח 11.00, 13.30, 16.00
...ר 2: קספר 11.00, 13.30, 17.00, 19.45, 22.00
...ר 3: לשחרר את ווילי 2 11.00, 13.30, 17.00, 19., 22.00
...ד 4: חתונתה של מיוריאל 19.30, 22.00
...נגר 11.00, 13.30, 16.00
...קלנוע: העלמה והבושות א', ב' 19.30, 21.45 ב' 17.0, 19.30, 21.45
...1: בחורים רעים 19.30, 21.55
...צ'ארד וסוד הספרים האבודים 11.00, 13.00, 15.0, 17.00
...2: מת לחיות 3 19.25, 21.55
...קוקונטס 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
...3: בזמן שישנת 21.50
...ר כאן הגבר 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30
...ן 4: פוקהונטס 19.30, 21.50
...ספר הג'ונגל חדש 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
...ן 5: השופט 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 21.50
חן 6: כוננות מירית 19.30, 21.55
על כלבים וגנבים 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
מילה 1: פורסם באומגו 16.30, 19.15, 22.00
מילת 2: לא פראייר של אף אחד א"ד" 17.00, 19.30, 22.00 ה' 17.00
מילת 3: ב־72 לא היתה מלחמה 17.00, 19.30, 22.00
לב 1: סירופו של המלך ג'ורג' 11.15, 13.10, 15.10, 17.15, 19.45, 22.00 ה' גם 24.20
לב 2: חברים לרצח 11.30, 13.30, 15.30, 17.30, 19.45, 22.00 ה' גם 24.20
לב 3: ליאון 17.30, 22.10
סיפור חיים 19.45
וודסטוק, הסרט 15.00 ה' גם 24.20
אינדיאני בעיר 11.00, 12.45
לב 4: חומות של תקוה 14.00, 16.50, 19.30, 22.00
סיפור חיים 11.30
עידום 24.20
מוזיאון ת"א: וחבבים 17.00, 20.00, 22.00
סינמטק: אוכל, שתיה, גבר, אשה 17.00, 19.30, 22.00
פאר 1: נשיקה צרפתית 11.00, 13.30, 17.00, 19.45, 22.00
פאר 2: באטמן לנצח 11.00, 13.30, 17.00, 19.45, 22.15
פאר 3: חתונתה של מיוריאל 11.00, 13.30, 17.00, 19.45, 22.00
פאר 4: קספר 11.00, 13.30, 17.00, 19.45, 22.00
פאר 5: קונגו 19.45, 22.00
לשחרר את וילי 2 11.30, 13.30, 17.00
צפון: רצח מדרגה ראשונה 19.30, 21.50
אל המעריב הקסום 17.00
רב אור 1: גברת פארקר והחוג המרושע 14.30, 17.00, 19.30, 21.55
רב אור 2: תשכחי את פאריס 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 3: תשכחי את פאריס 21.50
אר חד 14.30, 17.00, 19.30
רב אור 4: ספרות זולה 16.00, 19.05, 21.55
רב אור 5: לב אמיץ 15.00, 18.15, 21.30
שחף 1: נשיקה צרפתית 17.00, 19.30, 22.00
שחף 2: מאוריג 16.30, 19.15, 22.00
תל־אביב 1: באטמן לנצח 17.30, 20.00, 22.15
תל־אביב 2: קונגו 17.30, 20.00, 22.15
תל־אביב 3: כפר האורחים 17.30, 19.45, 22.15

ירושלים
גיל 1: באטמן לנצח 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 2: כפר האורחים 17.00, 19.30, 22.00
סופר כלב 11.00, 13.30
גיל 3: קונגו 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 4: לשחרר את וילי 2 11.00, 13.30, 17.00, 19.30
חתונתה של מיוריאל 22.00
גיל 5: סירופו של המלך ג'ורג' 19.30 22.00
אגדריי 11.00, 13.30, 17.00
גיל 6: עץ הרימונים תפוס 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 7: קספר 11.00, 13.30, 17.00, 19.30
נשיקה צרפתית 22.00
גיל 8: נשיקה צרפתית 17.00, 19.30, 22.00
סומי בוי 11.00, 13.30
חן 1: לב אמיץ 21.30
מי כאן הגבר 11.00, 13.00, 17.00, 19.30
חן 2: בחורים רעים 19.30, 21.50
פוקהונטס 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 3: מת לחיות 3 19.25, 21.55
ריצ'ארד וסוד הספרים האבודים 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 4: תשכחי את פאריס 19.30, 21.50
ספר הג'ונגל חדש 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 5: השופט 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 21.50
חן 6: גברת פארקר והחוג המרושע 19.30, 21.55
פאוור ריינג'רס 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 7: בזמן שישנת 17.00, 21.50
פוקהונטס 19.30
תיאטרון ירושלים: אוכל, שתיה, גבר, אשה א' 21.30 ב'-ה' 19.00, 21.30
כומר א' 21.30 ב'-ה' 19.00, 21.30
אל המעריב הקסום ב', ו' 17.00

חיפה
אורלי: אוכל, שתיה, גבר, אשה 19.00, 21.30
סינמה קפה מוריה: סירופו של המלך ג'ורג' 19.30, 21.30
סינמה קפה עממי 1: חומות של תקוה 19.00, 21.15
סינמה קפה עממי 2: התפרצות 19.00, 21.30
עצמון 1: נשיקה צרפתית 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 2: באטמן לנצח 16.20, 18.50, 21.20
עצמון 3: פריסילה מלכת המדבר 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 4: כפר האורחים 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 5: חתונתה של מיוריאל 16.30, 19.00, 21.20
פנורמה 1: כומר 19.00, 21.30
באטמן לנצח 11.00, 13.00
אגדריי 16.30
פנורמה 2: חברים לרצח 21.30
לשחרר את וילי 2 11.00, 16.30, 19.00
אגדריי 13.00
פנורמה 3: קספר 11.00, 13.00, 16.30, 19.00
רב אור 1: תשכחי את פאריס 19.00, 21.20
פוקהונטס 11.00, 12.55, 17.00
רב אור 2: מת לחיות 3 21.30
מי כאן הגבר 11.00, 12.55, 17.00, 19.00
רב אור 3: בזמן שישנת 21.25
ריצ'ארד וסוד הספרים האבודים 11.00, 13.00, 17.00
פוקהונטס 19.15
רב גת 1: בחורים רעים 19.00, 21.20
ספר הג'ונגל חדש 11.00, 17.00
רב גת 2: השופט 11.00, 17.00, 19.00, 21.15
רב מור 1: השופט 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.10, 21.00
רב מור 2: תשכחי את פאריס 19.00, 21.20
ריצ'ארד וסוד הספרים האבודים 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב מור 3: בזמן שישנת 19.00, 21.20
ספר הג'ונגל חדש 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב מור 4: בחורים רעים 19.00, 21.30
פוקהונטס 11.00, 12.55, 15.00, 17.00
רב מור 5: מת לחיות 3 19.05, 21.30
מי כאן הגבר 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב מור 6: פוקהונטס 19.00, 21.20
רב מור 7: לב אמיץ 21.00
מי כאן הגבר 19.00
תופסה בחותלים 11.00

אור־יהודה
גיל 1: השופט 17.00, 19.45, 22.00
לשחרר את וילי 2 11.00, 13.30
גיל 2: באטמן לנצח 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 3: מת לחיות 3 19.30, 22.00
קספר 11.00, 13.30, 17.00
גיל 4: פוקהונטס 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00

אשדוד
גיל 1: אהובתך ביטוץ (חדש) 18.00, 21.00
לשחרר את וילי 2 11.00, 13.30, 16.00
גיל 2: באטמן לנצח 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 3: לב אמיץ 18.15, 21.15
המסע לעמק ההלומות 11.00, 13.30, 16.00
גיל 4: בזמן שישנת 19.45, 22.00
קונגו 11.00, 13.30, 17.00
גיל 5: ספר הג'ונגל 11.30, 13.30, 17.00
חתונתה של מיוריאל 19.45, 22.00

אשקלון
גיל 1: באטמן לנצח 11.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 2: נשיקה צרפתית 17.00, 19.30, 22.00
המסע לעמק ההלומות 11.30
גיל 3: חברים לרצח 19.30, 22.00
קספר 11.30, 17.00
גיל 4: לשחרר את וילי 2 11.30, 17.00
קונגו 19.45, 22.00
גיל 5: חתונתה של מיוריאל 17.00, 19.30, 22.00
פוקהונטס 11.00, 13.30
חן 1: השופט 11.00, 17.00, 19.30, 21.50
חן 2: תשכחי את פאריס 19.30, 21.50
ריצ'ארד וסוד הספרים האבודים 11.00, 17.00
חן 3: בחורים רעים 19.30, 21.50
פוקהונטס 11.00, 17.00
חן 4: מת לחיות 3 19.25, 21.55
ספר הג'ונגל חדש 11.00, 17.00
חן 5: לב אמיץ 21.30
פאוור ריינג'רס 11.00, 17.00
פוקהונטס 19.30

באר־שבע
גיל 1: באטמן לנצח 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 2: נשיקה צרפתית 22.00
לשחרר את וילי 2 11.00, 13.30, 17.00, 19.45
גיל 3: נשיקה צרפתית 17.00, 19.30, 22.00
קספר 11.30, 13.30
גיל 4: כפר האורחים 17.00, 19.30, 22.00
קונגו 11.00, 13.30
רב נגב 1: בחורים רעים 19.30, 21.50
פוקהונטס 11.00, 12.55, 17.00
רב נגב 2: מת לחיות 3 19.25, 21.55
השופט 11.00, 12.55, 17.00
רב נגב 3: תשכחי את פאריס 19.30, 21.50
ריצ'ארד וסוד הספרים האבודים 11.00, 12.55, 17.00
רב נגב 4: לב אמיץ 21.30
מי כאן הגבר 11.00, 12.55, 17.00
השופט 19.30

בת־ים
חן 1: לב אמיץ 21.30
מי כאן הגבר 11.00, 13.00, 17.00, 19.30
חן 2: בחורים רעים 19.30, 21.50
פוקהונטס 11.00, 12.55, 17.00
חן 3: השופט 11.00, 13.00, 17.00, 19.30, 21.50
חן 4: באטמן לנצח 11.00, 13.15, 17.00, 19.25, 21.55
חן 5: כפר האורחים 19.30, 21.50
לשחרר את וילי 2 11.00, 13.00, 17.00, 19.30
חן 6: מת לחיות 3 19.25, 21.55
קספר 11.00, 13.00, 17.00
חן 7: תשכחי את פאריס 19.30, 21.50
ריצ'ארד וסוד הספרים האבודים 11.00, 13.00, 17.00

הרצליה
אודיטוריום דניאל: סירופו של המלך ג'ורג' 19.30, 21.45
מנדרין 1: בזמן שישנת 20.00, 22.00
מנדרין 2: שמיים כחולים 20.00, 22.00
סמאר 1: נשיקה צרפתית 20.15, 24.20
לשחרר את וילי 2 18.30
אגדריי 11.00, 16.30
סמאר 2: תשכחי את פאריס 20.10, 22.15
באטמן לנצח 16.15
פוקהונטס 18.30
סמאר 3: באטמן לנצח 11.00, 17.45, 20.00, 22.20
פוקהונטס 16.15

חדרה
לב 1: נשיקה צרפתית 20.00, 22.00
פוקהונטס 10.30, 12.30, 16.30, 18.00
לב 2: השופט 17.00, 18.15, 20.00, 22.10
אגדריי 11.30, 12.30
לב 3: באטמן לנצח 10.30, 16.40, 19.35, 22.00
לב 4: לב אמיץ 19.00
מת לחיות 3 22.10
לשחרר את וילי 2 10.30, 12.30, 16.30

חולון
גל 1: תשכחי את פאריס 19.30, 22.00
ריצ'ארד וסוד הספרים האבודים 11.30, 13.30, 17.00
גל 2: מי כאן הגבר 11.30, 13.30, 17.00
סירופו של המלך ג'ורג' 19.30, 22.00
גל 3: בזמן שישנת 22.00
פוקהונטס 11.30, 13.30, 17.00, 19.45
גל 4: אגדריי 11.30, 13.30, 17.00
רצח מדרגה ראשונה 19.45, 22.00
גל 5: קונגו 19.45, 22.00
סומי בוי 11.30, 13.30, 17.00

כפר־סבא
גיל 1: באטמן לנצח 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 2: כפר האורחים 17.00, 19.45, 22.00
ספר הג'ונגל חדש 11.00, 13.30
גיל 3: סירופו של המלך ג'ורג' 22.00
פוקהונטס 11.00, 13.30, 17.00, 19.45
גיל 4: נשיקה צרפתית 19.30, 22.00
מי כאן הגבר 11.00, 13.30, 17.00
גיל 5: חתונתה של מיוריאל 22.00
לשחרר את וילי 2 11.00, 13.30, 17.00, 19.45
גיל 6: תשכחי את פאריס 19.30, 22.00
קספר 11.00, 13.30, 17.00
גיל 7: מת לחיות 3 19.30, 22.00
ריצ'ארד וסוד הספרים האבודים 11.00, 13.30, 17.00

לוד
סמאר 1: נשיקה צרפתית 19.30, 22.00
פאוור ריינג'רס 11.00, 13.00, 17.00
סמאר 2: השופט 19.30, 22.00
לשחרר את וילי 2 11.00, 13.00, 17.00
סמאר 3: בזמן שישנת 22.00
קספר 11.00, 13.00, 17.00, 19.30

נס־ציונה
גיל 1: באטמן לנצח 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 2: לשחרר את וילי 2 11.00, 13.30, 17.00, 19.30
נשיקה צרפתית 22.00
גיל 3: אינדיאני בעיר 11.00, 13.30
כפר האורחים 17.00, 19.30, 22.00
גיל 4: קספר 11.00, 13.30, 17.00
נשיקה צרפתית 19.30, 22.00

נתניה
גיל 1: באטמן לנצח 11.00, 13.30, 17.00, 19.45, 22.15
גיל 2: כפר האורחים 17.00, 19.30, 22.00
קונגו 11.00, 13.30
גיל 3: לשחרר את וילי 2 11.00, 13.30, 17.00, 19.30
חתונתה של מיוריאל 22.00
גיל 4: סומי בוי 11.00, 13.30
נשיקה צרפתית 17.00, 19.30, 22.00
גיל 5: סירופו של המלך ג'ורג' 19.30, 22.00
קספר 11.00, 13.30, 17.00
חן השרון 1: בחורים רעים 19.30, 21.50
פוקהונטס 11.00, 13.00, 17.00
חן השרון 2: לב אמיץ 21.30
השופט 11.00, 13.00, 17.00, 19.25
חן השרון 3: תשכחי את פאריס 19.30, 21.50
מי כאן הגבר 11.00, 13.00, 17.00
חן השרון 4: מת לחיות 3 21.55
מי כאן הגבר 19.25
ריצ'ארד וסוד הספרים האבודים 11.00, 13.00, 17.00

ערד
סמאר 1: נשיקה צרפתית 19.30, 22.00
אגדריי 11.30, 17.00
סמאר 2: מת לחיות 3 22.00
קספר 11.30, 17.00, 19.30
סמאר 3: באטמן לנצח 11.30, 17.00, 19.30, 22.00

פתח־תקוה
היכל 1: באטמן לנצח 11.00, 14.00, 17.00, 19.30, 22.00
היכל 2: נשיקה צרפתית 19.45, 22.00
לשחרר את וילי 2 11.30, 13.30, 17.00
היכל 3: פוקהונטס 11.30, 13.30, 17.00
כפר האורחים 19.45, 22.00
רב 1: קספר 17.00
תשכחי את פאריס 19.30, 22.00
רב 2: מת לחיות 3 17.00, 19.30, 22.00
רב 3: השופט 17.00, 19.30, 22.00

קריות
קריון 1: קספר 11.00, 16.45, 19.00
קריון 2: נשיקה צרפתית 11.00, 16.45, 19.00, 21.30
קריון 3: קונגו 11.00, 16.45, 19.00, 21.30
קריון 4: לשחרר את וילי 2 11.00, 16.45, 19.00, 21.30
כפר האורחים 11.00, 16.45, 19.00, 21.30
קריון 5: אגדריי 11.00, 16.45, 19.00
קריון 6: עץ הרימונים תפוס 11.00, 16.45
רצח מדרגה ראשונה 21.30
קריון 7: סירופו של המלך ג'ורג' 19.00, 21.30
קריון 8: חברים לרצח 19.00, 21.30
קריון 9: באטמן לנצח 11.00, 16.45, 19.00, 21.30

ראשון־לציון
קולנוע הזהב 1: כפר האורחים 19.30, 22.00
לשחרר את וילי 2 11.00, 13.30, 17.00
קולנוע הזהב 2: קספר 11.00, 13.30, 17.00, 22.00
באטמן לנצח 19.30
קולנוע הזהב 3: באטמן לנצח 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
חן 1: בחורים רעים 19.30, 21.50
פוקהונטס 11.00, 13.00, 17.00
חן 2: מת לחיות 3 19.25, 21.55
ריצ'ארד וסוד הספרים האבודים 11.00, 13.00, 17.00
חן 3: לב אמיץ 21.30
מי כאן הגבר 11.00, 13.00, 17.00
השופט 19.25
חן 4: תשכחי את פאריס 19.30, 21.50
השופט 13.00, 17.00
ספר הג'ונגל חדש 11.00
סמאר 1: נשיקה צרפתית 17.00, 19.30, 22.00
פאוור ריינג'רס 11.30
סמאר 2: השופט 11.30, 17.00, 19.30
לב אמיץ 21.45
סמאר 3: בחורים רעים 11.30, 17.00, 19.30, 22.00
סמאר 4: מת לחיות 3 11.30, 22.00
חתונתה של מיוריאל 19.30
פאוור ריינג'רס 17.00

רחובות
חן 1: נשיקה צרפתית 17.20, 19.45, 22.00, ה' גם 24.15
פוקהונטס 11.00, 17.30
ספרות זולה ה' 24.10
חן 2: חברים לרצח 22.00, ה' 24.10 השופט 11.10, 17.20, 19.30
אגדריי 11.05
חן 3: חתונתה של מיוריאל 19.40, 21.50
ריצ'ארד וסוד הספרים האבודים 11.15, 17.30
חן 4: תשכחי את פאריס 19.45, 22.00

רמת־השרון
כוכב: בזמן שישנת 19.30
פאוור ריינג'רס 11.00, 17.00
חברים לרצח 21.40

רמת גן – גבעתיים
ארמון 1: בחורים רעים 19.30, 21.50
קספר 11.00, 17.00
ארמון 2: לב אמיץ 21.35
השופט 11.00, 17.00, 19.30
ארמון 3: באטמן לנצח 11.00, 17.00, 19.25, 21.55
רב גן 1: תשכחי את פאריס 19.30, 21.50
פוקהונטס 11.00, 12.55, 15.00, 17.00
רב גן 2: בזמן שישנת 21.50
מי כאן הגבר 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30
רב גן 3: מי כאן הגבר 21.30
לשחרר את וילי 2 13.00, 17.00
פוקהונטס 19.30
ספר הג'ונגל 11.00, 15.00
רב גן 4: מת לחיות 3 19.20, 21.50
ריצ'ארד וסוד הספרים האבודים 11.00, 12.55, 15.00, 17.00

רעננה
פרפיליה: עץ הרימונים תפוס 19.30, 21.30
פארק 1: תשכחי את פאריס 19.30, 22.00
לשחרר את וילי 2 15.00, 17.00
קספר 11.00, 15.00
פארק 2: בחורים רעים 19.30, 22.00
פוקהונטס 11.00, 15.00, 17.00
פארק 3: מת לחיות 3 22.00
השופט 11.00, 17.00, 19.30
פארק 4: לב אמיץ 19.15, 22.00
ריצ'ארד וסוד הספרים האבודים 11.00, 15.00, 17.00
פארק 5: באטמן לנצח 11.00, 14.45, 17.00, 19.30, 22.20

בעריכת: ניסן פרידמן

משה סיני, מנג'ר הפועל ת"א. המטרה הערב: למחוק את הפיגור 2:0 ולעבור את זימברו קישינב ממולדובה, במסגרת השלב המוקדם בגביע אופ"א

ויקי הדר, מאמן הפועל באר שבע. המטרה הערב: לנצל את המומנטום (0:1 בחוץ) ולהדוף על פני האלבנים החלשים, בשלב המוקדם של גביע אופ"א

הפועל ת"א: קשה אבל אפשרי

כדורגלני הפועל ת"א מארחים הערב (6) את זימברו קישינב, בתקווה למחוק את הפיגור של שני השערים מהמשחק הראשון. לפחות כלפי חוץ, האדומים מת"א נשמעים אופטימיים, אבל גם הם מבינים שיהיה קשה

לקראת הפועל ת"א — קישינב
מאת משה הר־נעם

קבוצות הכדורגל הפועל ת"א וזימברו קישינב השלימו אתמול את ההכנות למשחק הגומלין ביניהן בשלב המוקדם בגביע אופ"א, הערב באיצטדיון 'בלומפילד' בשעה 6 בערב. לקישינב יתרון משמעותי של שני שערים מהמשחק הראשון.

שתי הקבוצות התאמנו אתמול באיצטדיון 'בלומפילד'. הפועל ת"א התאמנה בשעות הצהריים המוקדמות, בעוד שזימברו התאמנה בשעה בה יחול היום המשחק.

באימון של האורחים, שהגיעו אתמול לישראל, חזו שחקני הפועל ת"א ואמש סיפר מאמן הכושר, יעקב כהן צדק: "הם ביצעו במשך רבע שעה תרגילי חימום, בהמשך הם עברו למשחקים בזוגות עם כדור, לאחר־מכן הם תרגלו תרגילים בהגנה וסיימו את האימון בבעיטות לעבר השער. האימון נמשך בסך הכל כשעה. כבר למדנו להכיר אותם במשחק הראשון בקישינב, כך שאותי מעניין יותר כיצד הפועל ת"א תשחק".

מהרכב הפועל ת"א יאלץ להעדר שחקן ההרכב, שגיב אליהו, הסובל מפציעה.

שחקני הפועל ת"א לא יבאו אתמול למנוחה בבית מלון והיום בצהריים ייפגשו השחקנים לארוחת צהריים משותפת ולאחר־מכן הם ישהו במלון עד המשחק.

"לא רצינו להפר את השיגרה של השחקנים. השתפרנו מאז המשחק הראשון, בעיקר בבעיה העיקרית של כושר אישי לקוי, בגלל תחילת העונה. שני המשחקים בגביע הטוטו תרמו לנו וברור לכולם שאפשר לעשות את זה ולמחוק את הפיגור. אין לנו שיטה מיוחדת, נשחק כמו שאנחנו רגילים, עם סבלנות. אני מקווה שעם נחישות נוכל לעשות את זה. במשחק כזה לא צריך להסביר לשחקנים את חשיבות המשחק, הם יודעים מה צריך לעשות", ביקש כהן צדק להרגיע.

כהן צדק סירב למסור את ההרכב המשוער, כאשר הסביר שרק היום יקבל המנג'ר, משה סיני, החלטה סופית. הוא מסר רק את שמות שחקני הסגל הרחב. ההרכב יתבסס על ההרכב ששיחק בשבת בגביע הטוטו והוא עשוי להראות כך: באקה: אזולאי, שרעבי, לוקאשיק, בן־עמי; אלון אופיר, גבאי, שוורץ, מוסקל; יוסי מזרחי, אביטן.

אופטימיות בבירת הנגב

לקראת הפועל ב"ש — טיראנה
מאת עמוס שורץ

בבאר־שבע מאמינים שביום השלישי פעמיים כי טוב ולכן, תכונה אופטימית שוררת בקרב שחקני הקבוצה לקראת העימות החשוב, היום מול ספורט קלאב טיראנה האלבנית, בשעה 7 בערב לאור זרקורים.

למרות שתוצאת תיקו תעלה את הקבוצה מבירת הנגב לשלב הבא, מקווים בבאר־שבע לנצח ועם הרבה שערים. ההערכה היא שלפחות רבבת צופים תגיע כדי לצפות בחניכיו של ויקי הדר.

אתמול ערכה הקבוצה אימון קל לאור זרקורים והיום היא תסתגר בבית ההארחה 'בית יציב' כדי לקבל הוראות טאקטיות אחרונות.

בבאר־שבע תפתח את המשחק בהרכב שהתמודד בשבת מול הפועל צפרירים חולון, למעט שינוי אחד: את מקומו של אלון ריץ, הקשר הפצוע, יתפוס אילן ועקנין, הקשר ההורס.

שיטת המשחק תהיה 4־5־1, כאשר סרגי גוסייב יוצב בחוד.

פרט מעניין: אתמול צפו שחקני הקבוצה בקלטת ממשחקם הקודם באלבניה, כדי להפיק לקחים.

האורחים מאלבניה הגיעו אמש לבאר־שבע וקיימו אימון ראשון לאור זרקורים. גם המשקיף האוסטרי מטעם אופ"א השופטים הגיעו לארץ, אבל השופטים התורכים מתארחים במלון 'דמוה' בת"א.

בקבוצה האלבנית מאוכזבים מהעובדה ששחקנם המוכשר, פורטוזי, לא הצליח להגיע לארץ, אבל הם מתנחמים בעובדה שהחלוץ, קולה, הצטרף ברגע האחרון למסע לישראל.

לאלבנים, כל תוצאה זולת נצחון, לא תספיק כדי להעפיל לשלב הבא.

דריקס: הסיכויים נוטים לטובתנו

אלי דריקס מקווה לשמוח גם מחר

מכבי ת"א
מאת פנחס זימל

יום לפני משחקה הגורלי של מכבי ת"א מול גראסהופרס, נערך אימון בהשתתפות כל השחקנים, אך עדיין קיים ספק לגבי כושרם של איציק זוהר, אבי נמני וויקטור מורזה, שלושתם שחקני מפתח במדי האלופה הישראלית. רק היום תתקבל תשובה ודאית לגבי כושרם לקראת המשחק, כך מסר אמש מנכ"ל הקבוצה, שמעון קורק.

בנושא מכירת הכרטיסים, חלה רגיעה. מספר האנשים שהבטיחו את מקומם באיצטדיון בלומפילד, עומד בשעה זו על 9,000 בלבד, למרות שחבר ההנהלה, מני כסיף, מסר, כי בקבוצה מצפים לכ־15,000 צופים.

בשיחה שנערכה אמש עם אחד משני ה'קפטנים' של האלופה הישראלית, אלי דריקס, נשאל דריקס לגבי הרגשתו, יומיים לפני המשחק: "קיימת הרגשת דריכות ומתח בקרב כל השחקנים, וצפיה לדבר גדול שבהחלט ניתן לבצע".

כאשר הוא נשאל, האם קבוצתו תשחק על תיקו 0:0, הוא מיהר להשיב: "אנחנו משחקים כדי לנצח, אך כמובן שלא אתאכזב אם התוצאה אכן תהיה כזו".

על הסיכויים הוא אמר: "הסיכויים נוטים לטובת מכבי ת"א, אך שום דבר לא מובטח".

בהמשך נשאל דריקס, היכן הוא היה מדרג את האלופה השווייצרית בליגה הישראלית שלנו: "אני מדרג אותם ברשימה אחת עם מכבי חיפה ומכבי ת"א".

דריקס גם הדגיש, כי הוא חושב רק על נצחון, ואפשרות של אי־עליה כלל אינה עולה בדעתו.

גראסהופרס הגיעה

מאת משה הר־נעם

קבוצת גראסהופרס, אלופת שווייץ, הגיעה אמש לישראל, בטיסת 'סוויסאייר' כדי להתמודד מחר בערב במשחק הגומלין מול מכבי ת"א.

מנמל התעופה 'בן גוריון' מיהרו שחקני אלופת שווייץ למלון 'הילטון' שם הם ישהו עד לאחר משחקם.

הערב תקיים גראסהופרס אימון מסכם באיצטדיון בלומפילד. ראשי הקבוצה הביעו אמש אופטימיות לגבי משחק הגומלין. לדעתם, חרף התיקו במשחק הראשון, הם ישיגו בסופו של דבר את התוצאה הדרושה להם כדי להעפיל לליגת האלופות האירופית.

חודורוב וגלזר מצטרפים לנבחרת

מאת משה פרימו

מזכירות ההתאחדות לכדורגל החליטה אתמול שלנסיעותיה הבאות של נבחרת ישראל למשחקי חוץ יצורפו שני שחקני עבר בין לאומיים.

לנסיעה הקרובה לסלובקיה יצטרפו שניים מגדולי השחקנים של נבחרת ישראל — יעקב חודורוב ושייע גלזר.

נסגרה הרשמת הכדורגלנים לשבת

יוסי אבוקסיס עבר לבית"ר ירושלים

מאת משה פרימו

אתמול נסגרה הרשמת הכדורגלנים הרשאים לשחק במשחקי המחזור הראשון בליגה הלאומית בכדורגל.

יוסי אבוקסיס עבר מהפועל צפרירים חולון לבית"ר ירושלים ובשבת הוא ישחק מול הפועל חיפה. ישראל כהן עבר מהפועל ר"ג להפועל פ"ת והוא ישחק מול הפועל כפר־סבא ואייל כהן חתם על חוזה לשלוש שנים בקבוצת הפועל ת"א ואתמול הוא עבר רשמית מקבוצת בית"ר ירושלים.

בית"ר ת"א רשמה ברגע האחרון את רונן שוויג ואריק שריקי וכן את יותם לוי, שחקן נוער ממכבי ת"א. כל השלושה יכולים לשחק מול מכבי ת"א בשבת בבלומפילד. אולם, שחקני החיזוק הזרים עדיין לא נרשמו וראשי הקבוצה מקווים לרשום אותם עד יום חמישי, המועד האחרון לרישום שחקנים זרים. מדובר בשחקן דנייב ודובניר פאוק הסלובקי.

בשבת תתקיים הצגה כפולה בבלומפילד: בשעה 5 אחה"צ תארח בית"ר ת"א את מכבי ת"א ובשעה 7 תארח הפועל ת"א את הפועל ב"ש.

אייל צור ישפוט במשחק המרכזי

מאת משה פרימו

אייל צור ישפוט בשבת במשחק המרכזי של המחזור הראשון בליגה הלאומית בכדורגל, בין הפועל חיפה ובית"ר ירושלים.

יתר השופטים: מכבי הרצליה — ראשל"צ: עמית קליין; הפועל ת"א — הפועל ב"ש: דאוד סוהיל; הפועל צפרירים חולון — מכבי פ"ת: יעקב בן חמו; הפועל פ"ת — הפועל כפ"ס: חנן סונסנג; הפועל בית־שאן — בני יהודה: יצחק בן יצחק; בית"ר ת"א — מכבי ת"א: איתן טבריזי.

במשחקה של מכבי חיפה מול מכבי יפו, שנדחה ליום שני, ישפוט יוסף בנישתי.

גאנה אלופה

מונדיאל עד 17

נבחרתה הצעירה של גאנה זכתה בפעם השניה באליפות העולם עד גיל 17, בתום מונדיאל הנערים, שנערך באקוודור.

ברזיל, שקיוותה להיות הנבחרת הראשונה מאמריקה הזוכה בתואר, שלטה בפתיחת המשחק, אך השמטת כדור של שוערה בדקה ה־39 נוצלה עד תום ע"י אמנואל בנסיל.

כאשר נותרה דקה לתום המחצית, שיגר קשר נבחרת גאנה, אבו אידריסו, 'טיל' מ־25 מ' וקבע את תוצאת המחצית — 0:2 לגאנה.

ברזיל פתחה את המחצית השניה בסערה, כאשר בדקה ה־47 צימק חואן סאנטוס את התוצאה ל־2:1, אך שמחתה של ברזיל נקטעה כעבור דקה בלבד, כאשר אמנואל בנסיל כבש מקרוב את שערו השני.

מרגע זה, החלו הברזילאים לתקוף ללא הרף, בעוד שחקני גאנה ניסו להאט את קצב המשחק ולהחזיק את הכדור במרכז המגרש.

נסיונותיה של ברזיל צלחו רק בדקה ה־90, לאחר מבצע אישי של מריקו אנטוניו, אך שערו היה בבחינת מעט מדי ומאוחר מדי.

במקום השלישי סיימה ארגנטינה, שגברה במשחק הדירוג על עומאן בתוצאה 0:2.

מונדיאל הנערים ב־97' יערך במצרים.

חברת 'יוניברסל מוטורס ישראל' — יבואנית כלי הרכב 'אופל' העניק העניקה את חסותה לקבוצת הכדורגל של הפועל חיפה. אתמול הגישה ההתאחדות לכדורגל בקשה רשמית לשינוי השם של הפועל חיפה להפועל אופל חיפה. 'אופל' מעניקה את חסותה לשלוש מקבוצות הפאר של אירופה: פאריס סן ז'רמן, באיירן מינכן ומילאן. בתמונה נראים על רקע מכוניות 'אופל' (מימין לשמאל): ראובן עבר, נשיא יוניברסל מוטורס ישראל — אביהו בן נון, טל בנין ורחל שפירא, רעיית נשיא הפועל חיפה

מכבי חיפה יוצאת לאיי פארו

גיורא שפיגל: למען הפרוטוקול

כדורגלני מכבי חיפה עומדים להמריא היום לאיי פארו, כדי להתמודד במשחק הגומלין מול קלאקסוויקאר, ביום חמישי, במסגרת גביע אירופה למחזיקות גביע.

כזכור, הביסה מכבי חיפה את קלאקסוויקאר במשחק הראשון בשיעור 0:4, כך שמשחק הגומלין הוא למען הפרוטוקול בלבד.

ביחד עם 16 שחקני הקבוצה, מצטרפים לנסיעה חברי הצוות המקצועי, חברי הנהלה ורופא.

אתמול קיימה מכבי חיפה אימון אחרון בארץ והערב מתכוון המנג'ר, גיורא שפיגל, לערוך אימון ראשון באיי פארו.

רוני לוי, שנפצע מעל לעינו, במהלך משחק גביע הטוטו מול בית"ר ירושלים, חזר כבר אתמול להתאמן, לאחר שהתברר, כי הפציעה קלה ביותר וככל הנראה הוא גם ישחק בהרכב הפותח.

המשטרה פשטה על מרכז הפועל

שלושה חוקרים מהמחלקה לחקירות הונאה במשטרה, פשטו אתמול על משרדי מרכז הפועל ברחוב הארבעה בת"א.

במהלך הפשיטה נלקחו לבדיקה מקיפה במשטרה שורה של מסמכים ולפני שהחוקרים עזבו את המקום, נשאל מנכ"ל הפועל, יעקב אבימור, כמה שאלות. נודע, כי בין היתר, התמקדו החוקרים בבדיקת ההיבטים הכספיים הקשורים במשחקי הפועל, שנערכו לפני כחודש וחצי.

גורמים שונים טענו אמש, כי מקור התלונה שהוגשה הוא באגף החינוך בהסתדרות, בראשותו של ראלב מג'דאלה, אבל הוא דחה את הטענה.

במקביל, נודע, כי מבקר ההסתדרות בודק את עניין מתן הערבויות של מרכז הפועל לכמה מהחוזים שנחתמו בעבר עם כדורסלני הפועל ת"א.

מכבי ת"א ולימוז' בגמר

טורניר בנדל

קבוצות מכבי ת"א ולימוז' יתמודדו הערב בגמר טורניר הכדורסל ע"ש בנדל, באולם הכדורסל בצמח.

מחצית שניה טובה הספיקה לכדורסלני מכבי ת"א לגבור בהפרש של 21 נקודות על העולה החדשה ללאומית, הפועל צפת — 77:98.

במחצית הראשונה הפתיעו שחקני צפת, כאשר שיחקו ללא רגשי נחיתות ואף ירדו להפסקה עם יתרון של נקודה — 38:37.

במחצית השניה התעוררו חניכיו של רלף קליין ודקות ארוכות לפני תום המשחק הם כבר הבטיחו את נצחונם.

בשורות מכבי בלטו: הנדרסון — 23 נקודות, דניאל — 16 נקודות, קטש — 13 נקודות.

בשורות צפת ניתן לציין את שחקן החיזוק הזר, גיזברן — 27 נקודות וארז חזן — 17 נקודות.

במשחק הראשון במסגרת הטורניר לא התקשו כדורסלני לימוז' לגבור על האלופה ההולנדית השלישית, דן־הלדר — 56:74 (25:46).

האחים שנטל ישוטו באטלנטה

האחים, גיד ורן שנטל הבטיחו אתמול את מקומם באולימפיאדת אטלנטה, לאחר שסיימו במקום השלישי את אליפות העולם בשיט מפרשיות מדגם 470.

באליפות שנערכה בטורונטו גילו האחים שנטל יציבות רבה ובסיום הם נשמעו מאושרים מהצלחתם לזכות בכרטיס לאטלנטה.

הפועל ת"א גברה על ז'אלגיריס

כדורסלני הפועל ת"א פתחו אמש את הופעותיהם במסגרת טורניר הכדורסל ע"ש אלכסנדר בלוג, הנערך ברוסיה, בנצחון על ז'אלגיריס קובנה מליטא — 70:80.

בשורות הפועל ת"א בלטו שני הזרים — דובראש (22 נקודות) מרקוביץ' (21 נקודות).

נודע, כי שחקן החיזוק שתום העונה, קלווין רוברטס הצטרף אמש להפועל ת"א, אבל הוא לא שותף במשחק.

גילויים חדשים מזעזעים את ברזיל

בעקבות ההתפרעות בסאו־פאולו

פרטים חדשים המגיעים מההתפרעות ההמונית באיצטדיון פאקאמבו בסאו־פאולו, לאחר משחק הגמר לנוער, בין פלמייראס לסאו־פאולו, ממשיכים לזעזע את חובבי הכדורגל בברזיל ובעולם.

חלוצה של פלמייראס, אדאלסון, מאושפז עם חתך עמוק בעורפו, בעוד ששניים משחקני סאו־פאולו נפצעו מידוי אבנים, בעת שניסו להימלט מכר הדשא.

התמונה המזעזעת ביותר, אשר משודרת ללא הרף באחת מרשתות הטלוויזיה בברזיל, היא של אוהד השוכב פצוע על כר הדשא, בעוד שאוהד אחר חובט בראשו בעזרת קרש גדול. אוהד אחר שניסה לגרור את הפצוע, נמלט לאחר ספיגת חפצים שהושלכו לעברו. האוהד הפצוע הצליח לקום וניסה לצעוד לעבר הגדר, אך התמוטט בדרכו. האוהד הפצוע, שזהותו לא ידועה, אושפז בבית החולים ומצבו מוגדר כקריטי.

ההתפרעות החלה לאחר שקבוצת הנוער של פלמייראס ניצחה בשיעור 0:1 בשיטת "המוות הפתאומי", בגמר אליפות הנוער בברזיל. אוהדיה של פלמייראס טיפסו על הגדרות והחלו להתגרות באוהדי סאו־פאולו.

אוהדי סאו־פאולו, שישבו ביציע נפרד, החלו להשליך לעבר המגרש את מושבי היציע ומכל הבא ליד, עד שהצליחו למוטט את הגדר המפרידה מהמגרש ואז החל קרב אבנים, מקלות ומוטות ברזל בין שני מחנות האוהדים.

ההתפרעויות נמשכו גם מחוץ לאיצטדיון. אוהד פלמייראס נפצע קשה, לאחר ש־12 מאוהדי סאו־פאולו בעטו בו וחבטו בגופו במקלות.

מאזן הפצועים בתום ההתפרעויות עמד על יותר ממאה, מתוכם 22 שוטרים.

הליגה האיטלקית יוצאת לדרך ב־27 באוגוסט

ה"מגף" מוכן לבעיטת פתיחה

כדור הארץ | עומר צימר

הליגה האיטלקית יוצאת לדרך ב־27 באוגוסט.
לא ברור אם התואר "הליגה הטובה בעולם" עדיין ייחודי לאיטליה. עד לפני שנתיים־שלוש לא היה ספק בכך. הכוכבים הגדולים נחתו באיטליה. הכסף הגדול התגלגל באיטליה. תשומת הלב המקצועית התרכזה באיטליה.

כיום טוענים פרשנים שהליגות באנגליה ובגרמניה משתוות לאיטליה, הן מבחינה כלכלית והן מבחינה מקצועית.

אך גם אם הועם מעט מוהרה, הרי שהליגה האיטלקית עדיין מאד אטרקטיבית ומושכת תשומת לב וכוכבים. בפגרת הקיץ נראתה, לראשונה מזה שנים, נדידת זרים הפוכה, כמו ברגקאמפ, חוליט, קולר ופלאט.

אבל את האיטלקים הדאיג יותר המעבר של החלוץ האיטלקי אנדראה סילנצי לנוטינגהאם פורסט.

סילביו ברלוסקוני, נשיא מילאן, טוען שהבעיה היא שכיום הקבוצות בגרמניה ואנגליה מסוגלות להתמודד עם השכר באיטליה, עקב חולשת הלירה מול שאר המטבעות. ברלוסקוני הציע שיתוף פעולה בין הליגות.

למילאן עצמה אין צורך לדאוג. היא משתפת פעולה עם היריבה הגדולה, יובנטוס, במבצע כלכלי. שתי הקבוצות ישחקו משחקי ראווה מחוץ לאיטליה, וכן ינסו להעשיר את קופתן ביתר מזכויות שידור בטלוויזיה. לטענתן, הן שולטות ב־55 אחוז מהאוהדים האיטלקים.

יובנטוס זכתה בכתר האליפות ה־23 שלה, כשהיא מקדימה בעשר נקודות תמימות את לאציו רומא. בגביע אירופה הפגינו האיטלקים עליונות בשנה החולפת. שלוש קבוצות העפילו לגמרים השונים: מילאן נוצחה בגמר האלופות (1:0 לאייאקס); פארמה ניצחה את יובה בגמר גביע אופ"א הכפול.

מצד שני נמשכה נדידה הפוכה לאיטליה, שכללה שמות חמים כמו אינס, קרמבו, סידורף, ואה ועוד. כולם דחו הצעות מקבוצות במדינות אחרות כדי לשחק לאיטליה. שמו של הכוכב האיטלקי הענק, רוברטו באג'יו, נקשר עם הליגה הספרדית, אך הוא חתם במילאן.

בעונה הנוכחית ילבשו שחקנים את אותו מספר על חולצתם לאורך כל העונה.

רוברטו באג'יו (מימין) וג'ורג' ואה ישתפו פעולה במדי מילאן

רק שקאפלו לא יקלקל

מילאן

עונה גרועה עברה על הקבוצה של המדינה, של אירופה וכבראה של העולם בשנים שחלפו. לאחר שלוש זכיות רצופות באליפות הסתפקה הקבוצה במקום הרביעי, רק בזכות פיניש חזק.
גם בליגת האלופות צלעה מילאן עד לגמר, אך חלומה לזכות שוב בגביע אירופה ולסיים את העונה באקורד שמח, נגוז מול צעירי אייאקס, 1:0.
אולי הפרידה הרשמית של מרקו ואן־באסטן האחד והיחיד, מסמלת יותר מכל סוף עידן ותחילת תקופה חדשה במילאן.
המאמן פאביו קאפלו רוצה לשנות את התדמית האפורה של הקבוצה, ובנה את "התקפת החלומות". בגיל 28 הופך הרכש החם, רוברטו באג'יו, לעושה המשחק של מילאן.
במילאן ישתכר 1.3 מיליון לישט"ש. אם הברך לא תציק לו, הוא יעניק למילאן את הברק, אבל לא רק הוא. החלוץ המחונן ג'ורג' ואה הגיע מסן־ז'רמן. השניים סגרו לפני סיום העונה הקודמת. ועוד שחקן טכני ממדרגה ראשונה הוא הפורטוגלי פאולו פוטרה, שבא מרג'אנה.
הקבוצה האריכה את חוזיהם של מספר שחקנים, כמו המגן הטוב בעולם, פאולו מאלדיני, שימשיך עד שנת 2000; הצרפתי הכלבויניק מרסל דסאיי, שיישאר עד 98', הקשר הקרואטי בובאן, שימשיך עד 99', אלברטיני עד 99', ו"הגאון" דיאן סאביצביץ' עד 98'.
אבל ההפתעה הגדולה היתה התחתמותו לעוד עונה של הקפטן פרנקו באריזי בן ה־35, שימשיך להיות מעוז ההגנה של מילאן. גם הוותיקים רוסאדוני, גאלי וטאסוטי זכו להארכת בחוזים.
דניאל מאסרו הוותיק עבר ליפאן.
מילאן נהנית כיום מהסגל הרחב והחזק ביותר באירופה, וכל דבר מלבד ריצה מטורפת על כל התארים האפשריים, ייחשב לכשלון. קאפלו צריך רק לשבת ולהניח לבחורים לעשות את העבודה. רק שלא יקלקל.

האוהדים השאירו את הקפטן ג'וזפה סניורי

לאציו

למרות שסיימה במקום השני, לא היוותה איום ממשי על יובנטוס. קבוצתו של זדנק זמאן הציגה העונה את ג'וזפה סניורי, אלאן בוקסיץ', ארון וינטר, חוזה צ'אמוט ופייר לואיג'י קסיראגי.
הסיפור החם של הקיץ היה סניורי. הקפטן עמד לעזוב לפארמה, שהסכימה לשלם עבורו 10 מיליון לישט"ש. סרג'יו ג'וספה, הבעלים של הקבוצה, חשב שזה הזמן לתת לכוכב ללכת, אבל האוהדים חשבו אחרת: הם השתוללו מול המועדון, ניפצו חלונות ופגעו במכוניות.
המועדון נכנע. הנשיא כעס. לאציו לא היתה מעורבת בהעברות גדולות בקיץ.
את הקבוצה עזב פול גאסקוין, שעבר לגלאזגו ריינג'רס.
ללאציו עדיין יש סגל טוב. אם בוקסיץ' ווינטר יישארו ותתמודד הקבוצה על מקום באירופה.

באלבו ופונסקה ימשיכו להתנהג כרומאים

רומא

הקבוצה עמדה במשימתה להשיג מקום באירופה.
לעונה הקרובה החתמו סיניסה מיכאלוביץ' מסמפדוריה, ולואיג'י די־ביאג'יו מפוג'ה.
החלוץ הארגנטיני המצויין, אבל באלבו, לא ייחשב זר, בעונתו החמישית באיטליה.
לצדו בהתקפה ימשיך האורוגוואי דניאל פונסקה.
המאמן קרלו מאצונה ינסה לשחזר את הצלחת העונה החולפת.

קפצה ברגע האחרון על הרכבת לאירופה

אינטר

ממש במחזור האחרון, בנצחון על פאדובה, הצליחה אינטר לעלות על הקרון האחרון ברכבת לאירופה. מלבד רגע זה של קרן אור, זאת היתה עונה די חשוכה למועדון החשוב הזה.
הנשיא המיליונר, מאסימו מוראטי, השקיע הון עתק ולא ראה עד כה פרי למימונו.
לקראת העונה ביצעה אינטר שינויים גדולים. המאמן אוטביו ביאנקי ממשיך, אך שוחרר את הרכש הגדול המאכזב, דניס ברגקאמפ, לארסנל. וים יונק, שהגיע עם ברגקאמפ, חזר להולנד (איינדהובן), רובן סוסה עבר לדורטמונד, איגור שאלימוב ללוגאנו ודארקו פאנצ'ב לדיסלדורף.
המאמן רכש את השחקן המבוקש של מנצ'סטר יונייטד, פול אינס בן ה־27. אינס עזב ברגשות מעורבים. השאלה, אם יצליח להוות גורם דומיננטי, כפי שהיה בקבוצת "השדים האדומים".
מנאפולי הגיע החלוץ בניטו קארבונה. רכישות נוספות בדרום אמריקה: חאבייר זאנטי, מגן נבחרת ארגנטינה בן ה־21 הגיע מבאנפילד, סבסטיאן רמברט בן ה־21 הגיע מאינדפנדיינטה.
אך הרכש המבטיח ביותר הוא המגן השמאלי הפנטסטי של נבחרת ברזיל וממצטייני "הקופה־אמריקה", רוברטו קרלוס בן ה־23 מפלמיירס.
לאינטר יש עדיין בעיה בחוד ההתקפה והיא מחפשת חלוץ חיזוק. שמו של אריק קאנטונה הועלה, אך כנראה כבר לא רלוונטי.
הקבוצה תנסה להגיע רחוק יותר מהעונה שעברה.

● ארבע העולות החדשות:

● פיאצ'נזה: הקבוצה מתנדנדת בין שתי הליגות העליונות. ירדה לפני שנה ובסוף השנה החולפת עלתה שוב. החתימה את אנג'לו קארבונה מפיורנטינה ואת מירקו קנסה מאינטר.

● ויצ'נזה: החתימה את איגור סטימאק מהיידוק ספליט ואת בלם נבחרת שבדיה, יואכים ביורקלנד מגטבורג. שני שחקני נבחרת אורוגוואי הוותה: מרסלו אוטרו המסוכן מפניארול, וגוסטבו מנדס מנסיונאל.

● אודינזה: גם היא חוזרת אחרי שנת גלות אחת בלבד. החתימה את המאמן אלברטו זאצ'רוני מקוסנזה. ג'יובאני ביה הגיע מאינטר, ג'ובאני סטרופה ממילאן, ונרכש גם אוליבר בירהוף.

● אטאלנטה: אלסנדרו מלי, ששיחק בפארמה ומילאן, הצטרף לקבוצה. מאינטר הצטרף אנטוניו פגנין ומבארי הגיע אלסנדרו סובליידי.

"הגברת הזקנה" מגדלת "ילד פלא" חדש

יובנטוס

"הגברת הזקנה" זכתה באליפות ה־23 שלה, והראשונה מאז עונת 86'/85', והגדילה לעשות כשהשלימה דאבל, כשגברה בגמר הגביע האיטלקי הכפול על יריבתה הגדולה העונה, פארמה.
אלא שפארמה מנעה מיובנטוס תואר משולש, כשניצחה אותה בגמר גביע אופ"א.
יש הנוטים להסביר את הצלחתה של יובה בחולשת שאר הקבוצות, ובעיקר מילאן. למרות זאת, יובנטוס, בהדרכת המאמן נביו סקאלה, הציגה העונה שורה של שחקנים נפלאים:
ג'יאנלוקה ויאלי ביצע קאמבק מרשים תחת עונה משובחת, כשלצדו פורח פאבריציו ראבנלי.
בקישור חששו מנפילה עקב פציעתו של באג'יו, אבל ילד־הפלא החדש, העונה לשם אלסנדרו דל־פיירו, הוכיח שלכוכב הגדול קם יורש. מכל מקום, באג'יו עבר לרשותו של ברלוסקוני במילאן, ודל־פיירו ייכנס לנעליו.
רגע קשה עבר על קבוצה עם מותו של אנדראה פורטונטו, המגן שכוכבו החל לדרוך באיטליה. הוא הצטרף ליובנטוס מג'נואה ב־93' ושיחק בקבוצה 27 משחקים. כמאי לפני שנה נתגלתה אצלו מחלת הלוקמיה. הוא מת בגיל 23.
עזבו הבלם יורגן קולר (דורטמונד) ורוברטו יארני שהושאל לבטיס הספרדית.
רכש חדש: השלישיה הנפלאה מסמפדוריה – המרכז בן ה־26 ולאדימיר יוגוביץ', הבלם הוותיק פייטרו וירקווד ואטיליו לומבארדו – שווי העיסקה כ־12 מיליון דולר.
בינתיים שבר לומבארדו את רגלו וייעדר תקופה ארוכה.
נרכש גם חואן פאבלו סורין, המגן השמאלי בן ה־17 של ארגנטינוס ג'וניורס.

שלישיית חוד המחץ: ברולין־זולה־סטויצ'קוב

פארמה

סיימה רק במקום השלישי, אבל בעצם היתה היריבה הגדולה של יובנטוס על הכתר והגביע, והסתפקה בגביע אופ"א.
לקראת העונה התכוננה הקבוצה בגדול ורכשה את שחקן השנה באירופה, הבולגרי חריסטו סטויצ'קוב, שעזב את ברצלונה בגלל חילוקי דעות עם יוהאן קרויף. סטויצ'קוב עלה לקבוצה 4.8 מיליון ויקבל משכורת של 600 אלף לישט"ש.
הכשרון הצעיר מברזיל, ריינאלדו בן ה־19, נרכש והושאל לאבלינו.
ממשיכים: פאוסטינו אספרייה, ששמו נקשר למספר קבוצות באירופה, פרננדו קוטו, ונסטור סנסיני הארגנטיני, שלא ייחשב זר בעונה הבאה.
הכוכב השבדי, תומאס ברולין, חזר מפציעה ארוכה, וכבר בטורניר בארה"ב הוכיח, כי השילוב בינו לבין זולה וסטויצ'קוב הוא קטלני.
פארמה תרוץ חזק על כל תואר אפשרי.
בישראל תמיד תיזכר פארמה, כקבוצה שהדיחה את מכבי חיפה בגביע אירופה למחזיקות גביע בזכות פנדלים.
זאת, אחרי שאלון מזרחי ניצח בפארמה 0:1, ואילו ברולין כבש דקה לסיום את שער הנצחון בחיפה.

מכירה מקרוב את מאבקי ההישרדות

פאדובה

במקום ה־14 אשתקד סיימה גנואה ובמקום ה־15 פאדובה. מכיוון ששתי הקבוצות סיימו במספר נקודות זהה (40), הן התמודדו ביניהן נגד הירידה. פאדובה ניצחה ותישאר עוד עונה בליגה.
פאדובה עלתה רק לפני שנה לליגה ותמשיך להתמודד במאבקי ההישרדות.
הקבוצה לא ביצעה אף רכש גדול. "זקן השבט" הסטנגוני, אלכסיי לאלאס בן ה־25 חוזר הביתה לליגה האמריקאית, כשזו התחיל.

● ארבע היורדות: גנואה, פוג'ה, רג'יאנה וברשיה.

מחזור 1

משחקי המחזור הראשון, שייערך ב־27 באוגוסט:
אטאלנטה – פארמה; בארי – נאפולי; פיורנטינה – טורינו; אינטר – ויצ'נזה; יובנטוס – קרמונזה; לאציו – פיאצ'נזה; פאדובה – מילאן; סמפדוריה – רומא; אודינזה – קליארי.

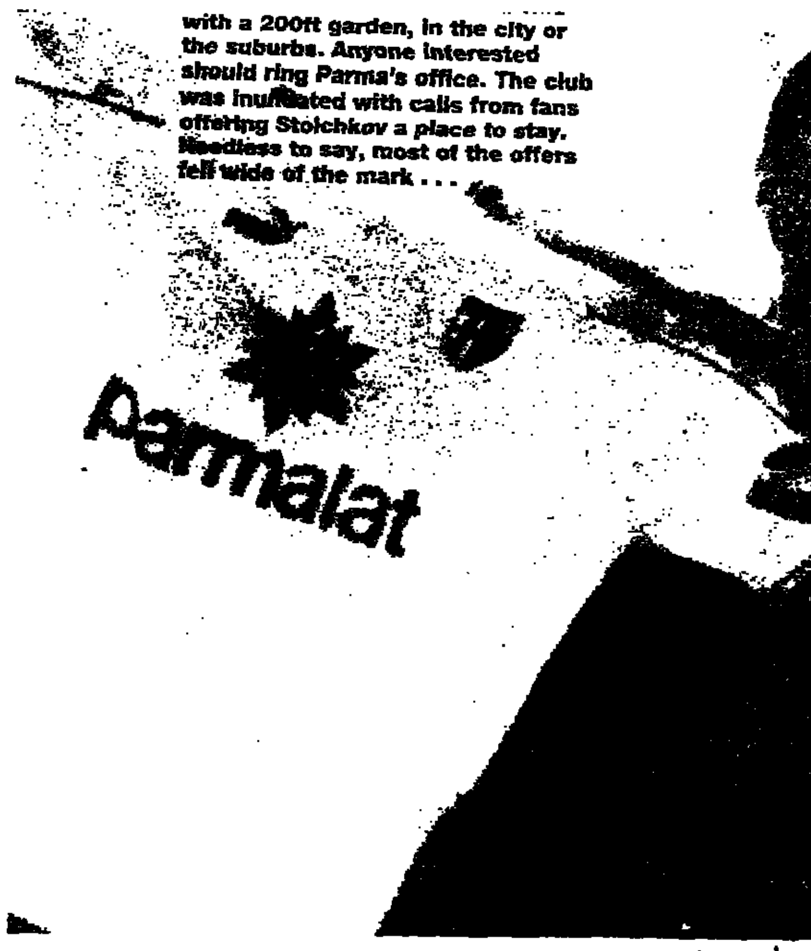

חריסטו סטויצ'קוב מציג לראווה את חולצת פארמה

סידורף (מימין) וקריאמבו (משמאל) מתקבלים בבריכה במגרשה של סמפדוריה בגנואה. הם אמורים להעניק ברק לקבוצה

יכול להיות שזה מתחיל

סמפדוריה

עונה מאכזבת עברה על הקבוצה ובסיומה פורקה החבילה. הקבוצה שיחררה את הכוכב הגדול אטיליו לומבארדו ליובנטוס, אליו הצטרפו יוגוביץ' ווירקווד. רוד חוליט הצטרף לצ'לסי ודייויד פלאט לארסנל.
למרות זאת רכשה הקבוצה שני שמות מעניינים: כריסטיאן קראמבו הצרפתי הבינלאומי הגיע מנאנט תמורת 5 מיליון דולר וחתם לשלוש שנים.
קלרנס סידורף בן ה־19 הגיע מאלופת אירופה, אייאקס אמסטרדם תמורת כשבעה מיליון דולר.
סמפדוריה יכולה להפתיע לטובה העונה. ההרכב החדש זקוק לתקופת הכנה וגיבוש ובהחלט מסוגל לעשות יותר מאשר קבוצת ההבטחות אשתקד.

מלחמת הקיום תימשך גם במהלך העונה

נאפולי

קיץ קשה עבר על הקבוצה, שהיתה בסכנת פירוק. רק בסוף הפגרה, בעזרת בעלי המניות, שהזרימו כספי רב, הצליחה נאפולי להישרד ולהירשם לליגה.
זוהי אותה קבוצת פאר, בה שיחק לפני שנים אחדות דייגו מארדונה הגדול. אך מאז שעזב, נטש אותה גם הקסם. אין זכר ליכולת ההישגים של נאפולי האלופה.
הקבוצה שיחררה את פרדי רינקון הקולומביאני לפלמאירס. אך רינקון, כפי שהתברר השבוע, ישחק בעונה הקרובה בריאל מדריד.
בניטו קארבונה עבר לאינטר, פאביו קאנאוורו לפארמה ואנדראה קרזו לסטאנדרד ליאז'.
הרכש המעניין היחיד הוא רוברטו איילה, המגן הארגנטיני של ריבר פלייט.
לאוהדי הקבוצה אין הרבה נקודות אור. נאפולי תאלץ להילחם בנגד הירידה.

האתגר הגדול של המאמן ג'ובאני טראפאטוני

קליארי

את הקבוצה יאמן בעונה הבאה ג'ובאני טראפאטוני, לאחר עונה מאכזבת בבאיירן מינכן הגרמנית. כוכב העבר הגדול של הכדורגל האיטלקי, שידע ימי זוהר גם כמאמן, ינסה לחדש ימיו כקדם בקבוצה צנועה מהאי סרדיניה.
עזב הפנמי דיילי האלרו, שעבר לסן־ז'רמן. במקומו הגיע דאריו סילבה, האורוגוואי של פניארול.

"המלאך" גבריאל ימשיך לסחוב את הקבוצה

פיורנטינה

הקבוצה רצה היטב בתחילת העונה החולפת ואף דורגה בצמרת. אך סופה שנחלשה וחזרה לגודלה הטבעי.
בקבוצה ממשיך "מלך השערים" הנפלא, גבריאל באטיסטוטה, אחרי "קופה אמריקה" די מתסכל במדי נבחרת ארגנטינה.
הצטרף הקשר השבדי הנמרץ, סטפן שוורץ, אחרי עונה מאכזבת בארסנל האנגלית. את הקבוצה עזב הבלם הברזילאי מרסיו סאנטוס, שהצטרף לאלופת אירופה, אייאקס.

נציגת תורכיה בליגה האיטלקית הבכירה

טורינו

הקבוצה רכשה את הכוכב התורכי האקן סוקר מגלאטאסראיי. סוקר בן ה־23 נחשב לאחד מכוכבי נבחרת תורכיה המשופרת. הוא לא היה שלם עם מעברו לליגה החזקה של איטליה.
לקבוצה הצטרף גם המגן לוקה פוזי, בהשאלה מיובה.
טורינו שיחררה את החלוץ בן ה־29 אנדראה סילנצי לנוטינגהאם פורסט.

שחקן ציר חדש: השבדי קנת אנדרסון

בארי

בארי החתימה את החלוץ השבדי קנת אנדרסון, שלא זכה להצלחה מרשימה במדי קאן בליגה הצרפתית. קאן תקבל 2.6 מיליון דולר תמורת הבלונדי גבה הקומה, שהתפרסם בעיקר בשערי הנגיחה שלו.
הקשר לואיס אבל אקסוויר בן ה־23 הגיע מבנפיקה ליסבון. הוא הושאל לשנה עם אופציה לרכישה בעתיד.

קרמונזה מקווה לתקוע יתד

קרמונזה

קבוצת תחתית, שבמאמץ רב נשארה בליגה העליונה. הקבוצה החתימה את מרקו פרוביץ', הקשר בן ה־24 של הכוכב האדום בלגראד.
פרוביץ' הוא שחקן פיזי, שמסוגל לשחק במספר תפקידים בקישור.
אנג'לו ארלאנדו הגיע מאינטר.

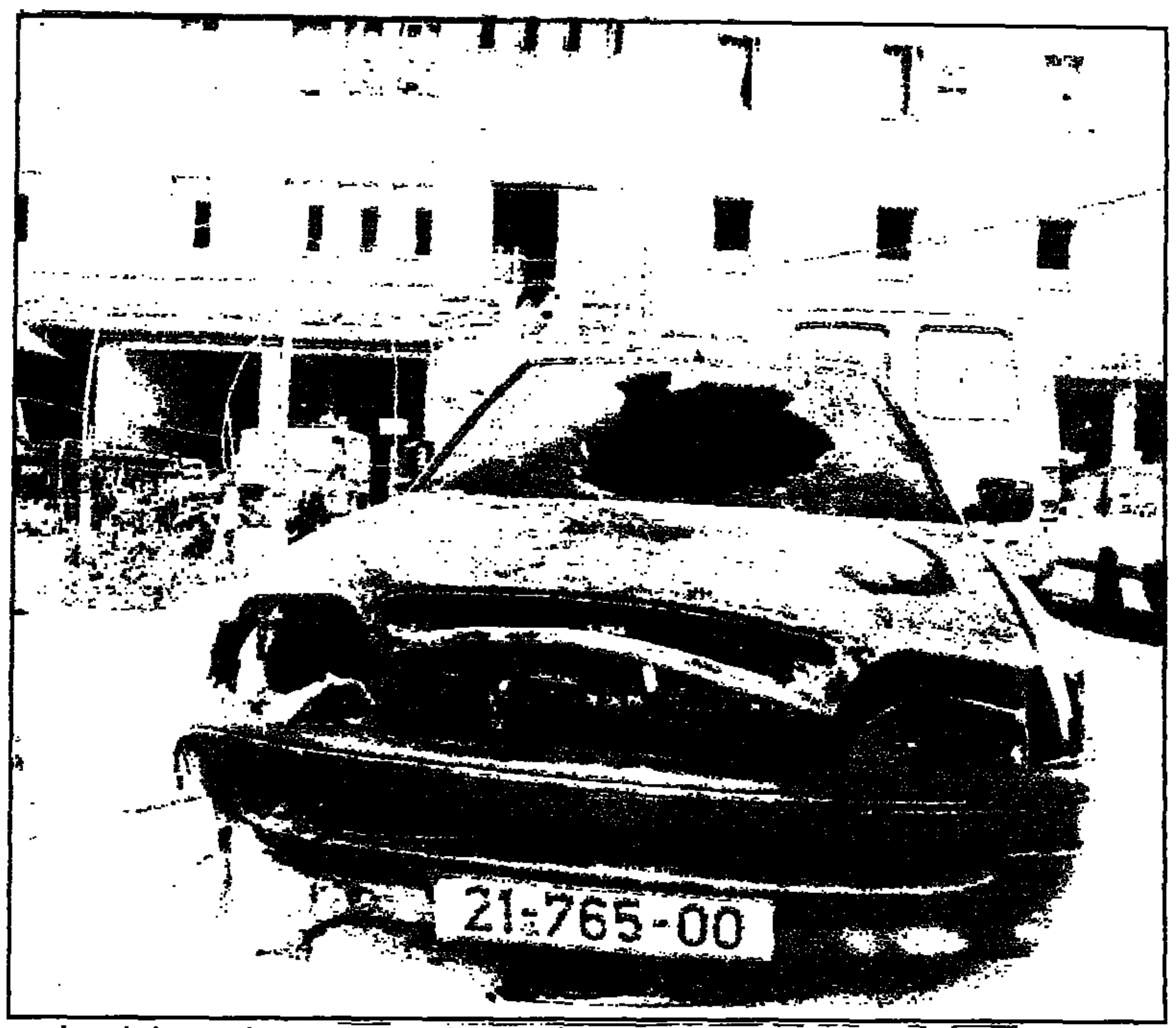

שרידי מכוניתו של ניצב־משנה דודי כהן, מפקד היחידה המרכזית של משטרת תל־אביב, שהוצתה אור ליום אתמול על־ידי אלמונים ליד ביתו בגבעתיים (צילום: יוסי זליגר/ י.ם.פ.א)

היחידה הארצית לחקירות הונאה החרימה מסמכים במרכז הפועל

כנראה במסגרת חקירת נהלי הוצאת המכרזים ומתן הערבויות של המרכז

מאת ידיב בן־יהודה

חוקרים של היחידה הארצית לחקירות הונאה בימר פשטו אתמול בצהריים במפתיע, על משרדי מרכז הפועל, ברחוב הארבעה בתל־אביב. הם עשו במקום כשעתיים, אספו והחרימו מסמכים שונים.

משרד דובר המשטרה אישר, כי נפתחה חקירה, אך סירב לפרט לגבי מהותם המדוייקת של החשדות.

נודע, כי החקירה הזלה בעקבות כמה תלונות שהתקבלו במשטרה.

לאחר בדיקת החומר צפויים חלק מבכירי הפועל לקבל זימון לחקירה. נראה, כי מדובר באותם החשדות שבודק מבקר ההסתדרות במרכז הפועל.

אתמול, ללא תיאום או קשר לפשיטת המשטרה, נמשכה בדיקת משרד המבקר, המתנהלת זה כמה ימים. המבקר בודק תלונה בנושא הערבויות שנתן מרכז הפועל לקבוצות שונות, בהן קבוצת הכדורסל הפועל תל־אביב, שהתמוטטה מבחינה כספית בסוף העונה שעברה והותירה חובות בסך 10 מיליון שקל. לקבוצה מונה מפרק, והיא נמכרה ללא חובות.

החשד שנבדק: האם ניתנו הערבויות ללא אישור הדירקטוריון – ותמור מכך, האם אושרו הערבויות לאחר התמוטטות הקבוצה.

בשתי החקירות – זו של המבקר וזו של המשטרה, – ייבדקו נהלי הוצאת המכרזים של משחקי הפועל ונהלי התקשרות של הפועל עם ספקים, וכן ייערך מעקב אחר הגרעון של הקבוצה ותיק הביטוח שלה.

ייבדק, למשל, כיצד זכה המפיק גברי לוי, שקנה את קבוצת הפועל תל־אביב לאחר שהתמוטטה, בהפקת הענק של טקס הפתיחה של משחקי הפועל השנה, ללא מכרז.

יעקב אבימור, מנכ"ל הפועל, הכחיש אתמול כי חוקרי המשטרה ביקרו במרכז הפועל, וטען כי ידוע לו רק על בדיקה שיגרתית שעורך מבקר ההסתדרות. אבימור טען, כי התלונות הן עלילה: "ידיי נקיות, וכל צעד שעשיתי היה באישור דירקטוריון הפועל", אמר.

מחזיק תיק הספורט בהסתדרות, ראלי' מאג'אדלה אמר, כי הוא היה בין אלה שהמליצו על בדיקת מבקר ההסתדרות. אמש אמר, כי הופתע מהתערבות המשטרה בפרשה.

תושבי הכפר ביקשו מהמשטרה: "סלקו את סוחרי הסמים"

מאת אורי שדון ושמעון איפרגן

תושבי הכפר ג'סר אל־זרקא פנו לפני חדשים אחדים לתחנת המשטרה בזכרון יעקב הסמוכה, וביקשו שהשוטרים יפעלו לסילוק סוחרי־הסמים מהכפר.

המשטרה הפעילה במקום סוכן סמוי, שאסף ראיות מפלילות נגד כמה מהתושבים. משהושלמה החקירה פשטו אור ליום אתמול השוטרים, מלווים באנשי מג"ב ובכלבים, על בתי החשודים בסחר בסמים.

בפשיטה נעצרו ארבעה חשודים, שיובאו היום בפני שופט להארכת מעצרם.

בעיית סוחרי הסמים מטרידה את תושבי הכפר זה זמן רב. לפני כמה שנים הקימו התושבים, ביוזמת ראש המועצה המקומית, סיירת מיוחדת שניסתה להילחם בסוחרי הסמים, אך ללא הצלחה.

במקרה אחר: אתמול לפנות בוקר תפסה יחידת הסמים במחוז הדרומי של המשטרה 66 ק"ג מריחואנה ו־2 ק"ג חשיש, ועצרה שלושה חשודים בסחר בסמים.

בימים האחרונים ערכו בלשי היחידה, בפיקודו של פקד יוסי פריינטה, מעקב אחר סוחר סמים גדול מהיישוב הבדואי כסייפה. אתמול לפנות בוקר איתרו הבלשים שלושה אנשים שעסקו בפריקת סחורה ממכונית סובארו, ועצרו אותם.

השלושה הם סוחר־הסמים מכסייפה שהיה תחת מעקב, סוחר נוסף בן 50 ובנו בן ה־16, המתגוררים בדרום הר חברון.

בחיפוש ליד ואדי סמוך מצאו הבלשים חמישה שקים של מריחואנה קבורים באדמה, ושקית ובה שני ק"ג חשיש.

סטודנט טבע בבור מים בחפירות בית גוברין

יואב שגיא (31) מיטבתה לא הבחין בבור ונפל לתוכו

מאת רוני ברזילי

יואב שגיא בן 31 מקיבוץ יטבתה, סטודנט ללימודי ארץ־ישראל, טבע אתמול בנופלו לבור מים בעת שעסק בחפירות באתר הסמוך לקיבוץ בית גוברין.

חבריו של שגיא לא הבחינו בהעדרו עד לבוקר יום אתמול, ואז הודיעו על כך. במשטרת קריית גת סבורים, כי אילו נודע דבר העדרו של הצעיר מוקדם יותר, אפשר שהיה ניתן להצילו.

מחקירת המשטרה עולה, כי אתמול בערב פנה שגיא לאחראי על החפירות במקום, ביקש ממנו סכין ואמר כי הוא יוצא לקטוף סברס. נראה, כי בדרכו לא הבחין בבור מים, שפתחו היה מכוסה קוצים בגובה רב. הוא מעד, נחבט בראשו, נפל לתוך הבור המלא מים וטבע.

רק אתמול בבוקר הבחינו חבריו של שגיא בהעדרו ופתחו בחיפושים אחריו. מפקד משטרת קריית גת, רב־פקד דודו כהן מסר, כי המקום שבו טבע הסטודנט אותר לפי כובעו, שצף שם במים.

למקום הוזעקו כוחות כיבוי אש והחל בשאיבת המים מן הבור, אולם במהרה התברר, כי הבור מתמלא כל העת במי תהום. הוזעקו צוללנים, ובמקביל ירדו לתוך הבור כבאי וחברו של יואב לקבוצת החופרים, שלמה גורן. האחרון נקשר בחבל וצלל לתוך הבור, הצליח ללפות את גופתו של שגיא, לקשור אותה ולהעלותה.

חוקרי משטרה מתחנת קריית גת הביעו אתמול סברה, כי אפשר ששגיא לא נהרג במקום והיה אפשר להצילו אילו גילו את דבר העדרו במועד מוקדם יותר.

אלמונים הציתו מכוניתו של מפקד היחידה המרכזית של משטרת ת"א

מאת ידיב בן יהודה

אלמונים הציתו אור ליום אתמול את מכוניתו של ניצב־משנה דודי כהן, מפקד היחידה המרכזית של משטרת ת"א, המתגורר בגבעתיים.

בשעה 3:50 לפנות בוקר אחזה אש במכונית הפורד של נצ"מ כהן, וכעבור דקות אחדות לא נותרו ממנה אלא שרידים חרוכים. גם ממכשיר הקשר שהיה ברכב לא נותר דבר. כהן, השוהה כעת בחופשה, ישן באותה עת בביתו.

מי מתנכל למפקד היחידה המרכזית? כהן מעדיף לשמור לעצמו את רשימת החשודים, שרובם ככולם "עברו" במשרדי היחידה המרכזית.

התקופה האחרונה מוגדרת ביחידה המרכזית דווקא כ"עונת מלפפונים" – החוקרים אינם עוסקים אף בפרשיה גלויה גדולה אחת.

אולם אין זו הפעם הראשונה שהעולם התחתון שולח איתותים ליחידה המרכזית: לפני זמן מה הושלך רימון אל ביתו של קצין בכיר ביחידה; במקרה אחר הושלך רימון־הלם לחצר היחידה, ובמקרה אחר ריסס אלמוני על אחת ממכוניות היחידה את הכתובת "מניאק".

בכל עת שמתנכלים לאחד הקצינים של היחידה המרכזית, מתייחסת המשטרה לאירוע בכובד ראש. צוות מיוחד, חשאי, שאיש לא יאשר כי גויס למשימה, יעשה עתה ימים כלילות כדי להחזיר למפקד את כבודו האבוד.

האלוף שמואל ארד נהג במהירות מופרזת ורשיונו נשלל ל־4 חודשים

(ע.) – בית דין צבאי מיוחד בקריה בתל־אביב הרשיע אתמול את אלוף פיקוד העורף, שמואל ארד, בנהיגה במהירות מופרזת.

בית הדין שלל את רשיון הנהיגה הצבאי והאזרחי של האלוף לתקופה של שבעה חודשים, מהם ארבעה חודשים בפועל ושלושה על תנאי למשך שנתיים.

השופט הביא בחישוב תקופת הפסילה של רשיון הנהיגה את 30 ימי השלילה המנהלית שנקבעו לאלוף מיד לאחר ביצוע העבירה, בחודש פברואר השנה.

בית הדין הצבאי גם קנס את האלוף ארד ב־2,000 שקלים, שישולמו בארבעה תשלומים חודשיים שווים.

פרקליטו של האלוף, אלוף־משנה (מיל) ניר גרשוני, ביקש לדחות את ביצוע העונש, על מנת שיוכל לערער לערכאה עליונה בצה"ל. אב בית הדין, האלוף עודד מודריק, הסכים לדחות את ביצוע העונש ב־15 יום.

בית הדין הצבאי הרשיע את האלוף ארד בנהיגה במהירות החורגת ב־60 קמ"ש לפחות מהמותר בחוק. הוא קבע, כי אלוף פיקוד העורף נהג במהירות של לפחות 150 קמ"ש.

בכתב האישום נטען, כי האלוף ארד נהג במהירות של 178 קמ"ש, אולם השופט קבע שהמהירות שנמדדה הייתה תוצאה של אי־דיוק.

האלוף ארד הכחיש שנהג במהירות העולה על 100 קמ"ש, אך השופט קיבל את גירסת המשטרה, ובמקביל מתח ביקורת על שיטת "שעון העצר", ששימשה למדידת מהירות הרכב.

נער בדואי נפל מטרקטור ונדרס

מאת שמעון איפרגן

נער בן 17, מהיישוב רהט שבנגב, נמחץ אתמול בבוקר למוות לעיני בני משפחתו, תחת גלגלי עגלת־משא המחוברת לטרקטור.

הנער ובני משפחתו עסקו באיסוף צינורות פלסטיק ועצים, בשטח חקלאי בקיבוץ מגן.

בזמן איסוף הצינורות שכב הנער בתוך מיתקן הגלגל הרזרבי שבעגלת הטרקטור. המיתקן קרס והנער, שנפל ממנו, נמחץ תחת גלגלו הימני של הטרקטור.

נציגי משרד העבודה והרווחה בודקים, אם הנער ומשפחתו עבדו לפי כללי הבטיחות.

זמר הרוק האמריקאי, ניל יאנג, הגיע אתמול לארץ לשם ביקור בן יממה בקהיר. הרף דימוי "אויב העיתונות" שהודבק לו, הגיע יאנג היום ולבבי לפגישה עם העיתונאים הישראליים, בתדר האורחים בנמל התעופה בן גוריון. שלוב ידיים עם אשתו פגי (בתמונה איתו ועם בתם) אמר יאנג, בין השאר, כי שמע על הפיגוע אתמול בירושלים וכי הוא מקווה, שיום אחד תיפסק האלימות באזור. מנמל התעופה נסע ניל יאנג לירושלים, שם ישהה במשך ביקורו בארץ. לדבריו, אין הוא מתכוון לשנות את תוכניותיו בעקבות אירועי אתמול. היום יתקיים המופע הראשון בבריכת השולטן, ומחר יופיע באמפיתיאטרון בקיסריה. יאנג הבטיח, כי בהופעותיו יבצע, לצד שירים מאלבומו האחרון, "בחור מראה", גם שירים ותיקים יותר (כתב: אלון בנסי; צילום: גדעון מרקוביץ/ י.ם.פ.א).

עובדי משרד הבריאות פתחו הבוקר בשביתה כללית

תובעים להשוות את שכרם לשכר העובדים בבתי החולים הממשלתיים; רוב השירותים לא יינתנו

מאת עזרא חן

כ־2,000 עובדי משרד הבריאות, לשכות הבריאות המחוזיות והנפתיות, המעבדות והמכונים, פתחו הבוקר בשביתה כללית ללא הגבלת זמן.

העובדים מוחים על מה שהם מכנים "שחיקת שכר של עשרות אחוזים בשנים האחרונות, לעומת עובדים אחרים בשירות המדינה ועובדי המגזרים השונים במערכת הבריאות".

מגעים שהתנהלו אתמול, בין נציגי העובדים לבין הנהלת משרד הבריאות, לא הביאו לביטול השביתה. הנהלת המשרד, התומכת באופן כללי בדרישות העובדים, מנסה לתווך בין העובדים לבין נציגי משרד האוצר ונציבות שירות המדינה.

נציגי העובדים טוענים, כי האוצר אינו מקיים את החלטות הממשלה, ליישם את מסקנות "ועדת פרח", המצדדות בהשוואת שכרם של עובדי משרד הבריאות לשכר עובדי בתי החולים הממשלתיים.

בשל השביתה לא יינתנו שירותים רבים, בהם מתן חיסונים ליוצאים לחו"ל, לתינוקות ולילדים, פיקוח על מי השתיה והמזון, קבלת קהל, טיפול בבקשות אישפוז סיעודי לקשישים ועוד.

לדברי יו"ר הוועד הארצי של עובדי משרד הבריאות, רמי השאש, זה שנים מתריעים נציגי העובדים על השחיקה המתמדת בשכר, אך כל פניותיהם לאוצר ולנציבות שירות המדינה לתיקון העיוותים – נידחו.

השאש טען, כי עובדי משרד הבריאות מרוויחים פחות מן הכפופים להם בבתי החולים הממשלתיים. הסיבה לכך, לדבריו, היא תוספות שכר, כמו כוננויות, שכר עידוד ועוד, הניתנות לעובדי המגזרים השונים בבתי החולים, ונמנעות מעובדי מנגנון משרד הבריאות.

"אם תביעותינו לא ייענו, נחריף את המאבק", אמר השאש.

נעצרה אחותו של יעקב סעדה שנורה שלשום למוות באשקלון

מאת רוני ברזילי

משטרת מרחב לכיש עצרה אתמול את אחותו של יעקב סעדה, בן 21, ממושב בית שקמה, שנורה שלשום למוות באשקלון.

האחות, בת 18, היא חברת־לחיים של החשוד העיקרי בביצוע הרצח. במשטרת לכיש חושדים, כי לאחות מעורבות בביצוע הרצח, וכי הוא נעשה על רקע התנגדותה של המשפחה לקשר בין החשוד לאחותו של הנרצח.

בידי המשטרה חשוד בן 19, תושב אשקלון, שעל פי החשד ניהל רומן עם אחותו של הנרצח. המשטרה עדיין מחפשת אחר שותף נוסף ברצח, שעל פי החשד סיפק את האקדח או ביצע את הירי בעצמו. מעריכים, כי קרוב פיענוח הרצח.

יעקב סעדה היה אחיו של אהרון סעדה, שנורה ונהרג בספטמבר '94 מיריות שנורו מתוך רכב נוסע לעבר המכונית, שבה נסע, לאחר שהושדו שיושבים בה מחבלים.

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י

סור הזהב

ידיעות הסתדרות הגימלאים בישראל

משבוע לשבוע

התייקרות התחבורה הציבורית ומוצרי החלב פוגעת ראש לכל בגימלאים

בראשית השבוע הזה "נתבשרנו" שוב על העלאת התעריפים בתחבורה הציבורית ("אגד" ו"דן") וכן במחירי החלב ומוצריו. אין ספק שהעלאות המחירים הללו פוגעות ראש לכל בציבור הגימלאים ובמשפחות מעוטות הכנסה ומרובות ילדים שהם, למעשה, הצרכנים המובהקים והעיקריים בתחבורה הציבורית והם גם אלה שמוצאים את חלק הארי של הכנסתם הזעומה על מוצרי חלב היוניים כמו: חלב לשתיה, גבינות למיניהן וכיו"ב. ברור לכן, ש"סל הצריכה" של גימלאים שונה בתכלית מסל הצריכה הכללית.

יכולים כלכלני האוצר ומשרדי התחבורה והחקלאות לנמק בק"ן טעמים את הסיבות להעלאת המחירים, ולו גם בשיעור ממוצע קטן יחסית (עד 5%). נימוקים כאלה אינם מקובלים עלינו כלל ועיקר כמציגים ישירים של הגימלאים הנפגעים, שהרי השכבות המבוססות בחברה ממילא אינן נזקקות לתחבורה צבורית וגם הוצאותיהן על מוצרי החלב <u>החיוניים</u> אינן מרכיב משמעותי בצריכתם היומיומית.

כאן אולי המקום לחזור ולהתריע בפני השלטונות שהצדק חייב לא רק להעשות אלא גם להיראות בעליל. שיטת הממוצעים הנמוכים, לכאורה אינה עובדת במקרה דנן של העלאות מחירים לכל ויש, לכן לבדוק, ולחזור ולבדוק מהי מידת השפעה הספציפית של ההתייקרויות בתחבורה ובחלב על קבוצת אוכלוסיה זו או אחרת ולפעול בהתאם.

דומה שאת הנעשה אין להשיב בשלב הנוכחי והנפגעים אכן יבואו חשבון עם האחראים הישירים לאטימות הזו בבוא העת. בינתיים, מחובת הגורמים הממשלתיים לפצות ריאלית ולאלתר את כלל מקבלי הקיצבאות מהביטוח הלאומי בשיעור כפול ומכופל מכפי שההתייקרויות של התחבורה והחלב משתקפות במדד המחירים לצרכן (האינדקס). הסתדרות הגימלאים עומדת <u>בתוקף</u> על תביעה זו ואף פנתה <u>בנדון</u> בציטורות המקובלים למשרדי האוצר והרווחה וכן למוסד לביטוח לאומי שלא להסתפק בתוספת יוקר של חצי אחוז שהיא לעג לרש.

בהזדמנות זו מן הראוי לזכור ולאזכר שהסתדרות הגימלאים עומדת על דעתה שיש להגדיל את הסובסידיה הממשלתית לתחבורה הציבורית, כדי להשאיר את התעריפים על כנם וכן להעמיק את ההנחות לגימלאים ולהרחיבן גם לתחבורה הבין־עירונית.

מבזקים מקומיים

מועצת גימלאי סולל־בונה התכנסה בחיפה

בבית ההבראה "מגידו" שעל הכרמל (חיפה) התכנסה באחרונה המועצה הארצית של הציבים בסולל־בונה וחרות. השתתפו בכנס 80 חברים נציגי 25 ועדי גימלאים יציבים מרחבי הארץ. את המועצה ניהל אברהם ברון, מוותיקי היציבים ולשעבר יו"ר היציבים בסרב. בין היתר, נדונה בקשת האגודה למען החייל שהגימלאים יכפילו את תרומתם האישית לאגודה, כן הובאו לידיעת המועצה התקנות המתוקנות של הביטוח המשלים בסעיפי הסיעוד באמצעות קופת־חולים וזקלה. ישראל ליבאי הירצה על הסדר האוצר וההסתדרות על עתיד קרנות הפנסיה. המועצה בחרה ועד ארצי של 17 חברים ואת ישראל ליבאי כמזכיר ארצי.

רשם: ישראל ליבאי

מפגש פעילי ארגון גימלאי "מבטחים" בפתח־תקוה

באחרונה נערך מפגש של פעילי ארגון גימלאי מבטחים בפתח־תקוה. במפגש השתתפו 150 איש שגילו ערנות רבה בנושאים שעל סדר היום. המרצים היו: עו"ד עמי עמירן מנכ"ל מבטחים וח"כ ד"ר רענן כהן, יו"ר הקואלציה בכנסת. במהלך המפגש דובר על המאבק לשמירת ערך הפנסיה הנשחקת וכן המאבק בנושא הרווחה. כמו כן התקיים טיול לרמת הגולן. החברים התייחדו עם זכרו של מרדכי האוזמן ז"ל, יקיר ההסתדרות ומפעילי הסניף.

רשם: שמואל קורצגורן

בוועדה המתאמת של סניף חיפה

מזכירות גימלאי מרחב חיפה קיימה ישיבה ב־8.8.95 על סדר היום: 1) שחיקת הגימלה של התקציביים. 2) תשלום המדד לגימלאי הקרנות חודש בחודשו ולא כפי שמקובל היום. 3) הצטרפות גימלאים חברים בהסתדרות הכללית החדשה. 4) ביטוח משלים. 5) שמירת זכויות הגימלאים, הסרטת מפעלים ציבוריים.

לאחר דברי הסבר של היו"ר משה ורטמן בנושאים הנ"ל, השתתפו בדיון החברים: שמאול בר־דוד, לילית דרורי, נתן לאור, דוד אמיתי, חיים מגלי, טמיר, מאיר שדה.

סיכם את הדיון משה ורטמן בבקשה לאשר את החלטות הוועדה המתאמת כדלקמן:

1) **גימלאים בקרנות הפנסיה** – תביעה מקרנות הפנסיה לשלם את ההצמדה מדי חודש בחודשו ולא כפי שהן נוהגות לבצע התשלום במועדי תשלום תוספת היוקר לשכירים.

2) **גימלאים בשרות הציבורי** – תביעה מהממשלה להעניק תוספת דרגה לגימלאים עובדי המדינה, כדי לתקן – ולו במעט – את השחיקה החמורה שחלה בשכר של הגימלאים עובדי המדינה והשירות הציבורי.

3) **שינוי בעלות מפעלים או הפרטה** – קריאה להסתדרות ולאיגודים המקצועיים להבטיח את זכויות הגימלאים והמשך הטיפול בהם בכל מקרה שמתבצעת הפרטה או העברת בעלות מחברה ממשלתית הציבורית לידים פרטיות, או העברת בעלות פרטית.

רשם: מרדכי זילברשטיין

קריאות גימלאי רעננה להצטרף להסתדרות

בחודש אוגוסט, שהוא חודש חופשות הקיץ, נמשכו הפעילויות בסניף הסתדרות הגימלאים ברעננה: התקיים ערב שירה והרקדה עם הזמר גאנדי אברמן וכן שירה בציבור עם חווה ליטרינגר. הרצאה על חורבן בית שני – מבט היסטורי הושמעה ע"י לילך שטרן בהקשר לתשעה באב. מזכירות הסניף פנתה לציבור החברים לשלם את דמי החבר למועדון וכן הושמעה קריאה לחברים לחדש את חברותם בהסתדרות הכללית ולחזקה.

רשמה: רבקה שרוני ואייזיק סלע

לזכרם

יוסף גולן – איננו

יוסף גולן, דובר ארגון הגימלאים של עיריית תל־אביב יפו, נפטר בראשית השבוע לאחר מחלה. יוסף גולן היה עיתונאי ותיק ובמשך עשרות בשנים השתתף בכיר בעיתונים "דבר" ו"למרחב". בתקופת כהונתו של יהושע רבינוביץ ז"ל כראש עיריית תל־אביב כיהן גולן כדובר ראשי של העירייה ושל ראש העיר דאז. תנחומינו למשפחה ולארגון גימלאי העירייה. *יהי זכרו ברוך.*

רשם: ס. שמואל

אליהו בילצקי נפטר

אליהו בילצקי, מהוגי הדעות של תנועת העבודה ומחבר ספרים רבים על נושא תנועת העבודה וערכיה וממיטב המרצים במכללות הגימלאים – נפטר. *יהי זכרו ברוך.*

רשם: ש. אבימור

תיבת דאר – גימלאים

השתתפותנו במנוי "דבר"

לתשובתו של החי שלמה כץ מגבעתיים, כי השתתפות במינוי על עיתון "דבר" היא זכותה של הנהלת המוסד לחיוב או לשלילה, אני כופר, ומדוע מאחר והרשות השיפוטית של ההסתדרות פסקה "כי יש להמשיך לסבסד דמי מינוי לעיתון "דבר" לעובדי הועד הפועל. (פורסם בדבר 19.3.95) אי לכך אני מבקש מהנהלת ארגון הגימלאים בוועד הפועל לדאוג שגם גימלאי הוועד הפועל ימשיכו לקבל את הסיבסוד של העיתון "דבר".

יעקב זרוז, גימלאי הוועד הפועל

עריכה: שמואל סולדר